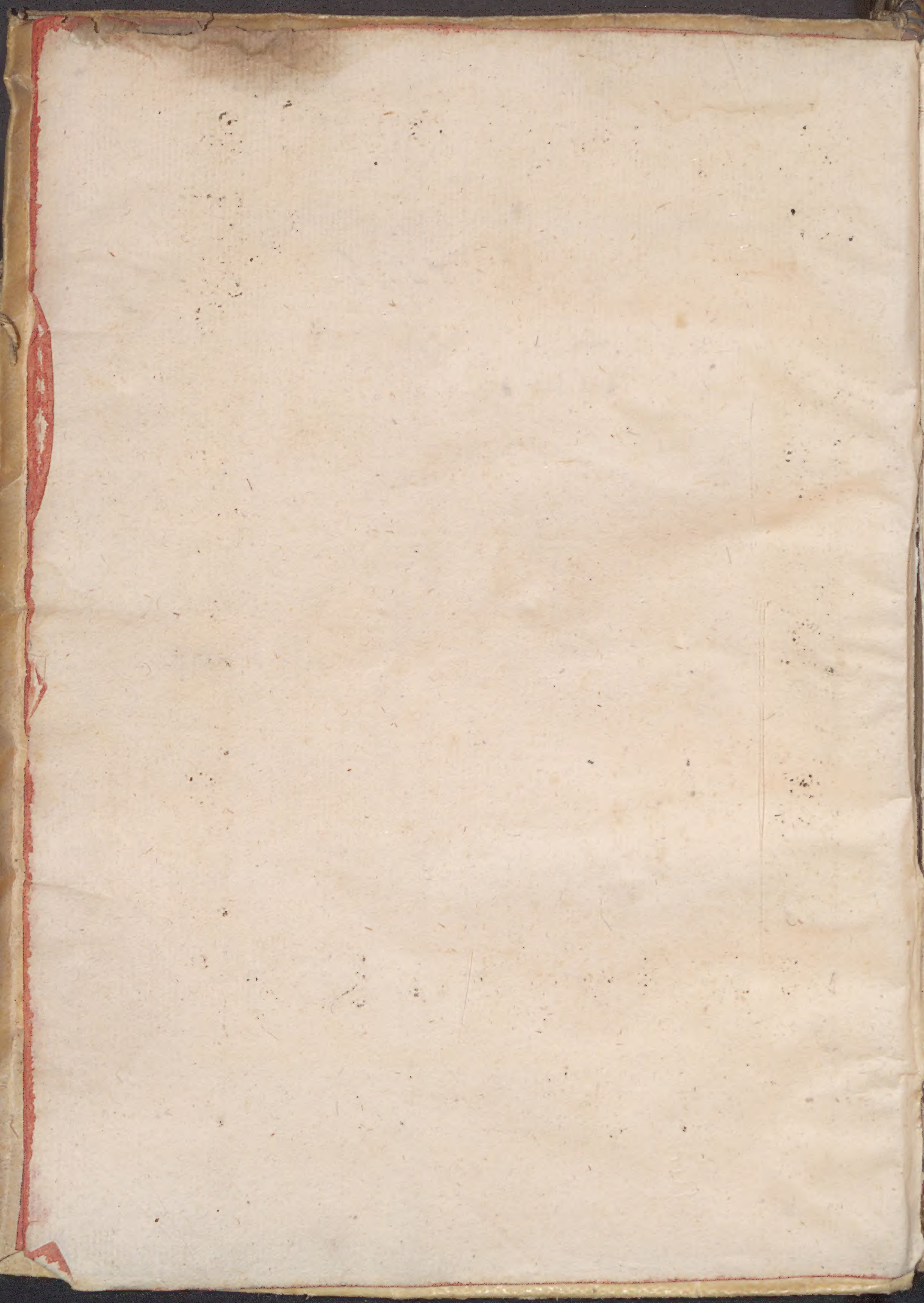

M. S. en 4.º pergamino, regular con 207 hojas.

Foedus amicum inter arbitrium liberum et gratiam efficacem

Rotulata

No se entiende.

Foedus amicum

inter

Arbitrium liberum

Et

GRATIAM EFFICACEM

Ex

Germana senten.ª

Societat.

2e

P. Avendaño. Auct.

Anteloquium.

Etas et ocasio controversie.

Pl.do Juan de Mirandas.

Cinnas euincidanda mã paucis ante annis contendere verbos florentiss.i qq. tu exteri. tu domestici nrę societatis authores; fervet .n. opus ab anno fere 1586. quo semel obortus ē plius. nec dum extincti cineres post annos septe circit. se pra quinquaginta; nã etsi mitio interdu ceritamen ardeat, quorundã .t. scriptis ignis p intervallo resiliantibus suscitat. in dies atrocior semel sopita flamma, quasi vires vigor ex otio reparasset. Pm qr controversię fecit initi ũ P. Ludovicus de Molina vir clariss.e de Theologia meritus q phicas res ô detrat.s a c̃is liberis pulsavit arrit. insua concordia, qz cũ eo ferme tempore molivet. ac prelũ, u paulo mox in lucẽ effuderit, primu inse Patrũ Dimini canoru ora calam.s traiq avertit i soiẽ religioris ardore cañtes. Hinc ingens aiorũ motus subito totã exercuit europã, violenti q̃ cã Molinæ concordia turbines excitati s̃, q Im in Belgio, iã in Lusitania, mox in Castellã, Romę tandẽ coram ecclesię pside societ. nrã annos q. natã; ac vix dũ adolescentulã vehement. ex.agitavunt. nil .n. iã nis bellicũ, et arma ferocit. circi ̃ostrepebant, nil nisi pugnã et extremũ luctũ cã Molinę vices intonabant adversariorũ clasica: iã devovebant igni, iã vocabant e .. lateribus ad conviciũ, quasi ecuberent pestẽ semi pelagianã.

Quid ab arbitro supremo decretũ.

D. adeo stant. a nris Theol. p Molin. sen ta. veluc ratũ ē, ut lix tandẽ tota devoluta fui

rit ad supremum ecclesie tribunal, sedentibus Ecclesie ciarum Paulo 4. et Clemente 8. quorum iussu per iteratum prope decennium, non uno, sed frequentissimo partium luctamine res discussa fuit, privatis primum suffragiis deinde publicis decertationibus adstantibus summis Ecclesie moderatoribus ab anno scilicet 1601. ad 1609. donec a summo censore decretum tandem est, ut libera deinceps sit utrique parti facultas sue propugnandi sententie, quae Molinae concordia, post vigiles adeo dispensationes, et excubias nec iota demeret unum, nec unus expungeret apex. Ea tamen lege cautum id est, ut utriusque sententie fautores a censuris et convitiis in oppositam sententiam abstinerent. cui decreto Doctores nostri religiose paruerunt et nos aeque parebimus conditionum non inmemores (quod religiosa lenitas monet) eo solo deinceps adnitemur, ut statum controversie sincere proponamus, actoris deinde verbis pro veritate certemus. quod quod vero fabulose contra nos et contra seriem historie quidam proxime lapsis annis sparserant minus prudentes omitto quia nec historiographum ago, sed agonis scholastici pugilem, et quia si quid in nos aliquorum historia peccaverit pro amica iam spongia mendum id satis eluit et ab annalibus eius detersit maculam, tum Cl. Lesius, nuper vero Paul. Leonar. Hibernus, in responsibus ad postulationes contra scientiam mediam: nos igitur ad praelia severiora vocamur que iam in scholastico pulvere decernenda sunt.

Que fuerint ex tentatione
proventus.

D. liceat ante congressum fausti aliquid omina ri societati nostre, et ex ipsa diuturnitate certaminis, quod ab ortu sue nascentis schole pro veritate sustinuit ab eis, qui primo vel

primores in universa cathedra obtinebant. Nam si doctrinę fu qui n adeo tentatus esset ad lidiu lapidę, nec toties repetitis insultibus splendicasset, forte suspecta posteris līgi doctra foret, qd a viris doctis aliqdo vulgatu sit, ea de semipelagianoru castris erutā ē; nūc vero senta societatis tot criminationibus lacesita, tot examinata ponderibus victrix eximie gloriabit atq triumphale cum Psalmographo carmen intonare poterit psal. 128. 2. Sępe expugnaverunt me a iuventute mea et n. n. potuerunt mihi. Jactent adversarii qd sępe societatis opinionę impugnaverint a florida sua iuventa; satis. n. pro triumpho nobis erit, illud Regii vatis solamen: et n. n potuerunt mihi, post tot impugnandi nisus irrito casu tentatos: na vt optime Zeno Veron. in eu psal. scripsit: I fidel maxima gratulo ē tantoru bellorum recordo: adversus. a. validiores et longę et frequens ē pliu, maneamus qo vt sępe inpugnemur, et inpugnati sępe glis hanc heamus ne aliqdo cedamus et hinc sit inpugnationis nrę assiduitas, qa n sit impugnāties ꝑpotes fortudo

Het. t. societis schola levamen hoc ex ta diuturno ꝑlio, qd impugnata sępe, l. a iuventute n ceserit et ꝑlixiores ista nunqz victa fecerit impugnantiu iras et. n. n ꝑvaluerunt nobis imo maiore fecim ex tentatē ꝑventu, qz si ꝓspero sic cursu lenit adtabentibus auris ad votu nobis oia fluxissent: nequaqz, inquit Plin. par gubernatoris ē virtus cu placido cu placido, et cu turbato mari vehit. tunc admirante nullo inglorię subit port; at cu strident funes, dei curbat arbor, gubernacula gemunt, tunc ille clarus et diis maris simillimus. Id sane Ludovico

de Molina restigisse miratur litterarium orbis, q tot initio tempestatibus quassatus eo tamen gloriosus appulit, ut omnis Molinae sententiae propugnandae omnes nostrae societatis authores ubique terrarum miranda quadam ingeniorum conspiratione coaluerint. D. iam ut arma tractemus praemissis auxilii divisionibus statum controversiae sumere proponamus et ab imposturis quorundam aream expurgemus. =11
tit. 1. de auxiliis physice praedeterminanti per inmaterialem influxum sine consortio scientiae mediae. D. 1. quid et complex sit auxilium de gratia. c. 1. dividitur auxilium donec desinat in auxilium sufficiens et insufficiens

Disp.o 1.a

Quid, et quotuplex sit auxilium divinæ gr.æ

Cap. 1.

Dividitur auxilium, donec desinat in auxiliu suffens, et insuffens.

1 Aliqui fusius evolvunt hic di. grę divisiones, ego t. exteras oēs dificultes quę pcindi poss a pnti ꝯversia, nunc abscindā aut p eas qz breviꝰ possim excurrā, nā in mā de necesitꝫ grę p. otiꝫ idexponitꝰ, nullo t. mō poss omittere, q̄ det complex sit auxiliu incōi qd ab utraq̄ sentᵃ ꝯcedit.

Auxiliu gº ditꝰ, id quo iuvamur ad opus, auxiliu. z. divinu et supnale, de quo mō loqmur, ē donu de sup a Deo nobis infusu gratis ad actus supnales p qos ad saluꝫ ęternā evehimur ad quos soliꝫ nr̄ę viribꝫ n̄ sufficimꝰ: et ideo grā solet appelari, qa n̄ debetꝰ operibꝫ ut Apost. inquit. Qua voē nōen auxiliu extenditꝰ ad donu oē gratuitu, qd ad salutē pficit.

2 Hoc. a. 1º dividitꝰ in auxiliu creatu et increatu: illud ē oē donu creatu sup

nale ɔducens ad salutē. increatū a. auxiliū ē ipse Deꝰ indebito mō se nobis indulgens, sıt ꝑ unionē hypostaticā, aut ꝑ charitē et grā̄ qbꝰ aīas inaīā iustorū radices agit, et nō fit Dei particeps ut inquit apud Ioan. 14. ad eū veniemꝰ et mansionē apud eū faciemꝰ. ɔvenit etā Spūi s. nōen auxiliaris grē librato deest in lo; qa ꝑ appriatē donorū oīū origō dit et fons indeficiens ut loqt Aug. ser. 61 de verbis Domini c. 1. donū dait, maximū spꝰ s. ē, et ideo grā dit. Itē voluntates Dei liberē, quē beficē nobis ac salutares sꝰ, ut illē qbꝰ pdestinꝰ coalescit merito dicunt grā, l. auxilium increatum quia sunt bona nobis indebita: sic appellantur ab Augustino heresi octogessima octava, cui consentit Santus Thomas prima secundæ questione centessima decima articulo primo.

3 Auxiliū creatū aliud ē habituale, qd ē donū ꝑmanens inhērens nobis ādiu ꝑstans etā post elapsū actū, ut hītus virtutū et grē, qbꝰ santificamur, et ad actus supnales exercendos evehimur, q salutē adferunt: aliud ē auxiliū actuale qd sıt subito transvolat et inoperatē ɔsistit: eiꝰmodi sꝰ illuminatēs intꝰ ac santē cogitatēs cœlitus infusē qbꝰ intꝰ illustrat, ut recogitet qūta sit virtutis grā, qū horrida vitiorū deformitas, qūta Dei bonitas et indulga futurēq beatudinis nunqū interitura gaudia, qū brevis ardor iuventē frore exurat: ad hanc grā spectant inspiratēs, qbꝰ adeadē obctā voluntas afficitꝰ, et ɔplacentiē subitē, qbꝰ uti faculis brevi quodā fulgure micantibꝰ subito correptā hoīs vo

lun

luntꝫ inflammat Deus et ad salutares actus accen
dit. Ita, et pertinent actus liberi supnales ab his
priis orti, qui et ad ulteriores alios auxilium
actuari.

4 Deinde gra, i. auxilium actuale
bipartit[ur] in grām excitantem et adiuvantem: excitans
grā dit[ur] tum illustratio psuadens aīi bonum, q[uam] ins
piratio. qua voluntas ad idem afficit[ur]: sunt n. spiritu
ales. ac vitales aīi motus q[ui]bus excitat[ur] intro et vo
luntas erigit[ur], ac poā veluti voluptatis sopore tor
pentes spergefiunt ad salutis iter agendum. His n.
supnis motibus frequent[er] Deus tangit hōis cor, et aium
pulsat Apoc. enim 3.20. ecce inquit sto ad ostium et
pulso, et si quis audierit vocem meam et aperuerit,
intrabo ad illum: actus qr hi vitales indeliberati fiūt
in nobis a solo Deo deliberate, sine nobis moralit[er]
aut libere concurrentibus: lt phice fiant etiam a nr̄is
pōis vitalibus utpote vitales illarum actus q[ui] conati
[ur] fieri debent ab intrinseco prīo sicut ex Patribus ab
unde pbat P. Baza: 1 p. d. 83. c. 6. Suar. lib. 3. de auxi
liis c. 9. po etiam extendi noēn id ad divinam voluntatē et
oipōa: q[ui]bus pducit[ur] in nobis auxilium creatum: nam huius prī
a dici poss[et] etiam auxilium excitans active.

5 Grā v. adiuvans ē qdqd gratuitum ut
prius qd nē vires phice., i. moralit[er] adiuvat ad actum sup
nale: aut ē prius supnum actionis, qua pducit[ur] actus sa
lutaris concursus n. actualis adiuvat s[eu] utque) complectit[ur] gr
adiuvans grā, tum illustrat[ion]es et inspirat[ion]es, tum habitus virtutum,
oipoā, decreta libera Dei, q[ui]bus pducit[ur] actus supnalis,
qua talis ē. De hac utrāq grā meminit concilium Trid.

ss. 6. de iustif. c. 9. Paul. ad Ephes. 9. et ad Rom. 8. de
niq̃ psal. 118. nec opus ē scribere verba.

6 Putant aliq gr̃ā excitantē et adiu
vantē distinctā iri realit̃, alii distinguendas eē negant: ?po
ni t. me iudice posse hac dist.: dico 1º grā nos excitans ē
etiā adiuvans in actu 1º, cui, si cooperari velim?, erit etiā ad
iuvans in actu 2º ?pleto. Dico 2º grā nos adiuvans n̄ ē hoc ip
so st auxiliū excitans: hitus n. et oipā nos adiuvant ad ?
versionē, et t. n̄ excitant, qa n̄ st actus vitales tendentes in
obiū. Dico 3º: grā nos excitans ē etiā adiuvans in actu 2º
n̄ ?pleto, sive causalit. morali seu frāli phicā. 1º qa p suimet
exhibitū fralit actualit movet, excitat, ac suadet vt veli
m?: adhuc t. n̄ st adiuvat in actu 2º ?pleto: qa dū exci
tat grā, pvenit operatū; dū a. adiuvat in actu 2º ?pleto
comitat. 1º mō ?sensū et n̄ pvenit. 2º qa gra sæpe nos exci
tat et n̄ adiuvat cooperando nobiscū ad ?sensū: qa nos exci
tat. resistim?: q. n̄ st excitans grā iuvat in actu 2º ?pleto.
Cæterū hinc potiq ?cludit. causalitē excitantē et adiuvan
tē eē distinctā, et aliqē ex priis adiuvantib? ab excitanti dis
tingui, q? qd n̄ sit eadē grā quē nos excitat. et quē parti
alit. adiuvat.

7 Rursus actualis grā bipartit. in o
perantē et cooperantē (q? grē divisionē lt Calbinus expuat
in eā t. cæteri Theologi ?spirant) hæc divisio cū pceden
ti miscet ab aliq b?: excitans n. auxiliū ē etiā operans, et
auxiliū adiuvans ē cooperans: d. lt hoc ita sit, adhuc
immerito ?fundit. vtraq divisio, qa n̄ ois operans grā p
prie dit. excitans: hitus n. infusi fiunt in nobis q?doq
sine nobis, q. t. fralit n̄ excitant ad ?sensū nisi solū
active i. qd sufficit vt divisiones hæ discriminandē sint.
d.

D. ut eluat nebus indi dilectica divisione purgandus, ne slt divisionis unu membru stineat in alio, fuit ali t exponenda divisio grē cooperantis et operantis, qz ut exteriq sonat: priu .n. cooperans, si vocibq hereamq indu dit in se fvalit priu operans

3 Igit auxiliu operans ē id qd Deq operat libere sine sortio volunt^is nrē libere sentientis: hoc .a. Deq pstat p illustrat et inspirat, ac p hitus in fusos, qbq pparat. dirigit, ac disponit volunt ad sensu in gē ēe fralis pstat q vires efficaciss, qbq indepēdent a no bis facit, ut nos postea cu auxilio Dei libere faciamq. ut tradit Aug. lib. 1. de grā et libero arbitrio c. 16. coope rans v grā dit ideo auxiliu, du nobiscu libere cu illo cooperantibq scurrit et cāt actu liberu supnāle ut egregi e docuit Aug. citatus c. 17. sequunt P. Vaz. Valen. Suar. Gran. Prep. et alii coit: hinc colliges, grā cooperant stitui p aliqd extrinceu, et in nra potest sitq ēē, qua tale, secus .t. grā operante. N approbo verbales alias expo sit huiq partitionis: qa minus Aug. sonant, ex quo divisio de pmit, et, l. ex eo titulo repellende sī, lt alioq. sgrverent vocibq qbq divisio tradit: dit n. operans grā que dat ad actu 1m liberu internu; cooperans v, quā post actu 1m liberu donat ad opus externu, aut ad aliu ac tu imperatu; d. n placet: qa 1q actus liber fit etz ex cooperat grē: plura videri poss apud P. Prep. hic pt. 1. q. 11 M. 2. n. 3. et 4.

4 Dubiu ē an auxiliu operans et co operans realit distinguant? Affirmant aliq recentiores cu P. Bellar. negant alii cu P. Molina Tann. Suar. et aliis; d. sciliari facilime facile poss: eadq n. grā, que

pducta p actū soli Deo liberū et infusa nobis in multis ē operans quatenus inhærendo pōis psuadet hoi bm; eadē ē cooperans, quatenus mox p actū aliū sl cū arbitrio concurrit ad actū salutarē efficiendū phice, l. moralit. Itē eā grā dū ē operans, ē etiā cooperans in actu 1º. cū ex se posit cū arbitrio libero cooperari: quare n̄ distinguit realit operans ab oi cooperanti grā; lt eē grā operans, et in actu 2º cooperans p diversas realit entit, et causalit constuat.

10 Lo suadet q grā quē dit operans, qndoq n̄ ē efficax, nec cooperans, qr p aliud ē operans, et p aliud ē cooperans. 2º nā grā ut ē operans ē præveniens secus .t. ut ē cooperans. Deniq ois operans grā realit ē idē cū oi grā cooperanti: qa si grē plures, quē lt eædē operantes sint et cooperantes, int se .t. distinguunt realit: nā auxiliū excitans ē operans, et cooperans, distinguit .t. realit tū ab oi poa tū ab impedimentorū remot. deniq ab hitibs, quē sūt etiā grē cooperantes cū arbitrio libero; distinguunt qº realit grē quædā operantes a qbsdā aliis cooperantibs: ut hō n̄ distinguit a rali, nilominus aliqd rale distinguit ab hoīe aliquo.

11 Ad eādē etiā partē grē revocari solet alia divisio, qua grā difindit in præveniente, comitante, addunt qdā et subsequentē: nā grā præveniens ē quē nos pparat ante consensū liberū, sive nos confortat prius qā supponat consensū liberū eē futurū, qd pstat grā quē nos excitat ad agendū. Grā comitans ē, quē comitat liberū nrm actū, et coent ad eū adiuvat, et sl nobis cū cooperat, ideo q dit etiā grā cooperans: grā subsequens dici posset eadē grā quē ratione nri consensus ē comitans, quatenus comparata cū alia grā quē prævenit operatē, videt illi succedens.

qua

Quare n̄ si nario distinctę realit͛ hę grãrũ entit͛; d.ce
deũ entitas p̄ ordinẽ ād varias causalit͛s priores et poste
vis dici poterit grã p̄veniens citans atq̄ subsequens ita
docet P. Suar. 3. de aux. c. 9. n. 20.

12 Cęterũ ultra grã hac roē subsequẽ
quentẽ, alia distincta videt͛ admittenda, q̄t ea, quę comi
tat͛ eũ actũ liberũ; ea sit grã quę postq̄ 1o pie volum̄
in eadẽ recta volunt͛ psistimꝰ etĩ ingruente tentat͛ne p̄
stemꝰ. cũ n. post semel initũ p̄positũ soleat voluntas
ab incepto resilire, nova reqrit͛ grã subsequens ad vo
lunt͛s b̄gẽ 1o sceptũ ut affirmemur in p̄posito; qd exposit
Aug. in inchirid. c. 32. nolentẽ grã p̄venit ut velit, sub
seqt͛ ne frustra velit. dici p̄o etĩ grã subsequens quę dat͛
in p̄miũ antiũ meritorũ, quo sensu loqt͛ Aug. lib. de
nã et grã c. Pelag. c. 31. q degrã sic, inquit, subseqt͛
ut glorificemur. cuiꝰ tripartitę grę meminit Trid.
ss. 6. c. 16. duas illiꝰ p͛tes commendat Eclesia ut in collec
ta sic ait: tua nos domine grã sp̄ p̄veniat et sequat͛.
c. 2. auxiliũ dividit͛ in auxiliũ sufficiens et insuffi
ciens poũ, et negativũ.

Cap. 2um.

Auxilium dividitur in auxiliũ suffens, et insuffens, poũ, et nativũ.

Auxiliũ p̄terea dividi debet
in auxiliũ sufficiens et insufficiens, ut in extremo
c̄ria prinq̄ dividat͛ in auxiliũ efficax et pure suffi
ciens, aut inefficax. Auxiliũ insufficiens ē ultra qd
aliud auxiliũ desiderat͛: ir q͛ auxiliũ sī sit p̄fi
ciens, n̄ t. ē oē sufficiens. Vt.a. expono aliud di

visionis extremu notandu e: auxiliu dupliciter dici po
sufficiens 1° pscisive p ut abstrahit ab eo qd het effi
et efficaxe, et ab eo qd effu n het d. e inefficax, et au
xiliu sufficiens sic accepty opponit insufficienti: 2°
sumit negative p gra pure sufficienti l. inefficaci, qui
nuda affert arbitrio potest agendi separatq ab actu
sive cu effu negat coniuncta: membru g° divisionis pn
tis e auxiliu sufficiens 1° mo sit pscisive, n.a. 2° mo
sit negative sumptu: auxiliu g° pscise sufficiens e quo
cu absolute voluntas operari pt, sive qd arbitrio pximi
affert agendi potest abstrahente ta ab actu, q ab illius o
missione: l. e id ultra qd n reqrit aliud pmu auxiliaris prii
sub eo gne, quo sufficiens e id.n. satis e arbitrio.

4 Hinc e ad auxiliu sufficiens n suf
ficere, qd reqrat ad opus, si pt ii ad agendu opus sit
aliud auxiliu: nec ad id e nariu qd reqrat ad agendu du
mo pt id auxiliu n reqrat aliud: qa si dent auxilia
plura sufficientia, qdlt sufficiet et nullu determinate req
ret: deniq n opus e qd auxiliu sufficiens sit priu ade
quatu actis, qa cu nra volunte, ceteris q ppriis activis
que n ss auxiliu actuale cooperat. Sic suffic. def° cu
explicat colligit ex Rebufo lege 94. de verbo. scat.
S. sufficiens, et ex Abbate in 1°. decret. n. 8. P. Suar. et
P. Valen. partiunt auxiliu sufficiens in id qd e inmatu
et pximu ad operar, sive qd e, ad actualit operari.
rursus in id qd e remotu ac matu ad operat, pximu,
.q. ad obtinendu auxiliu pxime sufficiens: ut iustus het
auxiliu matu ad pseverandu, quatenus pcibus obtine
re pt donu spale reqsitu ad pseverandu: demu auxi
liu aliud e sufficiens simplicit et in oi gne; pt qd in
nu

nullo gẽ reqrit aliud: itẽ aliud ẽ sufficiens in uno
gẽ, qª ubi uno sº gẽ satis ẽ, ac pt id ñ exigit aliud:
hoc .a. ẽ insufficiens ablute, sᵐ qd v, sufficiens.

29 Ex dictis collige 1º qd auxiliũ sufficiens ñ. debet includere reqsita mere comitant ad effi, ut actũ pfinitũ aut pscię: alioq ñ herent auxiliũ sufficiens ij, q re ipsa ñ operant aut ɔvertunt, qd ẽ ɔª fidẽ. Collige 2º: graũ pscisive sufficientẽ, nec efficacẽ ẽẽ, nec inefficacẽ poẽ, seu detrate, s. a pscisione nrá cogitari, q n attingat efficatia, l. inefficacia, lt auxiliũ earũ altera, driq inevitabilit heat in re; nec .n. utraq sl dria revᵘ carere pº auxiliũ: aut .n. auxiliũ realit hẽt effũ aut in re ñ hẽt: si 1ᵐ, ẽ auxiliũ efficax in re: si 2ᵐ realit ẽ inefficax: gʳ auxiliũ sufficiens carere nequit in re taẽ efficatia, qẽ inefficacia: sº gº distinguit ab utraq dria p intionalẽ pscisionẽ ñ .a. p negatũ realẽ. 3º deduces idẽ auxiliũ ad eũdẽ triũ subeisdẽ circũstis ẽẽ ñ posse sufficiens et insufficiens, bẽ t. rũ diversarũ circũstarũ: nã idẽ ẽẽ nequit auxiliũ adequatũ et inadequatũ, indigens et ñ indigens alio subsidio: si ɔparet ad eũdẽ triũ b. t. ad diversos.

30 Auxiliũ .a. insufficiens pt eadi vidit in poũ et negativũ, sive remotivũ, sumpta denominatẽ ñ a frá, l. essª, s. a mõ nobis auxiliandi: nã ens poũ pº auxiliari negative: st eɔª negatio pcognita pº auxiliari poẽ. Dicit gº poũ auxiliũ qd ad opus supnale poẽ iuvat, quatenus phice, l. moralit ɔducit et excitat ad operatũ qd etẽ negat ɔpetit nã inmatura mors adolescentis ad strictũ excitat ęquales. remotivũ .a. dit id auxiliũ, qd ñ alit iuvar

qz removendo phibens actz. vt negatio, l. mitigatio tentationu, et impedimentoru ablatio, qbq actus salutaris retardaret; qd auxiliandi genus tq entri pvo, qz negativo avenit.

17 Rogabis, an negat.s nobis eé possint auxiliares? Rx affirant: qa negates iuvant et aducunt ad implenda pcepta saltq indirecte quatenus removent obstacula, l. ocasiones qbq aut n posset hó pceptu implere, l. n nisi summa cu dificulte, sive cu vehementi periculo lapsus; id.a. qd tollit impoq, aut dificultq agendi maxime iuvat ad operandu: go negat.s etz auxiliant.

18 Prat exemplo: quis.n.dicat n iuvavi febricitantq ad motus expeditos ab eo q calorq aut febrim extinguit? et eu mihi n auxiliari q de medio tollit hostq mihi necq intentantq? Gr impari ia ad resistendu par ei oferes auxiliu. si l. ei supares oa rio vires augeatq, ac si oariu deprimas, et qbq hostis pvalet, vires extenuaberis: d. hęc oia p negates immate pficiunt; go negat.s etz auxiliari poss. Deniq mors oportuna oputat int beneficia Dei sap. 4. n. 11. raptus é ne malitia mutaret intu eiq. vbi PP. aput Lorinu, insignq eq eé grá exagerant.

19 Hoc etz docuit expse S. Tho. 3o oagen. c. 162. auxiliu, inquit, n é so infusio gré, d. etz exterior custodia, p qz ocasiones peccandi hoi exda pvida tollunt, et pvocantia ad peccandu oprimunt. Isonat Ansel. lib. de ocor. gré et liberi arbitrii: adiuvat etz liberu arbitriu, qzdo vt deserat rectudinq impugnat, mitigando aut penitus removendo vim tentat.s impugnar

nantis. Faber Aug. to. 7. lib. de p̄dest. ss. c. 14. et to. 10. lib. 50 homil. homil. 23. Crisost. et Theophi. ad id 1. Corint. 10. 19. tentatiō vos n̄ apprehendat.

20 Petes an negat^es heant eṫ roē grē? R. affirant suo. t. mō. 1º nq grā nil aliud ē, q̄ donū gratis datū: at gratis Deq nos eripit a tentatē vehementi, cui succumberemq, nisi removeat: itē ab aiē morte, sempiternisq̄ cruciatibq q^bq addicti torqueremur nisi Deq occasiones averteret; gº negat^es roē hent grē. 2º q̄ p̄ donis his Deo grās agere debemq, lōge meliq, q̄ ei, q nos eripuit e suspendio. sic docent PP. allegati n. 19. sequnt P. Bazq. P. Mol. P. Belar. et P. Bazq. velit, negat^es ēē p̄prie grā; alii v̄ dicant ēē grā impprie. d. hæc ē qº de noē, de qua plura dicā tt. de necesit^e grē. c. 3. dividit auxiliū p̄cisive sufficiens in auxiliū efficax et inefficax, sive pure sufficiens.

Cap. 3.

dividit auxiliū precisivè suffens, in auxiliū effax, et ineffax, sivè purè suffens.

21 Alterū extremū p̄ximē divisionis sic auxiliū p̄cisive sufficiens subdividit in auxiliū efficax et inefficax: qd appellari pº pure, sive negative sufficiens p̄ realē sic efficaciē negat^em: auxiliū n. inefficax ē quō possumq agere, d. p̄ volunt^is arbitrio n̄ agimq. Auxiliū. a. efficax ē: quo n̄ mō possumq, d. re ipsa ɔsensū elicimq. hinc ɔstat. n̄ ēē divisionis huiq extremū auxiliū sufficiens p̄cisive p̄ut opponit insufficienti: nā si divideret auxiliū in id qd p̄cisive sufficiens, et idqd ē efficax, iā unū membrū dividens includeret

in a . . . ud n̄ auxiliū efficax e ita sufficiens sicut n. qd qd requirit ad agendū, e g° extremū hui₉ part^is auxiliū pure sufficiens vt opponit efficaci p̄ realē efficacię nedarē, et vt ɔvertit cū inefficaci. Divisione hanc expsit Aug. lib. de correp. et grā c. 11. ɔparans grā, quę iis in parentib₉ inefficax fuit ad observatē p̄cepti, cū grā p̄destinatorū efficaci.

22 D. antequā huiꝰ mē ɔversię p̄cipuę agrediamur, et in quo sita sit auxiliorū divinorū efficacia pscrutemur, opus e advertere quadrupliciter usurpari posse tā efficacię, q̄ȝ priū efficax: nā 1° vox hęc scat efficaci a aut priū efficax in actu 2° qd sit effū sortit et cū ac tē ɔiungit; hoc. a. meliꝰ dicit ab aliis priū efficiens st et efficacia meliꝰ dicit efficientia. qᵃ realissᵉ priū in hac accept^e denoat efficax ab ipsamet act^e, velut a fōa: sic accipit a s. Damasc. lib. 2. fidei c. 30. sic etā ab Aug. lib. 2. de peccat. meritis, c. 9. Refert etā lib. 1. ɔā duas epist. Palagian. c. 8. sic locutus: iā se ostenderat p̄cepti capacē, d. n̄ efficacē, quę locū ego n̄ reperi. D. ecclesia quadā in oȓe meminit huiꝰ accept^is dū sic p̄ fidelib₉ orat; vt in fide inveniant stabiles et in opere efficaces. Sic etā Ambros. lib. de parad. c. 4 vocat peccata veni alia, quę veniā obtinent: et eo sensu dixit, oia peccata fieri venialia p̄ p̄nitā qᵃ sit veniā ɔsequunt. Sic g° auxiliū qd effū obtinet dicit efficax. ɔsonat e tā s. Tho. quoties ait xpi pasionē oib₉ hoib₉ etā reprobis p̄fuisse quoad sufficientiā ad remisionē culpę, l. assecutē salut^is, n̄ t. oib₉ p̄dee quoad efficaciā nisi solis electis ac iustificatis in q̄b₉ hēt effū, st medicina de se sufficiens, n̄ dicit efficax, nisi dū infirmis applicata cū effū pellit ęgritudinē sic habet 3. p. q. 79. ar. 7. ad 2ū. et

di

dist. 19. q. 1. ar. 1. quęs. 2. ad 3m. et sępiꝰ alibi. Huic effi
caciæ 3a ponit' inefficacia, quę n' aliunde sumit', q3 ex
operat's deffu.

23 2o dicit' efficax priꝰ in actu 1o
cuiꝰ efficacia n' ab effu, l. ab act'. d. ab entit'e virt's et
cę, quę de se 3nectit' infalibilit' cu effu. Cu3 a. entitas
cę sit actus 1us phicus ad eff3, ideo vis et efficacia, quę
desumit' ab entit'e cę pcise dicit' efficacia virt's in ac
tu 1o: talis e' efficacia cę naturę u suę pduct's. Huic ef
ficaciæ 3ret quęda inefficacia virt's in actu 1o, quę
nil e' aliud q3 carentia virtutis de se cu3 effu 3nexa. 3o
dici po ac solet auxiliu efficax n' ex ipsamet operat'e, nec
ex entit'e virt's auxiliatris, d. ex aliquo prato, qd rea
lit' ab operat'e distinguit', cu illa t. ita 3nectit' ut infa
libilit' operat'3 inferat; sive sit illa vis auxiliss intrin
ca denominꝰ, sive sit extrinca: po. n. auxiliu efficax
ee' iuxta plures, lt eiꝰ entitas phisica, quoad intrincą
vim pcise tota sit indiferens ęqualit' ad act3 et omis
s3; ut postea santiemꝰ, q n auxilio posito voluntas ppen
deat magis in unā, q3 in alterā p3. Igit' auxiliu id ef
ficax appellat' ex oculto prato secu adiuncto, qd realit'
ab operat'e distinguit', illa t. infalibilit' infert. et hęc
e' alta quęda ac secreta vocat's vis q3 toties agnovit et
exageravit Aug. infra citandus, d. clariss' e' lib. de gra
et libero arbitrio c. 9. dū de Pauli vocat'e sic ait: ut q. de
cęlo vocaret', et tā magna et efficaciss.a vocat'e 3verte
ret' gra dei erat sola, qa merita eiꝰ erant magna
et mala. N' q' huit in hac efficacia pes operatio Pa
uli, d. sola dei gra quoad vim efficaciss.a3 inferendi i
sensu3 ablutu. Huic efficaciæ 3a ponit' inefficacia se

creta, quę n' ex entit^e grę, l ex operat^is def^a, d. ex occul
to p'vato, qd ab operis negat^r realit' distinguit' et illā in
fert.

24 4° dicit' auxiliū efficax in actu 1° n'
ab act^e, d. ex ipsa virt^e grę quę pvenit operat^ē liberā et
existit independent' ab eo qd voluntas operet^r: ē.n. vis ex
uberans et ultra virtē sufficientē ad agendū, qua pinde
minor sufficeret ad effē^u, lt talis ea virtus sit, cui possit ab
lute resisti, q^a cū operat^e n' oio ɔnectit', d. aliqdo cū illā ne
qut^e iungi p^o: hęc adeo qdoq potent' inclinat ad operat^ē, actū
operosa, seu pfervida dat' ut moralit' necesitet ad ɔsensū aut
saltē dificile sit operat^ē omitti: rigidior g^r ē attenta vi vocis
hęc 4^a, qz prior efficacit^is acceptio; quę ɔstuit' ex actu 2°:
vox.n. efficacia scare videt' aliqd ab eff^u distinctū, qd spāli
conatu dirigit' ad eff^ē, ac certo quasi pondere fert' ad ac
tū: nilominus Thologice loquendo minus de hac efficacit cu
randū s^o.n. appellat' efficacia simplit' et ablute, quę cū ef
f^u ɔiungit' in hac pcipue ɔversia, qz cū patribꝰ Domi
nicanis societas nrā suscepit agitandā, quappt' hęc effica
cia 4^a, q^a cū effꝰ car^a iungi p^o, n' ē effic^a simplit', d.
cū addito s^m qd.

25 In hoc t. sensu passim a P.P. et C. as
serit' efficacissi^as ēē grę vires, ut cor hois inflectat quo
cūq velit: et ɔfrari p^o oibꝰ locis, qbꝰ ostendit' auxiliū
Dē grę nūqz nōs pdeterminare moralit' ut ɔstat ex lōcs.
d.n.4. dū Dei sermo dicit' potest^e plenus. ad Hebr.4.
vivus ē sermo Dei et efficax: Prover. 21. Ezech.36.
ɔsonat Aug. lib. de corrept. et grā. c.14. et in enchir.
c.9. Prosp. lib. de grā et libero arbi. c.9. Ciril. Alex.
lib. de adorat^e, et cultu col. 11. s. Tho. in epis. ad Heb. lec.
2

2. sic etiam Galenus et Hipocrates appellat efficax id medicamentum, qd vim het exuberanteм ad salutem, etsi q3 doq sit irritum. Huic effic.e corét quedq ineffic.a, que ɔsistit in carentia virt.is supabundantis aut eminentis, sive talis sit ut cum ea car.a ɔponi n possit oper.o, sive ɔponi possit. c. 4. dubia quedq cca grá efficace et inefficacem.

Cap. 4.um

dubia quedam circa gram efficacem et ineficacem.

26 Inqres 1.o, num his quatuor acceptionibus efficacie signari possit def.o cóis? Rs auxilium efficax sm totam suam latitudinem ita describi posse: primum, aut auxilium efficax é qd het spále detrat.m et inclinat.m ad effum vi cuius certius é effum eé futurum, q3 n eé futurum. qd n het nec auxilium pcive sufficiens, nec inefficax, ɔt. auxilium sufficiens et inefficax appellat.r, qd, l. ab hac detrat.e pscindit.r l. illa re ipsa caret: explicat.r alit.r auxilium efficax, ut ad oq eis accept.m extendit.r é, qd poq indiferentem magis detrát et inclinat in operat.m, q3 ad illius car.m: auxilium. a. sufficiens, ut a quovis efficaci secernit.r é, qd. poq relinqt.r in equilibrio, qn p ponderet in alterutrum p3.

27 Pbat.r nq qdlt auxilium efficax, quovis sensu sit efficax, certius infert effum eé futurum, q3 qd eis negatio sit futura; pbabilius .n. ɔiectamur ex illo, qd effus erit, q3 qd n erit: item auxilium qd hec het prata n é pcise sufficiens ut a quovis efficaci distinquit.r: g.o é efficax: q.o recte definit.r auxilium efficax in tota sua latitudine p illa prata. Coá pbát: q.a de f.o ɔvenit efficaci gré tum di, tum soli: pbas.ant: nq au

xiliũ efficax ex effu formalitr includit operat̃: auxiliũ a. efficax ex virtute maiori qȝ ad effũ sufficit, facit po͂ q p pendere magis in actũ, qȝ in omissũ: qd. a. ẽ effi cax aut ex vi phice pdetrante, l. ex occulta vi quæ cũ o. perate nectit, affert operatẽ in obliquo certitẽ futu rã. q̃ ois efficã magis detrat vt opero sit futura, qȝ vt futura sit omissio. certiorẽ q̃ reddit actũ, qȝ omis sũ.

28 Rogabis 2o, nũ auxiliũ efficax et sufficiens aliqȝdo misceant a Doctoribq? R. et si iux ta dicta, distinctis roibq hæc auxilia ↄstuant, nũqȝ t. auxiliũ efficax a Patribq appellari sufficiens, et suffi ciens etiã efficax nuncupari: s. n. Prosper lib. 2. de vocat. gentiũ c. 11. distinguit auxiliũ sufficiens ad remediũ, et aliud sufficiens ad testimoniũ; hoc. a. vt acute notat P. Basq. ẽ mere sufficiens, illud. a. auxiliũ sufficiens ad remediũ apud Prosp. ẽ simplitr efficax. 2a. t. auxi liũ sufficiens dir efficax a Crisost. homi. 10. in gen: S. Thõ. sup epis. ad Hebre. 4. lec. 1. et 1. p. q. 89. ar. 1. et 2o. et frequentr alibi: cois. t. acceptio vocũ harũ intr Theol. ẽ illa cũ discret, qȝ pmisi n. 21. et 22.

29 Rogabis 3o. nũ ois efficã, l. priũ effi cax cũ effq negat pugnet? R. priorẽ efficẽ de qua dixi n. 22. pugnare cũ operatis defu. Patet: nã ef ficã prior includit operatẽ. 2ã ũ st et 3ã efficẽ, de qbq egi n. 23. reor inevitabilitr cũ operat ↄnecti quapp̃t æque cũ operatis deffu repugnat: quapp̃t ab operis negat valet ad negatẽ vtriusvis efficẽ. Demũ iudico 4ã efficẽ, quæ ↄsistit in exuberanti virte, n̄ pugnare cũ operis carẽ, d. cũ effq nega te iungi posse: qa nec ↄstuitr ex operate nec cũ

il

la phice ɔnecrit. 4° petes: que nam ex his sit ef
fic^a. pveniens et in actu 1°? Rx. 2am et 4am effic^m
citra dub. ee pvenientem, et efficem in actu 1° di
ci posse. De 3^a v. dubium e an ablute sit pveniens
salutis viu ɔsensus ablute futuri. qd decerno tit. 2. post
quam essem effic^m iuxta pprium sentm exposuerim d. 24.
de mea effic^a prior quam dicit in actu 2° nequit ee p
veniens; q^a ɔstuit ex operat^e, quam fralit actus 2us.

30 4° rogabis an voluntas efficax dan
di media l. sufficientia, dici debeat efficax, aut inef
ficax erga finem? Rx. voluntm dm efficacem ad adhiben
da media, quae requirunt ad salutem hoim, dici voluntm ef
ficacem ad salutem ɔparatam cum inefficaci ɔplac^a de
reparat^e demonum, quae n sufficit ad exhibenda me
dia viu qm demonibus ɔferendam, quam 2^a voluntas
dicit inefficax oio: q^a nec e efficax ad reparatm ab
lute, nec ad illam qsm e expe Dei. 1^a v. voluntas, lt
ɔiungi posset cum negat^e salutis hoim, adhuc t. efficax
aliquo mo dicit sive ɔditionate quatenus n cavet
eff^u salutis ex defu Dei, d. ex pe Dei cum eff^u ps
tat qsm requirit ad salutem g^r hec effic^a sm qd et
respective servat defm s^a traditam; obtinet .n. infa
libilir effm n defuturem salutis qsm e ex pe Dei.
Quo sensu suffic^a cum effic^a reciprocari solet a Patri
bus adductis n.° 28.

32 6° rogabis, an ɔptum auxilii pure
sufficientis et efficacis extendi quoque debeat ad au
xilium increatum et ad decreta libera Dei quibus ppa
rat nobis tum auxilia creata, tum ipsi actuale ɔcur
sum indifferent, quo nos iuvat ad actus sup^nales

sufficiens et efficacitas? Rº affirant: aliud n. e decretum pcise sufficiens, vltra qd n reqrit aliud ad effectum, quo scilicet nobis offertur auxilium creatum sufficiens et proxima potestas ad agendum. aliud e sufficiens negative, seu inefficax, id est effectu caret, ad quod potestatem proximam tribuit arbitrio: rursus aliud decretum dicitur efficax in actu 2º phisico, qª de se cum effectu connectitur: et ante consensum liberum aliud dicitur efficax in actu 1º phisico, qª de se cum effectu connectitur, et ante consensum liberi arbitrii talis e voluntas efficax conferendi nobis 1m auxilium: aliud e decretum efficax in actu 1º logico, qª n ex se pcise sm entitatem; d. ex adiuncto prato scientiæ mediæ vim habet ab effectu distinctam, per qm infallibiliter operationem infert: aliud denique dicitur efficax sm qd, et in actu 1º phisico, qª vim habet vltra reqsita ad opus, ut effectu carere possit. Ex his decretis aut auxiliis increatis qd e absolutum et efficax, p qd ab æterno deus decrevit consensum voluntatis pdefinit immobiliter sub oibus circumstantiis sub qbus exequi mandat, appellatur dª pfinitio.

Vox hæc ut nupera videatur aliqbus, sub hac .t. acceptione sumitur ad Ephes. 3. sm pfinitionem seculorum, vbi Crisost. et Theofi. et S. Tho. lec. 2. sic eam usurpant. Item ad Galatas 4. Act. 2. et 17. d. ex PP. Græcis, utitur voce pfinitionis p decretis auxiliaribus efficacibus, Dionis. c. 5. de div. noibus iuxta translationem approbatam a S. Tho. D. Athan. aut qsqs fuit author commentarii ad Ephes. Damasc. dial. cª Maniche, et lib. 2. de fide ortodoxa c. 12. d. hæc authoritas tota pendet ex in cipitibus Latinis. Consonat ex PPbus Latinis S. Leo. sermone 7. de passione: = Nulla poterat inquit ise turbari, qd ante æterna secula ——— et misericordia erat dispositum et incommutabiliter pfinitum. Hinc e qd pfinitionum et auxiliorum divinorum effica. qbus infalibilis certitudo de quid. p

tes

cestinis et p̄ defin^is. ꝯgnitit᷑ ꝯqualꝫ cū vsu libero nro
pugn^q p̄severat et coent᷑ eadꝫ via ꝯsiderari debent. Vn
de visiꝫ e᷑ de vtraq̄ ꝯl effic^a futuras texere ꝯ^oversias.

33 Iā occurrit ꝯoculis dificultas: q3 tota
deinde ꝯtroversia discutiemꝯ. Rogamꝯ n. tandē an au
xiliū efficax et inefficax entitative sive quoad phicāꝫ et
intrinecū realit᷑ distingui debeant? Nec dubiū e᷑ ser
qa^a re roe, quadit᷑ auxiliū efficax et inefficax n. 23. et
24. certū. n. e᷑ auxiliū qd efficax fuerit ex vi phice p̄ste
tranti, l. ex redund^a virt^is, et auxiliū qd e᷑ inefficax ex
virtutis eiꝯdē car^a distinctū iri realit᷑ etꝫ specifi
cative. l. in entit^e: dubiū g^o sup̄ e᷑ cc^a lꝫ et 3ꝫ ef
fic^q, et inefficꝫ relatū n. 22. et 23. sit an eidē enti
t^i g^rē ꝯtingere possit qd sit efficax et inefficax
sub diversis occasionibꝫ: q^a. t. hec tota q^o pendet ex p̄
cipua ea q^e nū sit effic^a De g^rē ꝯsistat in phica p̄
detrat^e, priꝯ huiꝯ dificult^is fretū tentari debuit, vt in
de ceteros questionū rivulos facile traiiciamꝯ. Iā g^o in
palestrā cū Patribꝫ dominic. descendendū e᷑: hinc. n.
vtrinq̄ litu^s ad arma clangit᷑. =1= D. 2. que sit ꝯ^o
versia sup effic^a De g^rē paucis ab hinc annis int᷑ P.
P. dominic. et Iesuitas oborta. c. l. status ꝯ^oversie
sive q̄bꝫ conveniant et disideant vtrīq̄ p^is authores.

Disp^o 2^a

Que sit ꝯtroversia supra effic^a Divine g^re, paucis ab hinc annis Inter Patres Dominicanoꝫ

et

Et Iesuitas ꝯ hortatur?

Cap. 1.

Status controversiæ, sive quibus conveniant, et dissideant utriusque partis Authores?

1 Ponendum est ab utrinque disputanti bus 1º liberum arbitrium a Deo motum et excitatum operaque dom supernaturalis ordinis efficere, v.g. credere penitere de peccatis, ac Deum super omnia diligere ut oportet ut impiis iustificationis gratia conferatur. Id enim fide sanctum est ut statuit Trid. ss. 6. c. 5. et can. 3. 2º conveniunt: solis non viribus, nec ab homine fieri, nec posse salutares actus nisi succur rat auxilium gratiæ prævenientis intrinsecum, quo voluntas fulciatur ut possit, et utre ipsa salutarem actum efficiat; quare nec sufficientiam, nec efficaciam ad salutares actus ex so lis non viribus habere possumus, d. ad utrumque dei gratia requiritur: id quod tamen fidei dogma sancitur a conciliorum et Patrum decre tis, quæ contra Pelagianos edita sunt et afferuntur in tt. de ne cessitate gratiæ: videantur interim apud D. Ripal. d. 16. et 17. de ente supernali.

2 3º conceditur ab utraque sententia duplex auxilii genus ad supernaturale actum divinitus homini conferri: 1m habituale permanens, quod efficienter influit in consensum: eiusmodi sunt virtutes infusæ, l. earum defectu quodvis aliud supplens earum virtutum influxum, sive sit extrinsecum[?] vel virtutis auxilium, nec

quod

qdq3 aliud infusum: 2m e auxilium actuale transiens qd influit tum moraliter et obtive tum in ge cae fralis phice suadendo, l. afficiendo voluntm ad honestum; aut quovis alio mo iliectendo voluntm instar vitalis alicujq ponderis ad ssensum. quales sunt illustratl intq et pie voluntl affectl: ad qd revocat' alia quaeq motio virtuosa, qualitas aut impulsus reqsitus a Thomistis ant' ad voluntis actum.

Negari sine temerite n' posse genus hoc utrumq gratiarum sstat ex sciliis et Patrib. cum Pelagianis, ac semiPelagianis dicertantib, ideo gras has sceu utraq sentia reqrit. An.a. actualis gra transiens pt' influxum moralem, et fralem phicum, quem neutra senta negat, influat insup efficient' phice, n' e pribata sversia, q3 mo cum Thomistis agitamq: disidium n', etsi int' nros Theologos e quoad influxum efficientem gre phicum; nec aliqd refert ad pntem litem, ut infra patebit.

4 4o supponendum e ab utrinq disertantibq pt' auxilium, tum hituale, tum actuale gre, Deum ad actus salutares impendere scursum ursalem sltaneum, quo virtus activa Dei scurrit efficient' inmate cum cis 2is ad oes illarum effq, ut sa Duran. et nuperum ein asseclam P. Dola docent utrinq sentiae fautores, ob dominium Dei summum, subordinatm q carum 2arum rei ee, qd adversus Dola satis dolate pbat P. Obiedo sver.10. phisi. puncto.4. Praeterea certum e qo: nec solum Deum, nec auxilium gre solum, sd. arbitrium quoq verum sferre scursum efficientem sibi pprium ad actum salutarem sl et indivisum a scursu gre. quem influxum n solum ne viribq, sd. etsi ope gre pstat arbitrium: nec .n. hoc mere passive se gerit ut sa nri temporis haereticos statuit Trid. et ex illo satis pbat P. Ripal. d.27.et

et 3°. des^a nali.

5 Est .t. hoc discrimen qd e Thomistis multi, d. n oes asserunt arbitri. n inmate scurrere p se, d. p medias grę vires, quę sī adequata virtus agendi; nri .t. oes authores arbitrio sced unt vim inmatam agendi s[illegible] grā: v^m admisso pximo scursu volunt^is, adhuc het locū pcipua 3^oversia, nū sit effic^a grę talis sit, vt secū trahat inevitabilit arbitrii nri scursū, et cū eo sit intrince 3nexa, st extra Thomist. scolā n nulli sentiunt: atv si totus inmatus influxus a grā descendat et mediate s^o ab arbitrio, neqt auxiliū, ab arbitrii cooperat^e, d. a se s^o intrince totā effic^a hauvire: quare D. Dominicani, q totā agendi vim soli grę scedunt, coent aiunt, effic^a intrinca eē soli grę, nec ab arbitrio partim aut seorsim pvenire.

6 6° scedit vtrinq tq cū Aug. q3 cū s. Tho. 3^a n nullos hęreticos et rarū e Catholicis, vestrāē divisionē grę pvenientis et actualis in pure sufficientē l. inefficacē, et efficacē; cū alia q3doq sortiat effū alia n assequat, unde n e litigiū an hęc sit admittenda divisio nec ne? d. an hęc extrema divid^a naris diferant ex se s^m entit^e intrincā, talit vt grā quę dicit^e efficax ad 3sensū salutarē ex se. pscise sit efficax s^m intrincā entit^e seorsim ab ipso 3sensu volunt^is, et ab illiō pscia talit vt effū infalibilit inferat, nec ullo mo iungi possit cū disensu volunt^is?

7 Et vt aliis tris vtar dificultas e an auxilii pvenientis effic^a pot a suffic^a distingui t, si it intrinca, l. essalit entitati vocat^is, cū qua voluntas operat, et essalit ideo diferat ab entit^e vocat^is suf

sufficientis et inefficaci, cū qua n̄ operat̃, ex eo q̄d illa sit essalit et intrinsece ɔnexa cū operat.e volunt.is et imposi bilis cū n̄ operat.e: secus .t. hęc inefficax: imo potiꝰ hęc ex se cū n̄ operat.e ɔnexa sit, et insep.erabilis cū assensu volun t.is: Nec ē sermo de quadā effic.a sm q̄d, q̄ꝫ exposui d.t. n.24. quę laxa scat.e sufficienti quoq̄ gr.ę n̄ operanti cō nit, q.a solet insigni vir.t, cui .t. voluntas ex arbitrio remitti solet: qua rōe dicimꝰ exortat.a et p̄ces nr̄as efficaces ad ex torquendū aut impetrandū ab hoē ɔsensū, lꝫ eū n̄ asse quant, q.a vehement.r ad illū inclinant et movent hois volunt.ē; sup.e g.o q.o de quadā effic.a, quę simplic.r et ablu te talis ē, eo q̄d cū eff.u ɔnectat̃, et n̄ operat.i repugnet.

Nec ē insup ɔ.oversia sup effic.a frali t.r s.o et reduplicative sumpta, d. sup auxilio, q̄d ut subiectū denoat̃ efficax; an sit eiꝰ entitas, quę ɔsensū liberū an tecedit, oīo disensui repugnet, et cū assensu ɔnectat̃: nā auxiliū efficax, quatenus efficax, l. eiꝰ effic.a fralit.r ut a suffic.a distinguit.r in oiū Theolog. sent.a ɔnectit.r cū operat.e volunt.is, et cū illiꝰ car.a repugnat; q.a sic acceptū auxiliū efficax includit ɔnex.ē infalibilē cū arbitrii ɔsensu, sicut et repugn.a cū dissensu. Quę ɔ nexio, l. infalibilitas p.o a sola virt.e cę, l. etiā ab eff.o detrat.e ɔvenire, nunc .a. rogamꝰ an ex vi, l. entit.e cę soliꝰ oriat̃ hęc ɔnexio, l. infalibilis effic.a. N̄ .n. ē oiū sen t.a, q̄d auxiliū efficax specificative, de se solo sit effi cax. imo decursu ɔ.oversię ɔstabit, q̄d ɔtriq̄ doctores id negent.

Deniq̄ petit̃: an entitas auxilii ɔvenientis et efficacis sit imposibilis cū actuali dis sensu: v.t. an sit insep.erabilis cū poā dissentiendi.

nasci hoc 2m ex 1o vi cóq conabimur decursu 9versi q deduc-q iri, iuxta subtc, mq dequa disputamq; n.t. é vrsalit eadq inpossibilitas utraq: nq motus actua lis é essalit inpossibilis cq quiete, n.t. cq poá quiescen di; nec odiq efficax repugnat cq amandi potest. lt in federabile sit cq efficaci dilect ccª rq eadq.

10 7o supponit ab utraq sentª, qd aú Aug. frequent asserit, et a nemine disputantiq, me iu dice negat, auxiliq efficax ut efficax éé bficiq spále, grq q maiorq, qz é auxiliq sufficiens: é.n. dàris debe voll. signq et certiq argq, et coent estimat maiori dignq auxiliq, qd re ipsa pdé ad salutq, et illq infert, quq sufficiens, qd nec salutq affert, nec illq infert: an a. hec bficii pstantia revocanda sit in solq intrin cq entitq auxilii, qd efficax é, an in extrincq illiq 9gruentiq, aut in pscię, et intq bevolq, qua nobis infun dit; ärgq é 9versię pntis.

11 Né qo mó qo nq hitualis grá, que nqmqz ociat, dq in hoé pseverat, effq inferat ex se, d. an actualis grá supveniens hituali návio q pveniens ad actus supnáles, dq efficax é, illesa libert 9nectat intrince cq libero 9sensu, qn ab illo seiungi, l. cq opposito disensu iungi possit st affrant P. dominicani; l. an potiq ea grá talis sit, ut cq eis entit pseverantie possit ar bitriq subiungere negatq operatis et grę resistere, talit ut ex arbitrio volunt inefficax et mere sufficiens auxi liq id supsit; ideoq 9nexio grę pvenientis cq opera te. l. illiq efficaª n 5o referat in entitq intrincq grę, d. etz in aliqd extrintq sit inoperatq aut aliui exo perat dependens. De cęteris v 9ditionibq, quę n in

mu

mutant hanc intrinecą grę ɔnexisnę cų cų ɔsensu ∴ re pugnᵍ cų disensu nil mo curamꝰ.

12 Igit tota ɔver. Doct. societatis Iesu cų Patribꝰ Dominic. eotanǫ devolvit: an sit entitas auxilii ꝑvenientis, qd efficax appellat, ita cų operatᵉ de vincta sit ut repugnet, qd entitas auxilii sit in voluntᵉ si q̄ coexistat cų illa dissensus, aut ɔsensus arbitrii n ad sit? Affrant recentiores Dominicani: firmit eoᵃ negant oēs Theol. nrę societatis: unde si semel nobis ɔcedat ɔtin gere posse, qd entitas efficacis auxilii, sit in voluntᵉ, qn re ipsa ɔiungat cų actuali ɔsensu voluntˡˢ, obtinemꝰ intentų, ꝓ quo nunc unice pugnamꝰ; sive dictų auxili ų influat efficientᵉ phice, sive s° moralit ac suadendo; sive sit qualitas realis, sive sit actio, sive sit actus vi talis intꝰ aut voluntˢ, sive motio n vitalis, de his. n. phi sicis quęstbꝰ decernere parų intᵉ ad pntę litę ut late postea ɔstabit. c. 2. sinistre ꝓpostų ac detortų a qbꝰdą statų ɔ°versię colligit.

Cap. 2ᵘˢ.

Sinistrè propositų ac detortų à quibusdą statų ɔ°versię ~~Ait~~

Quidą statų qᵘ obtenebrarunt, forte qᵃ n invenere iacula qbꝰ intentų a nobis scopų impugnarent, ꝑtexunt gᵉ hic alias ɔ°versias, de qbꝰ pa rų in hac pnti lite curamꝰ, et in qbꝰ frequentᵉ cų ad versariis etą authores nri ɔveniunt, ut ita videantᵉ ob tinuisse votų, et nos suas tandę in pᵉˢ ɔpulisse: qua ꝓpᵗ opus quę pntę ad ɔversią n attinent, et a qbꝰdą sinistre cų illa miscentᵉ ablegemꝰ.

24 Igit̃ 1º colligit̃ 3ºversio hanc perpe
ram ee ppositam a sapientissº magistro Albarez lib. 4. resp. c.
6. n. 7. dum totam 3ºversiam ita claudit: si qº 3senserint (slt
authores societ.is) nobiscum liberum determinatum arbitrii ee ingẽ
cam efficientis effum grã, que facit ut faciamg nil de adiu
torio grã Dei int.r nos 3ºversie relinquetur. ut lib. 3ª Pela
g. et Celestum dicit Aug. Similit.r c. 1. n. 8. De nris Theol.
inqt, 3tendunt ipsum Deum p auxilium efficax pvenientis
grã n ee cam efficientem, efficientia vª phicã, qd liberum
arbitrium se detmet, d. sº efficientia morali suadendo etta.
Sic etm 3ºversiam pponit, P. que refert P. Lesius c. 17 n. 7.
25 3trat qu hostem ab hoc authore fingique
certius impetant: authores .n. plerique societ.is minime gra
vant.r admittere, grã Dei pvenientem ee cam effectivam n
mo moralem, d. etm phicam operat.is, que inde faciat ut fa
ciamg et detremur ad actum, et in qm n mo moralit.r, d.
efficientem phice revocet.r detratio nra qut etm ab arbi
trio pcedit: auxilium .n. pveniens ultra 3cursum mora
lem, p influxum etm phicum efficere nram operatum asserunt
e nris ipse 1us author 3ºversie P. Molina d. 40. et 41.
P. Lesius opusc. de grã efficaci c. 15. n. 3. P. Ripal. lib. 3. de
s.e nali d. 49. n. 29. P. Bclar. lib. 1. de grã et libero ar
bitrio c. 17. l.to. 2. d. 8. q. 3. puncto 4. §. 2. nec ab ullo ne
gat.r auxilium aliqd influens phice tqm cã partialis in ar
bitrii detratum: hitg .n. efficit phice sl cum arbitrio nram de
tratum, n t. pdetrat: aliud .n. e efficere phice detratum, l. qd
arbitrium se detrẽt aliud id pdetrare, l. efficere pdetram
do: sº qº negat.r a nobis prium qd prim nã, qm se detrẽt ar
bitrium, efficient.r influat indetratum liberum, et coent.r ei
voluntas reniti n possit, et ideo pdetret.r anteqm se de
tret

pret. ~

16 2º colliges: n̄ be ɔfundi ꝑꝫ de necessitᵉ grã que de se sit efficax ab intrinseco cũ qᵉ: de necessitᵉ de ꝑfinitⁱˢ efficacis q̄ ca iit ɔfundit a Rispolis q. 1. de auxil. ɔcl. 1. q indicat eã dẽ eẽ rõẽ utriũq̄ qⁱˢ et divisẽ eãdẽ authoris: qᵉ vᵒ sit vo dispar ex eo ɔstat qd ab oibꝰ Scotistis, et ab authoribꝰ societatis negetᵘʳ auxiliũ ꝑveniens et efficax de se, sive ꝑ suã intrinsecã entitẽ, cũ .t. ꝑfinitio de se, .s. essalitᵉʳ efficax; n̄ ab oibꝰ negetᵘʳ: nã oẽs Scotistẽ tueri dicuntᵘʳ ꝑfinitᵉˢ independentᵉʳ a sciã media, plures itẽ e nr̄is sꝫ hac tempestᵉ q n̄ sᵒ post sciã ɔditionatorũ, d. etiã ante sciã mediã poles admittunt ꝑfinitᵉˢ efficaces ex se, .s. ab intrinseco ccᵃ liberos actus ntẽ volũtis, .st Scotistẽ nobiscũ auxilia phice ꝑdetvantia, .s. efficᵃ de se negaverint, quos authores adduxi d. 19 de ꝑdest. n. 11. et 16. qdqd sit an ab efficᵃ ꝑfinitⁱˢ urgeat argũ ad efficẽ auxiliorũ; qd ego n̄ inficior: sꝫ .t. dignoscendẽ qes.

17 3º minꝰ apte ɔversiã detorquet M. Zumel d. 9. de auxil. s. 1. ɔcl. 3. dũ sic loqᵗᵘʳ: qd Deũ n̄ tm̄ moralitᵉʳ, d. etiã efficientᵉʳ ꝑmoveat liberã hois voluntẽ tqᵗ 1ᵃ cã n̄ sᵒ 1ᵃ in moralibꝰ, d. etiã 1ᵃ in efficientibꝰ ꝑprie, id qdẽ é, in quo authores cũ qbꝰ disputamꝰ disentiunt a nobis. In hoc .t. falitᵘʳ hic author nos .n. nec negamꝰ Deũ eẽ cã 1ᵃ efficientẽ phice nr̄i ɔsensus, nec eẽ phice ꝑmoventẽ nr̄ volūntⁱˢ, ut hẽ voces ꝑcise sonant. Admittimꝰ .n. grã ꝑvenientẽ a Deo phice ꝑduci, fralitᵉʳ q̄ ꝑ suã entitẽ ꝑviã ad ɔsensũ liberũ phice movere, ꝑpterea q̄ ꝑmovere voluntẽ ad ɔsensũ, qd etiã etiã auxilio sufficienti ɔce

dimus, idq verius e si scurrat auxiliu etz efficient ad actus salutares, ut ex nris multi scedunt. Soliz qo disi demus, qd illi deferidunt auxiliu ita pmovens, ut essa lit cu operat snexu et a ssensu sit inseparabile.

18 4o n sovertit an effica gre sit ab arbitrio libero prius na qz auxiliu, operanti, sicut appingit nobis M. Albarez lib. 4. resp. c. 7. n. 11. necan sit ab arbitrio viribus ne seorsim a gra pducenti salutare actu, ut imputat nobis Zumel cu aliis recentioribus, nec an effica tota sit a volunte cooperanti cu gra sicut imponit Rispolis lib. 2. q. 1. S. na adversarii. Nq in 1is authores societis expse docent arbitriu creatu n elicere ssensu supernale prius na qz gra; d. oio 11.; et coent nec arbitriu agere seorsim a gra solis ne viribus, d. ex gre viribus individuo nexu secu attemperatis. 2o nec docent effice gre totalit ex arbitrii ssensu p gra elicito, pvenire, d. so inadequate; qa partialit etz effica ssteit ex gra pmoventi volunte. Que t. indiferens sit, ut cu dissensu siungat, partim etz ex ipso libero ssensu, l. ex alio qd comitat, aut seqt ssensu arbitrii liberu.

19 3o cu authores societis id so intendant, ut sit effica gre n sit entit gre totalit intrinca, nec ita it pvenimus ut se sola ssensu inevitabilit inferat independent ab arbitrio noo necesu eis ne asserere scursu arbitrii priore ee na qz influxu gre, l. qd ex solis ne viribus oriat, l. qd sit adequatu effice sstitutivu; nqeo pcise, qd gra pveniens ut efficax sit egeat arbitrii cooperat lt hec sltanea sit ex viribus gre pstita partialit q so ex ea ssteiat effice, satis obtinent intentu authores societis. qd si hec effica n sit totalit intrinca gre. l. ans inferens operatz arbitrii,

4o

20 5° nec controvertit: an posito serues auxilio, qd é efficax in arbitrio sit libera nra potes.ᵉ consensus ut ꝑpera excogitavit Pernotus lib. 1. de auxil. c. 19. n. 10. et lib. 4. c. 9. n. 9 dum existimat dissidium hoc potius éé vocum, qm rerum. etn. sibus catholicis firmit.ᵉ tenendum é effic.ᵃ auxilii liberum nobis relinquere consensum abnuere; dubium .t. an ut libera maneat operatio sub efficaci grá, debeat éé talis eius effic.ᵃ, que totalit.ᵉ intrinseca sit auxilio ꝑvenienti talit.ᵉq cum opere connectat.ᵉ ut cum dissensu federari nequeat: in hoc .t. gravis é dissensio verum int.ᵉ affirmantes et negantes nam que maior contradicti qm grám ꝑvenientem et efficacem éé de se connexam cum arbitrii consensu nec posse cum dissensu componi, qd adversarii ꝑpugnant, et grám efficacem ñ éé de se connexam, d. posse cum oppositis negat.ᵉ coniungi, qd tuent.ᵉ authores societ.ᵗⁱˢ

21 6° ñé potissᵃ controversia nra cum P. Dominic. an auxilium efficax distinguat.ᵉ ab intus illustrat.ᵉ, s. a delect.ᵉ volunt.ᵗⁱˢ, ut ex nris recentioribus plures indicant; qᵃ plures Dominic. nobiscum iam admittunt grám efficacem ꝑvenientem in actibus indeliberatis intus et volunt.ᵗⁱˢ sitam éé: qᵃ .t. in eis vim ex se ꝑdetrantem, et inseparabilem a consensu fatent.ᵉ, adhuc cum suis ꝑdetratoribus sentiunt: quare dum entitas intrinseca grǣ ꝑvenientis ex se sit efficax, et ab intrinseco connexa cum arbitrii consensu, lt indistincta sit ab actionibus intus et voluntatis indeliberatis, integra manet ꝑcipua dissensio int.ᵉ Dominic.; nihil .n. refert qd grá sit vitalis aut ñ vitalis si cum effᵘ de se connectit.ᵉ, et cum effus negat.ᵉ repugnat ut nos a Thomistis longissᵉ dissentiamus.

22 Demu vt invidia nrę sentę conci
liarent, valde sinistre prtes controversię aliqui detorquēt,
vt sit cu illa quae confundant, quae Aug. contra Pelag. susce
pit pro fidelium ecclesia propugnanda vt hoc spectro qua
si terriculamento tirones a senta nra dimoveant.
D. bone Deus, quae ta monstra perfervidus impugnandi su
adere solet impetus iis qui semel ad proprię sentę aium
obfirmant: forsan dissimilis a doctiss[is] aliis existima
tur, hanc fuisse controversiam: quae Calbinus et Luterus nos
tris temporibus adversus ecclesiam et Trid. Patres commoverunt
asserentes talem ēē gram efficacem vt ei resisti non possit
vt examino d. 12. Sed non vacat in his mo detineri, quia t.
res hęc altioris ē ponderis nrę sentę ab hac nota
purgatio clariss[is] Aug. testim[is], quibus ostendam quae longe sit
dificultas, quae nos cum dominic. agitandam suscepimus ab
ea quae Aug. sustinuit contra Pelag. et eius analectam.
23 Interim vtriusque controversię discri
men apertum ēē constat: Pelag. n. asserebat non efficacem mō,
d. et sufficientiam ad actus salutares, non ex Deo salvan
te per xptum, d. [illegible] l. ex Deo creante nam fieri sine gra
per xptum, l. quod idem ē aiebat Pelag. arbitrium solis cogita
tionibus nalibus adiunctis cum extrinseca lege, doctra, variis
que nalibus adiumentis solis suis viribus nativis ēē suffi
ciens ad salutem assequendum, aut inchoandum sine
gra supnali quae s° ad facilius agendum admisit quod stre
nue refutavit Aug. requirens insuper internam gram sup
nalem; etiam ad inchoandum salutis opus, vltra totam exigen
tiam nalium: nra vero dispo cum Thomistis non ē de sufficientia vo
luntatis ad salutem, quae vltro fatemur vtrique solum ex suę vi
ribus intrinsece supnalibus arbitria supvenire: tm n. dis
q

q rimq: an effic^a qvę pot a suffic^a distinguit sit au xiliis, seq nalibq intrinca tali ut qui pveniens sit ex se phice pdetrans ad actq salutarę sine piudicio libert^is. Absit g^r a viris doctis tq crassus ac detorrq q hanc instuendi sensus qualis a qbqdq intendit. D. hoc capti aptiq evolveq d. cit. c. 3. auxiliq efficax eě debere phice pdetrans PP. Dominic. recentiores sentiunt, ubi qd sit phica pdetratio.

Cap. 3.

Auxiliu efficax esse debere phisice predetrans. Patres Dominic. recre sentiunt: ubi quid phica pdeho.

24 Hęc ɔversia recentiq pcipue Theol. ingenia nup exercet: veterq industria vix eq libavit: paucis.n. abhinc annis ab anno slt fere millessimo quingentessimo octogessimo sexto, P. Dominic. pugnacissⁱᵉ defendunt ad hoc ut hō salubrit operet navio preqri grq efficacq phice pdetrante intrince distinctq a sufficienti, quę qdę sit auxiliq intrincq efficax ex se, l. ex entitⁱᵉ sua seorsim, et independent ab extrinco ɔsensu ɔditionato voluntⁱˢ, et abilliq psčia, cęterisq circustis loci, tporis, et ingenii, qd auxiliq priq ná, l. cálitᵉ, q sit, ac videat ɔsensus noster tq ɔditionate, q ablute futurq ɔcurrit efficient ad actq salutarę, quę tq infalibilit infert, ut nulla poá possit ab actu hoc nᵒ separari l. cq eiqdq negatᵉ ɔiungi; neq̄ erᵃ deficere possit operᵒ voluntⁱˢ, q n pvie deficiat eiq m'i pveniens auxiliq.

29 In hac.n. sentᵃ ɔnectunt mutuq

physica p̄determinatio cum actu volunt.^is, et operis car.^a cum ne gat.^e p̄determinationis ad operat.^m: valet n. optime dat.^r auxilium id efficax, q.^o ponit.^r oper.^o salutaris; et e converso n. ponit.^r actus salutaris, q.^o n. adē auxilium id efficax et phice p̄determinans: unde navis e actus post hoc auxilium efficax necessit.^e salti coq. n. t. necessit.^e coentis, ut Thomistæ loquunt.^r Ex quo colligunt 1.º repugnare copulativum hanc eē veram: adē auxilium efficax in actu 1.º, et n. ponit.^r consensus salutaris. Colligunt 2.º: n. eē nobis liberum ita p̄determinari p auxilium efficax, et a solo Deo gratis et p suo nutu conferri p̄determinat.^m auxiliarem volunt.^e passive se gerente: q.^a prerequisitum ad oē etiam 1.^m actum liberum n. p.^o eē nobis liberum, alit.^r aut esset infinitus processus, aut esset mutua necē prioritas int.^r actum 1.^m liberum, et requisitum phice p̄determinans; qd repugnat, ut infra probabo.

26 3.º deducunt: indigentiam phicæ p̄determinat.^is n. oriri tm ex præst.^a supernalis operat.^is, quæ vires nrās superat, nec ex nrā lapsæ fragilit.^e, q. ex originali noxa contraximus, d. ex generali subordinat.^e carum 2.^arum ru 1.^æ; qua de cā requirit.^r etiam auxilium phice p̄determinans ad oēs actus nales, l. ex roē cæ 1.^æ liberæ, quæ q.^a 1.^m liberum, ac determinans n. p.^o se determinare nisi p̄determinet.^r Hoc etiam ex titulo p̄determinatio requirit.^r coent.^r a plerisq. Thomistarum ad actus liberos nales etiam intrince pravos. 4.º colligunt: phicam p̄determinat.^m n. mō requiri mutuo connexam cum operat.^e s.^m speciem, d. etiam cum ultima singularit.^e consensus individui sub oibus circumstis loci, tporis, intentionis, ac durat.^is: unde quādiu dat.^r phica p̄determinatio pseverare debet effus individuus ad quem e; et si ac deficit p̄determinatio corruit hic effus, et e converso. Qd p.^r q. satis innuit.^r a suis authoribus, ex eorum priis plane

ne scludit.

27 q° ecent' inferunt implicare
stradictoz, qd arbitriu videat a Deo ssensuz s conditio
nate l. impute cu auxilio qd indiferens ex se sit, ut cu
dirensu siungat, ac s° efficax fiat ab extrinca ssensu sdi
tionato, l. abluto. Pstrinxi phicę pdetrat̄is attributa qbq Thomis
tę sveniunt, et e qbq si demas aliqua, l. talia supsint n
erit phisica pdetratio de qua loqmur: qua ppt ut servet
subst.a phicę pdetrat̄is, hęc. saltę prata retineri debent qd ni
miruz sit aliqd preqsituz ad effq cāuz 2°uz ex generali sub
ordinate creaturz. ru. q̄ tę p qd ant' oā sreata ligat, et affigi
t uni pt. qn possit in oppostaz volui, l. cu pis pdetratę negatu
siungi.

28 Ppt nas q° sdit̄l auxiliu id ecent' appel
lat' a Thomis. phice pdetrans, sive plica pdetratio, qa f en
titę phica, efficient' et phice, n mere moralit? et obtive, s
currit priq nā, q3 voluntas operet', et sic ea in unu pę flectit
et inexpugnabilit ad onu affigit, ut n sit phica potestas ad
oppostaz pę cu ea pdetrat̄e sponenda: quappt ex supposit. qd ea
prata stineat merito pdetratio dicit': unde minus ecenti
invehit in eq voce M. Zumel. to. 1. variaru d. 4. s. 2. scl. 2. et d.
9. s. 1. squerit' q̄ de P. suar. qd voce pdetrat̄is in scholas invexe
rit, ut ab ea senta dimoveret aios, cu t. M. Albarez strenuus
p palestra Thomistica pugil lib. 2. resp. c. 1. n. 34. dixerit: Tho
mistę coacti ss. nos pdetrat̄is uti, ne illoru senta in alienu
sensu detorqueret.

29 Ne t. ea vox alit' accipiat' q3 ut opor
tet moneo, p eā n. n s° scari detratę subti qua subtu manet
detratu ad fru, ad q3 erat. indiferens, s: detratę virt̄is ac
tive denotari, qua priu indiferens ad agendu, et n agendu.

ut in actu 1° tm agere possit et omittere n possit actus, et utraq pvia detrat, affert auxiliu phice pdetrans, ultra detrat. proxera actuale, qd infert, et qd nemo negat: vocat etia ab his authoribus ia motio virtuosa, ia impulsus aut influxus in potes, ia applicatio, sive cplementu virtutis qua n requirit, neq cfert ad posse, qd ia supponit, d. ut actualiter agat, ac ie detret poa psupposita.

30 Conveniunt gr in adstruenda pdetrat, que requirit ad actus salutares qui nri Thomiste. 1us n. eiu author e M. Bañez 1. p. qd edidit anno 1588. q. 14. ar. 13. ccl. 3. dubiis seq. et q. 19. ar. 8. et 4. et q. 23. ar. 3. et 4. 2a 2e q. 10. ar. 1. docum. 3. que ex eade familia seqr M. Alvarez lib. 6. de auxi. a d. 51. ad 102. et lib. 3. et 4. resp. Risp. lib. 2. de aux. Ledesma de auxi. a q. 1. Cabezudo 3. p. q. 23. ar. 4. Nazarius 1. s. q. 22. ar. 4. cover. 2. § 4e loco. Navarrete tt. 2. cover. 19. 19. et 21. Ripa 1. p. q. 19. ar. 28. dub. 1. Fr. Joseph de s. Maria de libero arb. q. 4. ar. Medi. 1. 2e q. sua 1. et q. 109. ar. 10. q. sua 2. Petrus Herrera post M. Bañez succesor in eade Cathedra 1aria, qd cu hoc onere suscepisse videt tt. de aux. dub. 4. Blasius Berdu p lect. 3a reiu media in 1. appen. et p lect. de auxil. effica ccl. 1. D. Dominic. adherent exteri qda, slt Cabrera 3. p. q. 13. ar. 4. et d. 6. dub. 8. d. hic author sibi n oio cstat, opposit n. docet ar. 4. d. 2. §. 8. cui csentit ex parte M. Zumel 1. 2. q. 14. ar. 13. d. 2. ad 8m et 9m, deinde q. 23. ar. 3. d. 7. et 12. q. 112. ar. 13. d. 4. et 7. d. hic author q. 79. ar. 2. d. 3. ccl. 2. mordet acerbe pdetratores ad actu prabu. Cui similis e Dominic. et ipse Berdu cit. q de elect efficaz de que ccl. 13. et ultima dentes etia afigit pdetrantibus ad actu malu et cl 12. negat eqde ad actus honos nales.

31 Adhuc t. in aliq bq aliis phice pdetratis attri

attrib. vehement int se Dominic. disident: nã in Lis eorũ & ceres ac int Magistros Primores ab illustratibꝫ et inspiratibꝫ vitalibꝫ illã distinxere: nunc ũ recentiores eorũ utrũq̃ mis cent in eãdẽ entitẽ. 2o De distinguentibꝫ illã a bactibꝫ vita libꝫ aliqui putant eẽ realẽ qualitẽ mediã int auxiliũ suffi ciens et voluntis actũ; alii malunt eẽ qãdã actũ Dei pri us nã, qz actũ arbitrii 2o ab oipõa defluentẽ. Et int hos ite rũ bellũ: nã alii 3o dicunt actũ hanc eẽ realit dis tinctã ab actu voluntis: alii iudicant eẽ roe distinctã: et a Deo roẽ priꝫ ortã, realit ũ si a Deo cũ arbitrio pductã.

32 Pr̃terea qdã phicã pdetratẽ ad oẽs ef fus cãrũ 2arũ exigunt. alii ũ limitant illã ad spãles ef fꝫ: alii solos effꝫ nãrios: alii solos liberos indigere pdetrat crediderunt. Itẽ ex operibꝫ liberis, aliqui deffꝫ moralit ma los excludunt; quidã, etiã ex bonis, effꝫ nãles exterminãt, videant authores Thomistẽ, qbꝫ frequẽns ẽ hoc disidiũ. Eã t. primores Thomist. pdetratẽ distinctã ab inspiratibꝫ et illus tratibꝫ ad oẽ actũ etiã liberã atq̃ pbabẽ reqsitã eẽ phitẽ t, cũ eis psertim in pugnã veniemꝫ; nec in xlle solã va riant, d. etiã frequent disident in libertate sederanda, nec n̄et auxilii sufficẽ cũ pdetratis necesitate sciliãnda dũ a nrã senta pmunt argtis ex eo cap. petitis, ut toto de cursu ostabit. c. 4. quẽ fuerit in hac lite scors univer sẽ nrẽ societis opinio.

Cap. 4.

Que fuerit in hac lite concors Universe nre societatis opinio?

33 Ab ineunte soversia Theologi societis universi mira quadã aiorũ ssentione iunctis pedibꝫ et humero uno sstantisse ppugnarunt auxiliũ effi

cax dē grē. quo Deus facit ut faciamus, et in nobis operatur velle sive et perficere nō eē prius phice p̄detrans voluntatē creatam ad ɔsensum: idē nō eē de se, l. ex entitate sua solum efficax et inseparabile taliter a ɔsensu voluntatis, ut cum eius dissensu ɔiungi nequeat, d. potius efficaciam auxilii ɔpleri putant partim ex intrinseca virtute grē pvenientis, quę de se p̄cise sufficiens ē, et ant inducit voluntatē ad agendum, tum ex ipso ɔsensu voluntatis ablute, l. ɔditionate futuro, qui pvia ad excitatē subseqt, l. ex alio quovis pdicato coēnti, l. pure comitanti liberum arbitrii ɔsensum. Unde duo ɔplectit auxilium efficax in nrā sentia: 1o vim hēt activam, et inductivam actus salutares, quam affert auxilium ex se l. independent ab arbitrii cooperatione libera. 2o ɔnexē hēt infalibilem cum ɔsensu; qz haurit auxilium ab extrinseco dependent ab arbitrio cooperaturo p grē vires.

34 Hęc ē nrę sentię summa, cui coē adnectunt aliq ɔclēs ab his defluxę: 1o nri nulla rōe distingunt auxilium efficax grē quo Deus voluntē ad ɔsensum inflectit ab inspiratb, et illustratb, qb novit Deus arbitrium assensurum, si forsa eis pulsaret. Unde iure nuncuparunt auxilium id vocatē ɔgruą, et attemperatąs, cum futurit, l. cum pscia liberi ɔsensus. 2o docent efficaciam auxilii desumendą ab arbitrio ɔfortato p grā, nō qa nrum arbitrium ɔferat auxilio vim aliqz intrinsecą inducendi, l. excitandi nos ad agendum; hęc enim ē essālis et totaliter auxiliis intrinsecā, d. qa cooperando sic cum grā detrat eius indriq ad agendum, et divinum intum etz detrat, ut noverit auxilium hiturum effum, sic a. adspirat grē ɔnexē infalibilem cum libero ɔsensu, qz auxilium de se solo nō hebat ant: unde vis infalibilis aut efficaa nō adequate, d. inadequate so ab arbitrio dependet.

d.

35 D.to cu discrimine, qd effica vocat^is ab arbitrio ꝑmunito p gra. in actu 1o pendet in gene cae efficientis, quatenus efficient ab illo sic accepto ꝯsensus ipse pendet; ab ipso vo ꝯsensu volunt^is ut futuro pendet effica 2o in ge cae fralis quatenus ꝯsensus ipse, l. ꝯditionate, l. ablute futurus (qd mo n detro) p se ꝯstuit frali r et intrince, veluti pars essalis, infalibile ꝯnexe auxilii cu assensu volunt^is, in qua ꝯsistit effica: quare merito nri negant effice adequate sumpta antecedere priorite ne, l. causalit^t operate oes arbitrii, qa ꝯstuit hec effica, partim ex futuro ꝯsensu volunt^is qui n po. semet ipsu antecedere priorite ne, l. causalit^is, st nec ulla res in semet exercere p^o causalite efficiente. Ano pt hanc effice pvenientia ru cuiusvis liberi ꝯsensus etc ꝯditionati ꝯcedi possit effica logice tm prior ru ꝯsensus ablute futuri priorite solius coe, l. universalit^is ad qd magna ex pe de voce ptinet. de quo levis int nros videt ee disentio qd dixi ino tt. 2. d.4.n.2a.d. que nil refert ad ro versia, qd cu Thomistis hic suscepimus in qua negamus effice ante na, l. causalite ru ꝯsensus ois arbitrii liberi, l. ꝯditionate futuri.

36 Hec ss totius nre sentie capita candide succinte q ꝑposita fuit anno 1599. de mandato D.O. Clementis 8. die 22 Februarii tradita ss eminentisso cardinali Ludovico Madruchio ab recordat^is optime R. P. N. Claudio Aquaviva qo societ^is Iesu Preposito generali, sl adstantibus P. Michael Vazq. huius Betice Provincie Clarisso Theologo tunc collegii Romani pfecto mirande qde erudit^is et ingenii pstantiss vivo cu P. Petro de Arrubal Rome tunc eximio Theologie pfeso

re. P. q. Xptoforo de Cobos viro gravissº. q. summacis laude Theologia in Castella docuerat, et Provincia pos tea rexit in his gº. capitib. relatis universi societ. authores ab eo tpore datis mutuo manib. nexisq. summo cu foedere de xtris hactenus convenere.

37 Praefulsit aliis P. Lud. de Molina, secutis P. Fons. P. Valen. q. coram Pontif. summo pro nobis strenue disputavit, P. Vazq. P. Lesio, P. Suar. et unus pro mille, P. Cardinalis Belarminus quem spero proxime donandum noenclatura SS., q. de senta. contraria severisse sensit. Hos allegat et sequit. P. Tann. to. 2. q. 6. dub. 2. n. 49. Praeterea P. Fasol. 1. p. q. 14. ar. 13. dub. 19. P. Ruiz de Mont. to. de scia a d. 38. ad 60. de volunte. a d. 27. ad 92. to. de pvida. d. 39. P. Arrub. et ipse praeclarus in Rom. palaestra pugil d. 77. c. 3. d. 89. c. 3. et d. 86. c. 3. et 4. P. Meracio to. 2. tt. de gra d. 6. s. 1. 2. et 3. P. Herice d. 23. c. 4. et d. 6. c. 2. et in manuscripto de auxil. d. 4. c. 1. P. Albert. c. 1. 9. prio. q. 2. et prio. et Raunabdus in morali discip. dist. 2. q. 3. n. 294. et in Teolo nali dist. 3. n. 39. P. Mart. Preserus lib. 3. de scia. c. 4. n. 92. P. Arri. 1. p. d. 34. s. 4.

38 Itq. ex Phis idq. Arri. conver. 3. de aia n. 3. P. Obiedo conver. 10. phisi. puncto 3. Ptes. Conimb. 2. phisi. c. 9. q. 13. P. Rub. 2. phisic. tt. 4. q. 3. Mitto cqteros alios. oes etq. sac. scripturq. professores, quaqua licuit eq. sentq. evulgant, P. Salm. P. Maldon. P. Francus. Turrianus. P. Hyer. Torrensis, P. Barradas, P. Viegas, P. Hustinianus, P. Cornelius, P. Mariana, P. Magallanes, Costerus, Vincentius Regius, Illustrissimus etiq. P. Ferdinandus de Salazar, P. Azor, P. Lorinus, P. Velazquez, et P. Baeza apud quem plures alii.

Dz

D. nobis adhuc explicat M. Albarez lib. 1. responsionum c. 1. n. 37. nullum ex doctoribus scholasticis, qui ante quadraginta annos scripserunt docuisse scientiam mediam, et consequenter et consequenter et consequenter et consequenter et consequenter et consequenter ex professo physicas praedeterminationes. potius cum eorum dictis stare non posse neutram sententiam, quotquot. a. admittunt scientiam mediam repellunt physicam praedeterminationem, eodem. n. cardine volvit eisdem que texitur liciis utraque difficultas ut ipse testatur Albarez lib. 7. resp. c. 4. n. 4. cui consentit Zumel 2. vari. dub. 9. sol. 2. Machin 1. p. dist. 39. ... Gonzalez d. 49. s. 1. n. 1. et 2. Ioannes s. Thomas d. 20. art. 3. initio. Penottus lib. 3. propugnaculi c. 20. n. 7. demirorque hominem doctissimum rem plane falsam excidisse, nam ut omittam hactenus relatos;

40 Audiat precor M. Albarez suorum etiam manu descriptam prolixam veterum ac recentium mixtim manum quae pro sententia nostra suffragium indulserunt recentiorum. de his nobis ... exteris illustrissima suffragia ducat agmen illustrissimus Argarvensis D. Ferdinandus Mascareñas d. 2. p. 7. qui pro sententia nostra citat Alensem Bonav. Marsil. Ocamum, Gandavensem, Caietanum, Gabrielem, Dionis. Cistersiensem, Castronovo, Adamum, Lodq., Abulensem, Almainum, Corduba, Angestum, Ubaldentem, Driedonum, ... Rigardum, Scotum, et quod notandum est, Capreolum, Durandum Sotum, et ipsos tres Thomistas, quos accenset negantes praedefinitionem ante ... in infeasa libert. Catarinum Thomistam, Iulium Sirenium, Osorium, Ortalebrium, Armacanum, Cartagena Filiarcum, Petrum Aureolum, Augustinum. Habet ... Sixtum Senensem. Ioan. a Rooa, quos etiam refert et auget et adversariis ipse Ledesma tr. de auxil. initio fundamentalis quaestionis pag. 7. q. postquam nostram sententiam retulit, ait: hanc sententiam tenent multi Theol. antiqui et moderni, quos statim;

refert. et alios addit. Tribq quatuor ve Thomistis relatis ad dē Caiet. Joan. Vincen. M. Mantiq, M. Fiedra. Didaus Sanguas et M. Mondragon quos allegat Paulq Leonardus Hibernus ex alieno calamo 1. p. resp. s. 11. qbq annumera P. Bartolomeu Ferreira librorū censor q Molinę ɔcordia approbavit. et P. Joan. de las Cuebas infra citandū Joan. itē Gonzales Albelda, q p Thomistis in Romana Curia ɔª Jesuitas Agonista certavit ut testar M. Alvarez lib. 3. respon. q. 1. ex certamine resipuit et ad nra castra se transtulit; cū typis excussā suā sentā edidit ad qē 19. 1ę pis ar. 8. d. 98. s. 2. n. 10. et d. 94. n. 9. totis laterib9 sentā Thomistarū inpugnat ut inimicā libertī; quapt a M. Greg. Martinez eiusdē familię carpit 1. 2ę. q. 79. ar. 1. dub. 3. ɔd. 3. deniq̄ P. Lorca tit. de peccatis d. 38. et d. 20. et 21. de grā nobiscū sentit. Basil. Ponce 1. p. variar. q. 4. expositiva c. 3. Senna in caput 12. epist. ad Hębreos epist. 72. Beqa in Srit. lib. 8. cap. 6. et 9.

41 Multos a. ex his authorib9 p nrā sentā referunt etē ex adversariis pcipui. M. Zumel lib. 1. variarū d. 91. Petrus de Cabrera to. 3. in 3ē pē q. 62. ar. 1. d. 3. s. 2. n. 19. Arauxo to. 2. metē lib. 8. q. 9. ar. 4. dub. appendice n. 34. F. Joseph a S. Maria tit. Thomisti cōde liber. arbitr. q. 4. ar. 3. Trigosius Scotista in 1ā pē s. Bona. q. 19. ar. 2. dub. 3. Gaspar Rain. Thomista relectē 3. refert p nobis Alfonsū de Mendoza ex August. familia; quę etē ɔcedit nobis Petrus Herrera to. 1. in 1m sentārū. dist. 24. q. unica in 2ā sentā. En vobis qē illustrę Theologorū manē splendidā q̄ falangē p nrā sentā decertantē ipsorū ɔscriptā adversariorū calamo. Videat nunc M. Albarez qētē intsit evolvere Theol. scripta, ne vir doctus p in-

cu

curiq dixisse videat'. sentq nrq antiquis scholasticis ee destitutq. qd qz pcipiti seu calenti calamo dictq fuerit os tabit dq. P.trq authoritas altis expendamq d. L3. c.9. Florentiss' cetus sapientq ac religiossorq hoq suffragant' sentE societis.

Cap. 5q.

Florentissimi cetus sapientq ac Religiosorq hoq suffragant se Societatis

42 Qtoi cq plausu recepta sit a litterario recentiorq circo nra sentia si ac 3cordia Molinq pdiit in luce ad expugnandq errorq Luteran. et Calbin. expsse testant' integri sapientq cetus et academiq florentissE, quq litteras certatim ad Pontificq p nra senta 3struxerunt, ut quq Luterq et Calbinq teterrima tunc in Eclessia monstra pululantia penitus obtruncabat; sic .n. ad Clementq 8. testat' universitas Moguntina sub anno 1601, quq supplex int' alia sic loqt'. 3tat doctissos Theologos senta illa qz Molina seqt', nixos Calbinianorq dogmata hactenus evertisse, et Trid. sanctiones hactenus defendisse; quo psidio si destituti fuerint, tq ingens aput Catholicos oriret' scandalq, tq ansa pbebit' calbinistis quasi de parta 3a nos victoria, triunphandi. Cetera scitu dignissa videant' aput Paul. Leonar. p.1. resp. 5. 11. n.38. 3sonat Herbipolensis academia similit' fere 3scribens ad eqdq Clementq 8.

43 3spirarunt p ca nra clariss' Theol. Salmanticenses ex familia tq Augustiniana, tq s. Benedicti, q similia Romanos ad. pcuratores ordinis utriusq transmiserunt: ex Augustiniano cetu 1arig The

ologię Doctor Illustriss. D. Aug. Antolines Compostelanus mox creatus Antistes sic ad generalę procuratorę ordinis scribit inter alia: doleo Doctoris Molinę doctrą nobis quassari procellis hoc ausim fident. testari: eius opiniones in hac academia, et in hac nostri ordinis provincia tanto cum plausu admissas ut vix sit qui alias, l. legat, l. defendat: de me id affirmare valeo; postquam liber Molinę publicum adspexit, mihi et in lecturis, et in oppositionibus, et in quacumque literaria exercit. plurimo adiumento fuisse, quod scripsit anno 160. contine.a. Augustiniana provincia, Salmanticense, Complutense, Vallisolitanum, Matritense, Toletanum, Burgense, Liceum ut omittam alia quę pro nostra sent.a suffragium indulserunt: similiter scripsit R. P. Ioan. Marques ex eadem familia, cuius epist. leges apud Leonar. Hiber. 1.p. resp. s.10. n.43.

44 Pręterea collegium ordinis S. Benedicti Salmanticensi sub D. Vincentii titulo sic ad suum procuratorę generalę eodem anno loquitur: monere voluimus quod a Patribus societatis Iesu defenditur esse doctrą S. N. P. Anselmi, et docetur in hoc collegio a Nostris magistris tum in huius academię publicis sessibus, quam in iis, quę in capitulis generalibus fiunt. et postea concludunt: vestra paternitas secure dicere valeat suę sanctit. opinionę societatis et nostram legi et defendi ab Augustinian. Franciscanis Carmelitis in scholis et sessibus suorum capitulorum. Paria testatur R. P. Hyer. Marton Hispalensis Abbas: d. videatur epist.a doctor. Ioan. Garcia Coronel primarii Theol. professoris in academia Vallisoletana quam affert Leonar. cit. s.11. n.46. qui plura pro nostra sent.a testim.a collegit.

45 Accedat Complutensis etiam academia, quę

quę p annū integrū Molinę ɔcordiā vsq̄ ad apices exploravit de mandato Patriarchę Caiet. tunc Hisp. Nuntii, q̄ tandē ut Aug. ɔsonā illustri testimo ɔmendavit ut refert Paul. Leonar. s.8.n.36.et 37. ɔtestant academiā Vallisoletana, siguntina, scoriaca, Granatens. Viasensis .vbi coit̄ intersibq hęc sentā defendit, ut testat Doct. Coronel. cit. n.44. Tandē eā dē sentām cumulatissº testimº ɔmendat senatus inqsitis generalis Lusitanię post censurā et apbatā P. Dominic. sit R. P. Bartolo. Ferreira p fidei quęsitoribq de Molinę ɔcordia censentis et R. P. Ioan. de las Cuebas Austriaco Principi tunc a ɔfesionibq, mox a Abulensis Episc. quę ɔstant ex epist. q̄ ad Clementē 8. p Molinę ɔcordia detulit Archidux Austriacus anno 1599. q̄ p fert Paul. Leonar. 1.p. resp. s.7. ɔferte mó p̄cor hanc nrę sentē ɔmendatā cū iis, quę M. Albarez et Ioan. a S. Tho: de nrá sentā vulgarunt.

46 Obiiciunt .t. nobis: magna quo q̄ ɔisentio versat int authores societis in auxil. efficā ɔcinanda: P. n. suar. illustratibq et inspiratibq sanctis moralis 2º in ɔsensū influere docuit, plures v̄ putant eas in actū salutarē p phicā efficientiā influere, sit P. Lesiq, Ripalda, Molina. 2º q̄oq p̄t illustratā intā exigunt etā affectes sanctas in volunte nnulli v̄ lt frequentes eas affectes admittant, negant .t. eé narias:. 3º lt oés efficā extrincā eé dicant entit' grę, Molina .t. et Lesiq negant eé pvenientē in actu 1º Belarminus .a. suar. et Basq. antē efficā ad statū ablutū operatis admittunt, itē hi desumunt efficā ad ɔsensu ɔditionato, l. a sciá ɔditionata, priores v̄ duo desumunt .+.

ababluto ɔsensu.

47 Vm hęc tota disensio levis é, et ex
tra ɔtroversię p̄ntis institutũ ut monui n. 39: lis n. int
Dominicanos et nos p religione suscepta s° é an effi
cax grá sit ex se phice cũ operate ɔnexa priũ qз sit
vnius arbitrii ɔsensus etз ɔditionate futurus, qd unani
mit oés societis negant et affirmant Dominicani: in
cęteris dificultbꝰ liberũ é cuiq̄ defendi qd lubeat, qª qd
qd dicate indemnis pstat pcipua nrá sentª: pvenien
tia v. qз nri ɔcedunt, n é phica, d. prioritas illatis, et logi
cą ccª qз potiꝰ é disentio vocũ qз verũ int P. Molin.
et P. Suar. quos exitu felici forte ɔpong tt. 2. d. 14. c.
6. societis sentª vindicat ab imposturis.

cap. 6

Societatis Sententia vindicat ab Imposturis.

Ut sentª societis sincere tandę
capiat restat ei nęvos aliquos eluamꝰ, quos imponũt
ex adversa pe nnulli: nq 1° nobis imponit aput P.
Lesiũ d. de grá efficaci c. 1. ppe 1. supposta grá mova
lit excitanti liberũ nrũ arbitriũ solis nę viribꝰ ada
gendũ se detrare, p hanc detratз denoari grą efficacę:
d. apte ɔªriũ docuit in ɔcordia P. Molina q. 14. ar. 13.
et d. 41. et q. 18. d. 6. et 38. ɔsonat P. Lesiꝰ et P. Suar.
sª cit. cui ɔstantisse suffragamur oés et asserimꝰ posita
grá pvenienti, n solis innatis viribꝰ effici ɔsensũ ab arbi
trio, d. ab illis etз ope gręfultis, l. etз vi supnális hitꝰ
elevantis.-

49 2° Rispolis et alii lib. 2. q. 1. §.

nq

nra adversariis nobis adscribit effica. grae desumi ex consen su voluntatis: d. plane noluit intelligere, qd multoties repetitu é à nris; asserimq. n. efficā grē plura complecti. 1o dicit in recto vim excitandi moralit ac movendi voluntē ad consensu; itē aput multos addit vim agendi phice sl. cu gra consensu, qz utraq vim hēt auxiliū ex intrinseca sua na, l. 2do phicā prius independent ab arbitrii consensu; qa r. pr hanc vim affert conexū extrinseca infalibile cu actu sa lutari, qz ex se pcise grā n hēt, ideo sup addi debet in obliquo cooper. voluntis, ex qua 1ario conexio pvenit, l. aliqd huic annexu, ut ultimo constuat effica., qure adequate d. par tialiter in obliquo constuit ex consensu voluntis effica grē. Sic P. Molina cit. d. 40. et in append. concordiē resp. ad 3m. P. Lesiq c. 10. n. 9. et 11. qbq oēs assentimur.

90 3o nobis apingit Albarez d. 92. de auxil. n. 1. et lib. 4. resp. c. 17. n. 10. et 11. Zumel 1o variar. d. 4. s. 3. Navarrete contr. 22. § 1. qsi grā, ut operet, expectare cooperatū arbitrii, qd prius nā consensu inchoat, qz operet grā. d. nullibi tradit a nris hec doctrina, sed ab oibq clarissē defendi tr grā pvenire consensu arbitrii quatenus suadet et excitat conferēq sic pxima vim activa ad consensu, in actu vo 2o grā et arbitriu sl in consensu influere concursu simultaneo, l. indivi duo, qn prius arbitriu, pr grā, l. grā prius nā qz arbitriu ope ret actu salutare. Ita docet P. Mol. q. 14. ar. 13. d. 29. 38 37. 40. P. Lesiq de auxiliis c. 1. et 10. P. Suar. lib. 3. de auxil. et coit oēs.

91 4o nobis affingunt Albarez et alii, cooperatū nrā n eē referenda in deu tqz inca magis pcipua efficientē phice salutares actq, et facientē ut velimq et consen tiamq. d. hec etē é insignis impostura: nil. n. aput nos magis

sanctus quod arbitrii determationem actualem in Deum praecipue revocandam, ut in causam efficientem physice, quia Deus illam efficit, tum immediate per ordinarium concursum, tum per habitus infusos, demum ut plures censent per gratiam excitantem, et per obedientialem vim activam arbitrii, quem per gratiam elevat, etiam aliter exercet, quod adiuvante Dei gratia quia propterea multifariam facit ut faciamus. Solum ergo negamus arbitrii determationem in Deum referendam ut in causam physice praedeterminantem, sed ut in causam indifferentem. et praecipue nostram determinationem efficientem ex contemperatione cum arbitrio. quae tamen sunt obvia nostris in auctoribus, ut si quis viderit, ita P. Suar. lib. 3. de auxi. et aliis cit. Num vero determatio nostra referenda sit in solo arbitrio ut in causam determinantem inter disputandum decernemus.

92 ... 5º nobis imponit nec efficaciam auxilii nec auxilium ut efficax a Deo provenire. Dicimus satis iniquae; nam auxilium nobis a Deo dispensatum potest arbitrio congruum, id est, ut videtur eliciturum ab arbitrio consensum, disponitur enim a Deo praesciente, volente conferente quod congruentis auxilii ... quia porissime ... consensus liber ex quo constituitur efficax simpliciter in actu 2º ... tum quia primo non quod sit consensus absolute tribuitur auxilium, quod ab arbitrio consensum impetrabit et coniungitur a Deo cum scientia conditionata futuri consensus; aut cum aeterna futuritione conditionata consensus, quae priorem duratione, sed subsistendi eorum quod consensus absolutus: quia sicut arbitrium, etsi non sit causa legis, absolute tamen causa est difformitatis cum lege; quia causat absolute dissensum, quod contrarius est legi, quam supponit, etsi non causet, ita Deus est causa congruitatis auxilii prius quam voluntas operetur absolute, licet enim Deus non dum causet consensum absolute, quia causat auxilium quando supponitur operatio conditionate futura, per quod auxilium constituitur arbitrio congruum, ut communiter aiunt nostri doctores.

93 ... 6º nobis imputat Albarez et alii non dari praedeterminationis effectum salutarem arbitrii cooperationem. Caeterum id sinistre dicitur

tur: nã ois eff9 grẽ ɔducens ad salutẽ a nobis dit effo. pdest's; at arbitrii cooper° penes nos ɔducit ad salutẽ ct é ef f9 ɔ̃ grẽ, nil g° defuit ut sit eff9 pdestis; ita docet P. Moli. q. 23. ar. 4. d. 2. memb. 2. P. Suar. lib. 3. de auxil. et coit' alii. Deni q nobis tribuit grã efficacẽ moralit' s°, et n efficient' phice ɔ currere salutares ad act's; falso t.: nã e 2°ribꝫ nris Theol. sꝫ q grẽ ɔferunt, pt' moralẽ motẽ phicã etẽ et efficientẽ activitẽ in ɔsensũ actualẽ. Ita pt' cit. n. 19. Basq. Arrub. Heri. Vecan. Enriquez, et alii recentiores. D. 3: utrũ in sent^a societ's ad mitti possit auxiliũ efficax de se, l. ab intrinco cũ operat. ɔnexũ. c. 1: Admitti' sent^a negans.

1 Ut adversarior̃ argta facilis eli dant' et plenis nrã sent^a caleat' visũ e' hanc excitare d ificul tẽ, l. vix a nris e limine salutet': ac 2° vocũ pulsu doctoribꝫ societis ambꝫ tinnient aures si quẽpiã enris affirmativã partẽ audierint, l. mussare. Quapp' specie 2ª videt' assensũ stati maturandũ ineã pꝫ quæ negat auxiliũ efficax de se, l. ab intrinco cũ operat^e ɔnexũ, si retinenda sint pria socie tis.

2 Et pbat' 2°: q^a grã dat' ad actũ ii

beru et meritoriu, id. auxiliu oe, qd exse sit ant effi cax eripit libert actib ad quos ant mover efficacit, vnos ipsi de phica pdetrat. pugnacisse pbaius a d. nequit pretenta sanct societ is admitti gra preveniens. que sit effi cax exse, l. ab intrinco cu operat e inexa. d. acumen hoc facile retundes: nq gra donat ad actu liberu, l. inse, l. in alio: nq actus exterior ex gra fit, et t. n e inse prime liber, d. in imperio volunt is, a quo pgredit; auxiliu a. effi cax de se, l. eripiat immatq libert operi qd infert, n t. eo p se pugnat cu eius libert mediata; l. in alio: q a si mi hi sit liberu auxiliu efficax de se, poterit ee mihi liber ab lute, qd ex illo nario resultat: st actus exterior imp ratus e ablute liber et meritorius imperanti, q a p o illu ac tu ablute cohibere suspendendo liberu imperiu efficax qd externu actu, urget et infert.

3 Nec iq exemplu a phica pdetrat e nos solicitat: e n. aptu in utroq casu discrimen: nq ides phica pdetratio libert oe fralu arbitrio depdat, q a cu inevita bilit operat efficient inferat n e t. immate subta nre po test i liberu; quare si det aliqd auxiliu efficax de se, qd in mate subditu sit libere potest i volunt is, qualiresset actus absolu tus efficax et deliberatus, id sane relinqueret opus amatu ab lute liberu, lt. impelleret ad illud efficacit et inferret id in evitabilit.

4 2o pbari p o q a libertas et merituac tus, q n e inmate, l. inse liber, d. sq in alio, n distinguit ab inmata libert e supposit is antis, ex qua seqt, et a qua denoa t mediate liber, ut patet in actib imperatis, q nec distinc to merito, nec diversa libert e gaudent ab actib efficacit imperantib; g o nec indigent auxilio, l. gra distincta: d. nec

id

id urget: 1º qª lt libertas actus imperati diversa n̄ esset ab imperantis actus libertate, qª posito semel imperio qd sit efficax et absolutum, n̄ p° actus voluntatis imperatus impediri; meritum .t. actus imperati tam interni, q̄z externi, diversum eē, putatur ab aliqbus, a merito, qd vet actibus imperantibus; qª distinctum ē obsequium Dei cedens in maiorem eius glam et honorem; diversum .a. meritum sufficit, ut a Patribus auxilium grē diversum exigatur.

5. 3º pbatur: oē donum supnāle nobis inmate liberum ē effus elicitus ex auxilio grē p̄venientis; d. nullus effus grē p̄venientis ē auxilium efficax; gr nullum auxilium efficax ē inmate liberum. et coenti, si cum operatur connectit impediet ne sit actus ipse, l. in alio liber. Hoc .t. n̄ p̄mit: ret .n. eundem actum eē posse sl effum unius auxiliaris grē p̄venientis, et insup auxilium efficax ad alium actum subsequentem a se realiter diversum; . st in dium sentª supnālis affectio n̄ efficax et indeliberata sl, ē effus illustrationis mentis, et insup ē auxilium efficax ad actum deliberatum efficacem, nec .n. repugnat qd idem actus fiat ex alterius motione, sl q̄ moveat voluntem ad alium ulteriorem: ut idem assensus, q n̄ ē 1m prium fieri p° ex alterius assensus detractione priori, lt ipse rursus ut p̄missa moveat intum ut in alium ulterem pgrediatur.

6. 4º pbatur: nam auxiliari nobis ad salutem ē opus Dei pprium; nil .a. ē nobis inmate liberum. qd sit opus Dei pprium; ē .n. etm sub dominio pprio voluntatis; g° nil inmate nobis liberum auxiliari p° efficacitr ad salutem. Sin .a. auxilium efficax de se sit inmate nobis liberum expugnat libertem; g° repugnat auxilium efficax de se, q arbitrium liberum despoliet. Rx etm Deum p affum supnālem ac deliberatum auxiliari posse nobis ad salutem: nam oē Dei donum supnāle, qd pfi

cit ad salutẽ auxiliatr nobis; affq. a. supnālis, et si liber,
ē Dei donũ, et nos pmovet ad ulterius agendũ supnālit
et ideo p° auxiliari, nec opus ē ad voẽ auxilii qd ita
sit donũ Dei pprium ut alteri n̄ sit liberũ, d. satis ē qd Deo
sit ablute liberũ ac indebitũ nr̄s viribq; quo s° sensu dit
auxiliũ donũ Dei pprium, idē n̄ ex ppriis arbitrii viribq
hitũ, d. ex vi gratuita.

7 9° dices auxilii nomen n̄ usurpar a
doctoribq pvoluntis actu deliberato, d. pro supnali prio ta
lis actq; q°.l. sit q° de voce, l. n̄ ē auxiliũ efficax de se, qd
usũ liberũ n̄ evertat, coā pbat qa nisi sit actus liber id
qd dicit auxiliũ efficax dese; neqt eē p suã entitẽ efficax
q.n extinguat libertẽ actus ad quẽ movet efficacit. Rec.
ine pbatiuũ aput PP. et Dcilia, gravesq Theologos frequen
t. usurpari grã efficacẽ p salutaribq affibq deliberaris, qbq
ad ulteriores actus excitamur et pmovemur. si q. iunioribq
aliqbq videat id insolens, nihili pendendũ erit, dũ illus
tri patrũ Ecclesię copia Dciliorũ et scriptr̄ muniamur.

8 Ad extremũ observo 1m et 2m argtũ āli
t elidi posse iuxta sentẽ aliquorũ recentiorũ minime rudi
ũ, q putant, n̄ eripi libertẽ inmātẽ actibq imperatis ex eo qd
antecedat imperiũ liberũ efficax ad actus internos pdetrans dũ
mō n̄ reqrat imperiũ id ad eliciendos actus imperatos: ex
quo discriminant detratẽ hanc a pdetrate phicā, tũ qa reqrit
hęc ad oēs actus in senta Thomist. secus t. id imperiũ, tũ
qa pdetratio phicā qa n̄ ē actus liber arbitrio nrō, n̄ ē exercitiũ
virtuale, l. radicale libertis sequentis actus, st imperiũ liberũ ef
ficax, hoc n. insua liberte Dtinet virtualit actũ imperatũ: in hac
g° senta negari p° argti 1i minor adducta n. 2. st et argti 2i
maior pposta n°. 4. ≈it c. 2. affirmans senta pfert, slt auxiliũ et

si

ficax de se sine libert^is^ iniuria oced^dū^ insent^a^ societ^is^.

9 Auxiliis efficacibꝰ de se voluntꝫ nrā pmoveri frequent ad actus salutares ablute liberos negari me iudice nequit etꝫ insent^a^ societ^is^. pquo sciendū ē duplex ē genus auxilii pvenientis ex rōi sent^a^ Patrū ocil. et gravium Theologorū: 1^m^ ē auxiliū pveniens oē etꝫ 1^m^ actū liberū volūtatis, qd auxiliū n ē arbitrio liberū, d. oio nāriū, vt illustrat^es^ et inspirat^es^ indeliberatę quas Deꝰ in nobis pducit sine nobis libere ocurrentibꝰ: aliud ē auxiliū nobis liberū, qd seqt^r^ 1^ū^ vo lunt^is^ excitꝫ indeliberatę, id q̄ pducit a Deo nobis etꝫ libere cooperantibꝰ cū prioribꝰ auxiliis: huiꝰ generis ss actus plerīq salutares efficaces et abluti, qbꝰ impellit voluntas vt in vlteriores aliosq piet^is^ actus incumbat vt effuse pbo dispōꝰ de necesit^e^ grę.

10 Et g^r^ intra 1^m^ auxiliorū genus iuxta societ^is^ sentꝫ admitti nequeat vllū auxiliū qd ex se pcise sit efficax ant illesso libert^is^ vsu, st a d. 9. ostendꝫ, int auxilia v^o^ 2^i^ generis arbitror admitti posse; n a Thomistis mō, d. etꝫ a Theologis nrę societ^is^, auxilia, quę sint effic^a^ de se. nec t. ideo cū abluta libert^e^ pugnent: nec n. hactenus ovrersū ē int nos et P. Dominic. de 2° gravū g^e^; q^a^ nisi fallor, ab oibꝰ admittenda ss aliquot auxilia, quę sine iactura libert^is^ ex se sint effic^a^: quare s^o^ de prioribꝰ auxiliis cū Dominic. hactenꝰ a nris decertatū ē, et his s^o^ auxiliis obiicit inevitabile dispendiū libert^is^. E^r^ admittendū ē 2^m^ auxiliorū genus effi

caciu exse, liberi et congruentiu.

11 Pbat 1o: qa plures affi honesti supnales efficaces et abluti liberi numerari debent int auxilia grę nos excitantis ad opera piet[is]; d. plures affi efficaces et abluti nobis liberi circa pietatis opera sunt exse p intrinca entit efficaces ut moveant volunt ad opera piet[is]; g[o] int auxilia grę nulla iudicanda sunt effica quoad intrinca entit. Coa patet minor a. facile pbat: nam actus charit[is] efficax p se movet efficacit volunt ad implenda pcepta quę sunt in potest pxima volunt[is], neq cu illoru violat iungi po: efficax ite intentio finis exse movet efficacit ad elect unici medii: sic et actus imperans absolutus et efficax urget inevitabilit ad actu imperatu. pia volunt[is] affectio compellit efficacit ad assensu fidei supnale; actus et int'nus efficax adigit ad opus externu ad qd e expedita potestas; dificultas qe devolvit ad maiore illius discursus urgentius solidanda.

12. Mai. a. in 1[is] ex rei pbat a priori: nam auxiliu dl grę nil e aliud qz donu dei gratuitu nobis infusu ut moveat arbitriu ad salubrit agendu; d. actus efficax ablutus ęternę vitę meritorius e dei donu inhęrens nobis, et exse plerumq movens efficacit arbitriu ad salubrit agendu: g[o] actus efficax ablutus ęternę vitę meritorius ee po ~~auxiliu~~ dl grę. Coa constat. min. pbat ex iis qbus a capite 3o roborat maior adducta n. 11. nunc v. brevit.

13 Confirmat: nam illustrat[es] et affect[es] indeliberatę, d. inefficaces ideo sunt auxiliu ad actus salutares, qa volunt alliciunt et movent ad eos exercendos, d. affi liberi supnales, de qbus egi n. 11. n minus alliciunt volunt ad ulteriores actus, et si liberi sint; g[o] ęque dici debet auxilia grę: coa pbat; nam ex eo qd affi liberi sint n ab

abdicant vim motivã et inductivã actuũ salutariũ ex qua pcise ɔstituunt' in voẽ grẽ nobis auxiliaris; nec exec qd narii sint affꝯ vim allectivã augent: ss. n. actus liberi, qa proveni unt a prio totali nõ pdetrãto; narii v̈ si, eo qd a prio pde trato pcedant; hoc. a. qd quęso deterit, aut inminuit de vir tẽ motrice voluntis ad actus salutares.

14 Mai. a. cnº. 12. pbat' nã Paul. ad Ephes. 2. sic ait salvi estis p fidẽ n' ex vobis, Dei. n. donũ ẽ. Ad Philip. 1. vobis donatũ ẽ p χρ̃isto nõ sº vt credatis, vm etiã vt patiamini. Trid. ss. 6. c. 16. hõiũ voluit eẽ me rita. quę ss. illiꝯ dona. qd desumptũ videt' ex Aug. epis. 106. ante mediũ: ipsũ hõis meritũ donũ ẽ gratuitũ. lib. 1. ad simplicianũ q. 2. ante mediũ: si quęramus vtrũ de i donũ sit voluntas bona? mirũ ẽ si negare qsqã audeat. Deniq Bernar. de libero arbit. col. antepenult. Dei p culdubio sũt munera tam ãrã opera, qã eiꝯ pmia.

15 Deinde pbat' a posteriori mai. cn. 11. nã vt re ipsa pficiamꝯ opus aliqd salutare v.g. pfiteri fidẽ aut illibatã tueri corporis integritẽ, etiã cũ vitę discrimine reqrit' Dei grã pxime, nõ sº vt id veli mꝯ, s͛. vt opus intentũ exequamur: at vt opus exteriꝯ et im peratũ pficiamꝯ reqrit' qd pximiꝯ et inmediatiꝯ move at affꝯ liber ablutus et efficax, qã illustratẽ intꝯ et sim plices affꝯ voluntis qbꝯ excitat' voluntas efficax credendi l. servandi puritẽ: nec aliud ẽ auxiliũ supnãle. qd vrgeat inmediatiꝯ ad opus externũ pt' efficacẽ voluntẽ agẽ di, quę pseverat: qº voluntas efficax et deliberata p ficiendi salutarẽ actũ censeri debet int' auxilia grẽ quę reqrunt' ad salubrit' agendũ: et ideo sua det Aug. a Deo pcibꝯ in auxiliũ impetrandã hanc effica

cę voluntᶻ observandi mandata.

16 Coã ɔstat. mai. e ɔciliis et Patribꝰ ac Theol. pbat a me nt. denecesitᵉ grę, quę certioré si nris operibꝫ liberis imperatis etꝫ externis pribata por tio meriti reat ultradebitą actibꝫ imperantibꝫ, ut graves Theologi docent e qbꝫ é Scotus quodlibeto 18. ar. 3. quę sequnt Scotistę, ɔsentit q P. Ripalda lib. 3. de sᵃ nali d. 63. s. 4. et 9. ɔfrat, nq exoperis difiaultᵉ, sive pstantia pvenit indigᵃ grę, d. opus externū pietᶦˢ frequentʳ é arduū et inquo pcipue difficultᶻ experimur gᵒ eget spali pondere grę quo voluntas ad illud urgeatʳ. Roboratʳ ulteriꝰ: actus imperatus pducitʳ distincto ɔcursu grę iuvantis efficientʳ ab eo quo pducitʳ actus imperanū: gᵒ similitʳ egebit impulsu peculiari slt desiderio, qd ad eiꝰ exequtᶻ urgeat, si sit actus exterior, et si sit interior eaeo facilīꝰ exercebit.

17 Huc plane respexit Aug. dū grã cooperantę ad executᶻ exigit ultra grã operantę reqsitã ut velimꝰ, ait .n. lib. de grã et liber. arbi. c. 17. sic: ipse ut velimꝰ operatʳ incipiens, qui volentibꝫ cooperatʳ pficiens: et mox inquit; ut velimꝰ sine nobis operatʳ, cū .a. volumꝰ et sic volumꝰ ut faciamꝰ, nobiscū cooperatʳ. En ad externū executᶻ scãtã verbo faciamꝰ exigit Aug. grã cooperantę: tandē ɔcludit: sine illo operante ut velimꝰ, et cooperante cū volemꝰ, ad bona pietatis opera nil valemꝰ. ubi velle pietᶦˢ opera cooperantę grã ad exequtᶻ appellat. c. 3. voluntᶻ efficacę liberą eē grã auxiliarę ex s. litt. et ɔciliis ostenditᵉ.

ma

18 Mai. adhuc en°. 11. firmat ex s. tt. Joan. n. 6. dicit: nemo p° venire ad me nisi P' meus traxerit eu. vim a. efficacis auxilii, quo cu effu trahimur ad xpm ibi scari testant' oes: d. ad xpm trahimur n' s° p actus indeliberatos, d. etz p deliberatos affq, ut fatent' Aug. tt. 6. in Joan. Prosper 3a Colatore c. 14. et ex illis s. Tho. lec. 9. q. 1. q recensent int' actus q bq ho trahit' ad xpm creaturu 3templat, assensu fidei dilect Dei, desideriu beatitudinis, et similes q si arbitrio liberi...

19 Jfrat ex Paul. ad Gal. 5. du ait: fide p dilect operari, sit iustitie fructus, et opera salutaria. noe v° dilectis a Paulo scari n' inefficace, d. efficace dilect, p q3 inducunt opera pietis. Testant Ber. ser. 1. de resurr. Ambros. et Ecumeni, et coit' intptes utentes eo testimo 3a recentiores hereticos asserentes solu fide absq dilect 3iuncta cu operibq ad salute sufficere; 3stat etz ex eo qd fides n' operat iustitie fructu p inefficace dilect.

20 Ed a. scet etz dilectio que sit auxiliatrix pbat: qa p ea dilect fides salute operat, id a. quo salute assequmur auxilio nobis e ad salute, et utruq 3plexus e Aug. epis. 106. du eu locu exponit sic: opera ex gra, n' ex operibq gra, quonia fides que p

dilect^9 operat^r nil operaret^r nisi ipsa dilectio difunderet^r in nobis p. Spu s. vide que dixi disp.^{ne} de iustif. m. 3. d. 3.

21 Mai. eadē 2º pbat^r ex ɔciliis: Milebitanu n. canone 4. pbat n̄ s^o sciā, d. et dilect^9 mandatoru dei eē grē, q^a utruq̄ ē donu dei et scire qd agere debeamq, et diligere ut faciamq. qd verbu indicat dilect^9 efficace deliberatā et absolutā. Arausic. 2^m. can. 25. pbans grē necessit^9 ad opera pcepta: Deq nullis pcedentibq meritis fide et amore sui prius inspirat, ut et Baptismi sacramenta fidelit^r requiramq, et post Baptismu ea que sibi st placita implere possimq. Fides .a. et amor dei qbq sacramenta requirimq, et obtemperamq dei placitis, st actq efficaces et liberi.

22 Trid. et ss. 6. c. 10. sanxit: iustos in iustitia crescere: cooperante fide bonis operibq: p fide .a. intelligit assensu fidei nobis liberu ac meritoriu efficace ad opera salutis. ɔsonat Moguntinu c. 4. sic in opere bo faciendo deprimenda ē facultas hōis, ut interim cogitemq Spq s. motu et in nobis efficace et apud deu acceptu, ac pciosu eē: p motu .a. Spq s. deprimit^r facultas hōis, q^a motus hic ē auxiliu grē: dit^r .a. hic Deo pciosus. q^a liber et meritoriq, ac pmio dignus estimat^r: q^o motus liber et efficax annumerat^r auxiliis grē. c. 4. frequent^r idipsu a Patribq stabilit^r.

23 3º roborat^r ex Patribq illa mai: et p fulgeat Aug. epis. 143. ubi pt sciā revelante mandata De

Dei, iudicat auxiliu grę dilect, qua mandatu implemq. Deq inquit Apost. operat in vobis et velle, et operari p bna volunt. n st isti (sit Pelagiani) inquunt tmo scia revela do vt noverimq qd facere debeamq, d. etz inspirando cha rit, vt ea quę discendo novimq, etz diligendo faciamq. Deinde lib. de grá et lib. arb. c. 16. docet auxiliu qd a Deo petendu é, vt eiq mandata pficiamq eé volunt ef ficacę impendi: certu inqt é nos mandata servare si velimq qztu sufficit vt volendo faciamq et c. 9. fine: q voluerit et n potuerit implere mandata, oret vt tan ta fiea volunt, qzta sufficit ad implenda pcepta: vo luntas q° libera, fervens et efficax é auxiliu quo pxime, facileq valemq implere mandata.

24 Qd egregie ofirmat c. 16. du ait: ille facit vt faciamq pbendo vires efficacissas volunt. quas grę vires max explat eé volunt liberą chari tis n qualezcuzq languidą et remisą, d. pferuidą, validą ac robustą, qua martires insignes egregia p Deo faciendo ra pfecerunt: q q° vult facere Dei mandatu et n p°. iq qdę hét bz volunt, d. adhuc parvą et invalidą, po terit t. cu magną huerit et robustą: qzdo n. martires magna illa mandata fecerunt, magna vtiq volunt hoc é magna charit fecerunt.

24 Inhuiq a. charitis disparit ver tit Aug. inęqualit grę, qua d. Petrus mó xpu nega vit, quę prią ofesus erat: et ideo charitis hunc affu appellat grą operantę et cooperantę iri: q s ingris tu, et si parvą dare cęperat charit, nisi q pparat volunt, et cooperando pficit, qd operando incipit. quo niq ipse vt velimq operat incipiens, q volantibq co

operantibus efficiens. Adde cetera verba quae retuli n. 27. ubi S. Aug. affectum efficacem charitatis, quem nobis agentibus libere donat, appellat gratiam cooperantem ad servanda mandata: contra inefficacem affectum quem sine nobis operantibus libere Deus infundit, gratiam operantem ad id diligendum appellat. et discrimen operandi, et non operandi tantum in ardorem ac teporem, efficaciam, et inefficaciam charitatis refundit.

26 Aug. consonat charissimus eius discip. Fulgentius de incar. et grat. c. 27. dando gratiam renovat nam charitatem quae adhoc per spiritum suum diffundit ut faciat impleri quod percipit, et illuminationis gratiam per spiritum fidei propterea largitur, ut quod Deo placitum est, fides per charitatem operetur. En inter gratias affectionis et illuminationis, quibus natura renovatur, recenset tum charitas efficaciter faciens implere mandata, tum assensus fidei, qui per charitatem operatur. S. etiam Prosper Aug. discip. lib. 2. de vocat. gentium c. 23. et 24. docet: fidem ad hoc donari, ut prius possit esse meritorium. Ex quo contra Pelagian. infert, auxilium Dei gratiae sic antecedere, et subsequi merita nostra. lib. 3. de vita contemplativa c. 14 refundit etiam ineffectum charitatis: quod in securum aliquando pectus saevientibus malis opponant.

27 Suffragatur Greg. cant. 2. dum ait: internorum bonorum amorem esse gratiae robur et vinculum, quo trahitur animus ut omnia temporalia vilipendat: iste quoque qui trahitur currit, quia vinculum amoris libenter sequens, gratiae roboratus amore, sine gravedine obstacula omnia transsit. Ansel. lib. 1. cur Deus homo. proponit qualiter ex efficaci voluntate trahamur, et nulla libertati vis inferatur, eo quod voluntas haec est nobis libera; quoniam in voluntate quisque ad id quod inclinabiliter vult trahi

hit, l. impellit, n̄ inconvenient trahere, aut impellare dicit Deus p gratiam: cum talem voluntatem dat, in qua tractu nulla intelligitur violentiae necesitas, sed acceptae bonae voluntatis amata tenacitas. amata tenacitas, amata tenacitas. amata tenacitas. amata tenacitas. amata tenacitas. amata tenacitas. amata tenacitas. amata tenacitas. amata tenacitas.

28 Claudat hoc Patrum agmen Ciril. Alex. de lapsu hominis pag. 122. q. praeter internas adhortationes ait, Deum invalidae nostrae praestare subsidium fortius ad peccata vitanda, sed actum voluntatis efficacem q nulla possit tentatio frustrari. Manifesto inquit audito tibi esse p° nos n̄ verbis s° excitari et ad hortationibus menti inmissis ut a peccato discedamus, sed tanta benignitate ut actu ipso nobis auxilium praestet cum n. humana natura n̄ satis valida e ut malum effugere queat cunctis quodam copiis nobiscum contendit Deus tacitis nimirum admonitibus instigans, et subsidium deinde praestans, fortius quam ab impediente malo superari possit. En auxilium tam efficax ut ei resistere possit ideo t. amicum libert. qa fratit eac tus liber efficax voluntatis.

29 Dices nullus saltem Theologorum vocavit liberos actus auxilia gratiae id. solos actus indeliberatos q fiunt in nobis sine nobis. Nego: mirum esset qd dum scriptura Patres et concilia toties dixere liberos actus ee gratiam ad alios actus tam fuissent huius accept. ignavi Theologi sapientes scrip. Patribus et conciliis assuefacti. vide quae dixit Aug. cit. n. 14. nunc a. si qs haesitet audiat obsecro gravissimos Theologos q docent actus liberos int. auxilia gratiae cooperantis adnumerandos ee. sic .n. docet P. Mont. d. 36. de providentia s. 9. n. 2. P. suar. lib. 3 de aux. c. 4. n. 3. et c. 9. n. 7. Albarez

d. 75. n. 4. et d. 76. n. 5. M. Gonzales 1. p. d. 58. n. 52. et quot quot dicunt grã cooperantẽ eẽ quę dat ad actus imperatos intnos aut externos: ii sũ s. Tho. Alexan. Magister. Caiet. Duran. Conradus, Antoninus, Sotus, Driedo, Ruardus Belar. quos allegat etiã P. Ruiz. d. 32. de pvid. s. 1. et 2. Maneat gr. illessa sentª societis, et illibata libertª defendi posse grã efficacẽ exse cũ operatª salutari nexã sᵒ gᵒ negant. nra societas grã efficacẽ; quę veq rat ad oẽ etiã libẽ, ne tiã liberã, qẽ inimicã eẽ libertⁱ tuemur. D. 4. iudiciũ fit de cęteris ɔversiis huic individuo nexu vinctis. = uet tres ali; ę sentiẽ quę subortę sũ duas int extremas: c. 1. annexę ɔversię.

1 Ex hac velut ex originali fonte manarunt intr authores societis et dominicanos, alię ɔversię, quę pnti summopere ɔnexę sũ, et ab illis resolutã ɔsequunt quas hic oportet referamus, ut eis pariter assensus pparet, aut obstruat: hinc gᵒ 1ᵒ ɔvertit an e duobus hõibus, ęqualibus sᵐ phicũ auxiliis a Deo vocatis possit alter, altero disentiente, ɔsentire. 2ᵒ nũ ex duobus ɔsentientibus ęquali vocat possit alter ex intensiori voluntis conatu, plus mereri qã alter, sub auxilio pari. 3ᵒ nũ arbitriũ instructũ auxilio grę po

possit auxiliu inefficax reddere iam efficax; vel auxilium efficax reddere per se inefficax. 4º num divisio gratiae, quae per mere sufficientem et efficacem dividit, sit divisio gratiae sufficientis, et in extrema secundum intrinseca entitate diversa.

2 5ª possit ne Deus efficaciter praefinire consensum nostrum liberum ante praescientiam conditionalem illius sub conditione futuri: 6º num ad hoc ut Deus cognoscat eventus liberos sub conditione futuros opus sit efficaci decreto praecedenti, quo praedeterminet, ut voluntas operetur sub tali conditione: 7º num independenter a decreto praedeterminanti, scientia Dei media conditionalis requiratur ad praedestinationem hominum per merita libera: 8º an praedestinatio dicta certa sit ex causalitate mediorum an ex praescientia futurorum eventuum sub conditione, quod in ordine media ponantur: 9º num libertas praedestinati seruanda sit cum efficacia praedestinationis ex praescientia conditionata nostri liberi consensus: 10. an voluntas proxime, vel immediate cum auxilio gratiae concurrat ad consensum salutarem: His adnatae sunt aliae Theologicae quaestiones ex praedicti defluxae, quae suis inde trahunt explicatione.

3 Ad 1am quaestionem quod coeunt ad sua principia Dominicani respondent ex duobus aequali pulsatis auxilio secundum entitatem; altero disentiente nequaquam alterum posse consentire. Circa 2am asserunt: nec ex duobus aequali consentientibus auxilio, plus alterum mereri posse quam alterum; aut unum intensius agere, per consorte. Similiter ad 3m respondent, non posse voluntatem auxilio praemunitam reddere gratiam efficacem eam, quae iam est inefficax, aut inefficacem, quae iam efficax est. Ad 4m respondent, divisionem, qua gratia dividitur in gratiam efficacem, et inefficacem non esse divisionem gratiae sufficientis, nec in extrema solo ab extrinseco diversa.

4 Ad 5m vero dicunt posse Deum effica

cit' p̄finire salutarẽ actũ liberũ ante p̄scia' liberi n̄ri
ɔsensus. Ad 6.m aiunt; non posse Deũ p̄noscere voluntẽ
libere ɔsensurã sub ɔdit.e, nisi p̄cedat efficax Dei decre
tũ, p̄determ̄ans, qđ voluntas sub ɔdit.e ɔsensura sit. Ad 7.m
r̄ent, scia medią n̄ ẽẽ nɑ̄riã ad p̄destinẽ hoĩs ex me
ritis. Ad 8.m asserunt, p̄destinẽ dẽ ẽẽ certã ex vi caũ
et ex causalit.e mediorũ, et n̄ ex p̄scia' futuri sub ɔdit.e ɔ
sensus. Ad 9.m aiunt, p̄destinati libertẽ, n̄ ex p̄scia' meri
ti sub ɔdit.e futuri cũ dã p̄destin.e ɔciliandã ẽẽ. demũ
ad 10. r̄ent, totã efficẽ et virtẽ agendi p̄ximã, soli grẽ,
ɔvenire, q̄n arbitriũ active ɔcurrat inmediate s.l cũ grã,
tq̃ cã partialis actus salutaris. ɔã.t. his oibꝰ fere quæstioni
bꝰ ɔadictorie r̄ent authores societ.is, excepta 1.a, cui r̄et
P. Vasq. etẽ negative; loq.t.t. de parit.e s.m entitẽ auxi
lii st Thomistẽ, d. in r̄oẽ grẽ, seu b.eficii. c. 2. reliquẽ
sentẽ referunt.

9 1.a sent.a n̄rẽ partim, partim Tho
mistarũ sentẽ ɔsentiens asserit, auxiliũ intrinsecũ dẽ grẽ re
q.sitũ ad 1.ũ actẽ n̄ ẽẽ p̄ solã suã entitẽ efficax ab intrin
co, d. partim ab extrinco: n̄.t. ab ulla cooperat.e volunt.is, d. ab ef
ficaci decreto Dei p̄cedenti ɔsensũ oẽ liberũ etẽ ɔditionatũ ar
bitrii: qẽ q.r efficẽ antẽ hęc sent.a negat auxiliis internis,
hanc ɔcedit extrinco Dei decreto; cui p̄inde sic arbitriũ sub
iacet, ut efficacit.e intendente Deo salutarẽ actũ, p̄rius arbi
triũ obtemperet, eliciat .q̃ ɔsensũ p̄ innatã q̃dã simpatiã
cũ cã 1.a q̃n ei resisti possit, n̄ alit' ac efficaci n̄rẽ volunt.is
im

imperio subditę sū cęterę facult.ᵗᵉˢ et membra quoad executiones motus imperatos; quę potest dici pᵒ extrinseca pdetratio phica: sic scotistę plures; qui se referunt Scotū in 1ᵒ distᵉ 38. et 39.

6 D. Scotū ꝯ genus phicę pdetrationis etiā extrinsicę repullisse; soliq̄ docuisse decreta cōmitantia ad sciā conditionatā efficacia circa liberos actos: multis pbat Angelus a Monte pilloso tō. 2. 18. pᵗᵉ commentariorū in Scotū d. 47. ar. 1. et 7. Ildefon. Briceño tō. 2. in cōm. sentarū Scoti. controver. 11. dist. 2. ar. 2. n. 61. 64. et 20. Philipus Faber in 1ᵒ sent. d. 39. q. unica, et d. 94. c. 4. n. 37. et 19. D. inter Scotistas versatissimus in Scoti doctrina Fr. Hugo Cabellus Archiepis. Arm. in lib. sent. Scoti. ad 2ᵐ dist. 37. n. 13. et dist. 38. n. 3. ante ꝟ. dico gʳ, et pasim alibi docet. 5ᵒ ex admissa scia media, quā Scotus innuit: cōponi posse libertatē cū decretis efficacibus ut testis ē Leonar. Hibernus p. 2. resp. n. 20.

7 2ᵃ sentᵃ docet efficię grę phice pdetrantę n intrinsecā ē soli grę sᵐ entitię, ꝯ ei supvenire p variā cōtemperatiā extrinsecā: illustrationis, et inspirationis cū aliis circūstantiis sit cū arbitrio sic aut aliter affecto, talibus stimulato tentationibus variisve motibus letitię, l. timoris impulso, taliter, ut eadē grā, quę [illegible] Petri fuit efficax, [illegible] Pauli diversimode dispositi, foret inefficax; īmo sub diversis temporibus aut circūstantiis, eadē potuerit efficax et inefficax ē operati Petri; p circunstantias ꝟ, p quas semel ē efficax n aliter cōplexū id phice connectit cū cōnsensu voluntatis, ac alia simplex et intrinseca pdetratio Thomistarū.

8 Sic docet M. Gonzales 1. p. d. 98. s. 1. 2. et 3. suffragatur M. Antolines primarius Thologię pfesor in academia Salmantina, mox ꝟ Compostel. Archiep. tribuitur etiā episco

po Mascareñas ttt. de auxil. d. 3. d. n̄ d̄q id satis exploratū ē, videt.ʳ n. hic author solū docuisse grā ex ɔtemperatᵉ cū subto se. phice sed moralit.ʳ p̄determantē independent.ʳ a sciā media: p̄ qua sentᵃ coit.ʳ allegat.ʳ, cui videt.ʳ etiā ɔsentire Gonzales.

9 3ᵃ sentᵃ fuit M. Lorca 1ᵃ 2ᵉ d. 21. de grā et d. 33. de peccatis, qᵢ tuet.ʳ phicā p̄determatē intrincā etiā tā oiō pōlē ēē libertᵉ supstite, n̄ qdē, quē p miū prii p̄cedat, d. quē p modū actˢ. ex pᵉ dei p̄veniat operatē arbitrii: d. nec ita positū ad agendū ēē nariū arbitrat.ʳ

10 4ᵃ sentᵃ docet phicā p̄determatē intrinsecā arbitrio nariā qdē ad agendū ēē, d. n̄ ēē simplit.ʳ antē ad actū arbitrii, ait n. in gᵉ cā materialis ac moralis dispositˢ ēē subsequentē; qᵃ n̄ sᵉ arbitrio dat.ʳ, ut operet.ʳ, d. etiā qᵃ iā operat.ʳ: quē ad modū hitus charitˢ in sentᵃ frequenti ɔtritē antecedit efficienti causalitᵉ, q3 t. subseqt.ʳ causaᵉ materiali moralis dispositˢ: gᵗ in hac sentᵃ priū phice p̄determans, ut existat, pendet ab arbitrio, semel t. existens ab illo n̄ pendet ut sit efficax. sic docuit M. Petrus de Herrera 1ᵃriū Theol. p̄fesor in academia Salmantiᵃ 1563. et 69: quē alii Salmanticenses suffragant.ʳ

11 5ᵃ deniq sentᵃ ɔcedit auxilio qdē intrincū efficē et ɔnexē antē cū libero ɔsensu voluntˢ, n̄ t. phice, d. sᵃ moralit.ʳ p̄determantē, quē lt phica potestᵉ possit a ɔsensu separari, sive cū dissensu ɔiungi, neqt t. potestᵉ morali, qᵃ tā vehement.ʳ impellit voluntē ad ɔsensū, ut n̄ nisi summa cū dificultᵉ disentire possit, et ideo nunqā huic auxilio disentiet. Quē admodū hō solis nē viribē relictus et vehementi tentatᵉ quasatus po phice vincere tentatē, se cus v° potestᵉ morali, l. absq maxima dificultᵉ: quare tentˢ impulsu vehementi sucumbet infalibilit.ʳ, nisi grā sub

sidio fulciat.

12 Hinc e qd st in hoe nullo destituto grā videt a Deo victoria vehementis tentatis, et si fuerit ablute phice polis, ita nuqz videt ullu individuu effica ci grē disentiens ppt vehementē eis vim impulsivā; qa resistendi dificultas infalibile moralit efficit ssensu, lt n faciat impole eē dissensu. Huic sentē fabet ypensis il lustrissi Mascareñas cit. et alii recentiores. Alia sentª nu pera posset his accenseri, qª re ipsa ag eis ssentit, lt vo ce tenus effic explicet in actu 1º dependent a quadā de trat libera volunt.is, quē ssensu antecedat, re.t. ipsa vi det cu relatis supputanda qª prius ná qz ullus actus 2us libere ponat ab arbitrio scedit auxiliu eē splete is effi cax idependent ab actu 2º. lt n ex se, d. ab extrincan resistª summa, volunt.is pvalenti, qd t. eē reipsa pdetra qz phicā ostendā tt.2. qª t. id author fateri renuit, nras int sentªs recensebo: Nunc a. argtā singula, qbo pde tratio phicā repellit singulis disp. expendā. d.q. vtrū auxiliu phice pdetrans frals arbitrii libertē servet an opprimat. c.1. frals arbitrii libertē cu pdetratē efficaci sponi P. Dominic. sentiunt.

1 Multis argtis authores phicę p̄detra t'is eā cū usu libero nrō ɔponi tuent: 1m ē qᵃ Pelagiani quondā adversu Aug: exigentē Dei grā efficacē ad opera salutis argto lesę libertis utebant. Huic argto faciemꝰ satis integra d. 13. 2m argtū ē in sentᵃ societ'is integrā servat' arbitrii libertas; sit ex suposit' ɔsensus, et ex supposit' sciē mediē, p̄destin's, et auxiliorū efficaciū, ac volunt's efficacis Dē n̄ possit voluntas creata n̄ operari ɔponendo cū his opers negat', qᵃ sit ea reqsita dependent' a ɔsensu volunt's operat' inferunt: qᵈ sit ex suposit' phicę p̄detrat's, eadē impoā sit, n̄ ideo libertas extinguet', qᵃ phica p̄detratio n̄ ɔcurrit nisi dependent' ab arbitrio ɔcurrente sl efficient' ad ɔsensū.

2. D. nec urget: nā impoā, quę resultat ex suposit' ɔsensus, aut p̄sciē, p̄destin's, et efficaciū auxiliorū et p̄finit's darū n̄ ē ans aut independens a libero nrō ɔsensu tāꝫ a roē detrante, d. ē oiō coēns et a nrā volunt' vitabilis; oēs n. hę supposit's includunt, aut supponunt sciā mediā nri liberi ɔsensus ɔditionate futuri st explicui d. 14. de p̄desti. n. 24. et d. 19. n. 91. et 99. et 70. cū a. liber iste ɔsensus a nobis evitari potuerit, sic et illę supposit's ex ɔsensu nrō pendentes impediri potuerunt: at impoā disentiendi, quę ɔvenit ex phica p̄detrat' n̄ ē ullo mō coēns aut evitabilis a nobis in adversa sentᵃ, d. antecedito ē libera operat' volunt's et existit independent' ab il

illa tq̃ʒ a detrahẽti, sc ab arbitrio pendeat ut ab effici
enti, n̄ se detrahẽti, ḋ: arrepto p̄ phicã p̄detrat; quapp
t' suppo p̄detrans antecedente affert arbitrio necesit,
et expugnat ideo libert: suppo vo p̄scię, p̄finit's, et effi
cacis auxilii iuxta sent socie't's affert solã coẽnt
necesit, et ideo cũ libert. fęderat.

3 3m argtũ: ad effic et oĩpo dę
volunt's spectat, qd n̄ solũ infalibilit obtinere possit a
nrã volunt ꝯsensũ ablute, ḋ: etʒ cũ mõ libert's: go de
bet uti medio creato, qd infalibilit inferãt ꝯsensũ, illęs
so t. mõ libert's. Rx t. posse qdę efficacẽ Dei volunt
infalibilit impetrare liberũ a volunt ꝯsensũ; at n̄ p
media p̄detrantia liberũ arbitriũ in unã p; hęc n. pug
nant cũ usu libert's, et hac via Deus n̄ obtineret intentũ,
ḋ. ꝯadictoriũ; obtinebit t. ꝯsensus liber infalibilit, si me
diis indiferentibus utat Deus, qbus p̄novit ex sciã media
volunt libere ꝯsensurã. St n̄ expectat ad effic et oĩpo
ę dę volunt's, qd possit obtinere liberũ amorẽ a beatis
p clarã Dei visionẽ, quã nãrio rapiunt ad amoris exer
citiũ, et ideo s. Tho. dũ ait posse Deũ asseq liberũ ꝯsen
sũ a creata volunt, subdit; id posse, qa p̄uidere po cãs
defectiviles et ꝯtingentes, ac impedibiles effu. sic het q.2.
de verit ar.14. et q.6. ar.3. et aliis in locis afferendis
infra.

4 4o pbat qa voluntas dã derivare po
suã effic in mediũ creatũ, et cã pximã: go si dã
voluntas e' efficax ex se, qn nos libert despolieretʒ
mediũ creatũ eẽ poterit efficax de se, qn pximã in
driã volunti p̄det. Huic argto rñt aliq negata coã
qa discrimen assignant int' priũ añs mediate so cũ o

perat. connexum, et prius proximum immate cum operat. devinctum. hoc n. 2m arbitrant obee libert., sicut + illud 1m. Praefinitum a. dicunt ee. cum mata; phica. a. p'detratum ee cum immatam cum qbz disputo tt. 2. d. 13. nam ex eo p cise discrimine nullum reor ee libert. levamen.

9 Alit 9o reo distgdo ans: da voluntas derivare p° sum efficm in medium creatum p ex trincam denoatm concedo ans, p identitm realem qualit ipsa denodt efficax. nego ans: nam da voluntas intrince fit efficax ergaliberum actum ex identit. reali cum scia media liberi nri consensus sub condit. futuri, medium a. creatum denoat efficax ex efficaci volunt. da, quae scia mediam includit et distinguit realit ab auxilio creato qd denoat efficax ut explicui d. 14. de p'destin. n. 34. fusius t. expono tt. 2. d. 18. et 17.

6 9m argum: voluntas creata participat liberam detratm ex volunt. da: nam haec e 1m liberum, ac 1m detrans g° detratm liberam accipit ex detrat. da. d. concedo ans et distinguo cons accipit detratm a Deo p'detranti nego cons; hoc a Deo sl cum volunt. detratm liberam efficienti, q n. t. ipse p'detret concedo cons. voluntas n. creata participat detratm a Deo st ho participat intellm, amorem et vitam; st g. ho participat vitam cognm et amorem a Deo, qa pendet a Deo coefficienti vitam, intellm, et amorem, lt n pendeat a Deo videnti; cognoscenti, amanti phos actus vitm creatas, nec a Deo vitalit eos efficienti; sic etm voluntas a Deo participat detratm liberam, qa detratio pendet a Deo p ut efficienti detratm, n. a. ut detranti voluntm, qa p'detrare n e idem ac efficere detratm, ut inferius explico. Quapropt voluntas nra lt n p'detret a Deo, n e adhuc 1m liberum ablute, qa supponit aliud liberum increatum a quo fit consensus noster liber, lt n detret ab illo, st nec e voluntas 1m vivens, intelligens, aut amá

mans, qa supponit aliud 1m prius efficiens vitae cognis et amoris nri.

7 6m argum qd palmare iactat Albarez, e: nam ab indiferenti, p ut indiferens e, oriri nequit actio determinata; d. voluntas creata quamdiu n determinat a deo manet indiferens; gr nisi prius determinet a deo voluntatis indria n potest ipsa se determinare sic requisit ad exercitium liberum. d. mirum e quibus hoes docti vinciant! Rx. n. duplex indria ee distinguenda: altera dicit insufficie, l. incompletis, aut necessitatis ad omittendum, quae n e sui determinativa, d. ab alio determinabilis: alia dicit indriá libertatis, aut proxime sufficientis qd potest ex se se determinare: 1a dat in igne v.g. prius qm applicet et ultimo compleat ad actum. 2a so in voluntate compositis oibus ad agendum instructa. Nunc distinguit ans: ab indiferenti p indriam 1am insufficie, l. necessitatis oriri nequit actio determinata, q n ab alio determinet concedo ans; ab indiferenti 2a libertatis indriá negandum e ans: imo potius, ide de conceptu libertatis, ut ex se prius et n ab extrinseco determinet, idque deinceps multo majori molimine probabimus et docet s. Tho. q. 3. de malo ar. 3. ad 9m. e insta p urgens in libertate Da: nam ab indiferenti voluntate p ut e indiferens, et n dum p determinata progreditur libera denoatio determinate volentis. Nec posset alit umquam exerceri libertas, qa sine p determinatione n exerceret, ut ais, tunc. n. e indiferens cá; neque cum p determinatione; qa tunc so e p̄olis actio, n .t. omissio, quare n e potestas ad utrumque, d. necesitas ad unum.

8 7a ro Deus sua p determinatione n inmutat essentiam voluntatis; nec. n. p dei libito nam rerum inmutari poss; go manet adhuc entitas et essa tota voluntatis; go manet absolute libertas: coá probat: nam voluntas p suam met entitatem e potestas ad utrumque, quare dum p determinat ad unum retinet potam ad oppositum, in quo consistit tota libertas. Rx in 1is: inde convinci n posse Deum

unq; necesitare volunt; ad unu; q^a retineret adhuc voluntas suq entit, quq p se met e potestas ad alteru. 2° respondet' p'detrat; evertere na volunt^is; n' q^a necesitat ad agendu d. quatenus reqrit' ad o; operat; et voluntas aliunde suppo nit' ad aliq; saltē operat; exse libera sub reqsitis oib; quq duo fibulari nequeunt vrdica d.B.a.c.2.3^o rét. lt n' inmutet na volunt^is impedit' t. ex p'detrat^e, ne se possit exercere libere sub p'detrat^e. qd e fralit' auferri libert; pxima; atq qd opus n' e everti volunt^is na, d. impediri, ne sit expedita psus ad id qd exse posset: nec.n. e volunt^is na qd operet' libere sub qb; lt impedimentis, d. s^o agere libere du; e ab impedimentis oi b; exoluta.

9 8^m: p'ceptu absolutu moriendi, qd fuit impositu xpo d. n' pugnat cu abluta libert^e xpi mort; o mittendi quoad subst;: g^o nec phica p'detratio pugnat cu o mittendi libert^e. coa dstat: q^a tq e dnexu cu volunt^e mori endi, repugnansq cu ei; omiss^e p'ceptu oppetendi mort; impositu xpto d. qui fuit impecabilis, ac p'detratio phica cu operat^e dnectit' et cu illi; omiss^e repugnat. Rp ex di cēdis disp. de deo incarnato, p'ceptu moriendi nullo mō dpo ni posse cu volunt^e libera moriendi quoad subst; nisi de pendent' ab acceptat^e, l. detrat^e libera xpi domini, sit obligans; si v^o dependent' a dsensu libero xpti d. sit vr gens hic et nunc pderari poterit cu abluta libert^e n' moriendi saltē mediata, (na de pxima) n' opus e decorne re; cu.a. p'detratio phica nullo mō pendeat ab exerci tio libero volunt^is, et aliunde cu operat^e dnectat, et cu omiss^e repugnet, ideo libert^e; obtruncat secus atq p'cep tu.

10 9^m argu: n' p^o deus facere qd po na

·naria libere ferat ad obtu: q neq pdetrat facere p qd
poá libera nario ferat ad obtu. R. hoc argto iq pba
vi, deu n posse necesitare volunt ad unu, qd eé falsu in
amore beatifico ovincit, ad que beati nario rapiunt. Ad
argtu q nego cog: st .n. deq nequit cfacere qd poá nullo
mó gductiva gducat, aut nullo mó passiva patiat, lt face
re possit qd poa gductiva n gducat aut pasiva patiat;
sic p facere qd poá libera nario ferat in obtu, n t. c
discrimen e: nq poá libera dicit que positis pregsitis, et
ablatis impedimentis utruq .p., si v desit reqsitu aut im
pedimentu adsit nario se otinet abact, quare st deo aufer
re p reqsitu aut impedimentu apponere, sic p facere
qd ad unu necesitata sit. Poá v radicalit n libera dit
illa, que sub nullis circustis se p exercere libere, quare
n p a Deo fieri, qd sit libera p apposit reqsitoru aut a
liaru circustaru. Necesitas .n. explicat p negat, liber
tas .a. paffrat, hec .a. l. ex una circusta verificari p, se
cus t. negatio.

11 10m: decretu ablutu et efficax independens a sciá media quoad exitu cu libert opo ni p, gr et pdetratio poterit. D. huic argto, l. neg e ans, l. neganda coá ppt discrimen assignandu infra iux ta n. 4. Demu argtu aliud instrui p ex evasionibg ad versarioru, qbg def libere poe conant obscurare: dicunt .n. 1o, n reqri pxima indriq activu, d. sufficere iudiciu indiferens intq, ad usu liberu: 2o dicunt satis ad libert eé poe n operandi sub sensu diviso. 3o docent n sa tis eé qd voluntas possit n agere sub reqsitis ex indiga osen sus, n t. sub reqsitis ex p feat. Dei: quarto 4o docent, n eé a libert n posse n operari s ex aliqua supposit si simplit et ab

lute possit: 9º dicunt suppositũ, quę ñ affert necesitũ antę relinquere libertũ ut inferat operatũ, et huiꝰ generis ẽe p̃determ̃ phicã, qª supponit voluntũ Dei liberã, et illi coẽns ẽ, quare necesitũ solũmõ coẽntę affert, ẽ.n. inquiunt acã 1ª, quę cãs 2ªs liberas ñ necesitat ant̃, dũ adẽ iudiciũ rois indiferens: 10º docent cũ actio pcedit a duobꝰ priis, alio libero, ꝯ. alio nario, tota fit libere: nunc arguit sic: si sex istę responsiones vł sint, p̃determ̃ phisica pº cũ abluta libertª ꝯponi: ñ ẽ grª desperandũ qd cũ arbitrii libertª fœderari possit. cęterũ his oibꝰ evationibꝰ fit satis a c. 9. quare nil hic addendũ supẽ. c. 2. frãlę arbitrii libertũ opprimi vinculo phicę p̃determtis ꝯces ẽ societ.tis universę clamor.

12 Auxiliũ efficax Dł gr̃ę, nã ñ obruit ꝯ. ornat, ideo iuxta fidẽ stare debet cũ usu libero voluntis in oiũ catholicorũ sentª: quapp̃t amicũ fœdus int̃ gr̃ę efficacẽ et liberũ arbitriũ inire p̃cipuus ẽ huiꝰ operis labor et fructus; et ea sentª tutior erit, quę feliciꝰ arbitrii libertũ et leniꝰ cũ efficª gr̃ę fœderet: quo sub onere gemuere Theologię Gigantes. Hoc in stadio ꝯª Pelagianos operã navarunt Aug. et illiꝰ clara germina Fulgen. Prosper. Hilar. et alii Patres. Ultrõ ṽ sęculo Tridentini pceres ꝯª Luterũ, et Calvinũ. Ad hunc gº Lidiũ lapidẽ examinandũ ẽ quę nã sit ex utrãq sentª verior.

13 Oẽs gl authores societis, et exteri, quos allegavi p nrã sentª d. 2ª. a n. 37. phice p̃determtoribꝰ idex pbant, qd ex phica p̃determtẽ libertas arbitrii violet. potentia

ut .n. armamentu, qd adversus illa proferunt, hoc e.: p̄determinatio physica, si daret, formalis arbitrii libertas ad actus salutares extinqueret, d. auxiliu efficax ex fide tale debet ee qd excitet ad exercitiu liberu actuu salutariu, et n̄ illud extinguat; alit nec libere salute assequeremur, nec ad deu converteremur, qd e contra fide: gr auxiliu efficax ad opera pia n̄ e physice p̄determ. Cons cur[illegible] urgentissme si probet assumptu in maiori. C.d.t. varie probat a nris authoribus, d.n̄ ab oibus satis caute, nec oio solide. probat.n. ab aliquibus 1o: qa facultas libera formalit e, que positis oibus requisitis ad agendu, po proxime n̄ agere: d. voluntas physice p̄determinata n̄ po proxime n̄ agere positis oibus requisitis ad agendu; go n̄ e libera facultas: coa constat: mai. ab eis dicit ee cois def.o libertis. Min. ab adversariis admittit; repugnat.n. cu physica p̄determinatione coniungi negatio actis.

14 Alit eidem argto nervos addidit ex arte syllogistica M. qdam ingeniosissimus huius gloria Lycei, cui ius et amo geniu, et ingeniu saepe suspicio, que alii postea sequunt: sic gr arguit: cui n̄ e liberu ans nequit ee liberu et coens ex illo naria coa deductu: sive cui nariu e ans e etiam nariu et coens: alit: in cuius potestate n̄ e ans, nec e in eius potestate coens: at gra efficacem physice p̄determinantem existere n̄ e nobis liberu, d. nariu, ut pote qd in nra potestate n̄ e; go nequit ee mihi liberu operari, d: oio nariu: coa constat, nam auxiliu physice p̄determinans ab adversariis dicit ans, ex quo naria coa deducit operatio voluntatis veluti coens; min. ex adversariis facile constat, q duo ponunt: 1m auxiliu efficax a deo nobis inconsultis infundi

2o docent: hanc ee legitima coam: dat auxiliu efficax go voluntas operat; et contradictoriu repugnare; scilt qd voluntas n̄ operet in sensu composito cu efficaci gra;

qd ex ipsis ostendi d. 2. n. 24.
25 Mai. a. pbat' ex priis artis sillogisti cę, iraq si foret ei coens libery cui n' e' libery ans, tria sequerent' absurda ɔa rectą argtat̃ dialecticą: 1a posset ans eē vm, et coens falsy; qd in argtat' recta, censet ab oibq impole, quapp' et id ex quo seqt', erit impole: sequella pbat': et n. id qd e' alicui libery po abło. l. impediri, l. auferri, secus +. id qd e' ipsi nāriy et inevitabile: d. alicui pte po eē coens libery, et si nāriy illi sit ans, go po aliqs tollere, l. impedire coens, q n auferat ans: at hoc ipso vm stabit ans, vt pote cui n' e' impedity aut ablaty qd existat, et coens erit falsy vt pote qd ablaty e', et si duret ans: go si coens sit libery ei, cui n' e' libery ans, posset ex anti vero deduci coens falsy.
26 2o sequeret': n' eē legitimą coą a ɔadictorio coentis ad ɔadictoriy antis; qd arguendi genus ab oibq irrefragabile iudicat': illaty vo pbat': na, cui libery esset coens, et n' ans, posset tollere coens, et n' ans; hoc. a. ipso posset cy anti supstite ɔiungere negat̃ coentis, quę negatio ɔadictoriy e' ipsiq coentis; unde posset cy anti ɔiungere ɔadictoriy coentis: at hoc ipso n' valeret a ɔadictorio coentis ad ɔadictoriy antis; imo slt componeret cy anti ɔadictoriy coentis, go si libery esset coens ei cui n' e' libery ans diruit' irrefragabile priy arguendi slt bn valet a ɔadictorio coentis, ad ɔadictoriy antis.
27 3o deduceret' aliud absurdy ɔa regulą argtis rectę, qd slt impole deducat' ex ablute poli, l. qd sit impole coens, cui pole fuit ans: qd e' ɔa vulgaty id priy: cui fuerit ans pole debet eē pole coens alit' ex vo falsy inferri posset. Sequela +. pbat': q a se valet n' dat' coens slt actus volunt' go n' dat ans slt

auxiliu phice p̃detrans: g° valet etiam, p° voluntas tollere coens slt actu voluntis, gr etiam ans auferre p°, slt auxiliu phice p̃detrans. Alioq foret ans a coenti separabile quoad veritz, et ans existeret vc sine coenti, qd repugnat iuxta Thomistas etiam in phica p̃detrar. Mo sic argior: si n esset coens slt actus voluntis, nec esset ans, slt phica p̃detratio; d. p te tolli nequit ans ab arbitrio libero, slt qd existat phica p̃detratio; negt gr ab arbitrio tolli coens slt actus voluntis, qd e apte falsu; l. si p° actus voluntis q coens e, auferri libere n.a. tolli p° ans slt phica p̃detratio, iq erit impole voluntico ens slt n ee phica p̃detratz, cu t. pole fuerit ans, slt n ee voluntis operatz, que sine phica p̃detrat n e: iq gr esset ans pole, cui foret impole coens, cu t. evidens sit cui fuerit impole coens, et ans impole fore.

18 4° seqr ans nariu ee nobis liberu: sive phica p̃detratz in nra potestr situ ee: na e cu obq ex tremis nario onexis, et inseparabilibq, n e ulla poa, que valeat unu ab altero denectere seu dividere, quare l. utru q libere tollendu e, l. utru q libere retinendu, aut neutru; equalitr n. eide prio subdit utruvis: at ans cu coenti nari onectit, et auxiliu phice p̃detrans cu operat voluntis inseparabilit catenat: gr arbitrio cui liberu e tollere coens aut voluntis actu, liberu etiam e ans, slt phica p̃detratz avertere. Quare iq auxiliu efficax erit in nra potestr, qd ipse renuis: gr ideo ans nobis esset liberu et n esset; l. si n e arbitrio liberu, d. inevitabile phice p̃detrari p auxiliu efficax, nec arbitrio liberu erit, aut evitabile osentire deo vocanti nisi coens. oio sepevari possit ab anti, qd implicat: en pstrinximus totu huius rois, ir evolvat ab authore iatig. c. 3. roes hq due

reiiciunt ut inefficaces q coi sentª societ[is]

19 Hęc t. utraq rō minꝰ capte pponit, qz ut p cōi sentª societ[is] urgeat, et ideo neutra sic pcise pposita me ɔuincit 1ꝫ gº roꝫ reiicio 1º qª maior illiꝰ ē truncata defº libert[is] et facile redarguit: qª scia futuri liberi tā absluta, qz ɔditionatā, deinde pdestinº, seu pdefº bonorꝫ operꝫ itꝫ auxiliꝫ efficax in oi sentª reqrit ad existꝫ liberā salutaris act[is], et t. positis his reqsitis n̄ pº arbitriꝫ omittere sub illis actꝫ salutarē, quę pscit a Deo, pfinit, aut pdestinat; gº n̄ bē reqrit ad facultꝫ liberā, qd sub oībꝫ reqsitis ad agendꝫ omittere possit actꝫ.

20 Coā ɔstat et min: nā illa reqsita ɔnectunt essalit cꝫ actu salutari pfinito, nec ulla poā ɔiungi poss cꝫ dissensu volunt[is], alit irrita pfinitio foret, itꝫ incerta pdestinº s. pscia; qd apte repugnat. Mai. a. ame pbat d. 6. q. 14. de pdest. ɔfirmabit d 17. ꝛ 19. 2º reiicit qª ɔtanecꝫ dei ɔcursuꝫ reqrit ut voluntas libere ɔsentiat, et t. eo semel posito neqt voluntas cꝫ illo ɔponere disensus: gº n̄ opus ē ad hoc ut voluntas operet libere, qd sub oībꝫ reqsitis ad actꝫ possit ɔponere negatꝫ actus.

etd. 9.

21 Ppt hęc forte qdꝫ enr̄is ad roꝫ poꝫ liberꝫ reqrunt qd sub oibꝫ preqsitis ad agendꝫ omittere possit actꝫ; et hac utunt defª p maiori syllogi pposti nº 13. ɔ. nec hi nr̄i magistri sibi cavent: nā ipsi iudicant auxiliꝫ efficax ut efficax eē preqsitꝫ et inactu 1º pveniens adactꝫ libe rꝫ

rq ablute futurq. Itq eorq multi reqrunt exp^e Dei p̃def^s ac voluntq efficacq et ablutq ant^e ad ↄsensq ablute futurq, et.t. voluntas nrã cq effic^a tq auxilii tq abluti decreti ↄiungere ñ p^o negatq operat^is: insup scia ↄditionalis efficq futurq, si ponat^r auxiliq, apud nros authores ē prior. l. nã, l. subsistendi cõa, q̃3 actus liber ablute futurus, et in mea sent^a reqrit^r ad existq illi^s, et coent^r ad actq p̃reqrit^r, si duplex hæc sent^a v^a sit, et.t. cq illa sciã neq.t voluntas auxilio p̃munita ↄiungere negatq actus; q^o ñ reqrit^r vt exerceat^r libertas, qd cq oi p̃reqsito ↄponi possit actus omissio.

22 Ad 2q. a.rõq qua robur addit^r argto 1° pgrediamur: et ingenue fateor ideo satis speciosq argtq, et q^d incautos facile ↄvincat: at nisi pponat^r alit^r, ei nullo mõ fidendq eẽ vẽor p coi cã nrq societ^is q̃3 cq Thomistis ic agitamq. 2° q^a par multis e nris docto:ibq tempestas inminet: vrget .n. argtq ↄque ↄ^a p̃def^es antes adoperatq liberq saltq ablute futurq, quq coit^r ex pfect^e Dei reqrunt^r a nris, aut p̃oles saltq admittunt^r dependerit^r a sciã media: nq ab his decretis ablutis et efficacibq regulatis ex sciã media valet ad existq ablutq actus liberi ↄfiniti: ↄ. ablute ñ ē in nrã potest^e, neq̃ nobis ablute liberq ē qd existat decretq ablutq et efficax erga futurq liberq: q^r ablute ñ ē in nra potest^e neq̃ liberq nobis erit ablute q^d oper^o volunt^is sit ablute futura: co^a pbat^r ex eodemet argto nq cui liberq ē ablute coens, ablute liberq eẽ debet ans, et cui ñ ē ablute liberq ans, neq̃ coens ablute poterit eẽ liberq: ↄ. si liberq esset mihi coens sl^t qd voluntas operet^r, et id ame possit impediri simplit^r et ablute, posset erq ablute decretq efficax et ablutq auferri, q^d erat ans; ac pinde decretq id mihi liberq esset ablute, qd ē ↄ^a suppositq, et ↄveritq; q^a decretq id a Deo ↄcipit^r prius

et independent' abeo qd voluntas supponat' ablute libere ɔsensura; d. p soluz ɔsensuz ablutuz exercet ablute libertat̃, qª ɔsensus ɔditionatus n̄ ē exercitiuz liberuz ablute, d. sm qd, st et merita ɔditionata n̄ sũ ablute merita, d. sm qd: qª decretuz id existit independent' abeo qd exerceat' a nobis ablute libertas: en iteruz in authores societ.is tempestas tota repluit.

23 2º nã argtũ id ẽque pimit sapientes alios recentiores qui docent pfinitẽ inmanentẽ existentẽ ante sciaz mediaz eẽ pōẽ erga liberos actus illessa libertte, qª sit priuz ans remote so ac mediate cuz opere ɔnexuz, qd pximas cās exequtivas indiferentes applicat n̄ oẽ actuz libertẽ extinguit, et priuz id sit impotẽtas ans ad omissẽ, et necesitas ans ad actẽ opposituz. qª sufficit qd n̄ sit inmatuz priuz, nec pse reqsituz, d. p accans adiectuz: hinc. a. ẽderant' impeccabilitẽ xp̄i ẽvenientẽ ab unione cuz implet.e libera pcepti, summaq̃ cuz pfect.e moralisuo ruz operuz: itẽ quo mō grā quẽ sit inẽderabilis cuz ẽtali culpa, phice pducat actuz charit.is vrgente pcepto, cuiꝰ omissio sit peccaminossa. ɔª q3 pfinitẽ retorquet' vrgentiꝰ e n. 14.

24 Cª siq3 het ea vō vim ɔª phicaz pdetratẽ totq retinet adversus suppositẽ oẽ ansẽ nobis n̄ liberuz, d. inevitabilẽ, et exse cuz operat.e ɔnexũ, ut argto retorquenti patebit: d. aput Florentiss.os nrẽ societ.is authores aliqua suppº nobis inevitabilis et inferens infalibilit' ɔsensũ ablutuz, relinquere pº nobis usuz arbitrii liberuz, q n āoc argtuz obsit, q' ex hoc argto n̄ evincit' ẽ cōisenta societ.is phicẽ pdetratẽ evertere libertẽ. cōa pbat': nã oibꝰ authoribꝰ societ.is explsratissm ē extingui libertẽ a phica pdetrat.e; plurimis. a. recentioribꝰ ē

dubiu an impediat arbitrii libertas p ants. supposit remotu, ac mediate solu cu operate, connexq, ets sidet independent ab oi consensu volunt[at]is, imo plures negativae p[ar]t[is] consentiunt. Ig[itur] arg[umen]to relato n. 14 convinci nequit ex coi nra sent[enti]a phica p[er]detrahi inimica ee libert[atis], nq eodg iaculo se p[er]imerent authores societ[at]is

25 Urget 3o: q[ui]a viri societ[at]is doctis[simi] putant n extingui libert[ate]m ad evitandu furtu p decretu efficax resolutoriu dandi p[ro]ximu potestat[em] et sufficientem ad vitandu furtu, n alit[er], q[uam] sub condit[ion]e qd gra futura sit efficax, et a deo videat[ur] ex scia media liberu effectu habitura, d.t. id decretu e suppo quoda existens independens ab oi libero consensu, ta[m] ablute, q[uam] conditionate p[ro]viso quo cu evitatio furti connectit[ur]; g[o] p[ro] n ee liberu ans ei cui liberu e ablute coens: coa p[ro]bat[ur]: nq evitatio furti s[ecundu]m hos authores posset adhuc ee sub eo decreto libera [et] meritoria, lt p[ro]ximatio coq mediate deducat[ur] ex illo decreto, qd nullo mo nobis liberu e, g[o] tota molles arg[ument]i corruit que sumit[ur] ex co qd sr is q[uod] p[ro]ter coens accerre quoq possit ans: id n n e vralit[er] v[eru]m in sententia multoru.

26 Rebis eu authoru q nitit[ur] huic arg[umen]to negare sent[enti]a nas ocs reiatas: bene: d. infero inde 1o n e g[ra]v[e] arg[umen]tu p coi ca societ[at]is efficax: nunc a. arg[umen]tu vestigamq p religione tota nervosu qd in adversa p[ar]t[e]s p[ro]ferri possit retorta cuspide. 2o p[ro]ximiq ad hoc arg[umen]tor: hoc arg[umen]tu e que suu authoru impetit; g[o] neq p[ro] suis priis efficax e: ans p[ro]bat[ur]: nq ipse controversia 1a de auxiliis d.7. c.4. §.4m concedit decretu ablutu qd operat[ion]e nra inferat, vi cuiq oio ponendu e obtu, q[ui]a n patiet[ur] ea voluntas id n poni; nilominus t. exequat[ur] intentu media volunt[at]e nra libere coope

vante: deinde d. sō. de ꝑdest. c. 4. §. d. nota, fatet͡ᵘʳ volunt͡ᵃˢ resolutoria dandi glã. sive dent͡ᵘʳ merita libera, sive n̄ det, n̄ impedire liberaᵐ assequutⁿᵉᵐ glœ; d. cū ec decreto ꝑsistere pos se libertaᵉ in obtinenda beatitudine ꝑ merita: ɔᵃ quę decre ta revirescit argtū e n.º 14. n̄q. ab eo decreto valet ad existᵃᵐ absolutā obti ꝑfiniti, d. obtū ꝑ te mini manet ad huc liberū n̄ a. ipsū decretū. gº cui liberū ē coēns pº n̄ eē liberū ans.

27 Replicas: decretū id. ans. et absolutū ę quivalere ɔditionato, dū obtū libere ponit͡ᵘʳ absoluto t. dū ob tū ꝑ causas nārias existit, quatenus ɔditionatū a. n̄ infer re nārio suū obtū; ɔᵃ t. ē 1º. decretū id. existit inde pendent͡ᵉʳ ab oi casu mox ɔtingenti; d. quatenus sic ant͡ᵉ ad oē eventū existit infert exse suū obtū; gº quatenus sic ant͡ᵉ existit ē absolutū et efficax: nū a re dit͡ᵘʳ absolutū et effi cax id decretū, qd et quatenus ex se eū effᵘ suo ɔnectit, et t. adhuc eē pº obtū volunt͡ᵉ liberū; gº pº ei coens eē liberū, cui n̄ ē liberū ans. 2º quomócūq. se decretū id exerceat, s̄ r hēt ɔnexᵐ essalē cū obto: st et intrinsecᵃ cū il lis negat͡ᵘʳ repugnᵃ: d. nilominus obtū eē pº hōi liberū n̄ t. ipsū decretū: gº quomōlt se decretū id exerceat, obtū adhuc infert et libertᵃ eius n̄ eludit, gº pº eē liberū hōi coēns slt ob tū efficacit͡ᵉʳ intentū q n. ei sit liberū ans, slt decretū absolutū et efficax. Quęrendū ē gᵒ argtū aliud ɔᵃ Thomistas qd oi bus authoribus societ͡ᵃᵗⁱˢ uniforme sit, et s. adversariis irrefra gabile: qd alit͡ᵉʳ instruendū eē reor: ē. 4. solidius phica ꝑde ratio lessę libert͡ᵃᵗⁱˢ arguit͡ᵘʳ ex pⁱpiis ipsius s. Tho. veterūq. Thomistarū.

ner

28 Nervosum est id ar. solidius oppressum liber[ta]tis argum. qd ex maioris scriptae n. 13. mod subiungam probans quia sit poa se determinans, qualis est poa libera, non potest ab alio praedeterminari: qd, l. e Thomistico penu sic instruit: voluntas n. libera sic esse debet indiferens, ut ipsa met se determinet ad agendum et ceteras concausas secum trahat: at voluntas a Deo praedeterminata nequit esse sic indiferens ut ipsa met se reliquasque concausas determinet ad agendum: ergo voluntas physice praedeterminata non potest esse libera. Consequentia patet: mai. traditur ab omnibus Theologis, exceptis paucis recentibus qui reclamant. Lu[?] sit S. Tho. q. 3. de malo ar. 3. ad 9um: voluntas, inquit, cum sit ad utrumlibet per aliqd determinatur ad unum, scilicet per consilium rationis nec oportet hoc esse per aliqd agens extrinsecum: et q. 6. ar. unico: quantum ad exercitium actus manifestum est quod voluntas moveat a se ipsa sicut n. movet alias potentias, ita et se ipsam movet.

29 Similiter q. 3. de poa ar. 7. ad 13. inquit: dicendum qd voluntas dicitur habere dominium sui actus, non per exclusionem causae primae, sed quia causa prima non ita agit in voluntate ut eam de necessitate ad unum determinet, sicut determinat naturam, et ideo determinatio actus relinquitur in potestate rationis et voluntatis: itaque de rone agentis liberi ut sic est non accipere determinationem ab alio, sed eam habere ex se solo, si sit increatum, si autem creatum ex se eam habere sine exclusione causae primae, quae licet non determinet arbitrium, concurrit tamen cum eo ad eius determinationem.

30 Item in 2o dist. 25. q. 1. ar. 1. corp. quaedam inquit determinant sibi finem, et actum in finem: quaedam vero non, in po

rest^e eorũ, q̃ hent intũ ostutũ ẽ eligere hanc actũ, l. illã, et ppt' hoc in solis intẽhentibũ liberũ arbitriũ inveni t', n̄. a. in illis quorũ act^s n̄ detrant' ab ipsis agentibũ. Et ad 3^m ait. detratio act^is in potest^e liberi arbitrii ostuit'. Osonat 1. 2ᵉ q. 1. ar. 2. corpore: ad hoc ut agens detratũ effũ pducat necesse ẽ qd detret aliqd certũ; hec. a. detratio in rali nã p ralẽ apetitũ fit, q dicit' voluntas: Et q. 9. ar. 3. ad 1^m voluntas reducit se ipsã de pota in actũ.

31 Angelico Duci suffragant' henmana s. Tho. soboles agmine denso, Conradus 1. 2. q. 1. ar. 2. omept. 1. et 2. frequent' hec ingeminans: hõ se ipsũ detrat' ad finẽ. et q. 9. ar. 6. Caiet. ibidẽ fine: voluntas detrat se ad hoc, l. illud bonũ. Capreol. in 2. dist. 24. ar. 3. ad 6^m: voluntas inquit. q3 nẽ ẽ de suã nã ẽ ad opposita, ipsa t. roe suẽ libert^is se detrat ad id qd vult, et ita n̄ indiget alio detrante. Similia repetit dist. 29. ar 3. col. 6. et 4. Egid' Rom. in 2. dist. 29. q. 1. ar. 3. dub. 2. via 2. voluntas p^a se detrare. Ferrariensis lib. 1. 9o gen. c. 23. et Deza in 2. dist. 24. q. unica ar. 3. notabili 3. voluntas inquit se ipsã detrat cũ posset ad volendũ n̄ se detrare.

32 Ex cęteris scholasticis eidẽ prió ossensere cuncti ostantiss'. in eo pstat Enricus de Gandabo quotlibeto 12. q. 26. a se ipsa detrat' voluntas, se movet ad detratũ, se movet detrando se ad actũ detrandi. Deinde quotlib. 11. q. 7. sola voluntas libera ẽ a nullo detrabilis aut detrata, nisi a summo bono psentialit' intellecto, hoc ẽ a Deo clare viso. Et in summa p. 2. ar. 45. q. 3. voluntas libera dicit' q^a sui ipsiũ grã mo

movet, n̄ q^a ab alio detrat^r, et hoc in g^e q̄ moventis. 1.
Baronius in 1° dist. 40. ar. 2. a medio diq̄ ait: ea nobis
ēē libera, que s̄s in potest^e nr̄a q̄s tēpr ad detrat^e; et pau
lo mox inquit imaginor sic q̄d deo p̄mittente age
re indiferent^r hanc p̄s v^l dict^{is}, l. istas, et n̄ detrante
me magis ad hanc q̄ ad illā, ego eligo alterā p̄s.
33 Isonat Avulensis in Mateū c. 12
q. 229. p̄p̄e mediū: agens liberū est detrātū ē, d. ipsū se de
trat. Ricar. in 2. dist. 34. ar. 1. q. 4. ad 3^m: ad volendū ait
voluntas detrat^r seq. Marsilius in 2. q. 16. ar. 4. ad 3^m eā
detrans, ad hanc volit^e ē sola voluntas sua libert^e,
nunc acceptans, q̄d ante n̄ voluit acceptare eisdē exis
tentib^z impellentib^z. Maior in 2. dist. 25. q. 4. col. 4: vo
luntas vult q^a ei placet et sua libert^e ad id se de
trat, nec querendū ē aliud ab ea p̄ q̄d se detret. Greg.
in 2. dist. 37. q. unica ar. 3. ad 3^m: dicēdū seq. detra
t^e volunt^{is} quāvis ideo deus agit illū actū, q^a eius vo
luntas agit: et n̄ ideo q^a deus agit ideo voluntas agit
Ispirant etiā oēs nuperi, veteresq̄ Phi. et recentiores Tho
mistas: q^a indiā volunt^{is} exigit, ut n̄ s^o actio, d. etiā de
tratio posita sit in arbitrii potest^e.
Ifirmat^r etiam ratione primo
maior^s scripta n. 2. Ia nā si p^a libera n̄ esset indiferens,
ut eā se p̄s reās alias seu atemperatas detraret ad a
gendū, indiā po^e liberē n̄ distinqueret^r ab indiā po^e natūe;
d. indiā po^e liberē distinguit^r ab indiā po^e natūe la
tubras q^o libera debet indiferens ēē eā ut se detret tōi ut
reliquas sūas attemperatas seu trahat. Coā istat ēt
maior: min. a. facile p^at: q^a indiā facultas etiā ē in
diferens ut detret^r ab alio: nā intē ē indiferens ad

assensum, et disensum probabilem; item ad hoc et illud obiicitur: visum ad videndum album et nigrum extreme disita: potentia loco motiva per se indiferenter deorsum sursumque motum urgere; quae tamen haec potentia non a se, sed a voluntate determinantur ad hoc potius extremum, quam ad aliud; ideo non sunt potentiae libere, determinari enim proprium quidem est indiferentiae liberae, quod a se possit et non ab alia determinari:

35 Confirmatur 2o: liberae facultatis est habere dominium actuum, ad quam aliae potentiae, sicut habitus et omnes potentiae aspirant, quae proinde potentiae subiectae sunt in agendo potentiae liberae; quapropter soli ei liberae dominium actus adscribitur; quae proinde potest uti principiis ad agendum ut libuerit sicut vulgatum accioma fert: at potentia libera nequit habere dominium omnis actus, nec uti principiis ad agendum pro nutu, nisi vim habeat ut se determinet, ac caetera secum principia trahat, ac determinet ad actum; utique principiis nihil aliud est, quam ad agendum causas applicare, sicut inquit sanctus Thomas 1.2 q. 16, ar. 1. facultatis ergo liberae proprium est determinare tum se, tum alias causas ad agendum et ex eo differt a potentia naturali.

36 Progredior ad probandam minorem statutam n. 28. sicut voluntatem non posse semet ipsam ad agendum determinare, sed praedeterminatione Dei; quae nihil aliud est quod voluntas se determinet ipsa, quam quod ex indiferentia praecedenti, per superveniente actum ad determinationem se traducat. atqui prius quam operetur voluntas, et utatur sua libertate, determinatur a Deo; nam postquam indiferentiam antecedentem et sua superveniente transferre mox ad determinationem, cum ante in diferentia voluntatis a Deo iam ad determinationem traducta sit; ergo cum praedeterminatione Dei foederari nequit, quod voluntas se determinet ipsa.

37 Confirmatur 4o: si charitatis habitus praedeterminaret in via, nullatenus voluntas se determinaret ad actum chari-

tis qa voluntis actꝫ pveniret detratio, p hinꝫ: simi
lit in patria voluntas viatorꝫ n se detrat ad amorꝫ be
atificꝫ, qa p visionꝫ, ad amorꝫ dei voluntas detrata
psupponit: go voluntas se detrans exquir detratꝫ antꝫ
ab alio. 2o poa naria n se detrat p actꝫ, vt intꝫ be
atus ad amorꝫ, et intꝫ viatoris ad fidꝫ et poa locomo
trix ad motꝫ deorsꝫ; qa supponit ant in actu 1o detra
ta: cꝫ go voluntas libera distinguat in hoc a poa naria,
qd vi sua se detret, opus e qd ant in actu 1o n psuppo
nat ab alio detrata. cꝫ q. vrget voluntꝫ, vt se detret, p
detrari n posse.

38 ... 1o rebis, vt voluntas se detret in
digere pvia detrat Dei; qa detratio creata voluntis
pendet essalit a detrat Dei cui subordinat vt cꝫ 2ꝫ; qua
re Deꝫ detrare debet voluntꝫ in actu 1o, l. ant, vt ipsa se
detret in actu 2o. R. pcludit hoc effugiꝫ a priori: naꝫ
vt detratio, qua voluntas a se detrat, sit subordinata deo,
veluti cꝫ 2ꝫ, n opus e, qd a Deo pendeat efficient vt a p
detrante corruit go solutio: pbat ans: ꝫ oes Dei ꝫcursus vt
cꝫ 2ꝫ reducit ad genus efficientis cꝫ, quare dꝫ detra
tio voluntis a Deo pendeat vt ab ipsꝫ efficienti satis fit
eius indigꝫ; d. a Deo pendere po vt ab efficienti, qn Deꝫ ad
illꝫ in actu 1o pdetret, st dependeret etꝫ ab hinc, qn hinꝫ
pdetret efficientꝫ; go dependa nra liberꝫ detratis a Deo n
exigit pdetratꝫ.
39 ... qd frat: actio vitalis et inmanens deo

subordinat cum utraque 1a; quia non tamen ideo dependeat a Deo tanquam a principio viventi, seu immanenter operanti per illam; quia subordinatio nostre libere determinationis ad Deum, non exigit quod actio nostra procedat a Deo determinanti libere sed nos, quia poterit nostra libertas, semet ipsam determinare libere dependenter a Deo, licet Deus in actu 1o non praedeterret, quia vis efficiat nostram determinationem; quia se robur eius attemperavit in agendo.

40 3o refutatur quia voluntas proposita c. 4, probavimus hanc dictionem repugnare: scilicet voluntatem a semet esse determinatam, et quod in actu 1o sit antea ab alio proxime determinata; nam quod arbitrium indiferens ad plura mox a se determinet ad unum nihil aliud est, quam quod ab indifferentia pristina se transferat ad determinationem actualem; dum autem indifferentia prior ad unum adstringitur priusquam actio voluntatis superveniat, non potest actui voluntatis adscribi talis determinatio, sed antecedenti principio: sicut evenit potentie naturali, cui, quia supponitur ante suum actum iam ad unum addicta, non illi determinatio tribuitur, quia determinatio qua se determinat libera facultas, excludit omnem ante determinationem saltem immediatam ab alio: nam aliter potentia naturalis se posset in actu 2o determinare, licet in actu 1o praedeterminaretur ab alio.

41 Repellitur 4o: quia voluntas ita se determinat, ut illa determinet alias creaturas, scilicet habitum et oppositum, si non se determinet, nisi quatenus praedeterminatur a Deo, non est ratio cur potius voluntas determinet habitum, quam ut habitus determinet voluntatem; quia voluntas se determinat quando praedeterminatur: consequentia constat et maior, minor ita probatur: nam in opposita sententia tam praedeterminatio requiritur ut applicet habitum, quam ut voluntas applicet ad agendum: quia sicut causa 2a titulo esse creatae subordinatur causae 1ae quoad agendum: sic habitus praedeterminatus quoque trahit voluntatem ad agendum atque voluntas praedeterminata trahit habitum (quidquid sit an similes, an dissimiles praedeterminationes ab adversariis requirantur) quia non est ratio ut potius voluntas dicatur

trare tu se, tu hitu, n.t. e averso dicat hitus detrare voluntē.

42 ergo refellit qa voluntas detrát ad agendu n solo hitu, d. etu grā auxiliante actualit, ergo voluntas n detrát ab auxiliari grá. Coa patet: qa voluntas detrári nequt ab eo prio, qd ab ipsa volunte detrát. Pbat ans: nq arbitriu utit auxiliari grá p suo nutu, st utit hitu supnáli: detrat ergo grā auxiliare n alit ac hitu. Coá pbat ex s. Tho. sa n.28. et 39. tradit q istant a Theologis qa voluntas detrát ea opriá qbq utit ad actē: ans ipbat ab Albarez d.37. et é expsu a d. Tho. 1.p.q.62 ar.3. ad 2m du ait, inclino grē n imponit necesitē, d.hens grā ergo ea n uti, et peccare. Isonat 1a Corint.15. et 2a Corint.6. locis allegandis d.11. et 13.

43 Firmat ans ex ocilio Senonensi inpcatre col.2. du agens de grá efficaci, slr ea quali bertē eripi Luterus autumavit, et eā, qua ceteris abundantius se laborasse pnunciat Apost. 1. Corint. sic infert ocilius: unde recte oficit Apostolus grē ut reliquos fideles, cooperatu fuisse, quos ipse cohortat, ne in vacuu grē dei recipiant, laborē eoru pnuncians nequaqz fore vacuu, si sic grá utant ut n frustra il lq videant suscepisse. Dat ergo grá nobis ad usu. Sic ad illud Ioan.6. nemo pot venire ad me nisi fuerit ei datu a Pe meo: sic Teophila. inquit: oibq dat Deq, d hoc qdq et sumunt be et utunt eo, qd dat, et ostendunt dei donu: gr utunt dono grē. q cu illo cooperant.

44 Ifrat ans idē ex roe: nq auxiliu hituale dat ad usu arbitrio; similit ergo dabit ad usu actualis grá: Coa pbat: nq hitus n ideo dat ad usu arbitrio

qª sit in arbitrii potest. qd infundat' hitus; qª subdit arbitrii potest', qd hitus operet', et ṅ operet'; at in arbitrii ĩ potest. positũ etiã ẽ; qd actualis grã nobiscũ operet' aut ṅ operet'; g° etiã actualis grã donat' ad usũ arbitrio. Min. ostat: et. n. si ṅ esset in potest. volunt.is qd auxiliũ actuale cooperet', aut ṅ operet', nec esset in eiũ potest. qd voluntas et hitus operet' aut ṅ operet'; cũ hę duę cę nequeant operari, l. ṅ operari, nisi put auxiliũ operat', aut ṅ operat'; iis. n. int' se devinctę, sive ɔtemperatę quoad agendũ; át in arbitrii potest. sitũ ẽ, qd hitus et voluntás operet', et ṅ operet'; g° et qd actualis grã cũ illis operet' aut ṅ operat'. c. ö. adversus roẽ factę suborta murmura placant'.

49 D. adversus dicta replicabis 1° q. s. Tho. 1. p. q. 1 9. ar. 4. ad 2ᵐ et 3ᵐ, et frequent' alibi docet recte ɔponi qd voluntas a se sl et ab alio moveat'. g° similit' ɔponi poterit, qd voluntas a se detret' et sl ab alio. 2° qª si voluntas ṅ penderet a Deo quatenus p'detrãnte, creata voluntas esset 1ᵐ liberũ, 1ᵐ q̃ detrans, qpe quę ṅ supponit priũ aliqd detrans; hoc a. absurdũ ẽ; esset. n. etiã 1ᵐ efficiens g°. 3° qª sicut hitus subiicit' ad agendũ volunt., sic voluntas creata subdita Dei potest. ɔcurrit, ṅ. t. eª Dei potestas operat' sub ta potest. volunt.is; g° sicut voluntas detrat actũ hitus in fusi; qª subiicit' hic arbitrio, ṅ. a. eª; sic Deus detrat actũ arbitrii, ṅ. t. arbitriũ detrat actũ Dei.

D.

46 D. ad 1m r̃et optime ɔponi voluntas a se sl et a deo moveri p motũ, quæ pr̃ e a Deo sit inefficax et indiferens in actu 1o. quæ t. a volunte fiat efficax et detrãta comitant, quo sensu voluntas etiã de trari po a se sl et a Deo, si detrãtio sit ant adeo pas sũ inefficacẽ aut erga bonũ in cõi; detrãtio t. a volun te sit quoad affũ efficacẽ et erga bonũ particulare; sic .n. voluntas se traducit ab indr̃ia, quæ pcedit ad detratũ quæ seqr in actu 2o; repugnat t. qd voluntas a se detrẽt, si pde trẽt a Deo p affũ ablutũ efficacẽ et detratũ erga bonũ in particulari; qd adversarii ɔtendunt. s. qo Tho. ibiq t de motu ɔo inefficaci s. indiferenti, n de detrãta, s. effi caci motu, cuius nheat voluntas inmate dominiũ.

47 Ad 2m dic. voluntas, qvis se detrẽt absq pdetrate Dei, n ẽe 1m detrans ablute, d. sm qd; 1m .n. detrans ablute dicit id, qd se detrãt independent ab alio tribuenti sibi virtũ, ut se detrẽt, et ad detratũ coope ranti: voluntas a. creata n ita se detrãt, d. dependent a Deo ɔferenti volunti virtũ, ut ipsa se detrẽt, et efficienti sl cũ ipsa detratẽ actualẽ. Sic arbitriũ amans libere n ẽ 1m efficiens, ut cã particularis, nec ẽ 1m vivens, et si n supponat aliud priũ qd sit cã parlaris, aut qd vi vat p actũ ipsi vitalẽ; qa virtũ vivendi tqã cã parlã ris. a Deo recipit, et ~~qd vivat~~ exercet dependent a coope rate Dei; dici t. po 1m priũ particulare, sive 1m vivens sm qd, quatenus agit, ac vivit p actũ vitalẽ creatũ, qd n supponit aliud vivens, aut agens parlare p ipsũ; sic qo po et; dici voluntas sm qd 1m se detrãns ab intrinco p ac tũ creatũ, qa n supponit aliud priũ ipsũ ea roẽ detrãns; hoc t. n ẽ ẽe 1m detrãns ablute, d. ultimũ ablute, qa sup

ponit aliud prius absolute 1m. qd largit' vol'unt' se determinandi vim, et efficit cum illa sl determinat. actuale.

48 Hinc. a. n' infert, voluntas esse 1m efficiens, nam qd voluntas se determinet ad actum charitatis duplice concursum affert, alterum efficientem exortum a potentia producendi dilectum ab intrinseco: formale alterum, qui provenit a facultate n' agendi, sive continendi charitatis actum, sicut creata voluntas vivere duos etiam concursus includit, alterum efficientem, et materiale alterum; quia sicut prius vivens in communi sententia dicit' id qd inmanent' agit, ita prius se determinans é, qd sic operat' actum ut ab intrinseco possit actum int'mittere, per qd ab indifferentia n' amandi se transferat ad determinatam amandi.

49 Voluntas g° creata n' é 1m determinans primatu concursus utriusque; n. n. habet primatum efficientis causae (quo solum g° dat absolute 1m prius) quia voluntas n' é causa 1a dilectionis Dei: solum g° é 1m determinans primatu causae formalis, quatenus sic ab intrinseco producit amorem, ut ab intrinseco possit illum continere; quia nullum prius creatum supernale, nec Deus ipse, sic efficit amorem, ut ab intrinseco possit illum int'mittere: primatus. a. causae 1ae qui Deo soli reservat', é primatus efficientis causae, n' v° causae materialis aut formalis, q. Deum omnino dedecet, de quo plura dicam d. 11.

50 Ad 2m resp. servari mutuum in diverso g° subiectum int' illa primá, tam n. Deus, quam habitus operant' consensum liberum, ut voluntatis arbitrio subditum et attemperatum voluntas item operat' tam Deo quam habitui subordinata, d. n' eodem modo: Deus n. et habitus arbitrio n'ro subiacent quoad determinatum agendi, l. ut prio, tum se, tum alias causas ultimo determinanti: Deus t. arbitrio n'ro subordinat' per suo divino libito, qua

tenus libere vult arbitrio creato ꝯcedere liberã agendi facultẽ, et suę libert^is iura servare, quâ detrãtã ac t^is heát in sua potest^e, qd neq minimũ dei pfectẽ dekrit; imo ꝯducit muneri cę LL: ꝯª.t. hitũ ex nã sua nãrio volunt^i subdit^r. deinde voluntas tã Deo qz hitui subiicit^r, ut efficientib9 ꝯsensũ liberũ n̄.t. ut detrahentib9 ad illũ: ꝯcursus .n. hitũ, utq̄ dei parat^r indiferent^r in actu l^o, manet .n. detrãbilis ab arbitrio, qd solũ ab intrinco ꝯcursũ ex se pfert, potens. ab intrinco n̄ pferre, id. cohibere. c. 7. aliud oppressę libert^is argũ ex def^e cę liberę, qz tota cũ S. Tho. pbavit antiqtas, reformat. n

92 A phisica pdetrat^e fralẽ arbitrii libertẽ ellidi sicetz arbitror pbari solidiq ex def^e cę liberę, qz ab aliis pbat^r n. 13. et 21. q^a poá frālit^r libera talis eē debet, ut positis oib9 reqsitis antecedentib9 prioritᵉ nę, l. causalit^is, ꝯstituentib9 pximã poq immãtq ad actẽ quovis in statu, possit adhuc illis resistere ꝯponendo cũ eis. omissẽ act^is; id. priũ phice pdetrans ẽ qd reqsitũ ans ordine nę, l. causalitis, quo ꝯstuit ultimo pxima potestas ad agendũ quovis in statu, cui .t. resistere neqt arbitriũ, neq cũ illo ꝯiungere dissensũ; q^o priũ phice pdetrans cũ expedita libert^e frāi pugnat: coá ꝯstat. nã posse n̄ agere sub oib9 reqsitis ad actẽ ordine nę. priorib9 qb9 pxima cę potestas ꝯstuit, et n̄ posse n̄ agere sub eisdẽ reqsitis sibi ꝯªdicunt; l^m.

a. convenit libert. frali, 2m v. phice p̃detrat. compelit; g.o pugnant hęc extreme, nec ulla róe federari poss.

92 Min. ab adversariis admittit, ut cons tat ex illorum testimoniis. quę legi poss. apud cit. d. 2. n. 24. q.a phica p̃determinatio requirit. ad agendum ut ultimum cę 22 complementum in actu 1.o; voluntas v.o p̃determinata s.m hos authores solum agere p.o in sensu composito, nequaq. v.o p.o n. agere; repugnat. n. coniungi negat. act.is cum auxilio phice p̃determinanti. Mai. a. e. iuxta mentem Aris. et S. Thó. veterumq. Phorum oium ut eorum verbis allegatis ad miraculum usq. pbat P. Ruiz d. 49. de scia a sect.e 2.a et 9.a. et d. 50. a sect.e 3.a consonant etiam Eclesię Patres, quos ipse refert d. 42. ubi copiam tum Grecorum, tum Latinorum Patrum seorsim explicat, quos n. vacat [illegible]scribere, legi. t. poss. ii p̃cipui, quos inde recentiores excerpunt Clemens Romanus s. 1. n. 9. Athan. s. 3. n. 1. Metodius n. 11. Basilius n. 16. Nazian. n. 18. Damasce. s. 4. n. 19. Obtatus Milebitanus. d. 43. s. 3. n. 7. et possent ad fastidium usq. referri plures ex hac eruditis abysso. Plures etiam Patres et authores colligit P. Rainau. in morali disciplina dist. 2. a n.o 220. et a n. 294. Pennotus lib. 2. de libero arbitrio c. 30. et 31.

93 Alit. intentum pbat. 2.o: repugnat p̃xima libertas ad agendum, quę n. includat indriam p̃ximam ad n. agendum; d. cum p̃hica p̃determinat.e volunt.is ad agendum repugnat indria p̃xima volunt.is ad n. agendum: g.o cum illa repugnat etiam p̃xima libertas ad agendum. Coa. liquet: maior e. oibus Theologis et Philosophis indubitata: nam eo distinguit. ab eis libera potestas a poá p̃xima naria, qd hęc ad unum é tm addic

ta;

ta; s.n. agere p., nec p. n. agere: poa v. libera pxi
me potens dicit et indiferens ad utrumq contradictoriu,
tq.n. p. agere qz n. agere.

94 Min. pbat 1.: nq qd v. ant. et pxi
me determinatu ad unu neqt ant. ee pxime potens ad eius
oppositu, alit. n. esset ant. p.determinatu ad unu, d. indiferens
ad utrumvis: nq indria pxima nil aliud formalit. e. qz po
testas ad utrumq contradictoriu expedita. 2o qa phica p.
determinatio dicit essalit. qd voluntas n. possit cu ipsa cspo
nere negatione actus; 2a.t. indria pxima volunt.is affert
essalit. qd cu oib. causis antib. cponere possit omissione
actus, d. posse cponi cu oib. et antib. ordine ne nega
tione actus, et n. posse cponi cu aliqua sca repugnat; q.o
p.determinatio phica pugnat cu indria pxima volunt.is.

95 3o sic alit. instruit. argtu: poa li
bera dit. cuius in potest.e pxima tq e agere qz n. agere:
d. in pxima potest.e volunt.is p.determinat n. e tq agere qz n.
agere, n. e q.o libera voluntas p.determinata. Min: cui vo nitit.
ita pbat: qa n. agere supposito qd voluntas p.determinata sit ad
agendu, n. e in eius potest.e pxima: deinde nec in potest.e
volunt.is e: qd n. sit eiusmodi supp.o p.determat.is; q.o nullatenus
e in potest.e volunt.is p.determat. n. agere: qd sit amplius expli
cat.

96 4o qa n. agere nequit ee realit. in
potest.e volunt.is nisi l. divisu a p.determat.e l. cu illa cpos
itu; int. quae duo n. e mediu: at voluntas ad agendu p.de
terminata, nec het in sua pxima potest.e n. agere cu p.de
terminat.e cpositu, neq divisu; q.o n. agere nullatenus e in po
test.e volunt.is ad agendu p.determat.e. Cons. cstat, min.
.a. 1a pars pbat. qa coniunctu ex p.determat.e st et ope

rat^is car^a n̄ alit^r repugnat apud Thomistas; d. ad id qđ repugnat, aut chimericū ē n̄ ē ulla pxima potestas: g^o n̄ agere ɔiunctū cū p̄detrat^e n̄ ē in potest^e volunt^is. 2ª pars minoris. ita pbat^r: q^a.

57 Pbat^r q^a dividere negatē ab^s, sive disensū a p̄detrat^e ɔsensus. ē ponere disensū separatū a p̄detrat^e: d. voluntas ad asensū p̄detráta neq^t ponere disensū a p̄detrat^e separatū; g^o nec dividere p^o a p̄detrat^e disensū, sivé negatē as ɔensus. Coá patet et maior. min ultima pbat^r nā q. neq^t auferre suppositē existentē, n̄ p^o facere qđ aliud extremū existat separatū sub eā supposi t^e: nā unū ab alio separatū eē duo dicit; et qđ unū existat, et qđ n̄ existat aliud, et coent^r ille solū p^o unū ab alio separare qđ p^o facere qđ unū existat et n̄ aliud, d. voluntas p̄detráta facere n̄ p^o ut ineodē insti p̄detratio n̄ existat: g^o nec facere p^o, supposita p̄detrat^e ɔsensus, qđ dissensus existat a p̄detrat^e separatus.

58 Urget^r 4°: in momento quo p̄detratio durat repugnat in volunt^e, tā ɔpositio, q̄ divisio disensus; g^o voluntas p̄detrata neq̄ pxime p^o, insensu ɔposito nec insensu diviso disentire: coa patet: q^a n̄ ē ulla phicá pxima potestas ad impōle, s. repugnans; nā ea potestas ex cuius exercitio seq^r aliqđ impōle n̄ ē poā, d. impoā simplir. Antis pars 1ª dat^r ab adversariis. 2ª pbat^r nā existente phica p̄detrat^e repugnat ineodē instanti disensū actualit^r existere divisū ab illa; nā hoc ipso qđ existat disensus ɔponit^r cū p̄detrat^e sub eodē insti: repugnat g^o sub p̄detrat^e tā ɔpositio q̄ divisio dissensus.

ren

59 Rent aliq: repugnare qd dissensus existat in insti quo voluntas pdetrat reduplicative, put é in eo pdetrata, n.t. repugnare qd existat disensus in eodē insti materialit et specificative: sub quo pdetratio ɔtingit; quare voluntas pdetrata po 2o mo ponere disensū, hic.n.e sensus divisus; n.a. po 1o mo; nā hic é sensus ɔpositus. ɔa.t. é et refutat ɔo: voluntas put é in hoc insti pdetrata nullo mo po facere, p ie, qd sit disensus in eodē insti; n é go polis ullo mo disensus in hoc insti, volunti sic pdetratę p ullā poā actuabilę in hoc insti: coá pbat: nā si ponat disensus in hoc insti, quo pdetratio supponit ɔponent disensus et pdetratio, d. hoc é impole, p ie, simplit, go etans sit qd voluntas hic et nunc pdetrata possit in eodē insti disentire: nā implicat poa phicá cuiū ab exercitio sequat aliqd impole phicū.

60 D. vrgentiū adhuc 7o coás acuamq: ac voluntas hic et nunc pdetrata disentire po ɔponendo disensū cū pdetrat, l. supposita pdetrat dissensū dividendo, l. impediendo deniq ne sit pdetratio p tali momento (nec.n. é aliū modus excogitabilis) d. 1o mo n po vt adversarii fatent sponte: nec 2o mo po: qa supposita pdetrat repugnat existere dissensū, et nēe cū pdetrat ɔpositū; quare nec voluntas facere po, qd existente pdetraté disensus sit ab illa divisus: deniq nec 3o mo po: qa nec acquirere, nec detrectare, nec depellere po pdetratę, nullū.n. ex his extremū é in potest voluntis vt adversarii docent, go nullatenus é polis arbitrio pdetrato disensū in eodē insti quo pdetrat. Cuiū nā go quęso libertas in voluntē manet eo momento quo pdetrat, cū illi sit.

impo͞le disentire s[ed] cu͞ illa; disentire v[er]o, n[on] t[ame]n s[ed] cu͞ p[ro]detrat[io]ne, du͞ illa p[re]supponit[ur], e[st] etia͞ impo͞le; deniq[ue] repellere p[ro]detrat[ione]m a se nullo mo[do] p[otest]; q[uo]d q[uomod]o faciet voluntas, ut iugu͞ excutiat et libere disentiat.

61 2[o] refelli[tu]r: ut actus sit liber debet e͞e liber in se, [scilicet] in ca[usa] sive reqsitis a͞nib[us] saltem in ma͞te: s[ed] volunt[ati]s p[ro]detrat[io], nec e[st] actus in se, nec in sua ca[usa], [scilicet] p[ro]xime p[re]reqsito liber; g[o] volunt[ati]s p[ro]detrat[io] neq[ue] h[ic] v[e]l ulla tenus e͞e liber. min. pars 1[a] constat: na͞ i[d] e[st] liber in se, q[uo]d a sua ca[usa] p[ro]xima cu͞ o[mn]ib[us] p[re]reqsitis adhuc p[otest] impediri; voluntas a[utem] ia͞ p[ro]detrata, neq[ui]t impedire, ne sequat[ur] actus ex p[ro]detrat[io]ne, que cu͞ illo naria co[n]nectit, g[o] actus n[on] e[st] in se liber arbitrio p[ro]detrato: 2[a] min. pars p[ro]bat[ur]: i[d] e[st] liberu͞ in ca[usa], q[uo]d l[ice]t impediri nequeat posita semel ca[usa] p[ro]xima cu͞ ef[fect]u connexa, p[otest] t[ame]n impediri ne ca[usa] ponat[ur] aut reqsitu͞, q[ui]a nobis i[d] e[st] liberu͞; s[ed] p[ro]detratio n[on] e[st] nobis libera nec e[st] in potest[at]e n[ost]ra ne ponat[ur], g[o] nec actus e[st] nobis in sua ca[usa] liber.

62 R[e]iicit[ur] ex s. scrip. 9. na͞ ex 20 colligit[ur] ex s. litt[eris] mandatoru͞ observat[ionem] nobis e͞e liberu͞: q[ui]a nimiru͞ ecclesiasticis locisq[ue] variis, que collegit P. Mont. d. 29 de scia s. q. scat, ea͞ e͞e posita͞ in h[omin]is potest[at]e sub ea co[n]dit[ion]e si volueris: at p[hys]ica p[ro]detratio n[on] ponit observat[ionem] mandatoru͞ in potest[at]e volunt[ati]s sub illa co[n]dit[ion]e si voluerit; q[ui]a resolute p[ro]detrat ut velit, et volendi co[n]dit[ione]m inmobile facit ac firmit[er] detrat: g[o] p[hys]ica p[ro]detratio volunt[ati]s libert[ate]m in observat[ion]e mandatoru͞ obtruncat. videat[ur] egregia rois huius ponder[ati]o qua͞ erudite refert P. Mont. cit.

63 R[ob]orat[ur] 20: q[ui]a Trid. et Canone.

xciliis xa Lutery, et Calvinus statuant arbitriu
nrū a grā motū pmanere liberū. qa po adhuc po
luntas illi disentire, si velit, atq resistere grē dei
moventis; qo qa putant libertē extingui, nisi pos
set arbitriū dē grē moventi disentire, s. reniti.
dz arbitriū phice pdetrat disentire nequit aut ulla
roē resistere iuxta Thomistas, qa cū illa disensus x
poni neqt, qd ad resistē opus erat ut evincē d. 12.
quapdetratē ex xciliis impugnamo; qo phica pdetratio
libertē opprimit.

64 Urget 11o: qa veteres ocs Phi Pa
tres itē Eclesiē, quos affert P. R. cainau. in dicip. mora
li dist. 1. an. 254. P. Mont. d. 33. de scia a sect
2. docent, oē suppositē antē psertim pximū et cau
salē independentē ab oi xsensu voluntis, si sit cá de
se xnexa p intrincā vim cū operate voluntii cuip
inde resisti n possit, excindere libertē actis; hoc in
qt aug. lib. 3. de libero arbitrio c. 18. brevissimus tenē: quē
cūq ista cá e voluntii, si ei resisti n po sine peccato
ei cedit. Et ex eo prio pscia futurorū asserit a Pa
tribo amica libert, lt xnexa de se sit cū obto futuro,
qa n e ans cá pse futurorū, d. a futuris ipsis aliquo mo
saltē ut a tró electis prioritē dependet: at phicá pdetra
tio dit cá pximā de se xnexa cū effu prig ná qz det
effo et xditionatus: qr e inimica liberti voluntis.

65 Urgetur deniq: cá libera cū cá na
ria xcurrens ad actē sibi liberū ita secū temperat,
ac sibi subiicit cā naria ad exercitiū ut p nutucē
liberū xcursū utriq cē laxet, aut xtineat, ut patet
in hūo attemperate cū libera volunte, s. in pmissa

impole disentire sl cu illa; disentire v, n.t. sl cu p̃detrat. du illa p̃supponit, é etz impole; deniq repellere p̃detratz asc nullo mó p°: qd g° faciet voluntas: ut iugu excutiat et libere disentiat.

61 2° refellit: ut actus sit liber debet éé liber inse, l. in cá svbreqsitis annibg salis inmate; d. volunt p̃detratz, nec é actus inse, nec insua cá, l. pxime p̃reqsito liber; g° volunt p̃detratz neq hac: u ulla teng éé liber. min. pars 1a ostat: ng idé liber inse, qd asu a cá pxima cu oibg p̃reqsitis adhuc p° impediri; voluntas. a. ig p̃detrata, neq impedire; ne sequat actus ex p̃detrat. que cu illo naria coa onectit, gr actus n é in se liber arbitrio p̃detráto: 2a min. pars pbat: id é liberu in cá, qd lt impediri nequeat posita semel cá pxima cu eff.u onexa, p°.t. impediri ne cá ponat aut reqsitu, qa nobis idé liberu; d. p̃detratio n é nobis libera nec é in potest nra ne ponat, g° nec actus é nobis in sua cá liber.

62 Reiicit ex s. scrip. 9. ng ex eo colligit ex s. tt.u mandatoru observatz nobis éé liberz: qa nimiru. Ecclesiasticis. locisq variis, que collegit P. Mont. d. 29 de scia s.5. scát, eg éé positu in hois potest sub ea odit si voluerit: at phica p̃detratio n posuit observatz mandatoru in potest volunt.is sub illa odit si voluerit; qa resolute p̃detrát ut velit, erv volendi oditz inmobile facit ac firmit detrát: g° phica p̃detratio volunt.is libertz inobservat mandatoru obtruncat. videat egregia rois huius ponder° qua erudite refert P. Mont, cit.

63 Roborat 10: qa Trid. et Canone.

Dcilių Ↄa Luterų. et Calvinu statuant arbitriū
nrū a grā motū pmanere liberū. qa po adhuc vo
luntas illi disentire, si velit, atq resistere grę dei
moventis; qo qa putant libertǫ extinqui, nisi pos
set arbitriū dē grę moventi disentire, ł reniti,
dr arbitriū phicę pdetrat disentire nequit aut ulla
roē resistere iuxta Thomistas. qa cū illa disensus Ↄ
poni neqt, qd ad resistǫ opus erat: ut evincā d.12.
quā pdetratǫ ca Dciliis impugnamo; qo phica pdetratio
libertǫ opprimit.

64 Urget' 11o: qa veteres oes Phi Pa
tres iā Ecclesię quos affert P. Rainau. in discip. mora
li dist. 2. art. 294. P. Mont. d. 33. de scia a sect
2. docent, oē suppositǫ antę psertim pximā et cau
salę independentę ab oi Ↄsensu voluntis, si sit cá de
se Ↄnexa p intrinsecą vim cū operate voluntii ut
inde resisti ň possit, excindere libertǫ actis; hoc in
qt Aug. lib. 3. de libero arbitrio c.18. brevissime tenē: quę
cą ista cá ē voluntis, si ei resisti ň po sine peccato
ei ceditr. Et ex eo prio pscia futurorū asserit a Pa
tribo amica libert. lt Ↄnexa de se sit cū obto futuro,
qa ň ē ans cá pse futurorū, d. a futuris ipsis aliquo mo
saltę ut a trō electis priorite dependet: at phicá pdetra
tio dit cá pxima de se Ↄnexa cū effu prio ná qz der
effo etǫ Ↄditionatus: qr ē inimica liberti voluntis.

65 Ↄfrat' deniq: cá libera cū cá ná
ria Ↄcurrens ad actǫ sibi liberū ita secū temperat,
ac sibi subiicit cą naria ad exercitiū ut pro nutu ęę
liberę Ↄcursū utriąą cę laxet, aut Ↄtineat, ut patet
in hito attemperate cū libera volunte, ł. in pmissa

ɔtingenti, quę secū attemperat aliq nāriū, vt infera
t' coēns absolute ɔtingens: ɔ. voluntas phice p̄detrāta n̄
ita sibi subtq. hēt phicā p̄detrātā ad exercitiū ac
tus vt illud int'mittere possit, ɔ. potiū abripit', vt erū
pat in actū, a p̄trat.ᵉ, q n se voluntas ɔtinere possit: qᵒ
n̄ ɔcurrit ad actū vt poā libera. c. ɔ. 1ᵐ effugiū ɔe
cludit', qᵃ necessitas qꝫ affert p̄detratio nec ē hipo
tetica, neq̄ coens, nec amica libert.ⁱ

66 ɔ. occurrunt impigre Thomistę mul
tis instructi solutōns huic argt̄o repugnaturi: 1ᵐ effu
giū ē: phicā p̄detratū n̄ obeē libert.ⁱ, qᵃ necessitas qꝫ
affert arbitrio, n̄ ē ans et absluta: quę cōi iudicio The
ologorū ē adversa libert.ⁱ; ɔ. solū afferre necesitū coēnū,
ɔditionatā et ex supposit.ᵉ, quę cōi plausu pamice cū li
bert.ᵉ ɔponit': hęc t. evasio facile ɔcludit' ostendendo ne
cesitū qꝫ invehit phica p̄detratio n̄eē coent.ᵉ, ɔ. ante,
et absluta, qd pbar' 1ᵒ, qᵃ necessitas ans aut ex supposit.ᵉ
p̄denti sua causit.ᵉ liberū vsū, ē inimica libert.ⁱ;
ɔ. necessitas a p̄detrat.ᵉ resultans, ē necessitas ans: gᵒ
ē adversa libert.ⁱ: coā patet: mai. ab adversariis ɔcedi
t'; fatent.ᵒ n. n̄eē necesitū ex supposit.ᵉ sive coēnū, atq̄
libert.ⁱ amicā, nisi pveniat ex supposit.ᵉ, quę sit coens
et n̄ ans ad vsū arbitrii liberū; qᵃ necessitas n̄ peccan
di, quę pvenit ex unione phica cū Deo, l. ex visi
one beata, n̄ ē coēns, ɔ. ans et inimica libert.ⁱ, qᵃ i
sit

sit ex supposit., supp°. t. é aňs, que necesitas cu liber
pugnat.

67 Min. a: pbat 1°: qª necesitas simpli
t° aňs é, que simplit é efficiens cá ɔsensus, l. pxime
efficientis cē poq ɔstuit ad effm: priu .n. efficiens pxi
me potens ad effm antecedit actu ordine nē, quapp
t° ab Ansel. citando dit necesitas aňs, que cá é ut
sit res, sive qz ñ facit nrá libertas; conu v° necesitas é
que ɔsensum ipsū seqt, aut comitat, quoniā ex illo
posito resultat; que ptea dit ab Anselmó necesitas
q res ipsa facit, et qz libertas nrá facit potens eq ca
vere prius qz sit; et qua res dū é necese ēē. deniq
que descendit de libera volunt° relinquendo volun
ti detrahē et electē: d. phica pdetratio simplit é
efficiens cá ɔsensus, et nulla róe seqt ipsum liberū vo
lunt's usū, nec ex illo pendent; q° necesitas a phica
pdetrat° resultans é simplit aňs. mai. pbat tū ex s.
Tho. lib. 2. Perier. lect° 19: necesitas, inqt, que pendet
ex cis prioribq é necesitas abluta que slt é infensa li
bert': tū ex Ansel. cuiq authoritas magnū in hac re
pondus het, qª necesitē antē et sūs quentē potiū ex
plicuit ad ɔcordiā pdestin's et pscie cū arbitrio li
bero.

68 S. igit' Ansel. lib. 2. cur Deq hox. 18.
sic utraq necesitē definit: é nqq necesitas pcedens,
que cá é ut sit res (sl. roper°.) et é necesitas ɔsequens qz
res (slt oper°) facit. Addit exempla: pcedens et effi
ciens necesitas é celū volvi qª necese é ut volvat:
sequens v°, et que nil efficit é te ex necesit° loqi qª
loqueris. Mox a discrimen utriq necesitis intserit.

Ubicumq é necessitas pcedens é et coens; n̄ t. ubi sequēs hic statim et pcedens. Isonat lib. de scor. & liberi ar bitrii c. 1. dus ait necessitz eventz libert. ignius eē: qua res (slt operº) duz é necese é eē. Itq: qz facit voluntⁱⁱ libertas, quę priusqz sit, eā cavere pº: itq: quę descendit ex libera voluntᵉ. Qua doctrā sponit dei pscīā n̄ obeē liberti; qª res psciunt futurę, qª futurę ss (slt electⁱˢ antecesᵉ) n̄ t. eoª futurę ss, qª psciunt ex electᵉ dei.

69 Similit c. 2. pdestinaz cum usu libero fęderari docet, qª pdestinata, l. pscita n̄ eveniunt ea necessitᵉ, quę pcedit rē, d. eā quę rē seqᵗ. Deinde c. 1. post medium dixit: nec in articulo mortis necessitari voluntz: qª sola voluntas detrat nie qd tenear. nec aliqd facit vis necessitⁱˢ, ubi operat electio voluntⁱˢ. Sibi similis é Ansel. in elucidario: duę necessitᵗᵗ, inqt, ss, una nālis ut solę oriri; altera voluntaria, ut hoc é ambulare, l. scribere: necessitas qº voluntaria dit quę ipsamet indicit operº voluntⁱˢ imperans ambulatz.

70 Hinc pbat min. e nº 67. qª pdetrātio facit ut noster ssensus inevitabilit sit, e n. prius efficiens operatz inferens: nq ideo sm adversarios, ssentimq, qª pdetramur a deo: n̄ eoᵗ, qª libere ssentimq, ideo pdetramur: ettoēnt hęc necessitas n̄ é qz res ipsa, l. operº libera facit, ut voluntas cavere pº, nec sº qua res duz é, necese é eē; nec descendit de libera voluntᵉ nec relinqt electz, ac detra ctz arbitrio soli, st in adversariorum priis aptu é: gᵒ necessitas, qz affert phica pdetrātio n̄ é coens, d. ans.

P

71 Pbat 2o: quia necesitas quae non requirit determinationem liberam voluntatis ut sit, est antecedens et cum libertate pugnans: unde Chrisostomus homil. 12. in epis. ad Hebreos de Deo dixit: non antecedit nostras voluntates, ne liberum tollat arbitrium: sed necesitas ac determinatio voluntatis ad agendum, quae provenit ex phisica praedeterminatione, non requirit nostram liberam determinationem ut sit, antevertit enim omnem usum liberum, et ad illum praerequiritur ut inmata causa prior: ergo necesitas haec est antecedens et inimica libertati.

72 Confirmatur 3o necesitas sequens est quam non causa, sed effectus aut res ipsa facit, ut inquit Ansel. allegatus n. 68. non quia praecedat ex effectu, sed quia supponitur effectus, aut res a voluntate proveniens, et haec afficit particula si, non vero quodque aliud antecedens ab effectu distinctum ut sit ipsemet effectus sit antecedens, ex quo colligamus existentiam ipsius; quo differt haec necesitas, a necesitate praecedenti, quae supponit causam, scilicet afficitur particula si prius effectus: at necesitas, quae colligitur ex praedeterminatione phisica consensus voluntatis in hac argumentatione: si detur in voluntate phisica praedeterminatio dabitur effectus, non supponit effectum, nec eius afficitur particula si, sed sola praedeterminatio; non est ergo haec necesitas sequens, sed antecedens. Consequentia constat maior probatur, haec enim est secundum Ansel. necesitas antecedens: si ponatur ignis necesse est poni calorem. haec autem est necesitas sequens: si calorem non est necesse calor.

73 Confirmatur 4o: quod opus externum sit liberum, contra vis ad id sit necesitas antecedens, ideo contingit quia voluntas facit eam necesitatem ut inquit Ansel; quia si non faceret, esset opus externum omnino necessarium; sed phisica praedeterminatio nobis antequam agendi necesitatem affert, quam a voluntate praedeterminatio libere ponatur; ergo relinquit actum nobis omnino necessarium, et nunquam materiale, scilicet in causa liberum: confirmatur ex S. Tho. quodlibet citato n. 67. dixit necesitatem ex suppositione, sive coentis et

n̄ absluta in illo p̄rio fundari: s[e]t q[uo]d[ ]l[ibe]t e, [scilicet] n̄ e, q[uo]d e ide ac prius illud etrici: res q[uan]do e necese e e[ss]e: d. necesitas ex p̄detrat[ion]e resultans, n̄ inmittit eo p̄rio, nec supp[o]nit p illa, effi[ci]e e: n̄ e g[ener]r necesitas ex supposit[ion]e, d. ab[so]luta, [scilicet] an[tecedente]s. Min. p[ro]bat: n[am] illa necesitas innitit[ur] huic p̄rio: posita ca[usa] cu[m] eff[ect]u [con]nexa n̄ p[ot]e[st] n̄ eff[ectu]s existere. q[uo]d ab altero p̄rio longe difert.

74 Urget 6°: necesitas ex an[tecedent]i suppo sit[ion]e quae [con]stuat e[a]q[ue] p[ro]xima vocat[ur] a Patrib[us] an[tecedente]s, et inimica libert[at]is at p[hysi]ca p̄detratio dit a suis asser toribus an[tecedente]s supp[ositio] p[ro]xime ca[usa]ns actus volunt[at]is: g[o] necesi t[a]s affert an[tecedente]s et inimicas libert[at]i. Co[nsequenti]a patet et min. maior a. p[ro]bat ex o[mn]ib[us] Patrib[us] quos affert P. Ruiz d. 33. de scia s. 3. 4. et 9. q[ui] [con]ponunt certitudine[m] p̄scis D[e]i cu[m] libert[at]e futuroru[m] ex eo q[uo]d p̄scia n̄ e an[tecedente]s ca[usa] cur sit oper[ati]o futura, d. oper[ati]o potius e elect[ion]e prior ipsa p̄s cia: firmu[m] q[ue] e aput Patres necesit[a]s or[t]a ex operat[ion]is inmata ca[usa] [contr]arius e[ss]e libert[at]i, sol[um] a. necesit[a]s quae p[ro]venit ex operat[ion]is liberae supposit[ion]e p[rae]p[ici]a e[ss]e libert[at]i: q[uo]d si Pa tres nunq[uam] exempla p[ro]ferunt e causis n[atur]alib[us], ideo fa ciunt, q[ui]a necesitas an[tecedente]s indubitan[ter] admittit[ur] in c[aus]is nalib[us]; secus t. in c[aus]is liberis de q[ui]b[us] nunc e q[uaestio]: n[am] patiant[ur] invitae necesit[at]is ex an[tecedente] ca[usa], [scilicet] supposit[ion]e, p̄ser tim in via.

75 D. audiendus e Clemens Alex. l. 2 : stromatu[m] pag. 2 et 3. du[m] Basilides ej doctr[in]a inpug nat, et infert ipsu[m] i[n] libert[at]e ex supposit[ion]e quada[m] anti[cipat]a sit. Dicunt Basilidei (loq[ui]t[ur] Clemens) fi de[m] [scilicet] et elect[ione]m e[ss]e p[ro]pria[m] in unoquoq[ue] spacio, rursus q[uo]d ex ca[usa] sup[ra]mundanae electio [con]seq[ui] mundana[m] totius n[atur]ae

5 fi

fide. Ecce suppositū electis de pcedenti fidei donū af firmatū a Basilideis, unde colligebant fidē nobis eē voluntariā; ex qua t. ꝯariū colligit Clemens sic: vo luntariē q°, ac liberā electis ñ é fides etta. Nec ius tū sequeret retributū, q ñ credit, cuiq culpa id ñ evenit; nec is q credidit, q cā ñ fuit etta: cū heat pcedentē ná lē necesitū, que orta é abeo q p° oia. Vides illatū alī ssē libertis, qua Clemens repbat Hereticorū alia coā: addit postea: ñ eē liberū ai cuiq vim appetendi, quē ab externa cā mover (s(r a l^a) sortita é necesitat.

76 ꝯsonat Boetiq lib. 5. de ꝯsolat. duē ss necesitūs, simplex una; veluti qd necese é hōes eē mor tales; altera ꝯditis, ut si aliquē ambulare scias, eū am bulare necese é. ubi ñ agnoscit necesitū ꝯditis, nisi subor tā ex operat: quā vēe pbat pscia et pdestinā ꝯgrue re libertī: pfulsit Aug. 5. de civit c. 10. necesitas nrā illa é dicenda, que ñ é in nostra potest. Necesitas a phicē pdetrat is ñ é in nrā potest: Nec admittit Aug. aliā in nobis necesitū pt illā, qua necese é, utcū volu mq, libero velimq arbitrio. similit lib. 3. de libero arbitrio c. 18. dixit: quecūq ista cā é voluntis sin po ei resistere sine peccato ei cedit; q^a slt sine liber tis parem. sufficiunt g° duo s^m Aug. ad libertū extinc tū: 1^m eē cā operatis, 2^m qd ei resisti ñ possit. c. 9. sponte cadunt adversariē pro necesit. pcedenti de fōs, et evasiones.

77 Argtu ex nº 66. ńnullos adversariorum esse ṗsit ut Rispolis et ipse Thomista de illo dixerit pag. 299. doctra hec ita aliquos e nřis turbavit ut dicerent eorum ɔvincere int ... Q. a. imp turbatus Rispolis ... aliis rerit, audiamus: negant in 1ºeq. ee necesitz ants, que ca fuit ut ɔsensus existat; item et coents eq ee, que ɔsensum seqr: qª pdestinº s. efficax p finitio dei cat ɔsensum et ń illum seqr nec t. afferunt necesitz ante hanc qr alit ipsi sic definiunt 1º: necesitas ans e que ɔsensum voluntis ... frals p virtuals antecedit: at phica pdetratio lt fra ... ɔsensum voluntis antecedat, ń t. virtuals; nam ipsa pdetratio qdq e ɔsensus virtualis voluntis, inquo fralis ɔsensus ɔtinetr. Sic ret M. Albarez d. 22 et 29. de auxil.

78. 2º dicunt: necesitz antecedents ee que detrat voluntz ad agendum p modum ne, sine deliberat, s. cooperat libera voluntis: at pdetratio phica ń detrat ad agendum p modum ne, d. cum deliberata cooperat voluntis, detrat n. ń sº ad subst3 actus, d. ad modum libertis. 3º definit sic: necesitas ans e que detrat p modum agentis narii ń delinientis nec suavit detrantis; phica vº pdetratio ɔcurrit ut prius ɔtingens p mum dulcit linientis, acsuavit detrantis libera voluntz. Ita Rispolis sª cit. et similibq vocibq utunt alii. 4ª defº necesitas ans e

ē, quę liberū oę usū eę cuiusvis influentis in ɔsen sū antecedit; quę v° s. dei liberā voluntē supponit, ē coēns. Nam si necessitas emanans ex volunt^e crea ta liberę ɔcurrente n̄ ē ans a fortiori, quę supponit dei voluntē p̄stantię influentē, n̄ erit necessitas ans. Prędetratio v° p̄hica n̄ antecedit exercitiū liberū cę LE. d. illię decretū liberū supponit ideo n̄ affert ante d. coentē necessitē. Hanc a. vocat Albarez clariorē int aliat solutē. d. hone dei qitē aliq̄ tenebrescent? omi tto nunc qd Petrus de Herrera singularit cogitavit, ob qd repellit a Themistis slt eā rē necesitē antē quę sicē eā ɔcersū ut in nullo q° cę ɔsensū sequat cū hoc n. au thore manus ɔserā ?

79: Hę t. necesit^is antis de^es reiiciun t° 1°: q^a ss oīo p̄t santorū Patrū, et p̄sertim Anselmi mentē et ideo liberę seu gratuitę ss, et excogitatę solū, ut reor, ab ingeniis l. angustia t̄poris haud ponderedi ficult^is opsis, nec alit tunc evadere potentibꝫ nisi qua qua ruptis aggeribꝫ licuit: quapp̄t ut sponte cadant hę de fēs solū opus ē, qd santorū Patrū et Anselmi de^is itērū re fricem qt n. hę necesit^es n̄ oriunt ex operat^e volunt^is, d. ex illis potiꝫ oper° seqt, ita pinde voluntas cavere nullo mō potest: at necessitas cū libert^e ɔfederabilis in p̄scia, l. p̄destin^e sic exponit a Patribꝫ ex eo qd necesitas oriat ex operat^e futura, n̄ a. ex necesit^e p̄veniat oper°, secus eā volunias cavere nullo mō posset: q° def^es hę pugnant cū def^e Patrū: illin. ɔstat e n°. 67. cū sequentibꝫ.

80: Cbꝫ adde qd Anselmꝰ n̄ aliq. agno vit necessitē, nisi p̄cedentē et coentē: illā explicait ex emplis cę malis; q^a ɔvertit apud ipsū agere p̄ mū nę cū

hoc qd e agere necesit. pcepti: 2q v necesitq pure coen
tis explicuit: in eis liberis, qa 5o. in eis reperit. et 3ver
tit aput Ansel. agere cu necesit. pure coenti, cu hoc, qd
e agere n sp. nisi nec dimare ce liberq: que necesitas ex
Anselmo inhibeat, d. orit ex re causata: ss illustria ver
ba que legunt. lib. 1. de concordia c. 1. quare cu dico, qa
si pscit aliqd, necese e illud ee futuru: idq e ac si di
ca: si erit, ex necesit. erit: d. hec necesitas n cogit, nec
phibet aliqd ee, ut n ee: ideo n. qa ponunt res ee, di
cunt ex necesit. ee. que verba penitus obtruncat oes 3ho
mistaru defs. hactenus reatas; ex qbs cogit ee res ante
qz supponat ee.

81 Pribatim a. 3a tres priores defs. sicar
quo 2o: qa manifeste petit in his priu, tu qo p has defs. pbat. cu spbat: pe
timq n. quomo 3poni possit libera voluntas cu anti. detrat. que n e in arbi
trii potest. ne ponat. neq e in eis potest. qd ex ea supposita n effluat oi
po. Rent. a. e a duo 3poni, qa talis pdetratio n. detrat volunt. p m. neq d. ad subs
tactus cu mo libert. exercendq: aut qa virtualit e 3sensus liber, aut qa dulci
t liniendo detrat et n p modu necesitantis. qd p inde fuit ac dicere liberq
supee volunt. qa pdetrata maner cu libert. Nq arg. tq superius qua
vi 3cludit phica pdetrat. detrahere p modu ne sine mo libert., et n
ee virtualit 3sensu liberu, neq ee priu. dulcit doliniens, d. velut +

82 Iq. a. cu Rispolis agamq: q suoru
hoc argto turbatu ee cerebru et 3vietu intq admirat
n. 77. nunc v miro cu sale ret: ipse pdetrat. n infringi
libert. qa detrat p modu dulcit linientis et n destru
entis libert.: d. in 1o mihi nimiu e dulcor hic amarus
nec umqz ego lubens abscinttu, dequuia lr extima sup ficie
melles ad falendu brevis aspergat licor: qr vocu corti
ce infringamq ac nucleu penetremq: suavitas ac dulce
do
relingt inflexu argtu ac in suo robore vehetu.

+ unco trahe re p mu necesitatis et indigentis, nec suavit. linientis, unde 3cludit phica pdetrat. ob ee libert. Solu q voces solutio discrepat ab impugnata 3cl. ne q solutio, d. egregia petitio prii, que

do libert's nil e aliud, q3 agere cu expedita facult.e n agendi: D. hec facultas n agendi vinculo p'detrar.is obstringit inenodabilit vt pbavi. solu q° maneat mara servitus ac necessitas agendi sine gutta dulce dinis aut stilla suavit.is, hoc e abiata quavis spe n agendi. sl ej. p'detrat.a: dicere v. n addac tolli libert.z q.a vinculu obligat dulcit. allicendo volunt.z, nil e aliud. q3 si diceres violent ad suspendiu arreptis, l. in eculeo tortis ne doleatis o miseri n q.a funes q3tu vis acerbe vos opprimant, p miu .t. suavit ac dulcit. pmentiu, obstringent.: Quis .n. hec exciperet sine risu.

33. Quapp.t nunq3 p fecto mihi vident hec. l. iocosi sales potius q3 serie solut.es, at si sal evanuerit quo p'cor vegenti redit.? D. si salibus sales repellere l.t fatebor hanc respons.z e.e dulce ac suave; q.a nec multo sudore 9stant, nec videt studio nimio parta, ceteru nec in eo sensu dificult.z lenit: n.q solutio nisi sapiat oleu l. lucernu oleat, egre lenire poterit dificult.z ne du serreg vim phice p'detrant.z dulcit. delinire. D. vt nos sales voc 9diamq ad re ipsa venio 4.° q. de fel. mas veticio. Nq hec solutio p'occupat in anti coens, q° n e ap.ta: pbat ant: nos .n. arguimq: ant supp° ej qua negt 9peni n oper° destrui libert.is: et ipsi distinguunt: si sit p miu destruentis libert.z 9cedo ans: secus negat ans: qd quis n videat e.e merq inrendo nugat.z.

34. q° relesit si Deus faceret vt ca. naria sub cibis reqsitis posset operat.z intmittere, 9tu vis id fortit efficeret ageret 9tra na, ceterinaria, nec

illi se contemperaret, et potius eis non repugnaret, quae consistit in hoc quod non possit actum omittere sub omnibus praerequisitis ad agendum: quo Deus ageret. Ratio non esse liberum, nec ei se tunc accommodaret, si media praedeterminatio faceret, ut positis omnibus praerequisitis ad agendum non posset actum omittere, quantumvis id modo incliando faciat. Consequentia patet, quia tam est de ratione esse liberum sub omnibus praerequisitis posse non agere, quam de ratione esse necessarium sub omnibus requisitis, non posse non agere.

86 6° quia tunc Deus accommodat in operatione sua cum causa libera quando vult effectum produci per causas defectibiles, sive quae deficere possint ab operatione; tunc vero se nobiscum accommodat ut causis necessariis, cum vult effectum produci per causas indefectibiles sive quae deficere non possunt ab actu: sed cum Deus praedeterminat ad agendum, hoc 2° modo se gerit; quo non accommodat se tunc nobiscum ut agentibus liberis, sed ut causis necessariis quae sunt inseparabiles ab effectu quem proxime possunt: consequentia patet et minor. maior autem est S. Tho. 1. p. q. 19. quae saepe referam.

87 Urget 7°: secundum adversarios arbitrio praedeterminato non est liberum, nec absolute potens de praedeterminatio irritare componendo cum illa negationem operis, licet impotentia irritandi proveniat ex suppositione praedeterminationis supponentis exercitium liberum voluntatis determinantis, ut sit infallibiliter actus substantia cum modo libertatis; quo nec est arbitrio praedeterminato liberum, et absolute potens non operari: quantumvis impotentia non operandi proveniat ex suppositione divinae voluntatis libere decernentis ut sit actus substantia cum modo libertatis. Consequentia probatur: sicut non ea suppositione Deo sufficit, nec sit impotens simpliciter quod irritet praedeterminatio, sic nec ea suppositio sufficiet ut voluntas

p

p̃detrata possit absolute n̄ operari: nā si n̄ operari volun
tā p̃detrātā n̄esset impōle simplir, s. absolute liberū
ob eas rões necesitis a te signatas, eisdē de causis dici po
terit n̄ eē simplir impole, s. absolute liberū. trus tra
ri p̃detrat, qa st ea suppositio libera Deo, facit, qd
p̃detratio sit, suavis quedā et libera detratio virtua
lis stinens operā cū mō libertis et suspendat nunqā t. ad actū reducende,
Sic etā suppo Deo libera faciet qd p̃detratio sit virtuali
r irritabilis, ac lenit flexilis, nunqā t. irritanda qa detrāt
infallibilir ad operatā quoad substā, s. cū mō potestis ut ir
ritet atq flectat, nunqā t. ad actū reducende.
37 Corroborat exemplo: nā eadē respon
se tuto defendi posset n̄ infringi libertā, nec a visione be
ata nec ab unione cū Deō, nec ab alia quavis anti supposi
te que libertā sadictis aut sarietis, etā in opposita senta si
ne sversia, nobis eripit: illatio pbat: nā obiicienti, n̄ s
poni cū his priis antibā opposītū agendi potestā, veri faci
e posset, eā recte sponi: qa suppositē hē n̄ detrānt p modū
nē l. prii necesitantis, s. instar prii dulcit lenientis, aut
qa virtualit stinent ssensū liberū quoad substā et mo
dū: at hec esset evanida responsio, p qā manifeste pri
ū peteret: qo similit insufficiens est ea solutio p phi
ca p̃detrate: quare st Deū velle n̄ pō, aut si vellet irrito
vellet) qd voluntas amet libere Deū libert sadictis et sa
rietis, dū ē affecta p visā beatā et unionē hipostaticā,
aut similes suppositē antes; ita nec velle pō qd creata vo
luntas p̃nte phica p̃detrate libere vellit, l. si Deū ideo
net irrito vellet. c. to. eadē via fugientes adhuc inse
quor.

88 q° deinde maturantes fugā urgeamq: toties necessitas coentis exurit ex cā deducti anti. dici t° ans et absluta quoties necessitas exists cē. l. supposit^is é ans siovet absluta: d. necesitas exists l. supposit^is pdetrat^is, é ans oio, l. absluta: necesitas q° coentis et 2secut^is effq emalit ex phica pdetrat^e deducti dici debet oio pcedens et absluta, cōa 2stat, et min. ex adversariorū priis: nā exist^a pdetrat^is et eiq anī supp° ponit inde pendent a libera quavis detrat^e creata, nec ulla potest fuit impedibilis ab arbitrio; secus esset in nra potest^e pdetrari, pdestinari, l. pdefiniri nrā salutē: qd esset grande piaculū in sent^a Thomistarū.

89 Pbat mai: nā ideo necesitas exists l. supposit^is cē dit ans oiō, l. absluta, q^a sit exist^a cēl. supposit^is é inevitabilis ac inimpedibilis a volunt^e nrā pol lq sui potestē: d. etē supposita necesit^e cē, nulla potest^e volunt^is impediri p° 2sequtio talis effq ex psupposita cā: tq é q^r ans et absluta necesitas 2sequt^is et coentis, qē é ans cē necesitas: q^r ans necesitas recte definit phoc posit a cā, quē pcedit effē, independent ab eff^u quare defes aliē reiiciendē ss.

90 2frat 10: nā effq extrinse narigor ms a prio cē anti, l. absluta necesi^te neqt intrince l. inmate dici liber in se: d. effq nario fluens ex anti, l. absluta necesit^e cē dit extrinse narigē denoatē a necesit^e suē cē. neqt q° dici p se fralit^e et inmate liber. Min.

er

ex se ɔstat: st. n. ab exist^a libera. cq denoat extrince liber eff9, quo cq ea cā nario ɔnectit, sic ab exist^a naria cq denoat eff9 quocq cā ɔnectit, extrince narig. pbat mai: libertas et necesitas in eff bg qs extrince denoat, que, l. a necesit^e, l. a libert^e cq cq eff^u ɔnexe derivant. Coā ɔstat: nq qd actio simplir a volunt^e cohiberi possit, et qd n possit ablute ɔtineri, repugnat. q.a. é ablute narig eff9 ant in cā cohiberi neqt ablute; nq si posset iq esset ablute liber; dq .a. é ant in cā liber ablute cohiberi p^o: q^o repugnat effq eé liberq inmate, dq é extrincé narigs in cā, cui nario ɔnectit: alioq forent act^s exteriores inmate liberq.

91 11. pmit: supp^o pdetrat existit nario necesit^e psus anti; rursus ɔpositio pdetrat^is cq operat^e nario ponit etq ex anti necesit^e, q^a nullq potest^e dividi p^o ab ea ɔposit^e phica pdetratio: st nec ins a coénti seiungi p^o: q^r etq actus é eo nario anti necesit^e. Coā pbat: nq ɔpositio pdetrat^is cq operat^e ɔplectit et includit existq operat^is; ɔpositio predicamentalis act^is cq eff^u ɔplectit existq eff9: q^r st eade necesit^e qua ponit actio, ponit eiq ɔpositio cq eff^u, nec n et eff9 exist^a; sic eade necesit^e qua ponit phica pdetratio, l. eiq ɔpositio cq eff^u, ponit etq eff9 exist^a.

92 Rebis ee naria existq actus quoad substq, et quoad modu libert^is necesit^e predenti ɔpositq pdetrat^is cq operat^e: q^a pdetratio nario iungi t. et essalit cq actu exist^a quoad substq et quoad mdq libert^is, ex quo solis infert voluntq pdetratq ee necesitatq ad inevitabilit^r agendq cq mo libert^is.

O captus plane mirificus qui potuit ista capere! Fateor
hęc a me nec ievit sine praeiudic. posse cogitari: veri
cit ergo 12: nam actus esse cum modo libertatis pugnat cum hoc quod
actus existat, vel subsistat; cum hoc actus modo ponatur ex neces
sitate praecedenti: sed si [illegible] praecreatio, probatio sic positis cum esse ne
cesitate prius anteced. ponit, et actus existat vel subsistat, mo
dus item actus necessario ponitur ex anteced. necessitate, sicut evic
tum est, ergo pugnant hęc duo, quod scilicet actus existat, vel subs
tat, et atque modus necessario ponantur anteced. necessitate, prout stet
quod nilominus modus libertatis.

93 [illegible] Consequentia patet: maior probatur 1°: quia modus
necesitatis, et modus libertatis inter se pugnant; at hoc ip
so quod actus sit necessarius anteced. necesitate, convenit illi mo
dus necesitatis, scilicet ita poni, quod ante omitti repugnet;
ergo non convenit illi modus libertatis, scilicet ita poni, quod ante
intermitti non repugnet. 2° nam modus libertatis est extrinseca
denominatio contingens actibus et conveniens ab anteced. potes
tate, quia cohiberi possit a sua causa; sed hoc ipso quod nec exis
tentia praedeterminationis nec illius coniunctio cum esse nulla prece
denti potestate vitari potest, nec actus existentia poterit
anteced. potestate vitari, sicut evictum est: ergo nullo modo vo
luntas exercet modum libertatis in actus existentia: nam quo
modo circa subsistentiam actus ante necessario exerceri poterit hic
modus libertatis?

94 Obiicit M. Albelda d. 57. s. 3. n. 54.
necesitas ex Dei praescientia resultans non evertit libertatem arbi
trii: sed necesitas ex praescientia futurorum est ante ordine cau
salitatis operationis voluntatis: ergo necesitas ex anteced. causa potest
cum nostra libertate componi, si non detraret per modum nostrum. Min.
ab ipso probatur ex Anselm. lib. de concor. Dei cum lib. Arbitrii ait:

nam

nã si Deus a rebus habeat scientiam, sequitur quod illae prius sint quam eius scientia, et sic a Deo non sint a quo nequeunt esse nisi per eius scientiam: quo scientia non est posterior rebus, sed eas potius antecedit.

95 D. c quartus emicat hac in obiecte lepor quam mira resplendet in evolvendis Patribus solertia! videte quam exquisitus fuerit huius authoris studium arripuit n. 111. Gonzales ex Ansel. verba quae s. Pater pro ratione dubitandi, non ex propria, sed ex aliena sententia pro quo proponenda retulit quae statim Ansel. ex propria sententia decidit in contrarium protinus: at quae s. Ansel. contra se refert exsolvit, quasi propriam Anselmi mentem contra nos hic author allegat: ut siquis probaturus aliquam sententiam esse s. Tho. proferret argumenta quae s. Doctor contra se permittit, ut inde vinceret eam esse mentem Tho. sententiam: at tam lepide citat Ansel. contra nos ab Albelda quae nam quo maior esse poterit in allegandis Patribus occitantia certe nullam Albelda permisit rimam explicatur amicus.

96 Ed. a. ea verba non ex Anselmi sententia, sed pro ratione dubitandi proposita fuerint ex eo constat: nam Ansel. pag. 195. paulo prius quam ingrat an praescientia necessitatem inferat sic quaestionem excitat: cum Deus omnia praescire credatur utrum eius scientia sit a rebus, aut res habeant esse ab eius scientia? proposita vero quaestione mox pro utraque parte rationem dubitandi refert verbis allatis n. 94. nam si Deus etiam q. b. probat scientiam antecedere: pro contraria vero parte rationem dubitandi subdit: si vero quaecumque sunt a scientia Dei sumunt esse, Deus factor est, actor malorum operum est etiam quod non suscipiemus. Post rationes vero dubitandi concludit ac suam sententiam ita profert: haec a. quo facile solvit etiam statuitque necessitatem ex Dei scientia

ꝯsequentꝫ eé, q̄ᵃ resultat ab ipsa re: l. a volunt.ᵗⁱˢ c. perat.ᵉ qualitʳ ꝯstat ex allegatis n.º 68. qd. a. res cre atꝫ n. dicunt a pscia dei libera pbato disp. de scia. brevitʳ t. explicui d. 6. de pdest. n. 32. et d. 4. n. 39. Restabat 4.ᵃ ꝫ antis necesit.ᵗⁱˢ defꝫ expugnare, d. ex sequentis solut.ᵗⁱˢ expugnat.ᵉ satis illa repellit. c. l.l. 2ᵐ effugiꝫ obstipat. qᵃ lt suppᵒ pdetᵐⁱⁿ ex volunt.ᵉ dei libera ponatʳ anti necesit.ᵉ libertꝫ arbitrii frangit.

97 Restat 4.ꝫ antis necesit.ᵗⁱˢ def. scripta n. 78. seorsim refutemꝰ: nꝫ ex illa roꝫ facta n.º 66. sic adversarii 2º declinant aiunt n. necesitꝫ quꝫ subseqtʳ libera voluntꝫ et suppositꝫ eꝫ tt coentꝫ eé, nec obsta re libertʳⁱ nrꝫ: qᵃ Deꝰ pᵒ applicare voluntꝫ ad actꝫ n̄ solꝫ qꝫtꝫ ad substꝫ, d. etꝫ quoadmꝫ libert.ᵗⁱˢ qd videre lt in revelat.ᵉ negat.ⁱᵒⁿⁱˢ S. Petri quꝫ suppᵒ cꝫ libert.ᵉ negat.ⁱˢ ap te cohesit et in pscia pdestin.ᵉ, l. decretis efficacibꝰ dei, quꝫ ppter eā cꝫ libert.ᵉ cohrent, lt sēꝫ infalibilitʳ inferant; at ꝯstat phicꝫ pdetratꝫ eé suppositꝫ, quꝫ n̄ antecedit d. subseqtʳ libera dei voluntꝫ qua nobis infundi tʳ, qᵒ n̄ repugnat libert.ⁱ sic ret M. Alvarez d. 22. n. 30. V. ad 3ᵐ.

98 Mirꝫ t. é, qꝫ hōes adeo docti solutꝫ acquiescant? ꝯᵃ quos in lⁱⁱ egregiꝫ é Vualdensis testimoniꝫ, q fuit e Carmelitanis insignis hereticorꝫ malleator ꝯmendatical lart nō q. laude n̄ vulgari 4 lib. 1. doctrꝫ fidei c.

c. 29. sic hos iuniores ꝯstrinxit: periculose q.ᵗ, ut mihi videt.
q.dq magni nominis viri necessit.ꝫ ꝑcedentiꝫ ponunt in huma
nis operibꝫ etiꝫ et q.d fluat ex bonit.ᵉ Dei max.ᵉ cuꝫ in
antiqs Patribꝫ nil ꝯsonans reperire possint, cuꝫ conceni.
Deinde refutat 2º nā ex eo suppº quęvis ea sit, libert.ꝫ
eripit, q.ᵃ tollit aut impedit .q.d in mea potest.ᵉ sit age
re, i.n agere. ... ... ꝑdetꝫ n operandi ...
determinatio phica, q.ᵘ is a cā 1.ᵃ sit et ex eis libera volun.
t.ᵉ, q.ꝫ si poneret ex necessit.ᵉ nę: rursus ęque dat utrouiq
iudicij indifferens: g.º nil refert q.d acā 1.ᵃ libere sit su
ꝑ phice ꝑdetermi ut n eripiat nobis libert.ꝫ: id q.ᵘ e liber
tati ꝑ accens: unde si Deꝫ ex necessit.ᵉ nę ꝑdetrat.ꝫ in fun
deret, equalit.ᵉ ac nū a.ra volunt. ꝑdiret et .t. tunc c
viret ex anti necessit.ᵉ Nunc g.ᵘ etiꝫ oriet. nario. discri
men .n. utrinq casu, id solū ē: q.d mō ꝯtingent. existit
ꝑdetermatio, secus a. si Deꝫ ageret ex necessit.ᵉ nę. Cę
terū hęc ꝯting.ᵃ n ē in nrā potest.ᵉ quare n exercet.
nrā libertas erga ꝯtingꝫ hanc: g.º nullū ē discrimen
quoad exercitiū nrę libert.ᵗⁱˢ
1.ᵃ cōa ꝯstat maior ex def.ᵉ liber
tatis ab oibꝫ Theol. admissa nº. ꝯꝑbat.: q.d .n. refert q.d
suppº sit acā 1.ᵃ, l. acā 2.ᵃ, si talis sit ut in ꝯsultis no
bis eripiat n operandi, sive resistendi potest.ꝫ, quę ꝯstituꝫ
ē partiale libert.ᵗⁱˢ? An q.ᵃ Deꝫ e turri me ꝑcipitē agat
invitū ego magis ero liber, ut n validar ad suppositos si
fiers, q.ᵘ me renitentē Paulus inpulisset? An religatus
a Deo vinculis inenodabilit.ᵉ, liberior ē ad cursū q.ꝫ si vin
ciret ab hoē? Nū, si n pugnaret calor cū frigore ꝑductus
ab authore nę, pugnaret eo ꝑ’ se q.d a calore creato ꝑ
ducet.ᵉ Absit hoc a viris doctis: vidę g.º de ꝑdetermat.ᵉ phi

ca sentiat: d. n. hęc ex se pugnat cu poa pxima n a
gendi, l. q3diu n agendi potest auferet a qua q. ca; sive
1a, sive 2a pveniat, opprimet usu libertis: pt q. qd solu
tio parabat ut explicaret quo mo pdetratio n auferat
potest n operandi qd. t. n aseqt, ex eo qd . ca 1a libera
descendat.

100 3o reiicit. qa iq esset inanis divisi
o supp.is in ants et coents, quaru 1a libert repugnat, n.t.
2a: qa nulla iq creata supp.o foret ans, d. ois esset coens
cu ex libera dei volunt. pveniat: unde nec ulla foret ne
cesitas ans ex creat. supposit. resultans que sit inimi
ca libertis, qd e 21 ies Theol. et Patru psertim Ansel.
cit. n.o 62. cu i de l3 hęc solutio penitus evertit ut veiegē
ti patebit. 4o reiicit: nq visio beata pugnat cu libert.
contrariet.is ad deu n amandu: et unio cu Deo repugnat li
berti contrariet.is ad oppositu odiu, qa detrat volunt ad
unu actu independent ab illis consensu libero: deinde si
Deus neget concursu ad amore itę ad odiu hoi vocato iq
ad exercitiu liberi amoris, necesitabit ant. ad n a
mandu: deniq si Deus infundat coitę n indiferente
quę subitu et indeliberatu a volunt mo. extor
queat. necesitę ant. afferet libert contrariq, et t. hę
suppositt subsequnt liber dei voluntę; quę nihilomi
nus velle negt., ut sub illis actio libera contingat: qo
si phica pdetratio voluntę detrat ad unu inde
pendent ab eius consensu, pugnabit etq cu libert. qavis
sequat ad exercitiu Dei liberu, qn Deus velle possit,
qd sub pdetrat. contingat actio libera:

101 5o nq Heretici tu recentes tuan
tiq iurati nrę libertis hostes iacturq illis revo
ca

c. bant, in suppositis. cu illi libe q., ut in pscia pdestinis

cu gra efficace ;. Patres. a et similia idq repugnant

fig mericis ut cu illis suppositis sederent, vivisli

veris, n vad id sfugiunt (qd iacim ac p'oculis erat)

sit eas suppositis esse coentes ad liberu Dei volunt

sr nq antevertant, d. sotus eo Patres mirum . ut p

bent suppositiones illas esse coentes aliquo mo libera ad

electu nru, aut esse tales, qbus creata voluntas in ac

tu sq dissentire potuisset, alit misi voluntas in t

reniti potuisset auxilii pvenientibus, opinant Trid.

Patres evertenda esse liberte, qavis gra pveniens se

quat libera cu sit volunt. ; q° qa nunq iii in

men venerat retineri liberte n agendi sub qua

licumq supposit cu operat e nexa, du mo suppo

neret nra libera volunt.

602 Dices Patres Tridenti n damnas

se novatoru com, d. esru coa sit, everti liberte ex

efficaci gra, qavis ea sit pveniens et cu operat me

xa in Dª. t. e n inferas: q licebit impune tue

ri, retenta doctrina Trid. servari nra liberte, omissa

quavis supposit cu operat nexa, qavis ei antecedat

qd liberu visu arbitrii, du mo subsequat volunt cu

e libera qd e catholicis admittere nullus audebit

cu expse Trid. asserat posse dissentire si velit arb.

triu, esse requisitu indiciu illesse libertis, alioq dici

posset, illesso Trid. beatos Deu videntes ipsu ad

hac amare libere quoad exercitiu, sr nulla he

at pod adinmittendu amore. eoq visio n an

tecedat iog volunt cu e libera.

603 To refellis: nq alioq nullu esset

de re discrimen int' Concilia Patres et hæreticos s. de mera voce tandiu pugnassent: nã hæretici re ipsa totã potest: tã agendi qz ñ agendi, qz ñ agendi: credebant, qz re ipsa doctores hi sufficere contendunt, et a Patrib; ac Conciliis intentã eẽ docent, p tuenda nrã libert; s. eo solũ disident, qd hæretici ñ appellant libert: s. necesit simplit' eãdẽ rẽ et potest, qz Patres et Concilia libert appellant: qº de re ñ diferunt Patres et hæretici circa punctũ intemeratæ libert: sicut is q diceret xpm eẽ vm aĩ rãlẽ, ñ t. hoẽ eẽ defu suõsistæ creatæ ñ discreparet a catholicis in re, s. in voce.

104 Pbat' ans: nã hæretici ñ adimũt arbitrio potest ñ agendi nisi sub aliqua suppositione, quæ proveniat a cã 1a qz impo, ñ eẽ libert contraria, s. amica, asserunt hi doctores et idẽ Patrib; adscribunt: qº ñ essat de re discrimen int' Patres catholicos, et hæreticos. Deinde reiicit' 3º: s.n. Clemens lib. 2. stromatũ allegatus nº 79: 2º B. asilides optime colligit everti libert ex supposne liberæ dei volũtis: qº ñ solũ Patres imppbant hæreticorũ ans sit aĩ qd divinæ ans cooperatõe libera connecti s. cõrã cõg ac rõe, quã dicit servari tunc meritũ liberũ sub prio, qd actũ inferat, eo qd supponat liberũ eẽ ... volunt.

105 ... Deniq; refutat' tal pd. rãe qd actio cæ 2æ libera sit a qd eẽ liberæ cãs cæ 2æ; nã illuminº procedens tã a corpo tã a sole rñ cæ 2æ libera dñ' ñ t. ipsi cæ 2æ nempe soli, di qd necessitas ãñe di consequat' solũ voluntæ cæ 2æ; inficit qd actio libera sit cæ 2æ: ñ a cæ 1æ cuiũ cẽ electi ea neci

cessitas anteverterit q. ea n. illatenus anteverterit q. aut auferendo supp. aut exp. ret entia cohibendo concursus. g. nil evasio p. de ut ea q. libera sit in agendo sub ea supposita cu libertate. Nec

arguo q. bn. se. sequit Alvarez, ei quoq. psi. nec psci a p. destinat. stet efficaci dei gratia supposita ali quo mo. coniunctas n. mo. valunt cu lib. divers cu libert. rone sele medij cooperatis ut conditionat. sum

vo. q. includunt, ut stabilitam sent. lib. 2. c. 12. 3m assilij defensu oposito p. caveat. ubi impo a n. agendi sub sensu composito libert. exponat.

3a p. ceteris in diversa opinio ne frequentior et plausibilior evasio sit, ideo pni cip. p. detrat. amicae eo. libertati qua inclinat arbi trio pot. n. agendi sub sensu diviso, ut efferatum

pot. n. agendi sub sensu composito clariq. ut n. possit voluntas sub p. determinata p. ponere negat. operis quod ipsa p. determat p. momento quo p. determat, potest attamen n. age re seorsim ac divisim a p. determat, q. sufficit ad li bertat. In qua solutione multi paccatiss. desaciunt.

Cr. t. M. Alvarez et alii nostri authores acerbe carpunt q. sensu oposito ac diviso Thomistarum n. satis penetraverint, qui ita acrit in illis inveniunt, oportet eo sensu, ex ipso Alvarez verbis explicemus ait q. 94. p. sensu diviso ab

tuae poẽ sive p poq n agen i sub sensu diviso n scari. qd poa disentiendi dividenda sit ab efficaci gra phice pdetrante. d. qd actuali dicensus a gra dividendus sit; sl n. cu pdetrat dat poa disentiendi dividendo disensu a pdetrat. Deinde p sensu sposit impoẽ ac p poq disention sub sensu sposito, n scat, inqt, sposiio poẽ disentiendi cu efficaci gra; que simas n repugnat. d. scat spositio disensus a gra pdetrante; que spositio repugnat.

Log. Exemplis rq explicat: pdestinatus n. het poq peccandi finalit et amittendi salu n in sensu sposito cu pdestine, d. in sensu diviso; qa sl cu pdestine sponit in hoe potestas ad peccatu finale, divisu t. a pdestine sive scorsim a pdestine ponendu; n a. ad finale peccatu cu pdestine sponendu. Sic et paries albus po e niger in sensu diviso, qa deficiente candore potuit ee niger, n t. in sensu sposito, qa lt cu albedine sponat paries capacit hendi nigredine ab albedine divine, n t. ad siungenda albedine et nigredine: sensus gr iste spositus aut divisus n e. q sonat aut dividat vna formas cu subio, d q sponit aut dividit duas formas oppositas in eodem subio, qd Alvarez ex capreolo declarat p simultat et spositi potesti ad oppositos actus et p poq simultatis et spositis: it n in volunte pdetrata sl sit potestas ad oppositos actus slt ad assensu et disensu; n t. e potestas ad sl hendos actus oppositos.

Log. Sic vet Alvarez 2o de auxil. d. 22. n.

n. 33. et d. 33. n. 30. d. 92. n. 4. d. 93. et 94. lib. 2º respon.
c. 4. n. 9. Bañez 2a 2e q. 10. ar. 1. vers. ia º. Nimis huic af
finis e alia solutio, qua dicit ad libert. sufficere qd cu pde
trat. sponat in eode instati poa qrq e ei reti agendi, istr
si removeat pderratio lt n possit sponi n operº eius ipsa
pderrat. Sic etz ret Albarez de auxil. d. 68. 92. 119. 1
10. Fateor ingenue sensu sposit et divisu utile ee fre
quent ad qecs theologiq nodos explicandos, vides t. sho
mittas his ajuti sensibz ut latibulis ad qu se recipiat
et catholica veritas in his latebris offusis tenebris obs
curet. ut apposite dixit illustrissº Joanes A Bononia de
libero arb. pag. 103.

D. ab his latebris authores nos eru
ere n erit operosu: duplex n. e sens sposit qu nos
agnoscims et fatemur: alter amicus, alter hostis humane
libertis: amicus e, q n antevenit ordine ne nra opera
tione libere, d. ex illa suppositione resultat: hostilis a. sen
sus compositus e q nra libera operatio antecedit ordine ne:
s n ex operate. d. ex anti ea descendit: sm sensus
posit cu libert. sponendu explicuit eis author Arist
... it: oe qd e, dū e, necese e ee, n. t. dixit: oe qd
e necese e ee: vox n. illa dū e perinde valet ac ex sup
posit. l. ex hipotesi qd e. Sic vº seat sens sposit ex
istr cu re sub quo sensu r pº n ee res existens: oe
t. qd e seat sensu divisu quo res sm se osiderat ab
exista pcisa: res. n. creata osiderata sm se cogitat
indifferens ut existat et n existat: hic sensus divisus
spectat ad poa sm se osideratq ante suppositu os acci
dentalis: necessitas. a. existendi sub sensu sposto overtit
cu impoa reru oiu ut sponant cu suis cadictoriis que

repugnª scatˀ illo prio: qdlt ē, bn ē, impoīe ē rē eqdē si ēē et n ēē: qd n difert ab hoc prio: qd ē dū ē ēē ē ēē, sive n pē ñ nēē rei [illegible] ēē. Deniq libertas et indriā sensu diviso [illegible] aliud ē qʒ indriā rei, l. po ē sm se ɔsiderata ɔ seu pcise ab existā, qʒ an existā at actu qʒ a negarᵉ.

LII [illegible] Sensus qʳ iste ɔpositus plane ɔ libertᵉ ɔponit: ē n. [illegible] ipsiꝰ libertˢ: nꝰ a poā libere volenti fit ista ɔpositio posꝰ cꝰ operatᵉ: qª voluntas efficit amorē liberū quādō ē impedimentū ɔ negatˀ amoris et ad odiū: voluntas n. in sensu ɔposito [illegible] amare negt odiū apponere, qª ɔponere negt aut [illegible] odiū et amorē [illegible] impedimentū illud ē [illegible] liberū: unde repugnª n amandi, l. odiū [illegible] que, trahit originē ex amore libere posito, qʒ potui n here n ē ans ɔ [illegible] et [illegible] ipsiꝰ libertˢ exercitiū. Hinc etʒ s. Tho. q. 6. de veritᵉ ar. 3. ad 3ᵐ ɔtendit sensū ɔpositū extrinsecē fre [illegible] pdestˢ cū ɔ peccato finalˢ pugnantis n ɔpponi libertˢ, qª sit in pdestᵉ miscetˀ scia media, que supponit liberū nrē pscīā ɔditionate futurā, unde sensus iste ɔpositus et necesitas inde manans n ē ans, ɔ. a bīū re coēns liberū exercitiū voluntˢ at in hac solutᵉ Thomistæ n recurrunt ad sensū ɔpositū ortū ex operatᵉ libera nobis, ɔ. ortū ex ante cā [illegible] eligit operatˢ libere de q ɔ sensu ɔposito dicunt ipsi, qd nos de sensu ɔposito coente liberū usū. Itē impedimentū actū opposti, qd ab eis ɔponit, n ē in nra libertᵉ, quare neq effꝰ fralis illiꝰ, aut necesitas inde resultans ē in nra potestᵉ: discrimen qʳ int ipsos et nos ē clarū; quappt abutunt ipsi simili tris, qbʒ nos utimur opportune.

d.

112 D. ig hoc effugiu sit poa n agendi sub sensu diviso pdetrat ad servandã libert satis ee reiicia mq 1o: qa Calvinus et alii novatores potest n agendi sub sensu diviso, l. seorsim ab efficaci grã ocedunt in arbitrio. nec ipsi negant oponi volunt entit et iudiciu indiferen cu efficaci grã q .t. adhuc oppugnant a Patribq, ut eversores huma ne libert 2o p poa n agendi sub sensu diviso n satis a catholicis oponit libertas cu unica pdetrat. Coã pbat: id qd hæretici libert eversores ocedebant n sufficit ad tuendã libertat. Cava deve Pennotus l.6. t. de liber. arb. c.30. ty fervi de logr ut asserat: ty ee certu ce damnatos hæreticos a s. oilio . . . . aiverint potest oponendi cu . . . . dissensu ut sit doctra de qua dubitare n lt int catholicos. Ne .t. ego videar igne aliena manu tractare Pennoto n sub scribq: video nq sapientiss Patres Thomistas viros apprime catholicos id pugnaciss negare, Referq .t. d.13. ppsis hæreticor ut ipsi cu oppost sent oclusionibq in corrupta censura oferatis.

113 2o repellit na Patres ocilii Zenon. et Trid. requnt ad libert dogma ad ee potest liberu amo oponendi osensu, d. etz disentiendi, l. resistendi grã Dei moventi, d. potestas disentiendi, l. resistendi nil aliud e, p potestas oponendi resist et disensu cu da grã ut os tend d. 12., requnt qo poa n agendi sub sensu opos to. 3o: iuxta Trid. ss. 6. c.5. voluntas liber dit ad cooperandu et n cooperandu grã Dei; d. cooperari grã n e aliud qz operat cu grã oponere; n.a. cooperari; qd e? nisi negat operat cu movente Dei grã oponere: voluntas qo libera potens ee debet ut operat et n operat cu grã oponat, qa .t. id assumptu diuse prequ

d. cit. nunc ab eis cois urgendis abstineo.

114 4° reiicit q. Patres, et Anselmus pcipue citati arº 67. dū conant ͻponere libert. cū impoā n agendi sub sensu ͻposto p̄dest.is et pscię dē, recurrūt ad sensū ͻpostū, q n sit cā pcedens et inferens opera tꝫ arbitrii d. coens et ab illa devendens: at impoā n agendi sub sensu ͻposto p̄destin.is n ē in sensu ͻposito, q sit coens. d. ans et cā que ͻsensū infert: gº negt ēē ppitia d. adversa libert.is c. 13. idq effugiū roē pcludit.

115 Id ipsū repelli potest roib. adductis a nº 90. d. pterea ͻfirmat gº: nā actus 2us poę liberę ͻpletus n ē solus ͻsensus d. etā disensus: libertas n. ē dominiū act.is et facultas ad vtrūlibet sit ad ͻsensū et disensū. gº priū ans ͻsensū vt liberū n ē inpossle cū disensu: pbat. coā: oē priū ͻplens poā liberā vt liberā debet ēē ͻpōle cū actu 2º poę liberę qua liberę: nā ois actus 2us ͻsiderabilis et ͻpōlis ē tā cū actu 1º, tā cū oi, quo ͻplet et pficit actū 1um: at actus 2us poę liberę quatalis ē, n ē solus ͻsensus d. disensus etā: gº oē priū ans pxime ͻsensū liberū, debet ē tale, qd n mō cū ͻsensu, d. etā cū disensu ͻponi possit. Quare ͻdictū implicat qd p̄determinatio ͻpleat poā pxime liberā vt liberā et antecedat n. liberū ͻsensū vt liberū, et aliunde cū disensu sit imposs.lis.

6º reiicit: impoā disentiendi in sen

sensu oposito fra nobis intrinca, quae simplicitr e inevitab.lis a pcessu volunt. s oppositis nit cia liber
tat impoa disentiendi sub sensu oposto pdetrat tis:+
huiusce generis: quo libertas elidit. Mai. pbat ex s.
Tho. q. 6. de verit. ar. 3. in corpo 2o: nam ibi tres carac
teres statuit q sensu oposto libertas expugnanti: 1us e.
qd fra oposita sit intrinica: de fu enim ait, pdestinis
n adimere libertas peccandi. 2us e. fra a nobis evitari i.
amoveri n posse, st. n e in potestate nigri removere
nigredinem. 3us e, st fra pugnet cum extremo contrario; st
nigredo cum albedine: quod suppostis nil pdestm s. tho.
potestatem habendi candorem in sensu diviso nigredinis nesit
oio nariis nigro carere candore.

117 Pbat tertz mai. ex roe: nam impoa
disentiendi sub sensu oposto, qz voluntas nullo mo ex
cutere, seu vitare facit impossibile ee volunti disensum ab
lute sub sensu diviso: qa n e volunt posse absolute dis
sensus a pdetrat divisum, nisi removeat pdetratio
pugnans cum disensu, q .t. succutere negt arbitrium
gonec po herere disensum a pdetrat divisum: at impoa
quae reddit impossibile absolute disensum e inimica libertis:
at impoa disentiendi sub sensu oposto pdetrat ex
pugnat libertas.

118 Min. pbat sit e no 116: voluntas
nulla potest po se excusare, s. expellere pdetratm, quae
n expectato consensu voluntis. scedit aute negat. 1o qa
si foret libera nobis esset obrive libera quatenus
acceptavit libere ip aliam a voluntas: ad quod pdetratio
pcognosci debuisset, qd .t. e contra eos expertos: insup
accepto n esset libera: qa supponeret aliam pdetratam
quae nullo mo po ee libera nobis pdetro. Coa tandem

ex nº 116. confirmatur: quia non minus requirit praedeterminatio quam praedicitur; deinde non est minus intrinseca quam nigredo [illegible] est opposita cum disensu, nec magis potest a nobis removeri quam nigredo creditur; ergo nigredo tollit libertatem ad albedinem quamdiu durat in subiecto, sic praedeterminatio tollit libertatem ad disensum quamdiu manet in homine praedeterminato.

119 [illegible] urgetur 7º tamen repugnat componi disensum cum praedeterminatione quae dat adsensum, ac repugnat quod ignis sub omnibus requisitis ad urendum etiam cum voluntate Dei concurrendi non urat: et tamen est voluntas determinata per suam essentiam ad non coniungendum cum praedeterminatione negationem actus, ac ignis est determinatus ad urendum in se ex suo opposito cum omnibus praerequisitis: ergo tam non est voluntas liberum supposita praedeterminatione coniungere cum illa disensum, quam non est liberum igni non urere sub omnibus requisitis. nam et voluntas praedeterminata ad consensum actu disentire nihil aliud est quam componere disensum cum praedeterminatione, atque ergo non est liberum voluntati praedeterminatae disentire quam igni non urere sub omnibus requisitis.

120 [illegible] Deinde revincitur: nam ad libertatem exigitur ut voluntas disentire possit proxime, vel remote; sed voluntas praedeterminata nec proxime disentire, nec remote potest; ergo. minor probatur; nam ad proxime non potest ad disensum non proxime potest requiri quod voluntas + adsensum quae cum disensu pugnat; quod utrumque voluntati [illegible] ad consensum praedeterminatae deficit, ergo non est ei possibilis proxime negatio consensus imo nec remote: quia non habet voluntas facultatem obtinendi geminum id requisitum ad disensum nisi ablata praedeterminatione ad consensum et impressa praedeterminatione ad disensum; ergo voluntas sic praedeterminata non habet libertatem.

+ praedeterminationem ad disensum, et insuper requirit ablatam praedeterminationis

121 [illegible] quod promittit ex nº 50: quia disensus nec est possibilis voluntati componendus cum praedeterminatione, quae rapit ad

ssensu ut n veniis; nec e polis ut dividendus ab ea
pdetrat qa n e in potest volunt exuere pdetrat,
aut ab illa tantisp eximi: qualit go polis erit volun
t disensus? Dices: erit sditionate polis, ppo sit fiat
divisio pdetrat a Deo. Ct. e 10: qa n sufficit, qa
moveri possit a Deo pdetratio, nisi divisio sit nq vo
lunt polis, aut pdetratio vitabilis ut sit polis ablute di
sensus: nq q n po impedimentu aeni repugnans amove
re, nec po actu ponere, q cu impedimento nulla poa
poni po: qzvis ab alio tolli possit obstaculu.

122 Hoc .a. exemplis e claru: vinctus
in p vim arctissime catenis a pbq nullatenus expedire
se po n e ablute liber ad curr. qzvis currere possit si vin
cla solvant ab alio; qa nec ipse disrumpere po vincula, nec
cu illis sponere cursu: gr impoa disentiendi sub sensu s
posito, n erit infensa libert, ppo talis impoa coens c idex
ercitiu libert et vitari po ab ipsa volunt: talis e impoa
disentiendi sub hipotesi, l. in sensu sposito noi liberi ssensus
que tq a nobis, tq ab oibq Theologis admittit; secus t. e
venit cu impoa disentiendi n e coens v z liberu nru nec
a volunt caveri potest qualis e impoa disentiendi sub sen
su sposito; quare frustra sudant adversarii retorquentes ar
g in impoq n agendi coente sub sensu sposito liberi ssen
sus; qz admittimq e.n. aptu discrimen. C. 14. ii q. ati
bulu pcludit adhuc a priori.

123 11o deniq reiicit a priori sent
ric: qa libera facultas e, que positis oibq reqsitis prio

vit.ᵈ causali prioribꝫ agere ꝓxime pᵒ et n̄ agere, ubi sen
su ɔposto reqsitorū: ide pᵒ ɔponere ãs illis tã actꝫ qᵃ̃o
missꝫ; hoc .n. ē hērē dominiū act.ⁱˢ: illa posse ɔtinerẽdu
ē ꝓxima potestas ut exerceat.ᵉ: ergᵒ impoa n̄ agendi
sub aliquo ꝑreqsito, sive; sive ɔ ōnendi negatꝫ act.ⁱˢ li
bertꝫ obtruncat. ɔcoa patet ans ꝑ ꝓt.ᵉ nã oēs libertⁱˢ de
fẽ sic ɔponunt agmine dento veteres oēs, ac recentes tã phi, tũ The
ologi, quos ꝑ ociũ evolutos videbis aput P. Mont. d. 10. de scia, s. 4. d. ꝑ
pendat inᵗ alios Ocamꝫ ille nᵒ 13. Gabriel nᵒ 21; Greg. n. 22.

124 D.ɔ ... vãe: nã si n̄ intelligatᵘ ita de .ᵉ. d. de poa
n̄ agendi sub sensu diviso, sive de poa voluntⁱˢ radicalis sᵐ se retinenti vires
totas activas et pasivas intrincas, nulliũ eēt discrimen intᵉ poã liberã et nãriã: nã
etẽ poã nãria positis reqsitis ad agendũ indiferens ē ad nã agendũ in sensu diviso
saltẽ uniꝫ reqsiti: beatus .n. pᵗ n̄ amare Deũ in sensu diviso claræ visionis: +
et n̄ possit sub efficaci motus imperio: sol ãs pᵒ
n̄ illuminare sub sensu diviso ꝑ detratⁱˢ ad illumi
nandũ: gᵒ l. s. actᵘˢ inmare liberꝫ beatorũ amor, et
motus externi, quos voluntas imperat, et illuminᵒ so
lis, l. n̄ sufficit ad libertꝫ poa n̄ agendi sub aliis pri
is, et n̄ sub eisdẽ, sub qbꝫ ē potestas ad actꝫ.

+ et poã moti va pᵗ suspen dere motũ sub alio voluntⁱˢ actu, q iubeat efficacitᵉ ꝑtẽ,

125 ɔfratᵉ 2ᵒ: nã poã libera sic dᵉ pos
se n̄ agere sub oībꝫ reqsitis, ut sit priũ activũ cui
possit imputari n̄ agere, n̄. a. mere pasivũ omissⁱˢ:
d. si solũ posset n̄ agere sub sensu diviso saltẽ uniꝫ re
qsiti, solũ ei ɔveniret n̄ agere veluti mere patien
ti nario, n̄ t. ut activo prio cui posset imputari n̄ a
gere: dũ gᵒ poa libera definitᵘ, quæ sub oībꝫ ꝑreqsi
tis agere pᵒ et n̄ agere sicē intelligendũ ut cũ eisdẽ
reqsitis ꝑmanentibꝫ poã liberã ɔponere possit et actꝫ
et omissⁱ: ɔcoa patet et mai. min. a. ꝓbatᵉ: nã si l. uniꝫ
ans

ans reqsitu ad agendu deficiat, omissio pveniet tota
sit ex defu, s. unis reqsiti sine quo n e actio; sic n
credere gentilis actu supnali sinda, a Deo vocatus sit,
n imputat infideli, nec ob id pxime damnabit; d. tribu
it Deo neganti vocare, et n obusisse Babi ionius ignis
n ex igne pvenit. d. ex defu de pdetrat is, et ocursus
ad obustg.

126 Urget 3o: libertas e ad n agendu.
qdo dat pxima potestas agendi; dir .n. libertas pxi
ma potestas ad utrult et coent tu solu exercer, qz
do po hic et nunc utrult exerceri; d. poas n agendi,
qdo n det pdetratio n e potestas pxima n agendi qa
e pxima potestas ad agendu, qa deficiente pdetra
te deficit pxima potestas ad agendu: q poa n agendi
divisim a pdetrat n sufficit ad libertg: st n sufficit utrqo
sim. hic et nunc aolute Des. qd si fore mens independens et
summe pfectu esse abute Deu. fo q dormitnat poe exse
peccandi, si submoto sopore malitia advertat; et.t. n ide
o qdiu dormit e abute liber ad peccandu: qo n sufficit
sola potestas radicalis et exse uno unu extremu
insensu diviso pdetrat is ad aliud. ut sit libertas abula

127 qo sequeret tq ce liberu hoe sub unico
motivo sufficienti, qz e sub qbglt aliis urgentioribz et
urgentioribz sine tio. quoadusq phice n posset illis resis
tere, d. hoc e apte falsu qo. Pbat illatio: nq eque ss
eis oibq motivis pseverans poa radicalis et ex exse n a
gendi sub sensu diviso, sive seorsim ab eis motivis; d. ex
hac solu poa n agendi divisim a motivi qbq detrat
ad agendu nra voluntas p se libertas absoluta pensatur,
qo tq liber e ac meritoriq actus sub uno. qz sub innume

ris motivis urgentissimis in hac senta. qd ꝑ experª ɔvincit ēē falsū, qđ si minuatᵘʳ eo magis libertas, quo magis minuitᵘʳ poā resistendi motivis, oibꝫ aribꝫ: gº si motiva crescant quoadusq̄ poā resistendi penitus extinguatᵘʳ, st evenit sub auxilio phice p̄detranti, libertas etꝫ oīs extinguetᵘʳ.

128 Ɔfratᵘʳ 6º: libera facultas here debet in aliquo statu plenā indriā ad utrūlt, ɔ. in hac solutᵉ voluntas nec in sensu ɔposito p̄detrarⁱˢ ē indiferens ad actū et negatꝫ actus nec itꝫ in sensu diviso: nullatenus gº libera ditᵘʳ, st nec indiferens ad utrūlt. Coā patet et mai: 1ª pars min. ᵃ ɔē datᵘʳ: 2ª ꝑbatᵘʳ a me: voluntas in sensu diviso p̄detratⁱⁱ ē voluntas carens efficaci grā, l. cū auxilio mere sufficienti: ɔ. tā ē auxiliū mere sufficiens cū omissᵉ ɔnexū et cū operatᵉ repugnans, qꝫ ē auxiliū efficax cū operatᵉ ɔnexū, et inſ̄erabile cū omissᵉ sensus: et si ɔparem voluntꝫ adiutā mere sufficientᵉʳ cū disensu, voluntꝫ a. adiutā efficacitᵉʳ cū ɔsensu tā repugnat voluntꝫ 1º mō ɔceptā cū operatᵉ ɔiungi, qꝫ 2º mō, cū n̄ operatᵉ ɔponi; paria q̄ deducuntᵘʳ absurda si voluntas operetᵘʳ actualitᵉʳ cū auxilio qđ dese sit mere sufficiens atq̄ si n̄ operetᵘʳ cū auxilio phice p̄detranti. Quare si ꝑpᵗ hec inɔmodasᵐ adversarios voluntas ut p̄detrata n̄ ē ꝑxime potens ad utrūlt in sensu ɔposto, ɔ. in eo sensu nario ɔponit operatꝫ, sic etꝫ ꝑpᵗ eāe inɔmoda voluntas ut instructa grā mere sufficienti de se, n̄ ē potens ad utrūlt in sensu diviso p̄detratⁱˢ, ɔ. nario n̄ operatᵘʳ: nunc gº reas mihi p̄cor inquo sensu voluntas libe-

beradit.

129 Urget dices in sensu ɔposito
p̄detrat. adhuc manere vires passivas et activas
ad actū oppositū. ɔa.t. ē et urget 7o: vires illę ɔ
postę cū p̄detrat.e, quę dat. ad agendū n̄ s̄ ablute
p̄xima potestas ad actū oppositū: g.o l.t illę mane
ant; et libertas radicalis, n̄.t. manet abluta liber
tas, de qua nunc agim': hęc .n. ē p̄xima potestas
ad utrūq lt, ans p̄bat: nā p̄xima potestas ē int' q3
et actū nil addendū restat ad't removendū, af
fert .n. vires activas et passivas, et oia p̄reqsita
submotis impedimentis ad actū, adquę ē inmata
l. p̄pinqua, st inductr ɔstat et docet vires ɔ.me
tę c.q. d. poa phice p̄detrata n̄ ē ad omissę ita
p̄pinqua, d. potiq aliqd adimendū ei restat ut n̄o
peret, et.n. auferri debet p̄detratio p̄ q3, essa.it im
pedit ne suspendat actę. g.o cū p̄detrat.e n̄ ē p̄xima
potestas ad n̄ agendū. Deinde nā impedimentū es
salit. cū omisse pugnans, qd in nrā potest.e n̄ ē, des
truit p̄ximā poā ad omissę; q.a nec id amoveri p.o
nec cū illo ɔponi p.o omissio: d. p̄detratio fralit ē im
pedimentū essale n̄ operat.is, qd .t. in nrā potest. n̄
ē, g.o p̄ se fralit evertit p̄ximā poā omittendi.
Sicut ille p̄ vim adstrictus ferreis vinculis inexo
dabilib', quę disrumpere n̄ posset, n̄ esset p̄xime li
ber ad currendū, qd ē ɔa Bernar. tt. de grā et liber. arb.
sic loquutū col. 2. io sine vinculo necessit.is voluntas se p.o vol
vere ut sequat. grā, atq ut grę disentiens ɔsentiat apetitu
i. c. 15. alia fuga p̄cidit. De sensu ɔposito s..o reqsitis
ad posse n̄.t. ad actualit. operari.

130 Qrent adhuc, ad libertꝫ sufficere
qd voluntas oponere posit negatꝫ actꝰ cū reqsitis ad pos
se n. a. cū reqsitis ad actualit agere; phica ꝑdetrati
ō n reqrit inquit, ad posse, s. ad actualit agere: 2a. r. e.
1o: nā applicō cū divinus q̄ ɔcursus in actu 1o numeran
t ab oibꝫ doctoribꝫ antiqs int reqsita, sub qbꝫ poā libe
ra ꝑ tā agere qȝ n agere, qd videre licet apud relatos n.
123. s. ꝑdetratio phica dit a Thomistis ɔplementū actus
1i, quo eꝫ applicat vltimo cāl 2a, in actu 1o ꝑdetrat
ut operent in actu 2o: debet g. poā libera posse cū ꝑdetra
ꝑ n agere. ɔfrat: authores in defe liberę facultis agūt
de reqsitis ad agendū, sive quę ss ad agere velut ad
trū: talis. a. e ꝑdetratio, quę reqrit ad agere tqȝ ad trū
nisi nugari velimꝰ: g. Vrget: testima qbꝫ ex scrip. ꝑdetra
tio ꝓbat a suis authoribꝫ aut inutilia ss, aut ꝓbant eā ad
posse reqri: nā in eis sermo fit de grā sine qua n po
sāubrit agere voluntas ut ɔstabit ex d. 11: qd etā roe
ꝓbat a me d. 7.
131 2o repellit: nā ōe priū efficiens pri
oritē cāli reqsitū ad actꝫ, e reqsitū inseparabilit tā
ad posse, qȝ ad actualit agere, cū hoc discrimine: qd ad
posse reqrit inqe cē fralis intrinca ɔstituentis posse ꝓxi
mū et ɔpletū, ad actualit. a. agere reqrit ut ad trū, tū
inqe cē fralis extrincę, tū ut priū efficiens: s. ꝑdetrati
o

o requirit: ut prius effectivus anis ad actum: quo requirit ad posse: debet ergo libera voluntas posse cum praedeterminatione compo nere non operationem. Consequentia probatur: et enim praedeterminatio non est actus ipse 2us, sed quoddam anis ad actum 2m complens potentiam in actu 1o proxi mo, veluti quoddam medium ultimum inter potentiam et actum; alioquin si comitaretur effectum instar actus, non esset praedeterminatio, nec a nobis Thomistae discreparent, nec persisterent argumenta quibus ipsi moventur ad inducendam praedeterminationem: quia intelligi nequit quomodo liberam potentiam et proximam ad actum esse sine prae determinationis approximatione, et complemento: ergo quando potentia libera de beat posse non agere posito, et proxime complemento constat ex communi doctorum, quos adduxi n. 92. et 123.

132 ... reiicitur, nam si sufficeret pos se non agere voluntatem incompletam et remotam ab actu, 1o non esset discrimen inter potentiam liberam et naturalem, nam etiam potentia naturalis potest non agere, si destituatur praedeterminatione, quae requi rit ad agendum. 2o voluntas beatorum diceretur posset etiam ad Deum amandum liberam, quia cum habitu charitatis ad non aman dum indifferenti, remota potest non amare, et cum vis beata proxime non posset; et similiter vitio posset dici requisita non ad posse, sed ad actualiter amare ... dit vim efficientem amoris. 3o potentia libera potest non agere taliter, ut ei non agere praeceptum imputetur ad culpam: sed non a gere, neque imputari culpae, si scilicet unum ex requisitis ad agendum, quae non sunt in potestate voluntatis ipsi desit, ut dicitur 7. ... ostendam: quare cum requisitis ad actua liter agere non dependentibus a nostra potestate, voluntas potest proxime non agere. Mitto rationes alias minus efficaces, quibus id a recentioribus impugnatur, cum ... quam facilibus expugnat. Quia ... indiviia iudicii suffi

ciens antidotu e nexis phice pdetrans libert intimat.

133 4m effugiu adversarioru e: lt in sensu 9posto cu pdetrat n possit n agere voluntas, adhuc ex pdetrat n elidi libert. eo qd ita detrat, ut relinquat iudiciu intu indiferens sit p ponem medii u indiferens ad finu, l q hinc alliciat, et inde retrahat; 2 pdetr solu n pingunt extingui libert a detrat, que pvenit ab intu suadente in una ps 9dictis, q n p ponat oppostu: sic ret M. Bañez 1. p. q. 19. ar. 10. Albarez 2o de aux. d. 18. n. 23. author libelli p posti subinitiu litis, p ce psentat Navarre. itq et alii. Ena solent 9tinariores pstitere Thomiste; q in ceteris ut in q Albarez: lib. 2. de aux. d. 116. n. 9. 9cl. 4. sed eo aiu que pferunt, pessima ee dixit Raconis Doctor La vicien. tt. de priis q. 2. d. 2. ss. d. hec responsio. ad 9versus hoc effugiu hic e statuendu posse libert in fringi, lt adsit in intu iudiciu indiferens.

134 Qd ostendi po 1o: cu idiferenti iudicio 9ponit, qd n sit in potest volunt pdetrat n operari: at ad libert reqrit qd n operari sit in potest volunt: go cu indiferenti iudicio po adhuc opprimi libertas. Coa patet: nq actus liber n definit q fit cu indria iudicii, d. q fit ita suboib reqsitis ut possit n fieri: nec denearis liberi sumit ab abtoru indria, d. ab indria virt activè. Min. 9stat

a nº 91. Pbat autẽ 1º maior. nã lt ex pte iudicii
psus indiferentis n̄ impediat voluntas ut possit p,
xime n̄ amare, pt. aliis e capit, bquimpediri vat
lt hõ videat expeditã viã, ꝑ qua currere possit ex
pte visionis n̄ impediat, ut ea via decurrat, si t. an
tiss vinctus sit, n̄ het in potest. sua currere, licet
pspicaciss viderit, quã decurrendũ sit: gº voluntas
sic etẽ impedit re ipsa, si ꝑ detret, vinculo nec in potes
te voluntis eẽ n̄ operari ꝑ pdetrat, operando, eq
ia n̄ agere; neq e in eiẽ potest tollere suppositẽ pa
trat inmate cantis: gº nullo mõ subẽ potes volun
tis actũ omittere, lt adsit iudiciũ indiferens ad utrũq ps.
135 Pfrat 2º mai. ex nº 134. neq ideo
cognº detrata boni soliũ abq not mali, libertẽ eri
pit, qa cũ ea cogn n̄ e in potest volunt is fugere, c.
sº amplecti bonũ: neq si cũ cogn detrata soliũ boni,
daret etẽ potestas n̄ amandi, iungeret manifeste cũ
ea cogit libertas: at etẽ cũ indiferenti iudicio, n̄ e
in potest volunt is pdetrat n̄ amare bonũ cognitũ:
gº cũ indiferenti iudicio pt impediri volunt libertas.
Urget 3º damnatus clare iudicat omodẽ sibi negatẽ
sensat, qua cruciatus patit, et nil ominus qa mpº
illẽ intermittere n̄ e liber ad consensũ cruciatus: gº
ꝑt iudiciũ indiferens requir ad libertẽ poa n̄ agen
di, quẽ si deficiat, libertas cedit.
136 Pfrat 4º Mai eadẽ: indria iudi
cii, n̄ sufficit, si tollat unũ ex reqsitis ad actũ,
ut omissio sit libera; qa tunc e inevitabilis omis
sio, l. impoti actio def tu reqsiti sine quo neq ac
tus exerceri, ꝑ quẽ vitat omissio: d. posita pdetrat

n'e evitabilis actus omiss' r'ii: q° lt adsit indria iudi
cii, dantit ex libertas non requirit libertas ad actu, qd
possit pxime suspendi; q3 libertas ad omiss', qd ac
tus pxime poni possit, et conv' qd nullu actu
deficiat requisitu: cuiblt n. requisiti defa fit actus im
pólis n dfrat' q° necessitas in agenti nario n sumit ex
iudicio determinato, d. ex impa n agendi sui prequisiti
g°, nec in eá libera sumit ex indria iudicii, liber
tas, d. ex podere agendi suo prequisitis. Coá pba
t, qa dstui debent ex prędicatis oppositis pportionali
t. [illegible]
137 [illegible] 2°, rejiciat' ex dictis: nu indria
iudicii sufficiens ad libert' cariet's sponi. p° cu exclu
s° libert's ob impedimentu occurrens eripiens pxima
potest ad alteru extremu eiusmodi libert's: q' indria
iudicii dese sufficiens ad libert' c° dicat sponi pote
rit cu carentia libertatis ob aliqd obstaculu, ex quo tolla
t aliunde pxima potestas ad alteru extremu e
cadictoriis: coá pbat a simili: d. ans ostendit 1°.
nā stante iudicio, qd ex se sufficiat ad amandu
et hendu odio, potest deus subtrahere, tu hitu in
fusu charit's, tu aliud qdvis auxiliu ad exercendu ac
tu amoris: at eo pcise n esset hó liber ad actu cha
ritat's, cu esset ad illu simplit' impotens: q° cu iudi
cio, qd dese sufficiat ad libert' cariet's, impediri po
aliunde pdicta libertas.
138 Dfrat' id ans 2°: xptus d. iudica
bat mendaciu eé turpe, d. avertitui vani glę qdoq;
modu eé rst et hó purus id iudicat, et ex hoc iudicio
liber é ad amandu et hendu odio mendaciu: at xptu

D. ppt unionẽ hypostaticã impotens erat ad iungendũ
cũ unione mendaciũ, et cõent n̄ fuit liber ad peccan
dũ, gº libertas cõriet ic eripi po ꝑnte iudicio, qd ex
se sufficiat ad eã libertẽ. Dices: Xp̃ũ n̄ huisse iudi
ciũ practicũ indiferens ad mendaciũ. d. soliũ specu
latiuũ; nec .n. iudicare poterat. eẽ mendaciũ amabile
ꝑ voluntẽ deificatã. huic .n. volunt. ꝑut unitẽ cũ
Deo simplit erat impõlis affỹ ad mendaciũ. cõa .t. ẽ
3º: nã idẽtẽ iudiciũ ẽ impõle ꝑdetratis ad n̄ menci
endũ. q̃ b9 tũ ẽ impõle mendaciũ cũ ꝑdetrat. sponen
dũ, qꝫ ẽ impõle Xpto domino sponendũ cũ unione.
Urget. de inũ id ans e nº 137.
139
si Deus independent a nrõ ssensu ve let efficacit in
fundere nobis et ꝑpetuo sservare grã; quæ sit ex natã
suã cũ mortali peccato phice pugnans, hõ iustus n̄
esset tunc liber ad peccandũ; nã independent a hõ
is libertẽ sservaret grã, quæ cũ peccato pugnat, et co
ent ꝑnte peccato n̄ sservaret. unde st valet: ẽ pecca
tũ: gº n̄ ẽ grã, valeret: pº eẽ peccanũ; gº pº n̄ eẽ
grã: d. hõ nunc n̄ pº facere qd grã n̄ sit: gº nec facere pº
vt sit peccanũ: nã cui n̄ ẽ põle cõens, nec ans ẽ põle) d.
t. hõ iustus here posset indiferens iudiciũ ex se sufficiens
ad peccandũ, uti nunc hẽt: gº cũ indiferenti iudicio pº
auferri libertas si nimirũ ans priũ aliunde ꝑximeꝑ
detrẽt ad unũ tm extremũ libertis. c. 17. effugiũ ic ali
ꝑ occludit.

140 · Sq ex authorit. 3º repello solut. e nº 133. nā Luterus et Calbinus n negabant iudiciū indiferens, aut qd hō iudicet mendaciū ēē ōmo dijunanti glē, disentaneū t. legi dei: d. nilominus a scliis corripiunt vt expugnatores arbitrii liberi, qa si cū eo iudicio grā efficacē adstruebant adeo potentē, vt ei disentire, l. resistere n possit arbitriū: gº vt servet humana libertas, n satis ē indria iudicii, si cū illa sponat grā sic nos detrans aht, vt cū illa n possimus sponere disensū: hinc ē qd aliq stendant, int adversarios et nri temporis hereticos n ēē de re discrimen, d. voce tm: cū admittant heretici plane qdqd adversarii putant ad liberū sufficere, sit indriā ex pe iudicii, qn obstet ans detratio p grā.

141 · 4º reiicit: si sufficeret ad stabilimentū libertis indria iudicii n obstante grā pdetrati, Luterus et Calbinus libertē humanā exturbantes a Patribq Arausicanis et Trid. plane sincerent ostendendo nos operantē recte pditos ēē iudicio diiudicante bonū et malū ad idq prius stabiliendū sine dubio Patres se totos vertissent; at id, cū tā esset p oculis oie ptermisere, sed ea nixi roe, qua sanciunt hō grē dei disentire posse, si velit ei resistere: sentiunt gº Patres n sufficere iudiciū indiferens ad stabiliendā libertē si iungar ei grā pdetranti, cui disentiri sive resisti n possit. Iffrdt: Pa-

tres

tres impugnantes eos q libertis eripi contendunt cop̄sicia, p̄detrin.e, l.a fato nullibi recurrunt ad indri.ā iudicii; cum t. eis opportiss.m esset: atque hoc qd slrnq rettrei sl cum hac indriá volebant extremum alterum impo.e fieri, cum qo phica p̄determatio ponte quoq̄ iudici. ō, qd sit indiferens, impole faciat extremum oppositum, extinguet cum libertis ex mente Patrum.

142 qo refitat: stante iudicio qr sus indiferenti, te voluntas necesitari n̄ po.; qo nec p̄detrari po: qo q cum indria iudicii 3cedit posse 3poni p̄detratis, et n̄ posse 3poni necesitis ans. oio pugnantia docet: ultima cóa patet ex 1a: prin.a. ans dat: coa 1a pbat: nam sm adversarios, qa voluntas detrari neqt aliunde, qs ex mot.e iudicii, iudicium.a. indiferens in neutrq ps ita de se detrat ut cum illo 3poni nequeat alterum libertis extremum, ideo, penes adversarios, voluntas mo. eo iudicio necesitari neqt, et inexpugnabilis e idea libertas superstite iudicio qd sit indiferens; d. inde 3vincit eque nec voluntis p̄detrari posse; secus aliunde, qs ex mot.e iudicii voluntas ant. detrari posset, et coent sl esset voluntas ant. absolute sive pxime libera quoad utrq̄ ps roe cogn.is et sl ad unum extremum esset ant. addicta vi p̄detrat.is. Qd apte repugnat.

3o cum iudicio rois indiferenti 3ponit ans supp.o sive pveniat acá 1a sive pcedat acá 2a, d. qdo pvenit acá 2a, supp.o quae cum operat.e 3nectit et antecedit usum liberum nrum impedit libertas lt indiferens iudicium adsit: qo lt acá 1a pveniat ans supp.o libertis opprimit, si deficiat pxima

potestas n agendi, qvis indiferens iudiciu existat. 7o rogo: iudiciu indiferens quo ostite neqt expugnari liber tas, l. iudicare debet, obtu amandu ee libere sine necessite vel l. sufficit, qd id falso vere ac p errore: si 1m: ao iu dicare debet adee pot. n agendi si cu obiectat, qd e ap te ibisq repugnat qo novi cu potestas iudiciu indi ferens veru. qd p te reqrit et sufficit ad liberta: si 2m: go tunc obtu n amat libere. d. p errore sic ama ri putat.

144 Viget 8o: si requireret et suffi ceret ad vera liberta iudiciu ex errore iudicans amo re ee liberu sequeret actus externas inmate liberas ee si qs putaret eas inmate liberas. Infert etia ac tus hereticoru negantiu libert. n ee liberas, qa p erro re existimant se n here liberta: 3o deducit somno vinctos libere nos agere, sive cu merito l. demerito: qa saepe iudicamus obtu indiferens et amandu n ex nece sit. 4o n essent actus indeliberati cu necesit generi, ni si iudicaremus obtu amandu nario; d. illa hyp. falsa ss: et n. reflexa cogno libertis, aut necesit, nec re qit, nec facit actus ee liberas, aut narias, d. vel a ium oe supponit a suis priis hoc, l. illo mo pdire.

145 Dfatur 9o: ponamus Petru et Paulu ee pdeterminatos ad agendu, et existimet Petrus se li beru adhuc ad agendu ee, Paulus a. iudicet se necesi te astrictu ee: rogo: l. uterq caret libert. l. neuter, l. ea gaudet Petrus, q se liberu ee iudicat, secus a. Paulus: si 1m, go Petrus cu indiferenti iudicio n habet liberta; si 2m, go Paulus opera libere, lt. n adsit indria iudicii: si 3m; go Petrus

eo ꝑcise liberé qᵃ reflexe iudicat se liberū eē, n̄

t. ideo vᵉ iudicat sē liberū eē qᵃ vᵉ liber aliun

de supponit. ɔᵃ ēō regredit argtū ꝯⁱ factū.

146 Vrget 10: nā in opposita sentᵃ Deꝰ n̄ posset necesitare creatā voluntꝭ ad amanū bonū creatū indiferent ac deliberate ꝑpositū, nec adhibendo potentissᵐ oipōḡ ꝯcursū: qd̄ ē ɔᵃ co ē Theologorū: illatio ꝑbat: qᵃ n̄ pᵒ Deꝰ facere iuxta coē sentᵗꝭ. qd̄ erret iudicando bonū creatū et indiferens n̄ eē tale, nec sub indrię iudicio ꝑtene cesitari pᵒ qꝫ visn̄ posit. Ꝗ̄m 3ᵘ. omittere negt gᵒ necesitari creata voluntas ad amandū bonū creatū a Deo iuxta sentᵗꝭ oppostā. ꝯfrat: lt iudiciū indiferens n̄ iudicet obtū amandū eē detrate, l. infalibilit ex vi ꝑdetratⁱˢ, nilominus id amat detrate, l. infalibilit: gᵒ lt iudiciū indiferens iudicaret obtū amandū indiferent et libere, si. t. adeēt priꝰ ꝑdetrans ad amorē, n̄ amaret libere, d. ex necesit. Rō sup petit a priori: qᵃ modus libertⁱˢ aut necesitⁱˢ n̄ amat; n̄. n. sustenet ex pᵉ obti, d. ex pᵃ prii; quare n̄ opus ē ad exercitiū liberū, qᵒ ab intu ꝑpona tᵒ rē indiferent amari; d. ꝑposito bono finito, si dent oiā reqᵗᵃ cū impedimentorū ablatᵉ, voluntas libere ferᵗ; si. t. desit reqsitū. l. impedimētū adsit ad unū pꝫ, voluntas nario fert ad aliā gᵒ iudiciū indiferens reflexū erga modū libertⁱˢ nec reqrit nec sufficit aᵈ usū liberū. Mitto roēs alias, qbꝰ utitᵘ P. Mont. qᵃ n̄ faciē pcipias: c. 23. scilicet analecta sive reliqᵃ legunt.

147 Adhuc superant post vindemiã aliq racemi colligendi, sive post lautissimã cenã legendæ q̃s quiæ, nã 5º rẽt Albelda 1. p. q. 19. ar. 8. d. 98. s. 3. n. 34. ver. dico 2º, p̃detratiõ n̄ evertere libertẽ, q̃a sub illa pº volun tas absolute n̄ operari sive ponere negatiõ operatˢ, nunq̃ tñ eã ponet, aut operabit: et hinc infallibilitẽ dẽ sciẽ servat libertẽ a operatˢ inde: d. author hic molit plane fugã a phica p̃detrat, quæ phice cũ operatˡ nexa sit, q̃z primo res sui magistri tuebant et ipse p̃pugnavit in romana palestra: q̃z iã totis viribꝰ impugnat ut inimicã liberti, nec phice nãriã ad posse, s. ad operari. Videat hic author d. 99. n. 5. ver. 2º dico.

148 Meditat q̃º Gonzales novã aliã p̃de tratiõ moralẽ, quæ n̄ hẽt ẽsse phica nexũ cũ eff. d. mere moralẽ, ideoq̃ n̄ ẽ ãns suppº, quæ libertẽ õs infringat sic ẽ altera phica p̃detratio prior: nos a. mõ n̄ agimꝰ de p̃detratˡ morali, q̃z et nos frequent admittimꝰ, lt reqsita n̄ sit ad agendũ nec arguat in Deo decretũ efficax et absolutũ simplir et absolute, ut intendit Albelda, nũ a. coẽnt ipse viderit, ẽa quæ agemꝰ infra: nũc a. in eũ n̄ invehimur, cũ inprẽnti casu nobis adstet munus ab iure sensũ avitũ, vicini recto qd deprimit ex cilina liberi, p̃tenditq̃ sonũ voces avitas.

149 6º n̄t alii ponũt ẽẽ volunt libertẽ et p̃ detrat nãriũ, q̃a nãris seqt ex nãc, n̄ t. ex volunt, m̃ se st

ea

calefactio vi Dei libera dit, et vi caloris oio naria, licet eadem actio sit: Ma. r. e et refutat 1°. si Deus nec libere calorem produceret, nec eo posito iuxta passum posset impedire calefactionem, non esset calefactio Deo libera, sed naria, propterea q nunc libera dit Deo, tum qa libere producit calorem, tum qa semel eo producto libere potest impedire calefactionem subtrahendo concursum, quem impendit libere; sed voluntas neque libere praedeterminationem admittit, aut impedire potest, nec semel positam potest ab actu continere: neque ergo est liber ullo modo voluntatis consensus.

190 2° refellitur, nam ut effectus sit alicui causae liber, requiritur, aut quod impedire posset ne detur effectus omnino removendo concursum aliarum causarum, aut ne detur ex concursu talis causae, licet aliunde ponendus sit: at voluntas nec facere potest ne ponatur effectus a praedeterminatione, nec se continere potest ut saltem ex suo concursu non ponatur; ergo nullatenus est liber voluntatis praedeterminatae consensus.

3° repellitur: licet ab utroque principio voluntate sit, et praedeterminatione subordinatis ad agendum suspendi potest actio, licet non potest: si 1m erit actio libera causae quae suspendat et faciat ne sit effectus; haec autem non est praedeterminatio sed voluntas: si 2m, nullo modo liberè effectus nec praedeterminationi nec arbitrio: nam ut absolute liberesset, opus erat, ut aliqua saltem eam facere posset, ne poneret effectus, si vero nulla possit effectum impedire, narius erit effectus absolute.

192 7a solutio: praedeterminationem ait non dici in quibus realiter ab ipso libero consensu voluntatis, quo fertur in obiectum, et sicut hic est liber absolute, licet ex suppositione quod sit non possit non esse; sic et praedeterminatio non obest libertati, licet ex suppositione quod sit nequeat non actum inferre: sic vet Ledesma q. unica de auxil. a. 7. concl. 2. sed mille urget implicationibus haec responsio. Repellitur 1°: nam ut inquit Ledesma ar. 6. ad 1m. pag. 144. q.

ꝓdetrans effective ɔcurrit ad actꝫ voluntatis, vt vera causa liberi ɔsensus, d. efficiens causa realiter ab effectu distingui debet: gº prędetratio non est idem realiter cum actu libero, quē ꝓducit.

2º iam ergo voluntas poterit componi negatꝫ operationis cum omnibꝫ antecedentibꝫ ad ɔsensꝫ; inter hęc enim requisita per se non est prędeterminatio cum non sit aliquid prępium ad operationem sed ipse ɔsensus; q' ɔsentit ablute nobiscū hic author, q negantis priꝫ ēē cū operat. ɔnexū qd sit ordine rē pxime pōnꝫ ad ɔsensū liberū. 3º nā ar. 10. pag. 219. fatet ipse ꝓdetratꝫ ñ ēē nobis libera nec in nrā potestē si nt voluntis. a. operatꝫ. quē seq.t infallibilit ēē suō potes rē voluntis: gº ñ sꝫ idē realit actus ēt ꝓdetratio; nā alit eidē entit creatē ɔdictoria ɔvenirent. alia pugna miscet hic author ar. 8. ɔcl. 3.

Tandē ɔspolis ad extra ɔfugit auxilia clamans ɔcordiꝫ libertis cū ꝓdetrat. misteriū ēē credendū in qd etꝫ vi captivandū ē intꝫ. et si difficult capiat: angustiis n. arctorꝫ oppressus hortat nos pag. 42. qd quomō possit ēē, credamus; si intelligere nequis: nā maxima sapª ē captivarē intū in obseqꝫ xpti. similia loqt Banez 2. 2ē. q. 10. ar. 1. dubit. 3. neque o satis mirari eiꝫmodi Theologorꝫ ignorꝫ, ne dicā temeritꝫ, nā tm qdē debuissent credere, qd aiunt se ñ posse intelligere. d. ad ignorꝫ, et temeritꝫ illā, quo meliꝫ mō rebo, qꝫ modestię memor, nm nec ēē tutū, nec salutare ɔsiliū horū authorū ꝓbat

2º

1º. nec .n. ē viri Theologi sapª. d. insitia potiꝰ ad fidē recurrere, qñdo nō ē, ut revª de phyca p̄detratᵉ nō ē; imo gratiꝰ efficacē eē talē, cui vo luntas possit disentire si velit, ex Tridentina fi de ɔstatᵉ: priꝰ qº p̄baridū ideē misteriū fidei, qꝫ in eiꝰ obseqꝫ roalis intꝰ captivet.

194 Qd si fidei dogma fuisset auxi liū phice p̄detrans ingenue cū P. Lesio doctis q recentioribꝰ ego faterer, mihi dificiliꝰ ideē qꝫ triniᵗᵃᵗⁱˢ arcanū: addo, ut fides cogeret fateri grā phice p̄detrantiꝫ ad opera supnalia reqsitā eē; quā p̄cor fides urget, ut admittar ad quaquisetꝫ opera nalia libera? cū .t. lumine nē ɔstet, et fide sanctū sit nos eē liberos, et aliunde vix capiat intꝰ, qua roē cū exercitio libero ɔpo ni possit ea p̄detratio. Liceat .t. hic ex ad versariorū ore colligere qꝫ sit dificile ɔ ponere libertē arbitrii cū auxilio phice p̄ detranti, qd nisi vi captivitatis ad actus intꝰ capere neqt.

Omitto nunc solutˢ alias quę cū adductis coincidunt et in qbꝰ impugnandis actū ageret. Ad ex[illegible] .a. adverto 1º. roē lēsę libertˢ eē fontē, equo plures impugnatˢ [illegible] manant ɔª phyca p̄detratē [illegible] revocari possent. 1ª qd cū pugnet cū p̄ceptis omittendi re adqꝫ volunt p̄detraᵗ. 2º qd enervet iuramenta p̄missˢ et ɔᵗᵃctus. 3º qd inanes et inuti les faciat exortatˢ, p̄ces, et ɔsilia ccª pꝫ alierq; de qbꝰ .t. ɔmo diꝰ infra diserq. Deinde notandū ē nos p̄detratˢ in ea roē quaniter a nº 28. me sº intelligere Thomisticā quę dir ablute

pdetrattio. qua pxime voluntas pdetrai ad vnu in eo priori na, quo cá pxima splet ad actu: et ideo retorqueri neqt argu id. 9a nros. pdefinitores actuu liberoru ante sciã mediã horu .n. pdetratio ñ é absolute pdetratio, d. 5m qd: lt. n. admittant antecedent aduersu liberu volunt is cé remote detratu a Deo, qd existat operatio, negant .t. eã pdefinitũ cé reqsitũ, vt sstuat priũ pximu ordine na pxime priu ad actu, vnde remote sciũ et pacens pdefinitu adiungi docent talit. vt relinquat immutatas pximas oẽs; cãs indiferentes ad vtrũvis: vnde facile discriminant hi pdefinitu a pdetratt. Thomistaru., ideoq poss oẽs societis authores vti roẽ qua nos vtimur; secus. a. alia roẽ, qz repuli nº. 42., que pugnat cũ his nris pdefinitoribg, de qua multa dica inferiũ. =1= .d. 6. an phica pdetratio reiicienda sit qa pugnet cu libert radicali 9a dict is et 9a riet is.

2 Si phica pdetratio sponi posset cu libert frali ñ é dubiu qnetz posset cu libert radicali rũ 9a dict is. qz 9a riet is amice federa

vi

vi: qua ppi a Thomistis p̃detratio cu omni libert. oponit, dubiu qr e an salte pmittat volunt. liber tẽ radicalẽ etẽ dato qd pugnet cu libert. frali. Nomine v. phisicę p̃detrationis intelligim⁹ ut dixi principiu ans et p̃reqsitu ad oẽ actũ et illũ ireuitabilit. inferens, nã si vox ea scet priu ans, et inferens, n tamen reqsitu ad effectu, ut visio beata p̃de trans ad amorẽ Dei; certu e exhoc q p̃detra tionis n everti libertẽ radicalẽ volunt.is, et si fralis libertas excludat. Beatus enim re tinet libertẽ radicalẽ ad amorẽ Dei liberũ ex ercendũ sub indiferenti cogn. Dei, qzhem⁹ invia: restat q° dubiu derigida p̃detrat. phica.

2 Sit 1ª scla. phica p̃detratio repug nat etẽ q pugnat cu libert. radicali volunt.is: unde si phica p̃detratio scedat infert aliũ ee volunt.is es sẽ ab ea qz het de facto: pbat 1°: libertas radicalis est talit. e ad fralẽ libertẽ et usu liberu exercendu ali qdo sub reqsitis oibus stuentibus p̃cise pximã poẽ ad agendu: d. si phica p̃detratio reqrat ad stuen dã pximã oẽ poẽ ad agendu, repugnat qd liber tas fralis exerceat: q° phica p̃detratio pugnat etẽ cu libert. radicali. Mai. et coã patent: et min. stat ex tota disp. 4.

3 2° pbat ad libertẽ radicalẽ n suf ficit sub aliqb⁹ reqsitis tm agere posse; sub aliis .a. tm posse n agere: neq.n. exeff⁹ polit. cu nece ssit. scr ex posibilit. n operat.ĩs eng ex necesitate colligit oper.° libera: nã hęc indria n sub oibs

d. sub diversis reqsitis exercendũ, evenit etiã agenti nario: sol. n. oriens affert ex necesit. diẽ, sol a. occumbens infert ex necesit. noctẽ, et t. n. ẽ nec radicalit. liber ad illuminandũ: g. ut poã sit libera radicalit. talẽ exse vim habere debet, ut sub oibus p̃reqsitis, sub qbus pxime potens ẽ ad agendũ, pxime possit etiã actũ omittere; d. si p̃detratio reqrat. ut voluntas pxime potens sit ad agendũ, voluntas n. het ex se vim ut cũ oibus prereqsitis, qbus constituit pxime potens ad agendũ, pxime possit etiã actũ omittere st evictũ ẽ: g. p̃detratio pugnat cũ radicali libert. voluntis.

3º pbat. libertas radicalis exigit essalit., qd si ponat. pxima potestas ad actũ, l. omissũ, cũ illa possit ęque poni tã actio, qã illius omissio; p̃detratio v. quę reqrit. ut constituat. pxima potestas ad agendũ essalit. exigit, ne cũ illa possit pxime poni n. actus; d. hęc duo pugnant evident.: g. phica p̃detratio pugnat cũ radicali libert. voluntis. Confrat. 4º facultas quę petit n. alit. operari qã cũ necesit. frali, nec alit. omittere, qã sub reqsitis ad omittendũ cũ necesit., n. ẽ libera radicalit. ad alterutrũ: at voluntas indigens ad agendũ p̃detrat., sic het: g. n. ẽ libera radicalit. Min. pbat.: qa n. alit. agere pº, qã sub p̃detrat., sub qua t. operat. cũ necesit. frali. nec alit. omittere pº, qã deficiente p̃detrat., sub quo defu similit. omittit ex necesit.

Sit 2a conclu. p̃detratio phica pugnat cũ libert. contrariet.is: pbat.: libertas contrariet.is includit

dit libertẽ frale ɔa dict.is, erga duas species oppositas, s. extrema duo ɔaria: d. phica pdetratio pugnat cũ oĩ libertẽ ɔa dict.is erga trũ ad quẽ ẽ pdetro: pugnat g° cũ libertẽ ɔa riet.is: coá ɔstat: et min. ex dictis: mai. a. ex lib. de aia: nã q p° odiũ et amorẽ ex ercere libere, p° actũ utrũq tũ hẽre, tũ omittere: nã odiũ ñ ẽ põle nisi dũ omittit amor, nec amor, nisi dũ omittit odiũ. 2° nã ut det libertas ɔa riet.is debet eẽ pxime põlis actus utriũq ɔariũ: d. sive qrat pdetro ñ p° eẽ pxime põlis, alioq daret sĩ ad utrũq pde tro, qd repugnat, qa cũ hĩc actũ inferant, ɔponerent actũ utrũq ɔariũ, g° qd pdetro reqrat in actu 1° pximo pugnat cũ libertẽ ɔa riet.is.

Sit 3a ɔclu. pdetratio phica pugnat cũ libertẽ ɔa riet.is radicali. Pbat: libertas radicalis contrarietatis ~~mmm~~ includit libertẽ ɔa dict.is erga singulas species et actus ɔa rios: d. pdetratio phica pugnat cũ radicali libertẽ ɔa dict.is erga singulos actus, g° pugnat etiã cũ libertẽ radicali ɔa riet.is. 2° voá quẽ petit ut sub reqsitis ad unũ actũ, defi ciant ei, quẽ reqrunt ad oppositũ; sive quẽ ñ alitẽ pxime potens ad unũ actũ, nisi cũ ad aliũ ẽ im potens pxime; ñ hẽt radicalẽ libertẽ ɔa riet.is: d. voluntas exigit qd ei deficiat aliqd reqsitũ ado diũ, sit pdetro quoties hẽt oẽ reqsitũ et coentẽ pdetratẽ ad amorẽ; nec alitẽ pxime potens ad amandũ voẽ pdetrat.is ad amorẽ nisi cũ pxime sit impotens deta pdetrat.is ad odiũ; g° voluntas quẽ reqrit pdetratẽ ad amorẽ ñ p° ec libera radicalitẽ ad o diũ. = n.° d. 7. an repugnet auxiliũ phice pdetrans

qª pugnet cu͂ auxilio sufficienti, qd ad implenda p̄cepta dat etiã imdeteratis, a. s. sua culpa p̄cepta n̄ implentibus, quod affirmat universa n̄rã societas.

Et utraq̄ sentª nostris admittat grã divisioem in grã efficacem et mere sufficientem: conat' t. utraq̄ sentª qd ab opposita re eiiciat' unum ex his extremis, et coent' ea divisio turbet: na Thomistæ contendunt a nobis everti grã efficacem in eo q̄ salutiferi operatis nos a. contra nunc a Thomistis de medio tolli sufficientia auxilii quoad actus p̄ceptos, q n̄ exercent, et et imputabilitatem omissionis, qua p̄mittunt: et coent' omissionem implendi p̄ceptum asserimus in opposita sentª n̄ esse libera et imputabilem eis q p̄cepta n̄ implent: ad omissionem n. libertatem et imputabilitatem requirit pot. sufficiens ad motum oppositum, ex si p̄bet' urgentissimum n. argum: nã ex fide constat Iudam esse puniendum, qa culpabiliter omisit pœnitentiam finalem, et coent' oio libere, constat itaq ex Thomistis requi p̄determinationem ad pœnitentiam extremam, et Iudam n̄ fuisse p̄determinatum ad finalem pœnitentiam, qm omisit: quare si qo requiratea p̄

p. determinatio n. possit stare cu libert. l. imputabili
t. talis omissionis, et cu auxilio sufficienti simplr. ad
penitus iniuriam, convincit ex p determinat. n. ee requisita
ad verso tuo, d. ex hoc pcise capite repugnare, q3
vis aliunde n. inferret operat.

2 Authores q. societ. 5a citati
reiiciendo ei putant ex hoc titulo p ica p.determina
t. qa sufficientia de qre p vertit et imputabili
t. omissionis vel pcepti confundit: et pbat. 1o: na q. pcep
tis obligat, et ea n. implet, ac ideo peccat, het auxi
liu sufficiens ut actualit pceptu impleat: at si phi
ca p determinatio requirat ad observat. pcepti, n. heret auxi
liu sufficiens, q pcepta n. implet: qo n. requirit phi
ca p determinatio, l. q libere n. implent n. hent adimplen
du auxiliu sufficiens. coa constat. Mai. pbat 1o: qa
nemo tenet ad impossibile, nec obligari iuste po ad id
ad qd n. het sufficientia: nec imputari po cu pe
l. supplicio, q omittat id ad qd n. adsi oia requisita,
que paranda si aliunde.

3. 2o pbat mai. eade: na oppositu e,
hereticu et in Calvino Lutero q damnatu; ut pote qd
apte repugnat scrip. na l. saie q. dicit: qd ultra debui
facere vinee mee et n. feci. perditio tua ex te Israel
tm mo ex me auxiliu tuu. Ad Philip. 4. oia pos
sum in eo q me confortat. Ecclesias. ici 15. ne dixeris
p deu d est. Quar. etc. Trid. Zenonen. q sy
nodis et s. Patrib. Min. pbat na auxiliu sufficiens
affert oia, que requirunt ant ad operat., ultra que
n. desiderat aliud auxiliu. d. sola requirit actio:
d. inec q n. operat n. ade phica p determinatio, que pte

reqrit ant ad oe actu: q n dat auxiliu sufficiens, eneo q n operat, min. ultima pbat, q si daret phica pdetratio poneret inevitabilit observatio legis; quare recte colligit n adee pdetratu ex eo, qd n ponat observo pcepti: n e q reqsita pdetratio, l. si reqrit, is q n operat, caret auxilio sufficienti.

4 Pbat 2o nra sclu. l. q n observat legg instantu, adsi oia que reqrunt ad observatu actuali, l. n adss. si 1m; go pdetratio n reqrit et auxiliu, ans, et ideo n ade; l. si reqrit et ade, componi po cu operis negat, qd cu illis essa pugnat: si 2m; go n het auxiliu sufficiens; inipso n. includunt oia, que reqrunt ant, et ultra que n desiderat aliud auxiliu. 3o nq in ha sent a Shomistaru priu indiferens q diu n tollit indria n e sufficiens ad agendu; repugnat n. qd actio pgrediat a prio n pdetrato: d. indria tollit ex pdetrat phica: neqt g ee pxima sufficia sine pdetrat phica: d. hec n reperit in eo q n operat, alioq pdetratio cu operis negat spani posset: go q n operat n het ablute suffic ad agendu, et so eq het q pdetrat et re ipsa ssensu elicit.

5 Pbat 4o: cu ho sufficiens het auxiliu, p ipsu stat qd n impleat pceptu, et n p deu, ideo q reu e ho culpe, l. suplicii: d. cu caret auxilio reqsito phice pdetranti, qd n het in sua potestae, n stat p hoe, quominq n observet pceptu, d. p deu, q n offert auxiliu reqsitu ad observatu pcepti, qd .t. ho n het in sua potested; n g het auxiliu sufficiens ut imputet omissio, q n operat, eo qd pdetrat careat. Coa sstat et maior: min. pbat: nq

de

defḡ auxilii p̄determinantis, q̄d ad legis observantiā requirit, p̄ deū stat, q.ª n̄ pendet auxiliū id ex arbitrio n̄ro, s. ex solo deo: p̄ deū q.ᵒ stat defḡ observat̄ legis. coa p̄bat: q.ª defḡ p̄detrat.ⁱˢ cū observat.ⁱˢ defḡ conectit, et illū infert; neq̄ n. observatio cōponi cū defḡ p̄detrat.ⁱˢ, s. p̄ que stat hic requisiti p̄ri defḡ. q̄ cōnexus ē cū observat.ⁱˢ defḡ, p̄ ipsū etiā stat defḡ observat.ⁱˢ, ut et ans illū inferens: sicut p̄ que stat defḡ act.ⁱˢ que requirit ad opus p̄ eū etiā stat operis defḡ et p̄ que stat defḡ solis, stat etiā lucis defḡ ex sole fluentis. q̄ p̄ deū stat defḡ observat.ⁱˢ p̄cepti, sic et p̄ eū stat defḡ p̄detrat.ⁱˢ ex quo p̄ ēq̄ cōq̄ omissio legis infert.

6 q.ᵒ sfrat: tū essalit cōnexus defḡ p̄detrat.ⁱˢ cū operat.ⁱˢ defḡ, q̄ defḡ act.ⁱˢ e cōnexus cū defḡ vitalis actus aquo realit̄ dis tinguit incōi sent.ª: s. si p̄ deū staret defḡ act.ⁱˢ, p̄ deū etiā staret defḡ actus vitalis, q̄vis actio n̄ ad posse, s. ad actualit̄ agere p̄tineret: q.ᵒ si p̄ deū stat defḡ p̄detrat.ⁱˢ p̄ deū etiā stat defḡ operat.ⁱˢ impleturq̄ p̄ceptū. Et p̄detratio p̄tineat n̄ ad posse, s. ad actualit̄ observare man dā... Premitt.ᵒ p̄ deū stat q̄d n̄ existat auxiliū p̄determinans, q.ᵒ similit̄ q̄d n̄ existat actio p̄determinatis ad volunt.ⁱˢ actū, qua p̄ceptū implendū ē: q.ᵒ p̄ deū etiā stat q̄d n̄ existat actio voluntatis observatura p̄ceptū: hec n. ē inseparabilis a act eiusdē cū act.ᵘ p̄detrat.ⁱˢ

7 P̄bat 8.ᵒ [illegible] p̄ deū staret q̄d voluntas p̄cepta n̄ impleret ut p̄ volunt.ˢ

ntrâ n̄ staret nec id illi verti aut imputabile foret, qd e' 3ª fide. Pbat illatio: qª defs pdetra tiõis antr ad opus reqsitæ n̄ stat p volunt̄s ntrâ, ut patet: itē in sensu 3posito cū eo defu pdetratiõis ante n̄ stat p volunt̄s creatā, nec illi vitio verti po defs et omissio rei pceptæ, qª cū defu pdetrat' 3po nit neq opus pceptū: gº defs operis pcepti n̄ e' volit liber et ideo neqt adscribi vitio volunt'. cõa patet: qª defs hic nec in se, nec innanti defu pde trat impedire potuit; qª nec cū defu pdetratiõis ante sponere potuit voluntas opus pceptū, nec impedire potuit ne pdetratio deficeret ant: gº n̄ p verti vitio volunt' defs observatiõis legis: qa nec ei culpa sit qd defs operis pcepti cū defu pde trat' 3positus sit, qª n̄ fuit in eis potest̄ cū pde trat' deficienti componere rē pceptā; nec vitio voluntatis evenit qd defs operis pcepti divisus fuerit a pdetrat'; qª voluntas n̄ potuit facere, qd existeret pdetratio, cū qua pceptū 3po situm esset, aut qd existente pdetrat' n̄ esset opus pceptū gº nulla via fuit omissio pcepti pu volunt̄s evitabilis; gº n̄ omittit' ex culpa volunt'; d. qª n̄ het oia, quæ reqrunt' ad opus pceptū et aliunde 3ferenda ss.

Urget' 1º: cū p volunt̄s stat operis defs cū adexist̄ operis solū desiderat', qd voluntas ve lit: d. q3oo deficit pdetratio, n̄ solū desiderat' ad ex ercitiū operis qd voluntas velit, d. etiā qd phice p detret' independent' a libito volunt': gº defs operis tunc p volunt̄s n̄ stat. Illumit' 2º: defs operis n̄

éa vo . . et q̃do sine libert.e destuit aliquo p̃vio qd requirit ad opus, d. q n̄ operat q̃a p̃detrat.e caret, n̄ operat, q̃a sine libert.e destuit reqsito p̃vio sine quo p̃ceptũ opus existere n̄ p.o: g.o def.9 operis p̃cepti n̄ inma se p̃venit a volunt.e libera, d. a def.u reqsiti, coã ɔstat et min. mai. p̃bat; q̃a def.9 huiꝰ reqsiti tũ é efficax et adequata cá cur opus deficiat: sicut qd Babilonica flamma n̄ ɔvuserit n̄ adscribit igni, d. Deo, q̃a n̄ ab igne. q p̃ptẽ erat, d. a Deo fuit def.9 vrsalis ɔcursus vltimo p̃detrantis ignẽ ad vrendũ.

q . Ɔfrat.9 9.o nec voluntas omittentis opus p̃ceptũ het auxiliũ nariũ vt exequat opus iniunctũ cũ p̃detrat.e ɔpositũ, nec vt exequat id a p̃detra. e divisũ: g.o nullatenus ad opus p̃ceptũ het auxiliũ sufficiens: hec n. affert oia quę reqrunt ant. ad opus ɔponendũ aut dividendũ: g.o nec vitio volunt.is deficit opus p̃ceptũ, aut ɔpositũ; aut a p̃detrat.e divisũ. Vltima coã ɔstat: q̃a nil vertit vitio, si vel nariũ, l. impole volunt.i sit: debet .n. ẽẽ liberũ: 1.a coã ɔstat. Ans p̃bat quoad 1.ã p.s: q̃a n̄ het in sua potest.e p̃detrat.ẽ ad opus reqsitã, cũ qua ɔpona t.r opus p̃ceptũ, et sine qua poni neqt: g.o n̄ é sufficiens auxiliũ ad opus p̃ceptũ cũ p̃detrat.e ɔponendũ quoad 2.ã v.o p.ẽ mo p̃bat: q̃a cũ def.u p̃detrat.is ɔponi neqt opus p̃ceptũ, nec cũ p̃detrat.e p̃ceptũ opus omitti p.o: g.o nec voluntas é sufficiens ad dividendũ opus p̃ceptũ a p̃detrat.e. c. 2. nec omissẽ p̃cepti liberã ẽẽ, nec imputabilẽ imp̃detratis ostendit.

Ad 10. Qd a omissio pcepti n sit imputabilis ei q n implet si reqrat auxiliu phice pdetrans ad actu pceptu ex dictis apte colligit et pbat 1o: qa phica pdetratio reqrat ad og actu, et illa n oferat hoi n operativo pugnat cu libertate tu frali qz radicali talis omissis: qiquoties omissio n e libera, d. oio naria negat imputari culpe il. suplicio: qd q pdetratio reqrat ad og actu, et illa n oferat pce in violantiby pugnat cu imputabilite talis omissis, unde cstat nec adee tunc sufficiens auxiliu ad actu oppositu: aliq foret omissio libera. Coa patet. Ad pbandu 8 mai. iteru recentiores accumulant qequ extulerant ut phent veri libertas act is ex phica pdetrae cu tu eis liciis tuxenda sit utraq pdatio. breviq ad ame pbat. n minus reqrit ad actu, et illa infert pdetratio, qz reqrit ad omissionem actus, et illa infert negatio pdetraris. d. oo ea prata pdetratio facit actu oio nariu, nec pmit tu radicali e liberu; omissiones facit simplir impole: ergo negatio pdetraris ad actu pceptu facit omissione actus oio nariu; imo nec patit radicalit e liberu: unde contrariu actu in sensu cposito reddit simplir impole. Et servata pporte, ptq cetera que d. q. ponderavimus 3a pdetrata ad actu, hunc etz in scopu afferri posr. Solutiones d. hic excogitabiles satis ibi repulsi sunt: quare re petere rursus nec opus e nec vacat psertim qa similes si aliis mox afferendis.

11 2º pbat.ʳ nq noc neq t inius
te puniri, qd n faciat rē chimericā, nec id exigeat
pē verti pº: ð. hoē impdetratus ad ꝯvers.ᵉ pcepta actu
* ꝯverti chimericū ē apud Thomistas, in sensu ꝯposito ta
lis impdetrat.ⁱˢ: gº n pō iuste puniri, l. eiq imputari
vitio, qd n ꝯvertatur. Mai. ē ꝑ se clara: min. ē Tho
mistica sentª coa patet. nq rōe: l. impdetratus ꝯver
ti chimericū ē, l. n.: si 1ᵐ, gº n ē pœna dignus, nec viti
osus q n ꝯvertit, eo qd impdetratus ē. Si 2ᵐ, gº si re ipsa
ꝯponat ꝯversio cū negatᵉ pdetratⁱˢ, n. existet aliqua chi
mera, qd t. obstinate negat: et si semel ꝯcedat n erit
reqsita pdetratio, qm sine pdetratᵉ ꝯtingat absq re
pugnª 1º, qd ꝯcretio duorū sit operantis a n opera
ti fiat a solo Deo: 2º qd cā 2ª subordinet 1ᵉ: 3º qd
actio detret ab indifferenti prio, ig q.ʳ ad hęc n ē ncā
ria pdetratio; l. si reqrit, toties ē impossis impdetra
ta ꝯversio, quot sᵗ absurda, quę sequnt ex ꝯversᵉ posi
ta sine pdetratᵉ.
12 3º pbat. n pº hō puniri qd n fa
ciat id ad cuiq exequtō n hēt oīa ncāria nec ea
valet acqrere p suo libito, ðr impdetratus nec hēt
oīa quę ncāria sᵗ adversis, nec ea p suo nutu ꝯ
parare. pº: gº n pº iuste puniri qd n ꝯvertat. coa
patet, et min. ex adversariis ponit, pbat. mai. qª
recfq ꝯversⁱˢ pcepta tūc n orit ex arbitrio libero
creato ſ. ex Deo n pdetranti nos: Rogantibq n. cur
hō n ꝯvertat, optimā rōē assignabis iuxta Thomi
stas si dixeris: qª n ē a Deo pdetratus: et adeo
legitimā rōē, iuxta Thomistas, assignas, vt ex ne
gatᵉ pdetratⁱˢ cognoscat certissᵉ Deū hoc hēe

vertendus, cum n. ei deficiat id qd essale req sim e ad oversum, quo mo nec apphendi poterit, qd ho ovor tat impdetratus.

13 Urget 4o: qa lt iuste puniret hc, q n. overtit, hens poq vt overtat; ex cuius exercition sequt aliqua chimera; vm is q solus het poa vt over tat, ex cuius exercitio seqt odictio, l. chimera, n po iuste puniri, si n overtat; alit ob impole puni ret: at impdetratus so het poa vt overtat ex cu ius exercitio seqt aliqua chimera seu odictio trorum: go impdetratus n po puniri, qd n overtat. Min. pbat 1o: nam impdetratus irisensu oposito over ti chimericum e, nec ad id e vlla poa, nisi talis vt ex illius exercitio chimera sequat tot ex capitibus impoiis, quot capitibus ipdetratio reqrit ad agen dum.

14 2o pbat min. ide pole simpli r qd si ius existat nullus infert impole: oa t. ide im pole simplr e cuius exist si ponat infert odictio, d. impdetrata oversio talis e, ut si ponat existens mul tiplex impole deducat: go n e alium pois impdetrata oversio: neqt q imputari... Arist 9 metm c. 3. et 4. dum ait: qd si suppoimus ee, aut fieri ee, qd n qdq e i pole ..a e, nil impole erit. osonat etm S. Tho. in id caput lect 3. litt. V, illa so pole e ee aut fieri, lt n sint, q bus positis n seqr aliqd im pole. min. a .. Thomistis admittit.

15 Dices repugnat actus overs impdetratis, n. t. repugnat poa sufficiens aut poitas oversi. oa t. e et pbat 3o min. e no 13: dum e impolis ex

exist^a^ rei, rei etz s^m^ se dit impolis; q^d^ q^d^ n. s^m^ se pole dit, ideo censet pole, q^a^ n repugnat eis exist^e^: d. ad existat actualit impdetrata aversio repugnat: g^r^ impdetrata aversio s^m^ se repugnat. q^o^ p^r^ exis tat actus impdetratus ideo repugnat, q^a^ sit e ac tus creatus plicus detratus et ideo cu pdetrat^e^ nexus: d. id etz het actus creatus s^m^ se quovis in sta tu cogitet^r^: g^r^ quovis in statu repugnat actus im pdetratus. c^o^ que p se reqrunt ad actualez exis tez ab eff^ii^, reqrunt etz ab eff^ii^ s^m^ se quovis in statu, sub statu sibi pportionato: quare, q^a^ liberz ar bitriz, nrz, et d^a^ voluntas reqrunt ad existez aversis etz reqrunt aversi s^m^ se quovis in sta tu pportionate: d. pdetratio p se reqrit ad existez aversis imparabilis: g^r^ in quovis statu reqrit pde tratio sub statu pportionato: quare aversio polis e get pdetrat^e^ poli, et aversio futura pdetratz futu rz exigit.

16 6°: nz impdetrata aversio dicit sensuz opositz aversis cu negat^e^ pdetraris; d. sensus is te opositus, penes Thomistas e impolis simplit: g^r^ impdetrata aversio simplit e impolis. Deinde vo luntas statz hunc a se depellere n po nec adqrere pdetratz, g^r^ e impole simplit impdetratz actu libe re averti: d. nemo iuste punit, qd n ponat id, qd e ipsi simplit impole: neqt g^r^ ho puniri, qd n aver tat impdetratus. c. 3. duplex evasio 1° precluditur.

17 Resp. 1º: n. implentibus pcepta tribuit sufficiens auxilium implere, sed n. oplere sufficiens, qa pderratio cu sit poq oplementum ultimum, donat ad posse oplerum at auxilium implere sufficiens e ad ure sufficiens ut abute sufficiens et imputabilis culpe n. opero, nq. sed ca n. heat oq, oditq; aut applicatq requisitq ad effum rsit. heat virtq activq exse, dit absute sufficiens ad effum; st. visus dit exse sufficiens ad videndum, et si lux desit que reqrit advidendum. Ita ret Albarez d. 79. n. 2. et 3. d. qs toceq cus sit, ut in media luce n. videat exemplum ida luce petitur q nobis ee luce clarius

Lorca ... Refutat go 1º: ... cui, p. or, imputabit culpe n. videre? nu ei q visione appris oculis ambit, et ideo s. n. videat qa deficit ei lux q3 in potest n. het sub nocte multa? nu ei q luce antecedent auhit. Huic plane rebis: iq .n. sine vitio n. videt ille, cui lux eripit, qq ille cui gemmas eruit oculus, q n. utrq. recurare possit, cu utrq q requirat ad videndum: go satis e ut n. imputer operis omissio, iqd ans requisitum ad opus independent a me o osensu, l. ant au erat; ut virtus incompleteste sufficiens p.severet. 2º reicit: nq ignis Babiloni cus n. potuit absute ourere: nec Cordubensis ignis e absute potens, ut Hispalenses calefaciat, defuso ... reqsiti: nq ca n. varia du absute p. inevitabili

sit° operat'; cū .n. ignis ex solū req siti defu n̄ operet, signū ē absolute n̄ posse: sat q'ē ūt volū taij absolute n̄ possit implere pceptū, qd ei defi ciat regsita p'detratio, lt incōplete sit sufficiens.

19 3° repellit: ut vitio volū tis imputet operis defc9 n̄ satis ē, ꝑdvis auxiliū incōple te sufficiens cū quo ꝑponit impoā ꝑxima simplit ad opus imputatū, alioq Deg cūd simplit impōe nō oo ligaret; d. reqrit ad id auxiliū cōplete sufficiens, et cū quo ꝑponi nequeat impoā simplit at q n̄ implet pcep tū et p'detrat' caret, n̄ hēt aux.liū cōplete suffici ens, et cū oib9 reqsitis excludens impoq simplit; q° n̄ hēt auxiliū sufficiens ut ei culpę possit im putari defc9 operis pcepti. Coa ꝯstat et mai.

20 Min. pbat': qa virtus activa de se si desit applic°. l. aliud ꝯprīū. hēt impoq sim plit ad actū: visus .n. absente luce n̄ p° absolute videre s^m Aug. lib. de nā et grā c. 20. dū ait: oculus cor poris etū pleniss° sanus, nisi candore lucis adiu tus n̄ p° cernere. Et lib. de peccatorū meritis c. 5. Ut .n. videat adiuvat a luce, nec ꝑiūus oio, nisi illa adiuverit, p°. ex quo pbat Aug. nā sine grę viribȝ impoā ad actū salutarę hēre: vis q'activa sine reqsitis antib9 ad agendū ē simplit insuffi ciens, et ideo n̄ p° illi vitio verti n̄ oper°, si ea il li tribuit, utiq ꝯ. carę reqsiti.

21 2a solutio sit: omissę operis pcep ti volunt° tribui, qa p hoc stat defc9 p'detrat'; ex qua posset impleri pceptū: qa cū Deg illā oib9 offe rat, hō suis peccatis illā impedit: et p hoc staret n̄

volare, sicut deus offerret alas ad volandum illas non respueret, ita ret Albarez. d. 28. n. 20. d. in lis hec evasio in pedem revocat a priis thomistarum, et retractat attributa, que frequent ipsi de physica predetermin. docent; eam sit ex solo dei libito pendere; nec scrutandum esse cur aliis a deo concedatur, aliis negetur: quod passim in suis scriptis adversi doctores inculcant.

22 Preterea refellit 2o: nam ante lapsum hominis et Angelorum culpam nullum precessit peccatum, quod impediret, ne deus requisitam predeterminationem ad implendum preceptum illis donaret: ergo non stetit per Angelum aut per hominem precepti transgressorem, quod non habuerit predeterminationem requisitam. Dices: per eos stetit: quia non se disposuerunt ad predeterminationem impetrandam per eius aut alio merito. 3a. tale et refutatur 3o: nam demones antequam peccarent elicuerunt in instanti precedenti meritorios et impetratorios actus equales, aut ferventiores actibus Angelorum beatorum; in instanti vero 2o deus illos discrevit in actu 1o predeterminando bonos et non malos ad perseverantiam, quia ante predeterminationem inequalis illa dispositio pendens ab eorum arbitrio precesserit, ergo defectus previe dispositionis non fuit in demone causa negate predeterminationis.

23 4o reiicitur nam vel inequaliter se disponerent, aut predeterminationem impetrarent alii vel alii, requiritur etiam predeterminatio, qua per actum liberum id fieri debet; ergo vel predeterminatio deficit sine voluntatis culpa, vel non deficit absque culpa? si 1m: ergo etiam dispositio, vel observatio precepti defecit absque culpa voluntatis: si 2m; ergo defectus illius predeterminationis ad dispositionem esse hominis culpabilis, quia non se disposuit alia previa dispositione; quare progrediemur in

in infinitum. Dices: carentia praedeterminationis imputari quia non se disposuit homo cessatione, s. omissione pravae voluntatis. Quia tunc quia omissio non est conversio ad auxilium, atque convenire debet ab auxilio gratiae: nam alias sola natura se disponeret ad gratiam efficacem, et se discerneret ab eo, cui gratia non donatur; quod est Pelagianum: at ante prius ad eam omissionem non pendet ab alia dispositione voluntatis: quia carentia talis auxilii praedeterminantis revocanda non est in defectum voluntatis.

24 6o: nam ut omittat libere oravus actus requiritur carentia praedeterminationis ad actum: nam si detur ad actum praedeterminatio nequit actus omitti, d. carentia praedeterminationis ad actum non est mihi libera, nec a mea potestate pendens nisi rursus ad aliquam priorem dispositionem recurramus, et ex ea [illegible] in infinitum. quo [illegible] refellitur: non est ulla dispositio, quae connexa sit inevitabiliter cum praedeterminationis defectu quo praedeterminationis referri nequit in voluntatis defectum: consequentia constat: nam cum dispositione non deficienti d. primi, iungi poterit defectus praedeterminationis si non infert infallibiliter ex dispositione, quare non in defectum dispositionis d. in alium, ad prius revocari debet defectus praedeterminationis.

25 Antecedens probatur: quia nec positiva, nec negativa dispositio cuicunque adnectit infallibiliter gratiam efficacem: non positiva quia si qua foret efficax ad impetrandum infallibiliter auxilium efficax ea foret oratio: d. oratio non impetrat infallibiliter, ut patet et experientia docet efficacem gratiam nisi diuturna sit, saepe tamen urget praeceptum subito, quando non mora sit ad orandum, ut si iam consecraturus peccati omissi recordetur, et teneatur ad contritionem eliciendam, cum tamen diu tunc orare non liceat non poterit infallibiliter impetrare praedeterminationem ad contritionem: licebit quo non contritione consecrare sine sacrilegio. Deinde potuit [illegible] instanti 1o, quo Deus

ardentius dilexit, orare de; ut in initi sequenti conferret auxilia efficacia ad perseverandum; quod t. deus ne quaverit: ergo non est ulla dispositio, quae probe pdetratur infalibiliter asequatur.

26 Hinc est, quod nec ulla dispositio negativa, (omissio pura possit esse medium infalibiliter extorquendi pdetrationem: 1º quia ut omissio pura libera sit, adesse debet pdetratio, quae requiritur ad actum oppositum, aliter, si deficiat, erit omissio naria, nec erit a voluntate orta defectu requisiti: de ea pdetratio cum antecedat omissionem liberam negat cum ista impetrationem, recurrendum g.e ad aliam et sic in infinitum. 2º nam maioris est impetrationis et meriti dispositio positiva, quam omissio pura: d. dispositio positiva non extorquet a deo pdetrationem: ergo nec omissio pura. 3º nam in sententia Thomistica non est omissio pura meritoria, vel impetratoria.

27 Deiicitur, 1ª negatio pdetrationis nec est libera nobis per modum obti; nam ad hoc opus esset, per cognoscere vel experientia constat nihil in mentem venire nobis non operantibus de pdetratione, (eius negatione. deinde nec est libera per modum actus: adhoc n. opus erat, quod pdetratio posset a nobis in manum efficit, cum n. est omissio libera per modum actus, voluntas efficere potest oppositum ergo 1º negatio pdetrationis nullo modo libera potest esse nobis impdetratis. [illegible] [illegible] liberum aut est liberum, ut eorum dignitum et dimatum, vel ut actum a voluntate proveniens

2º si nobis imputaretur omissio rei praeceptae, quia nobis libera dicitur in negatione pdetrationis; et haec ideo nobis etiam imputaret, sequitur quod teneamur orare pdetrationem ad actum praeceptum, sicut is cui promissio sacri culpae tribuitur, quia non ingreditur templum ut requiritur ad sacrum audiendum tenetur adire templum: at nos non tenemur ad pdetrationem
de

ꝓtrahenda: tum qa n cognoscimus qd mediu adhibendum sit, aut qd impedimentum auferendum ad illam ꝑparandam, sine qua cognitione n possumus ad illam adquirenda, obligari: neque igitur imputari nobis negatio ꝓtrationis, et consequenter nec omissio ni precepti pro imputari qa libera sit in negatione ꝓtrationis.

Non oportet igitur dedaleas illas frangamus alas quibus Albarez nos effinxit: ideo .n. icarus dedisse pennas suas inet usu pennarum implicatum et alis obvolutum: gloriosos etiam atque cristatos vidi milites qui plumas suas plus ꝗquo iactant n semel impulimus e certamine maie saucios abiisse: d. cum igitur hereamus alas volaturis offerunt infallibilit ꝯferendas post antum ac liberum hois acceptatem, aut mox annecterent inevitabilit alas: v'm ut accipient, nre q runt alas, d. ut eis acceptatis plumescat in plumis ad volandum: et ideo p eum q libere recusat alas, stat qd n possit absolute proxime volare: ꝓtratio v nec annectitur infallibilit operationi libere voluntatis ante ꝓtrationem, nec solum requiritur ad observantiam precepti, d. ad ois etiam dispositionem antum: unde qd ho n ꝓtrext, et ideo n operetur, n stat p hoe, d. p eum q requisitum ꝓtrationis hois negat.

30 Et vero vequet evident exemplum: si requirerent alas n solum ad volandum, d. ad acceptationem alas n staret p hoe n volare quidiu deus n instruat illum alis: quo nec stabit p hoe, qd n impleat preceptum quidiu n ꝓtrat ad id: qa ꝓtratio requiritur n solum ut impleatur preceptum, d. etiam ut ho disponatur ante ad hoc ut ꝓtretur. Hac roe forte victus Albarez lib. 3. resp. 1. d. et 7. sententiam deposuisse videtur: repellit .n. ibi p ocium varias sententias, que ꝯstituunt auxilium ef

ficax phice pdetrans in potest[e] volunt[is]. 1° sent[m] Zumelis, q docet pdetrat[m] ee sitq in arbitrio nro p n resis t[m] pòu[m] ant[m], que fit p aff[s] imp fectos, .d. liberos, q fiunt ab auxiliis sufficienti, qbs voluntas a rebs secu laribs retrahit ut negotio salutis incumbat. Impbat 2° sent[m] Cabrere docentis pdetrat[m] in nra potest[e] sitq ee p n resist[m] pure negativq, et ablativq impedimentory p viq ad auxiliu phice pdetrans.

31 3° reffellit Albarez sent[m] Petri à Herrera, que suppresso noe r. fert Zumel, q docuit p detrat[m] in nra potest[e] astutq ee p ipsu asensu liberu elicitu ex pdetrat[e], d. in g[e] cq materialis ant[m], subse quent[m] t. in g[e] cq efficientis. d. hec sent[a] recedit a cói Thomistary, cu qbs mé pugnams et ptinet ad sent[m] medij qz seorsim repellems; d. hinc colligere li ceat qz sit sibi disimilis, et qz inmemor sui M. Albarez. Sent[e] t. ille due satis reiiciunt ex adductis, et ex eis, que collegit amicus noster Albarez, et sue quo q momentu hent. demu arverto qd Albelda p cq, ieris urget argtis s[a] factis, ut i. admittat, n reqri p detrat[m] ad o[m] act[m] liberu, l. omiss[m] ee liberu imp de tratis, qz vis n sit p xima potestas ad utru, q sub cibs actibs omiss[m], qd ipse aiictus admisserat, ut suo loco revincq. c. 4. extremu effugiu occludit.

32 3m effugiu e: ad auxiliu suf ficiens sat ee qd voluntas heat, que requirunt ad pos se lt n heat auxilia, que naria si ad actualit

vel

velle, s. ad observare p̄cepta: sine p̄determat. q. qui volun
ti sufficiens auxilium, q.a p̄determatio n̄ requirit ad posse,
s. ad actualiter velle, s. ad observare p̄cepta ita certatim
Thomistæ cum Albarez de auxil. d. 17. n. 29. et d. 22. n. 33.
et d. 23. a n. 30. qd explicat exemplis: 1.o nam albedo requirit
ut hō sit albus, n̄ t. ut eē possit albus. 2.o q.a lumen ena
rium, ut visus actu videat, n̄ t. ut colores possit absolute vi
dere.

33 D. hæc evasio 1.o reiicitur: q.a n̄ p.o
p voluntatem stare, qd n̄ operetur, nec ei vitio p.o verti
omissio p̄cepti, nisi voluntas habeat in sua potestate re
quisitum, oē cum operatione connexum, sive requiratur ad posse,
sive tm̄ ad actualiter agere, cuius inde defectus in vo
luntatem verti possit, alioq defectus operationis adscribi ne
quit vitio voluntatis, ut argutis a cap. 1. convictum ē; et
urgetur actionis exemplo p̄posito n. 6. nam s. actio dis
tincta realiter ab actu voluntatis pertineat s.o ad
actualiter agere; si t. actio n̄ esset subiecta po
testati voluntatis ut p voluntatem stet si deficiat actio
n̄ posset stare p illius defectu illius actus, q narrio esse
quæ ad defectum actionis nec omissio verti posset culpæ volun
tatis.

34 2.o refellitur a priori: nam aliud ē rem eē
possibilem absolute diversum a. ē eē mihi, seu mea potestate possibilem: eō n.
aliqd eē simpliciter et absolute possibile, s. nec in mea potestate, nec in ar
bitrio sit aliqd requisitum ad eē rei, sed immo sit in alterius potestate, s.
arbitrio: cæterum n̄ p.o eē mihi possibilis actus, aut ex mea potestate, si quæ
requirantur ad existentiam rei n̄ sint in mea potestate s. arbitrio, nec actu
mihi collata: q.a rem eē possibilem includit essaliter, qd possibile sit oē, qd
requiritur ad existentiam. quapropter si sit impossibilis actio. s. physica p̄de

tratio n esset absolute potis actus; quod requisitum est mihi possibile includit essaliter esse mihi possibile ... actualiter assistens quidquid requiritur ad existentiam rei: nam quaecumque requiruntur ad polit. absoluta, requiruntur ad polit. a me relata; ergo quamdiu non est mihi possibilis praedeterminatio, quae requiritur ad actum, non est mihi possibilis, aut imputabilis actus.

35 3º refellit exemplis obiectis ab Alvarez: non postare per hoc, quod non videat colorem, aut quod non sit albus, si per hoc non stat quod non adsit lux, quae requiritur ad videndum, vel quod non adsit albedo quae requiritur ut sit albus: per Corbum enim non stat quominus sit albus; nec per hoc quod multa iam nocte tenebris obducitur obtam non discernat; sed nec albedo nec lux, apud Alvarez, requiruntur ad posse, sed ad actualiter esse videntem, et album; ergo similiter non stabit per hoc, quod actu praecepta non impleat, si per ipsum non stat, quod non sit praedeterminatio, quae requiritur ad actualiter implere, licet non sit ad posse necessaria.

36 4º reprobatur ob incommoda solutio: physica praedeterminatio, iuxta sententiam Thomistarum, ac principia ipsorum, requiri debet ad posse proxime: 1º nam omnia texta sacrae scripturae Conciliorum et Patrum, quibus Dominicani probant requiri praedeterminationem ad omnes actus supernaturales, aut irrita sunt, aut evincunt illam esse necessariam ad posse. 2º quia prius est apud ipsos efficiens actionis, et communiter illa antecedit prioritate naturae, vel causalitatis; principium a efficiens et antecedens natura sua actionem pertinet ad posse proximum, et non solum ad agere: minus ergo consequenter asserit praedeterminationem non esse requisitam ad posse,

cũ cstuat p̃ximũ poq̃ ad ipsũ agere. Vide quæ dixi disp. 9. an.° 130.

37 Cõfirmat᷑: roẽs etĩ ex q̃bq p̃determinatio requirit᷑, cvincunt, eã non s.° adverti, s. ad posse nariã eẽ, ut q.ᵗ in p̃detratus eẽ p̃xime pō tens ut actu cverta, urgente p̃cepto. P̃bat᷑ ans 1.° q.ᵃ s.ᵐ Thomistas ñ s.° hõ ñ se dicernit actu, s. nec potest se dicernere, 2.° ñ solũ actio detrata ñ orit᷑ ab indiferenti [illegible] pri[illegible] s. nec [illegible] versio nisi certa p̃naverit eã deq in p̃detrat.ᵉ; s. nec eẽ p.° nisi deq heat priũ in quo p̃neverit. 4.° ñ solũ ñ operabit᷑ cã 2.ᵃ nisi 1.ᵉ subordinet᷑, s. nec operari p.°, nisi priq operet᷑ cã 1.ᵃ 5.° ñ p.° cã 2.ᵃ n [illegible] poalit.ᵉ [illegible] [illegible] n [illegible] nẽ, s. nec p.° eẽ volentis aut currentis, e. dei miserentis: alit᷑ ex p.° poli posita iq in eẽ nullũ inferret᷑ absurdũ: at p̃ detratio reqrit᷑ a Thomistis ut hõ ñ se dicernat et ut priũ indiferens pot indiferens ñ se detret, cqte raq relata p̃pediant incomoda: ñ g.° reqrit᷑ p̃detratio s.° ad actu cverti, s. etĩ anteq̃ ad posse posse cverti.

38 G.° ñ sufficit posse remote, s. posse p̃xime nariũ ẽ, ut auxiliũ sit absolute sufficiens, et actus omissio libera sit et imputabilis: nq etĩ absq iudicio bonit.ⁱˢ ẽ poã radicalis et remota, q.ᵃ t. ñẽ p̃xima potestas ad actũ, nec auxiliũ ẽ sufficiens nec act.ⁱˢ omissio, deficiente cogn.ᵉ boni libera censet᷑ aut imputabilis: s. p̃detratio ctuit posse p̃ximũ: g.ʳ in p̃detratus ñ het auxiliũ sufficiens aut oĩa quæ re q̃runt᷑ ad posse p̃ximũ, et coẽm᷑ tũ omittit actũ

pceptu n̄ē pena, l. rephensione dignus. Sed quæ constituunt formaliter posse proximum requirunt efficienter, l. per modum actus Dei conducentis ad actualiter agere tamquam ad terminum; et econtra. quæ sine praedetermine non dantur omnia quæ requiruntur efficienter, et ut actus primus ad actualiter agere tamquam ad terminum: ergo nec dantur omnia, quæ constituunt formaliter posse proximum, et auxilium absolute sufficiens: alioquin posito eo in actu quod est possibile proxime sine praedeterminatione nullum inferetur inconveniens: at per te converti non praedeterminatum mille scatet impossibilibus, ergo non est possibile proxime. Denique ut imputetur omissio praeceptorum, adesse debet ad id omnia requisita quod homini praecipitur: secus impossibile praecipit, et obinculpabilem omissionem homo punitur: deus non praecipit homini posse, sed actualiter agere praeceptum: ergo ut det auxilium sufficiens ad imputabilitatem, adesse debent omnia quæ requirunt ad actualiter agere primum actum. Secus eius omissio non erit libera nec imputabilis. pr[illegible] alioquin non peccaret qui non observat mandata dum non posset; imo qui non posset obedire peccaret, cum tamen non sit in eius potestate non posse: neque ergo praecipi quod possim, cum id sit ante ad omnem liberum usum, et consequenter in nostra potestate non sit.

39 Hæc opinatio tam alte sedere reor hominum mentibus ut si demas adversarios hæc sit omnium fidelium persuasio, quare solutis adversariorum Illustr. Illas car. Algarviorum Episc. tayssé[?] vere censet tri. de aux. d. 2. p. 2. n. 13 et 14. ut ita dixerit: ista nugæ sunt si hæreses non sunt, primus non dicendi modus et involvit pugnam, et videtur fidei contrarius. quod ita probat: pugnam quidem involvit, cum statuit discrimen

int[er]

int. suffic. ad posse et suffic. ad velle: nam hoc posse converti non est aliud, quam habere potestatem ut convertatur; eiusdem vero modi fidei catholicae adversari, ex eo perspicuum est, quia si praedictum auxilium non sufficit ad velle, sed tamen ad posse, non tenetur homo velle, sed tantum posse; atque adeo non tenetur converti aut praeceptum servare. Siquidem ad haec non habet vires sufficientes. Fateor me non audere tam severa crisi sententiam hanc ferire, quam impune tot tamque catholici Theol. tuentur, ei tamen assentire mens mea vehementer horret. c. 9. opposita sententia Thomistarum; et quibus rationibus argumentis expenditur

40. Stare posse sufficientiam auxiliorum in eis quae certa non impleant, cum necessitate praedeterminationis ad agendum opera praecepta fateri tenentur adversi doctores, ut pote catholici, quia negari nequit adultis et reprobis conferri sufficiens auxilium ad salutem, quod [?] a. eadem non pugnent irrito nisu conantur ipsi probare 1o retortis in nos eisdem spiculis, quae nos in ipsos iaculamur: nam in sententia socie[tatis] in reprobus habent auxilium sufficiens ad salutem, et tamen non habent omnia quae requiruntur ut actu salutem consequatur: [?] non habent auxilium sufficiens ad salutem [?] hoc non includit omnia quae requiruntur, ecce par utrisque periculum impendet. Ans. probatur: reprobus non habent conditionem congruam ad perseverandum, 2o nec simultaneum Dei concursum. 3o

nec p̃destin͠ʒ ac volunt͠ʒ efficacẽ, quę nãria ss,
ut actu salutẽ ɔsequamur. Rẽ.t. apperti ē
discrimen int̃ Thomistas et nos: 1° q̃a p̃deteratio
dicit̃ ab eis prius ant̃ sic ɔsensus, et coent̃ ē requisi
tus ex p̃e poẽ: quę v° nobis obiiciunt̃, ɔsequunt̃ liberi
arbitrii ɔsensus, et ideo n̄ requirunt̃ ant̃ ex p̃e poẽ,
ɔ. comitant̃ ad existentiã actualẽ ɔsensus liberi nece
saria ss.

4. 2° nã ut ipsi docent p̃deteratio
n̄ ē in nrã potestate cęterũq gr̃e ɔcruitas, ɔstaneus
q̄ Dei ɔcursus, ita effic̃a dẽ p̃videntiæ p̃desti
nantis in nra potestate ɔstutass: sufulta.t.
auxilio dẽ gr̃e p̃venienti: n̄ in potestate
nrã p̃munita p̃ Dei gr̃ã ē arbitrii nostri ɔcur
sus, ex quo cę t° pendent: 1° qd̃ Deus noverit
scia media vocat̃ ex se sufficientẽ hiturã
esse si ponat̃: 2° seqt̃ qd̃ ea vocatio re ip
sa ita existens ē sufficienti de se fiat efficax
et ɔgrua. 3° fit qd̃ Dei ɔcursus arbitrii nostri ɔ
cursui comitet̃: 4° seqt̃ qd̃ voluntas, et p̃vid̃a
qua p̃parat̃ efficacit̃ gr̃ã de se sufficiens, ex
ɔiunctiõe cũ scia media futuri ɔsensus sub
ɔditẽ qd̃ ea gr̃ã ponat̃ fiat p̃par° vocat̃is ef
ficacis, aut sit requisitũ: sine quo talis p̃par° n̄ erit:
et coent̃ infert̃ qd̃, l. ea sit, l. n̄ sit sine illa p̃
vid̃a supnali, efficax erga salutẽ hõis: nã hęc ut po
te p̃destin° s̃m Aug. ē ɔscia, p̃par° q̄ beneficia
orũ Dei, q. b9 certissĩe liberant̃ q̃ cũq̃ q̄ libe
rantur, ut statui disp̃e. 12. de p̃destin̄e
a n° 1.

et

42 Et enim st arbitrium liberum ex dei grá sufultum facere p.º qd auxilium exse sufficiens reddat efficax in actu 2º. sicetiam detrare pº divinum intum, ut heat scia media operatis liberg conditionate future, p qz se divinus intq attemperat cum arbitrio nro, cognoscendo qdqd arbitrium eliget, sl ac voluntas nrá eligat: p qz scia d.ª volus us auxiliandi sufficient denoat pdestinº, l. ad pdestinq psupponit, quapp in nrá potest.ª constitutum é facere, qd voluntas efficax auxiliandi nobis sufficient fiat pdestinº p adiunctq scia media nrq liberq cooperatis, et pseverq, l. p volunt aliqz ex ea scia depen dentq n qª sit in nrá potest.ª ppar.ª grq sufficientis ex se, d. qª supposito, qd in deo sit efficax grq sufficientis ppar.º que n dum é ex se pdestinº, facere possumus, qd ex scia nrq cooperatis denoet ablu re pdestinº, l. alium ex uffu, q pendeat a pdicta scia, ,t in nra potest.ª n é, qd deus conferat entitm auxilii pvenientis; in ea .t. é, qd auxilia semel collata sint effica, de quo dixi tt. 2. de pdest. d. 17. n. 3. et infra latius exponq.

43 2m argtu p Thomistica sent.ª sit qa plura requirunt ad actualiter agere, cum ad posse pcise: l. t. qr auxilium phice pdetrans. requirat adaeqre poterit cum ei negar.ª cononi sufficiens auxilium, qd ad posse pcise confert. Rebis facile si distguas ans: plura deqª ig fra lis requirunt ad actualiter agere, qz ad posse concedo ans. plura de qª eq efficientis nega ans: nq quqcumq requirun t in qª eq efficientis ad actualiter velle l. agere, requirun in qª eq fralis ut ant constuat fralit ipsum posse pximum: cum n. efficientia tria cum suis conditibus lt sint ad agere tum ad tru distincta, ab efficienti n .t. conferant fralit ipsum velle idum existunt ant ad velle, sonus pstare poss in qª eq fralis ipsum posse pximum qd ex iis requisitis antibus intrinsecis

nuit. unde quę requirunt' efficient' ad velle tāq ad trū, requirun' t' etā fralit' ad posse ꝓximū ut illius ɔstitutiva: at n' oia quę requirunt fralit' et ɔcomitant' ad velle, requirant' etā ad posse: nā ut voluntas actualit' vellit requirit' in q. ce q' fralis volitio; st ut agens ꝓducat; requirit' fralis t' actio, quę t. ad posse n' s' fralit' naria. 2º reò st plura requirant' ad velle, qā ad posse, debent t. oia ɔstui sub potestᵉ voluntˢ, ut hęc sufficientia hedt ad actū, in qua t. potestᵉ n' ē phica ꝓdetratio. sᵐ Thomistas.

44 3º ꝓbant: etā repugnat insentᵃ societˢ qd operet hō destitutus actᵉ, s. efficaci grā, s. me iudice; sine ꝑscia ꝺfinitᵉ q̄ dª, qā insentᵃ Thomistarū qd operet hō sine ꝓdetratᵉ; d. q n' operat urgente ꝑcepto, st careat actᵉ ꝑscia, ꝺfinit q̄ dª, st et efficaci grā, n' ideo caret auxilio sufficienti, qd ut imputet' omissio requirit: g nec caret reqsitis ad posse, st careat reqsitis ad operatā actualē: gº q n' operatā qª ꝓdetratᵉ caret, hebit etā auxiliū sufficiens ut imputet' omissio, nec ei deficient ea quę requirunt' ad posse, st desint ea quę requirunt' ad actualit' operari. R. latū ē discrimen, ideoq̄ neganda csā: 1º qª tā actio, qā cętera divina quę pendent ex actᵉ n' ꝑtinent ad poā et actū 1ᵐ ꝓximū, nec eū ullo modo ɔplent, s. actui 1º ɔpleto superveniunt insentᵃ societˢ, et ideo nec includunt' in auxilio sufficienti, nec requirunt' ad posse ꝓximū, d. illi superveniunt: at ꝓdetratio requirit' a Thomistis ut ɔpleat actū 1m ꝓximū, q ꝑsupponit' ad actā, et ideo ꝓdetratio claudi debet in auxilio sufficienti, s. in ea

cen

cõ seri quæ requirunt ad posse proximum.

41 2º nam actio libera cum cæteris prærequisitis illi connexis est in potestate voluntatis absolute quæ pro nutu potest actum habere, vel impedire, quare licet actio non existat in eis qui non operantur, potest adhuc eis imputari, quod non operentur, quia defectus operis per ipsos stat, quia nolunt operari cum absolute possent: at prædeterminatio licet requireretur ad actualiter operari, non tamen esset in potestate voluntatis: quare qui non operatur defectu prædeterminationis non habet omnia quæ requiruntur ut imputetur omissio, quia non est ipse causa non operationis, scilicet carentia requisiti, quod in sua potestate non habet, sicut nec imputaretur homini defectus operis, si non esset in eius potestate concursus divinus actualis ad effectum requisitus. 3º repugnantia conversionis in prædeterminatis provenit ex defectu omnium quæ requiruntur ante ad conversionem, sine qua non est proxima potestas sufficiens ad actum secundum se; repugnantia vero conversionis ignorantiæ Deo, vel impræfinitæ, id est a Deo non productæ non provenit ex insufficientia prii proximi præced. ad actum secundum se, sed ex inseparabilitate conversionis a concursu scientia præfinitione quæ divinis propter eorum intrinsecam eorum connexionem.

46 Hinc non est, quod sicut non est ulla facultas sufficiens ad eam separatam, ita nec esse potest, nec requiritur prius sufficiens ad conversionem ut separandam ab eis adiunctis requisitis; hoc tamen non obstante datur absolute potestas ad conversionem non aliter ponendam quam comitante concursu, præscientia, præfinitione quæ divinis. Quoties enim tria sunt inter se mutuo connexa datur æqualiter et inseparabiliter proxima potestas ad omnes simul, et omnium eorum omissio compar potest imputari prius quod ad omnes eos tres est absolute sufficiens. Unde licet nequeat imputari voluntati quod non ponatur conversio sine causalitate, præscientia, id est efficaci voluntate Dei, quia non habet ad hoc auxilium sufficiens: voluntati tamen impu

rat. qd n ponat ablute jversio cęteris cũ adiunctis dei pra
tis; ss .n. hęc oiá jtemperata mutuo subta q̄ nr̄ę liberę po
testi sub req̄ritis oibus antibus sub q bus insensu jposito poseet
impediri. cęterũ impdetratus, nec het ant facultas pxi
mã et liberã ad actũ diviñ a pdetrat, nec ad illũ cũ p
detrat jposita; qa n e ineis potest pdetratio: qua ppt
impdetrata jversio simplit e impolis, et ideo nequaqz
imputabilis arbitrio.

47 4o pbavi po: repugnat qd auxiliũ aut poá pcise sufficiens ad actũ et ut imputet eius omissio, jiungat se sola cũ opere pcepto: pt auxiliũ qd sufficiens aliqd ultra reqrit ad actũ imputabilis: qo lz p detratio reqrat ad operari, poterit impdetratus here su ficiens auxiliũ et pximã poã ut jvertat. Rẽ distgo 1m ans: si par.ca pcise se 2 excludat aliud qdvis poę js titutivũ pveniens ad actũ negat ans: qa nullũ aliud ans poę pxime jstitutivũ reqrit ad actũ: si p eã parlã ex cludat qdvis etz ans fralit et comitant jcurrens, ad exer citiũ agentis jcedo e ans: nã agere fralit affert actũ, et ea seclussa jcipi neqt absq̄ repugna: deinde cis quo 1m coens: reqrit aliũ comitant ad effũ, transeat 1a coa: reqrit aliud ans actũ ut phica pdetratio, ne go coq 1z: ex quo colliges 2ã etz cóq ee negdã. Cętere ppes passim infestę ss in pnti jversia, milleq tungent ęqvocatbus explicandę ss.

48 Proquo notandũ e pxima poga actũ inseparabiliter ei psus et inpcindibilis ab oibusque reqrunt ant ad actualit operari, lt mente satis sepa rari possit pxima facultas abeis, quę reqrunt oio comitant ad effũ, imo reipsa separari soet abeis,

si poā pxima sit libera, q̃vis effꝰ inseparabilis sit
a comitantibꝫ reqsitis: quare pxima potestas inclu
dit fralit' oia, quę reqrunt' ant' aut efficient' ad
actualit' operari, n' t. oia quę reqrunt' mere comi
tant' sine qbꝰ ideo tota poā pconcipit'. Hinc ē
ppꝰ hanc eē vꝰ: poā pxima pse pcise nullo rur
sus addito, fralit' ē poā pxima: n' ē t. hęc vā: p
xima potestas ē vt ea pcise fralit' exerceat' abs
q̃ quovis alio supaddito, solū .n. ē vm pxima po
testas ē vt exerceat' addita causalit' cū aliis etz
acti comitant' adnexis.

40 Qd clariꝰ his tris explicari po
ad rīs: si vox absq̃ supaddito cadat sª posse pxi
mē, vm ē: pxima poq eē talē absq̃ supaddito; si
vº cadat illa parlª sª subsequens exercitiū poq.
falsū ē eē poq ad exercitiū sine supaddito: similit'
vm ē: a poā pcise pº actus oriri, sit tqz ab actu
1º, q psupponit' ant' ad actꝰ: qª pt' poq nil aliud
supaddendū ē ans ad actꝰ: falsū t. ē: a poā pcise
pº actus oriri nulla rursus entitª supaddita, nec vt
constitutiva poę, presuppositę, nec vt causalitª, qua fralit' et co
mitant' actus pducat': lt .n. pxima poā fralit' afferat qd
qd ē priū et ans ad effū, n' t. affert oia quę fralit' req
runt' ad [illegible], i. quę comitantur actꝰ: nec ē potestas vt
[illegible] nis exclusis exerceat'. c. vº. alia tria Thomisticę sen
tę fundª.

90 9º. ꝓbat. a Thomistis: Pelagiani ꝯtra sent. Aug. de necessit. grae nris avans obiicerunt, qd slt ex ea sentª sequeret: ñ observantes pcepta ñ ee corripiendos: cui t. plene satisfecit Aug. negando ꝯsequtiã: q. nec cũ auxilii sufficª neq cũ imputat. pcepti ñ observati pugnat efficacis grae necessitas. Ant. ꝓbat ex lib. 2. retractat. c. 67. et lib. de correp. et gra. nã ibi refert fuisse q. obiicerent, si obedientia pceptorũ a deo ē, neminẽ corripiendũ, cũ dei pcepta ñ servat.

91 R. Aug. sentẽ se longe diversã a Thomistarũ opinione. quappt et ant quo Pelagiani nitebant, a nrõ diversũ ē: nã Aug. negabat pceptorũ obedi. in solius voluntis potest. sitã ee, sine grae fulcimento docebat n. eã obedi. opus ñ ee solius arbitrii, d. ee donũ spale dei: ꝯtrariũ .a. Pelagiani ꝯtendebant, hoc argto nixi, qd hoes ñ implentes pcepta corripi ñ possent iuxta sent. Aug. Quappt Aug. lib. de correp. et grã totus incumbit, ut pbet: et obedia sit opus grae, ñ.a. solius arbitrii, nihilominus corripiendũ ee q. repugnat pceptis, qª cũ sufficienti dei gra sibi collata poterat obtemperare pceptis et pseverare si vellet, nos .a. ex Thomistarũ sentª ñ intulimus hoẽs omittentes pcepta corripi ñ posse, qª qualiscũq dei gra nªria sit ad obedi. pceptorũ, d. qª reqrit ab adversariis grã pveniens de se ꝯnexa cũ operat. quae inde ñ dat pcepta ñ implentibus ut patet: qd summe distat ab argto Pelagiano.

92 6° pbat ea sent^a: nã Aug de correp. et gra c. 12. docet hōi 1° datũ ee adiutoriũ pseve^e n̄ quo fieret, vt pseveraret. d. sine quo pseverare n̄ posset: nunc v° pdestinatis tale adiutoriũ pseve^e dari, vt eis pseve^a ipsa donet n̄ solũ vt sine isto dono pseverantes ee n̄ possint, v^m etiã vt p hoc donũ, n̄ nisi pseverantes sint. At 1^m auxiliũ adaliud fuit sufficiens, hoc .a. pdestinatorũ auxiliũ ē efficax. q° p° auxiliũ ē sufficiens ad posse pseverare, quãvis aliud desideret ad actualit pseverare.

93 Res pt auxiliũ hōi 1^m collatũ, qd sufficiens fuit ad posse n̄ fuisse nariũ aliud ad actualit pseverare; fuit .n. id sufficiens tã ad posse, quã ad actualit in grã pdurare, si vellet, et ex arbitrii libero defu n̄ fuit adiutoriũ id tale, quo reipsa pseveraverit; eodẽ .n. auxilio pseveraret hō si vellet, et Angeli cũ eo pstiterunt, vt ibi docet Aug. quare discrimen auxilii sufficientis ab efficaci n̄ debet eẽ quo ad intrinãs, d. partim extrinsecũ ex arbitrii csensu pveniens.

94 Ex dictis inferes dũ hō pxime v° operari, d. ex libert^e sua n̄ operat nil ei deficere, qd p modũ virt^is et roboris in agendũ reqrat, et in eiũ potest^e n̄ sit: alioq nemo nisi p tirannidẽ exprimere poterit hōi qd n̄ operet: dit .t. hō qñdoq n̄ operari qa deus heñti grã sufficientẽ, denegat aliud donũ, quo sine dubio traheret ad csensũ. hoc .t. n̄ pbat id eẽ reqsitũ; aut qd eo secluso n̄ potuerit absolute cverti, d. qd eõ redundanti subsidio cvertendus esset.

95 Deniq pbant: ex eo qd n̄ operã

tes n heant auxiliu' ɔplete sufficiens Deu' .t. heant incom
plete sufficiens nullu' seqr inɔveniens: D. qd p̄detra
tio reqrat ad actu', ɔponit' cu' hoc; qd impij detrati
gaudeant auxilio saltē inɔpleto: nullu' qº seq inɔve
niens. R. neg^do mai: infert' n ex eo Lº qd Deq im
polia p̄ciperet re ipsa n' obedientibq: q3 loqtē negat
eis auxiliu' ablute sufficiens, sive p̄detrat' sine qua
voluntas ē simplit' insufficiens ad obediendu' ut ē
victu ē: hoc a. ē pª Trid. s. 6. de iustif. can. 18. si
q.s dixerit Dei p̄cepta eē ad observandu' impo
lia: anathema sit: et c. 9. Deq impolia n' iuvet: et
anathematizat oppositu' asseventes.

96 2º deducit' hoq n posse plura
facere q3 re ipsa faciat; cu' adea que n faciat n
p̄detrat' et ocnt' n hēt' oia que reqrunt', nec
auxiliu' sufficiens illa v. radicit scrip. laudanti iustu'
q potuit transgredi et n ē transgressus facere.

et Trid. qd can. 29 sic ait: si q s dixerit eu' q post
baptismu' lapsu' ē, n posse resurgere anathema sit. ɔstat
.t. plures n resurgere. 3º Deq nos desereret neg.qº que req
runt' ad salute' v.g. p̄detrat' priu' q3 nos eu' deseramq, n ope
rando Deu' possumq: nec. n. possumq Deu' n operamur, qª n p̄
detramur. Illam. 1. ē pª Tridentinu' ss. 6. de iustif c. 13. im
pugnat et3 Aug. lib. de na et gra c. 26: Deq inquit n Deserit
si n deserat' ut pie et iuste q vivat'.

97 4º seqt'. Deu' callide nimis, paru' q̄
sincere nobis exagerare solicitu' nre salutis affe'u', quo vult
oes hoes salvos fieri, Deu' .t. aliunde reqsita negaret ad salu
tis assequut'. Quorsu' n. diceret: q̄ ultra debui facere vi
neę meę et n feci. quorsu' iactaret: ego sto ad ostiu' et

pul

pulso siq̃s apperuerit intrabo? quorsu̧ ille clamor Eccli.
5. ne tardes cõverti ad Dominu̧ nec differas de die
in diẽ? Querri nq̃ n̄ inmerito possent iiq n̄ cõverunt?
q̃d hęc domine iactas, q̃do nu̅ sine p̃detratᵉ velle pos
sumꝰ, et eu̧ p̃sto n̄ heinꝰ? da p̃cor quę requirit ad cõver
sio̅, et merito mox expbrabis q̃d n̄ cõvertimur. saneq̃
diu Deꝰ n̄ oia req̃sita p̃stat, excusabiles essent in hac
sentᵃ, q Deu̧ n̄ glorificaverunt, cõtra Pauli sentã ad Rom.
1. ideo inexcusabiles s̃t ettẽ.

1 Avide ig lector expectabit ut de sententiis int mediis sent pferamq, cui mo luben t more gera, ut inde clarius vis superioru argto ru enitescat: q Schotistaru sent^a 1ª fuit: ad oe operat libera requiri decretu qdda extrincu phy ce pdeterans volunt, ex quo fit efficax in actu 1° vocatio quę s^m entit erat indiferens: hoc .a. decre tu licet efficax sit et ans infalibilit oiu inferens, et infęderabile cu oliti carita, neq libert, nec au xilii suffic excludere ppugnant q^a nil intrincu afflat volunt nrę, p qd huig nalę agendi mod im mutat, d. extrince tantu ad unu adstringit, ut re tuli d. 4. n. 9.

2 Per hanc .t. evasione nil enerva ri roes su factas oes societ authores opinant, si decretu nullo mo dependeat a scia media: qdn. prius sit extrincu aut intrincu volunt p accens e adlessa, aut servare libert, et auxilii suffic,

si reqsitu sit ans et ex se cu operat[e] connexu: unde La senta media reiicit 1o: nã eo pcise p auxilium inhærens, et phice pdetrans eludit libertas et auxilii suffica, qa reqsitu e ans ordine nre constituens pxima pot effectiva actus, et ita de se cu operat[e] connectitur, ut nec illi resisti, nec operis cara cu illo coponi possit; at etz hoc decretu extrinsecu phice pdetrans hæc oia prara retinet, ut Schotistæ fatent: g[o] æque evertit indria arbitrii libera et auxilii suffica in iis q n operant.

3 2o reiicit: qa modus intrinsecus, et cnalis operandi libere nræ voluntis e operari tali cu indria pxima priori oiu antecedentiu ad actu, ut cu oibg constituentibg pxima agendi potestatz coponere possit negatz actus: at decretu id licet extrinsecu sit, impedit t. ne voluntas coponere possit negatz actus cu oibg antibg ex pte pximæ potestis ad agendu: g[o] modu liberu agendi nale et intrinsecu nræ voluntis invertit. 3o nã aliter operat voluntas sub decreto solu inefficaci i. conditionato, qz sub efficaci: nã sub hoc pdetermat ant, et ligat ad unu eiq indria nativa, secus t. sub inefficaci decreto; d. sub hoc decreto conditionato nalis sibi modu agendi voluntas exerceret g[o] sub efficaci decreto mutat eiq nalis agendi modus.

4 4o pbat: cui liberu e tollere cons liberu e ans auferre d. n e nobis liberu tollere dei decretu efficax et ans ut pote qd independent a nobis existit; ex quo t. infert p bona cons actus volu
tis

tis; qº nec liberu nobis é illatu inde coéns afferri vlt actus volunt is. ∴ si pº voluntas tollere coéns illatu, slt asensu liberu arbitrii, posset ans etz decretu auferre, l. siungere posset ans vm cu coénti falso; sponendo negats coéntis cu anti. cuius argti vim evolui d.q. a nº 14 subhis tris: cui n é liberu ans, nequit éé liberu et coéns: at priu phyce pdetrans n é volunti liberu ut adversarii fatent: qº nec actus pdetrans erit volunti liber. Coa sstat, nq actus infert ex prio phyce pdetrante.

Primus quu ego viderim hoc argto subhis tris usus é sa phyca pdetratz P. Didacus Ruiz d. 34. de scia a nº 8. ad 14. P. q Rainaldus qd aliis postea recentioribq, quos honoris cá citavi d.q. n. 14. satis placuit, vm id enerve fore p relatis authoribq ibi indicavi, nq eo tuto niti n poss nri pdefinitores, ut observavi d.q. an° 22. Prodest .t. authoribq; q iure negant oé decretu ans etz disiunctivu, et pcindens a mediis liberis et nariis, licet aliquo modo pendeat a scia media l. quoad existq, l. quoad executz.

q Pbar q° roibq oibq sa dictis sa qualitz phyce pdetrantz: qa decretu qd ant ligat ac pdetrat ad unu, et oppositu reddit impole sun sensu sposito pimit indrig volunt is ad utruq liberu, et pptrea n pmittit, qd cá libera se detret ipsa p actu 2m qd é de sptu cç liberz. sicut ostendi d.q. a n. 28. Prçtea: qa si Petro nariu é unu e duobq extremis incompossibilibq, alteru etz illi fit impole: sicut et Petro nariu é qoqo snecti

tur cũ extremo, qđ illi nãriũ ẽ: at decretũ effi
cax phyce p̃detrans licet extrincũ sit Petro nãri
ũ ẽ et incõpõlis cũ operis defu, nariõq cnecti
tur cũ operatẽ voluntis: gᵒ decretũ id reddit im
põlẽ Petro negarẽ operis, et nãriã facit opera
tẽ, et coent neutrũ extremũ Petro liberũ ẽ, d.
aliud ei dit impõtẽ, nariũ t. aliud: deniq: de
cretũ ans et efficax negandi cursũ ad actũ li
berũ tollit libertẽ ad actẽ, et necesitat ão omis
sẽ, licet extrincũ sit, qª cnectit detráte cũ al
tera pª: similit gᵒ decretũ efficax et ans de
cursũ tm evertit libertẽ omittendi licet extrincũ
oiõ volunti sit, omitto cętera quę sub eodẽ car
dine voluunt, et eisdẽ evasionibꝫ patent, de qbꝫ e
gi fuse d.5. et 6. Vlteriꝫ qđ auxilii sufficienti
a tollat ab hoc decreto cstat: defꝫ.n. ãtis reqsi
ti pugnat cũ sufficientibꝫ ant ad agendũ: at de
cretũ id ẽ reqsitũ ans et ñ reperit erga ñ ope
rantes: gᵒ defꝫ illiꝫ pugnat cũ auxilio sufficienti
ñ agentiũ. Cętera vide d.6. = 11 = c.2. efficª phy
ce p̃detrans ob extrincas cirãstãs explodit et Lor
ca reiicit.

Vide quę dicta sunt disp. 2. et 3. de [illegible]

6 2ª sentª qꝫ retuli d.4.n.7.
qꝫ tuet Alvel da refelli cisoꝫ argtis, qbꝫ antiqua p̃de
tratio, qꝫ ppugnat Bañez; licet.n. ea vis phice p̃
detráns cpleat ex variis entitatibꝫ extrinsecis ipsi grã

to

tota.t. collectio quæ pcêdit ordine nē nrā operarꝫ illa duo prata servat ex qbꝫ auxiliū efficax ex se phyce p determans, libertꝫ, et auxilii sufficientiā evertit; qº n minus hæc pdetrratio qꝫ illa repugnat eo qd cū auxilii suffic.ª libertª qnrā sit inseꝑerabilis. Isequentia sstat: anꝫ pbatʳ; nā totus ille cumulus entitatū ē aliqd, ordine nē pvius adactꝫ voluntⁱˢ ostuens pximā poā ad actꝫ et illā inevitabilitʳ invehens, q n ulla poā cū actus negatª Iponi possit: d. ppʳ hoc pcise prioritas la phyca pdetratio liberꝫ et auxilii sufficꝫ opprimitʳ: gʳ hæc pdetratio partim extrinca nocet æque tā auxilio sufficienti, qꝫ nrā libertⁱ. Mitto mō qꝫ sit Albeida varius. dū nomina Thomistis. nobis.a. nē Conatur usurpare, solū ipse filū attulit, quo malæ suæ doctrē pes assuunt.

3.ª ꝟ sentª. qꝫ molitʳ Lorca relatus 5.ª n.17. redoler etꝫ insstꝫ, et studiū placendi partibꝫ adversis, nā e nobis sōtuꝫ ipsū; e pdetratoribꝫ.a. vocabula depmit, qbꝫ utriq pʳ voluit assentari, d. ægrè capias, cui voluerit assentire. Refutatʳ qº 1º: nā Iacictꝫ involvit, qd actio Dei pdetrans ˡsit realitʳ idē cū actª voluntⁱˢ. et qd sit illā prior prioritª realis .l. causalitⁱˢ: nā hæc prioritas ē independª realis unius ab alio realitʳ a 1º dependentis; d. actio voluntⁱˢ si realitʳ ē idē cū actª Dei pdetranti, n causatʳ, neccalitʳ dependet ab actª Dei, neqꝫ gʳ hæc eē prior, et illa posterior ordine causalitⁱˢ.

8 2º qª l. actio Dei reqritʳ ut sstuat pximā poā effectivā actus liberi. l. hac poā iā supposita denuo supaddit comitantʳ sꝫ cū influxu volū

tis, si 1m cu infalibilit hic cursus inferat actu voluntis ant, libertz eius evertit, ut alia physica pdetratio, qz hactenus avehi: si 2m: hec e ipsa senta societis, et falso dit actio Dei prior ordine nq, qz actio voluntis; qo l. in nos recurrit Lorca, l. in Thomistas recidit. 3o: nq Lorca citatus arbitrat everti liberu usu arbitrii, si ponat prius aliqd prius na pdetrans ad actz: qo posito decreto dei de oferendo cursu, quez Lorca pdetrativu appellat, l. nra voluntas in actu 1o po cu illo oiungere negatz actus, et impedire cursu, l. n po ei decreto resistere, nec influxu otinere; si 1m; q ante voluntis operatz n e ulla pdetratio, d. indria totalis, ut pnutu voluntis influxus ponat aut retardet et coent voluntas ipsa se detrat p cursu utriq cog. si 2m; qo decretu ic e prius in actu 1o pdetrans ad influxu; eripit qo libertz in hac senta: licet qo Lorca sesque deq volvat, nequit alterutra, aut nra aut Thomistica sentz oio declinare. D. 9. An auxiliu phice pdetrans p mutuq prioritz int ipsu et actu voluntatis a qbqdq temperatum servet libertz et auxilii sufficientiq. c. 1. iudiciu fit de 4a senta Petri de Herrera.

Duplex argtorũ imber, quę adis p. 9. pduxi, tã malè vexat adversarios, vt ill. D. Herre. cuiq memini d. 4. n. 10. pcipuus et ipse post domi nicũ Bañez phicę pdetrat. assertor, et Lavig olim apud Salmantinos theolo. pfesor. Postea v. Curia sonensis episc. ttt. de auxil. quę de sugesto sęppiq Salman ticę dictavit vt ab eo fonte latiq in alios doctra ma neret. ingenue fatet. duplex id argtũ, tã alęssa libert, qã suffic. adl. grę detrita oa phica pdetrat. inde pendentis a libero ssensu volunt. insuperabilé tandẽ eẽ, nisi scedat phyca pdetrat. in nra potest. sitã eẽ dari q̃ nobis dependent a nro libero ssensu quo dã mo priori.

2 Qr vt ipse solvat vtrũq̃ nodũ, servet q̃ libert. et auxilii suffic. asserit mutuã int.ponendã eẽ causalit. int. grã phice pdetrant. et actũ volunt. liberũ a pdetrat. pductũ, ñ in eode, d. in diverso genere causę, ssensus .n. libe. prior e in gẽ cę materialis ac dispositive, qr gra pdetrans: hęc .a. e in gẽ causalit. prior qr actus volunti liber.

ex quo fit 1° p'detrat[?] a nec libero [illegible] dependere
ideo q nobis eē libera unde q d q d ab illa nario dedu
cit nobis eē liberā. 2° deficere n p° ad id auxiliu suffi
ciens requisitu ad imputa, cu id in nra potest sit:
3° nec necesitas. q3 voluntas hēt ad agendu ē ans
simplit, d. ablute coens, ac dependēt ē ab usu libe
ro volunt[is]. 4° p contrario ig erit intrinca frā, q3
recusare possumus, q dependent a consensu libero vo
lunt[is] in nobis existit. Ex quo vitat q d ex S. Tho.
retuli d. q. n. 16. q d sit illa solu inhęrens nobis frā li
bera impedit, quę n p° a nobis evitari.

3 Tota sua sent explicat et cōfir
mat hic author exempla mutuę causalit[is] q3 ex S. Tho
sinistre conat intgra et ei dispositā inducere nā
grā p habitu charit[is] pducit efficient amorē dei licet
extra sacru habitus hi n infundant nisi dependen
denter ab amore dei q3 a disposit. Cōfirmari p° ex
emplo caloris et ignis int quos aliq moliunt similē pri
oritā mutuā in diverso ge cę; calor. n. in ge cę ma
terialis disponit ad ignē, et hic a calore disposi
ve pendet, licet ignis pduca efficient sui disposit.
2° cōfirmari p°: q remissio peccati priorē in ge
disposit[is], q3 infusio grę; cōa t. infusio grę priorē
remiss passiva peccati q3 activē velut infert.
113. ar. 8. q3 mutuā causalitā asseruit S. Tho. 1. 2. q. + et de verit q.
28. ar. 7. et in 4° dist. 17. q. 1. ar. 4. Licet g° phy
ca p'detrario pcedat quatenus pducit efficient actu
contrit[is], poterit t. illu subseq, quatenus ab illo pendet
in ge cę materialis, ut a disposit pvia.

fr

4 Frequens ē his dieb9 et apud
Thomistas celebris q3 paresset effugiu hoc; et
ideo quaqua possit occludendū ē, ut nec rimula su
psit evadendi. Præcludit 1°: nã hæc sentª pug
nat apte cū s. Thoma, quē authorē apcat. dein
de ꝑterit Aug. rursus ab avitis Thomistarū castris
plane deficit: deniq repugnā aptā involvit. Ut
omittā pruriginē illā ꝑdetrandi, quā Petrus de
Herrera singulis cārū generib9 totidē destinat ꝑ
detrat.es phycas, qb9 miser eff9 creat.s quinq fere
satelitib9 urgeat' anter ut in lucē erumpat, ñ tã
liber, q3 in fausta servit.e captivus. S. g°. Thomas
evident' eā prioritē oppugnat L. 3ª gen. c. 149. in 3ª
roē, docet .n. oē motū aīē sic a cā 1ª ꝑveniri, qd
hæc ñ ꝑveniat a 2ª, cuius oppositū hi docent; dū int'
cā 1ā et 2ā mutuā ꝑvenientiā inducunt.

5 Verba s. Thomæ sic hent: nullū
agens particulare p° universalit' ꝑvenire actū 1'
et universalis agentis, eo qd ois actio particularis a
gentis originē hét ab universali agente. Qd expli
cat exemplo sublunariū et applicat aīē motib9. un
de ꝯcludit: impole ē q° eē aliquē motū in aīa, quē
ñ ꝑveniat actio dī. ꝯc repellit qª pugnat apte
marte ꝯª s. Aug. q divinans hanc sentª anteq3
oriret' obtruncavit: sicut ipse lib. ad Simplicianū in
ꝑt, se prius q3 nasceret' hæresim Pelagianā cecidisse
sic et hanc sentª cecidit: nã in hac sentª ume ē:
ideo dat' auxiliū efficax ut credamus: qª volumus
libere credere; ē. hanc causalē oio negandā, repetit

tug. lib. de pdest. c. 12. cuius ait elect. qz scit dicens n vos me elegistis, d. ego elegi vos. nec fides ipsa pcedit: n.n. qa credimus, d. vt credamus elegit nos ne priores eum elegisse dicamur — Nec qa credimus, d. vt credamus vocamur, atq illa vocatio, que sine penita e (sic vocat Aug. gra efficacem) id psus agit et pagit vt credamus. Ergo sm Aug. auxilium efficax vt credamus n supponit vlla priorit qd credamus; alioq daret n solum vt credamus, d. qa iam credimus.

6 Dices Augustinus negare qd opera pcedant vt merita: deus n.n mevet ex opibus ad gra, vt ex merito, d. vt a cdit. Dat. t. e: 1o qa sufficit qd opera. l. vt cditio pcedant adhoc vt verificet ista causalis: ideo gra efficacem accipimus qa bono pus exercemus, qd t. oio negat Aug. Ergo nec vt cditio nec vt cditio pcedant opera. Piat ans: nam ideo calefacit ignis qa satis e apximatus. et ideo voluntas amat qa cognoscit bm, licet tam applicatio qz cditio sint cdites et n merita: qd ideo gra electionis accepimus qa credimus, si credere sit cditio, que requirat ad recipienda gra electionis. 2o nam eo toto libro s. Aug. negat operibus nris meritum rn gre; n, n. inqt dat gra qa credimus: d. sm adversarios ita dat qa credimus ergo p opera credendi gra pdestinante ad elect. meremur.

7 Hanc coa infert Aug. ibi c. 17. si ppterea electi erant quoniam crediderunt ipsi deum prius vtiq elegerant credendo in eum, vt eligi

gi mererent? Itē eodē cap. dixit: qs audeat dicere credere hoēs vt eligant, cū potiꝰ eligantr ut credant, ne ɔ̃ sentē verit: priores inveniamur elegisse xp̄m. Vil p truncanda mutua priorit potuit afferri lucilentiꝰ. Addeqꝺ actꝰ ille prior ꝓ suo signo ɔcipit vt actus liber, qa denoat ex illo libera nobis grā ꝑdetrans. Deinde ɔcipit vt supnālis, et a grā ꝑveniens, qa ꝑ eū discernimur, et ad discrimen id n̄ sufficiunt nr̄ę vires, nisi subveniat grā. Ꝑtea qa supponit detrat ingē eē materialis, qs ster vera n̄ negat: qꝺ gꝰ ɔsensui libero deficit ad grę meritū? Omnino certe nil. Ꝺ. esto sit actꝰ ille sola ɔditio, seqt .t. in nrā potest nos here ꝑdestinat, et eēs illiꝰ effꝰ, si det hęc mutua causalitas. Itē ex nobis eē discret operantis an operanti, qꝺ ostendā anº. 14.

Ꝺ. illustrior huiꝰ sent refutatio petit ex lib. 1. ad Simplicianū q. 2. nā ibi docet si queramꝰ vtrū dei donū sit voluntas bona? Mirū si negare qs audeat, qa n̄ ꝑcedit voluntas bona vocat, ꝺ. vocatio bonā volunt: quasi n̄ esset bona voluntas dei donū, nisi vocatio quę dicit efficax absolute ꝑcederet nrū ɔsensū, et nullatenus sequeret: et ibidē ait: opera si quę sꝭ bona grā ɔsequnt, n̄ quę grā pariant, ꝺ. quę pariant a grā. n̄ .n. vt fervēat calefit ignis, ꝺ. qa fervit, nec ideo bn̄ currit rotunda sit, ꝺ. qa rotunda ē. Sic nemo ꝑptea operat, vt accipiat grā ꝺ. qa accepit, vbi grę partū ex ope

ribꝫ adversivꝫ censet Aug. legitimum .a. asserit ori,
operum ex grā, nec sola rōe meriti negat operibꝫ
vi grē: d. oē rōe dditis ob qz dici possit: ideo grā heo
qa cū illa iq operor. Sicut nec dici potē ideo lapides
et ligna, qbꝫ domus erigit, fieri: qa p ipsa edifici
i fra efficiunt. aut p imagine ex coloribꝫ et peni
cilo pictā dici po fieri penicilū et colores sic qo
ridiculū ē asserere grā efficacē a qua fit ꝯsensus
ipse salutaris, a deo fieri dependent a ꝯsensu p exis
tenti. c.2. Hęc mutua prioritas ex rōe lęsę libertis
et impeditę discretis a deo faciendę redarguit.

~~Mō n expendo~~

7 Mō n expendo repugnā, qz in
aliis rebꝫ ꝯsefert hęc mutua nē prioritas, d. ea
mō pmissā p rebꝫ aliis pribatim int grā efficacē
et actū liberū impugnat, 1o: nā hęc mutua priori
tas eo dirigit vt servet libertē in sensu ꝯposito
cū efficaci grā phice pdetranti; d. libertas n ma
gis servat ex admissa mutua causalit, qz illa ne
gata: nil qo pdē ad eū finē hęc mutua causalitas:
min. pbat: nā vt ꝯsensus oriret vt liber fralit, aut
realit, ꝯcipi deberet vt ortus ab indiferenti prio,
s. ab eo realit oriri debuisset cū facult ꝯponendi
cū prio negatē actus; d. ꝯsensus n magis ꝯcesa mutu
a causalit, qz negatu pcedit ab indiferenti prio poten
ti

ri secu ɔponere negat actu: g° nil ea pdē ad tutela libert^is. Min. ultima pbat' aibo quę ɔa phyca alią pdetrat a disp. 9. retuli: quare donec ex mutua priorit nobis assignet' prię indiferens actis liberę cu cũ negatio ɔsensus iungi possit, ut monet Tridentinu, ñ magis servat arbitrii libertas admissa mutua causalit qz negata

10 Min.a. ultima pbat 1°: qa ɔsensus ille supnalis etz admissa mutua causalit, pducit a volunt ñ alit qz ut phyce pdetrata p auxiliu efficax: hoc.a. priū ñ e' indiferens ad negat actus, ɔ. illi repugnat, et affixu e' actui ɔ^ario. ɔfrat 2°: mutua causalitas int igne et calore quo passu disponit ad igne, ñ argueret calore at indiferenti prio ɔvenire ppt admissa eā mutua priorit, sinequa ñ esset priū indiferens; ɔ. ab hdc sent^a solu evincit ponenda eē mutua causalit int gra efficace et ɔsensu supnale uti foret int igne et calore: g° ñ evincit inde libertas et indria prii dependentis ab actu 2°. Ɔsidiu v° ñ ostendit ex ea mutua causalit ɔvenire peculiare indria prii, quę sine tali mutua causalit ñ esset, nil ea magis ad tuenda libert arbitrii pderit admissa, qz negata, sicut nec int igne et calore ad hoc pdē.

11 Urget minor eadē 3°: nā ut mutuā causalitas (qz aliq Thomistę ɔcedunt int cogne et amore) tuen^dę libert^i ɔsit opus e' ɔstuere cogne indiferente ut amor sit ab activo prio psus indiferenti, secus ea mutua depend^a nihil libert^is

intervenit, d. in senta, q3 impugno prius actus supnalis n e indiferens, d. oio detrahty; g omunia causalitas nil int e ad tuendo libert; actus. Mai. pbat: nq si pona hec mutua causalitas int amorg beatificu et vis dei clara, amor erit is nativg, q3 in senta negante causalit recipca, qa prius activg amoris n e indiferens, d. eque detrat in utraq senta: donec gr evincat, qd actus orit ab indiferenti prio, nil magis pde ad tuendo libert admissa causalitas recipca, q3 negata.

12 Nobis vis dei n ad actu 2m, d. ad actu 1m spectare: qa se tenet ex pe pog. pdetrat v n ad actu 1m, d. ad 2m ptinere. pat. e 1o: qa iq recurris in alias tritas evasiones, phicg pdetratis antiqug, quas occlusi d. 5. n. 130. et d. 7. n. 33. deinde restat explicandu discrimen int pdetra et vis: cur sit hec ad actu 1m specter, et n illa; cu pdetratio n sit actio nra, d. prius ad eq detratu: sicut ets visio nu dilectis: itg e exponendu ut pdetratio libert et imputabilit amoris servet magis q3 dei visio? cu eque detrate necessat amore tq pdetratio q3 visio clara dei: qd si discrimen id assignet, n opus erit mutua causalit.

13 Dicas pdetrat a nobis removeri posse, visio vero negt removeri. Nq amor a quo pendet e oio nativg. pa. t. e: actus ut ortus a pdetrat pcise cu mutua causalit n magis e mihi liber in se, q3 amor ortus a vise. Nec actus ortus a pdetrat supponit magis mediate pendens ab

a

alio prio diverso, qd indifferens sit, et ex quo tq actus; qz pdetratio cu oi, q ab illa pendet hauriat mediate libertz; (sicut nec amor beatificus, qd opus esset, ut actus a pdetrate pendens esset mediate liber) go tq n e liber in se, lz in alio zsensus a solo prio pdetrato pendens, qz amor a vise sola dependens. Potuit gqz actus ex pdetrat pendens denoari liber in ipso zsensu; p ut ab indifferenti prio dependenti p diversz actz; sicut amor a vise dependens potuit ee liber in alio casu quo visio penderet ab amore libero, q p scig infusa herer, a quo p inde 2us amor in se narig denoaret ablute mediate liber in alio. Quandiu v zsideratr actg ortus a prio pdetrato pcise: n.n. e magis liber ex mutua causalit, qz amor ex vise sola pveniens; go n e discrimen ad re.

14 Ex alio capite 2o repellit hec mutua prioritas n hac admissa residunt adversarii periculosig in argta, que za nos sepe iactant: in hac.n. senta iq lio se discerneret ds operar bene, multo magis qz adversarii nobis obiiciunt, in nra senta nos discerni p nos: nil go pde illis, imo nocet hec mutua causalitas: pbat ans 1o: nq in nra senta zsensus noster e ablute posterior qz gra, vm in opposta senta zsensus arbitrii n e ablute posterior, d. oio simul, et aliquo mo prior auxilio grę: ppt hanc.n. prioritz dicit gra quoad existz dependens a zsensu; d. hęc discretio magis e nobis e ea, qz nos tuemur; q.

15 Min. pbat: nq in senta nra gra discernens n existit dependent a nro zsensu.

ᶜᵃ.t. in opposita sentᵃ dependit, et coentˡ ē in nrā potestᵉ grę. discretio cū in ea sentᵃ dependeat am bis radix discretⁱˢ; gʳ datʳ in nobis aliqua rō dis cretⁱˢ illiq: in nrā vº sentᵃ. grā discretiva n̄ ē in nrā potestᵉ, nec ullū illiq initiū hēmq. Itq in nrā sen tᵃ discretio scipi nequit nisi put supnālis, et agrā de pendens, quę cū ipso ssensu discernit: at in hac mutu a prioritᵉ discretio pcindit a supnālitᵉ; n̄.n. sci pitʳ ut supnālis, nec ut fālitʳ a grā pveniens, d. liberū arbitriū pcise viribq nrę scipitʳ ut fālitʳ discernens, grā vº n̄ scipitʳ in eo priori fālitʳ discernens: qº maior ab his authoribq discretio scedit arbitrio, q̄z ea, q̄z ipsi nobis expbrant.

16 2º si detʳ hęc mutua causalitas 1ᵐ auxiliū efficax et cętera subsequentia forent in potestᵉ nrā, sicut et oēs effq pdestinatⁱˢ inde pve nientes: hoc a.ē. ᶜᵃ sentę Aug. qui ᶜᵃ Pelagiū op positū acerrime sancivit; qº. Mai. pbatʳ: qᵃ 1ᵃ grā pen detʳ in hac sentᵃ realitᵉ a ssensu libero nrę volun tⁱˢ. 3º n̄ posset explicari cū Aug. locus ille Pauli n̄ ē volentis neq̄ currentis p grā efficacę independen tᵉ a nobis a deo collatā: nā si grā pendet a vo luntᵉ libera volenti, igᵗ erit volentis atq̄ currentis accipere grā efficacę ad 1ᵐ effū pdestinⁱˢ: qᵃ mu tua causalitas iritʳ grā et actū supnālę evertit Aug. Pauliq̄ sentę. c. 3. ex sufficientia grę violata de vellatʳ pdetratio mutuo pendens a ssensu arbitrii.

17 3° reffellit' hec senta. nã hō q
ñ 9vertit' q̃do tenet' ex p̃cepto ñ magis hēt auxiliū
sufficiens, vt imputet' omissio 9vers'is, admissa mutua
causalit', q̃ʒ negata: nil g° ista p̃dē ad tuendū im
putabilitꝫ omiss'is, et auxilii sufficꝫ in eis q̃ p̃cepta
ñ implent, q̃ʒ evertit alia prior p̃batatio sicut
ostendi d. 7. Cōa patet. An. p̃bat': hō q ñ 9vertit vt
tenet', ñ hēt aliud 9plementū, quo possit 9verti, q̃ʒ
auxiliū dese mere sufficiens; d. hēc sine mutua de
pend.a p̃te ñ sufficit ad imputabilitꝫ, g° neq cū
illa. Cōa patet et min. p̃bat' g° maior: peccator q ñ
9vertit' eõ momento quo tenet', ñ hēt in eo toto
momento reali grã efficacē, d. tantū sufficientꝫ ex
se cū omiss.e 9nexã: g° ñ 9plet' ad 9versꝫ pxime
p̃ grã efficacē.

18 Hec vltima cōa p̃bat': nã auxili
ū in momento quo ñ ē, minime 9plet poēᵃ: d. in eo
momento, quo peccator sua culpa ñ 9vertit', pxi
me 9pletus ē et sufficient' ex p.e grẽ vocantis ad
9versꝫ: et roē poē, cū libere p̃mittat et ex sua cul
pa 9versꝫ: sicut g° ñ 9stuit' impiū pxime 9pletus
ad 9versꝫ p̃ grã hitualꝫ, q.a tunc ñ exisitit, licet
int' hanc et 9tritꝫ sit mutua causalitas inoppo
ta senta, sicetꝫ is q ñ 9vertit tunc ñ 9plet' p̃
auxiliū extrinsecū aut intrinsecū facile fluens et

phyce pdetrans, licet hoc a ɔsensu recipca depen deat, g° nec admissa mutua causalit ɔplet im putabilit peccator ad ɔvers qz omittit, quonec ad sit hoc ultimu ɔplementu reqsitu ad ɔvers iniunc tu n e imputabilis a ɔversio qd pbavi d. 7. an° 2. mutua v. causalitas admissa n magis pde ut po nat hoc ultimu ɔplementu reqsitu ineo q n ɔ vertit, qz si n esset recipca prioritas: g° p mutu causalit n subvenit ɔmissionis imputabilit, neq D gr sufficit.

19 Replicabis: impius q n ɔvertit suo vitio n het pdetrat, qz here p°: nq si ɔver teret eu heret ob mutua causalit int ɔvers et gra efficace pote n ablute ɔverti: sicut data mutua dependa gre sanctificantis a ɔtrit, q n ɔte rit caret gra suo vitio, licet gra reqrat ad ɔ trit, qa ɔverti p° impius etsic here gra: g° p° imputari qd n ɔvertat, ei q n ɔvertit: licet care at actu pdetrat, qa sua culpa caret. R° .t. eu q n ɔvertit here p° pdetrat poa ɔpleta p illa, ne go: poa ɔpleta p auxiliu sufficiens tn omitto: d hoc ut dixi n sufficit ut poa sit capax imputabilit is, do nec addant cetera ɔpria que reqrunt ad actu; que si desint, sive ɔcesa sive negata mutua causalit, n da t potestas imputabilit is: qd q° pde hec mutua cau salitas? Nisi forsa ut clarius ex nobis nos ipsi discer namur ɔa senta Apostoli.

20 Refutat 4°: nq in hac senta pdetratio n ɔfert hoi nisi supponat ɔsensus salu taris in volunte receptus, nec negat, nisi ɔsensus

sup

supponat n. receptus: at ex physica praedeterminatione compleretur proxima potestas agendi consensum, et illa deficiente non est completa potestas ad consensum efficiendum, alioquin cum auxilio solo sufficienti iungi posset ipse consensus. id quod hi mordicus negant: quia in iis in quibus non supponi[tur] actus receptus non est proxima potestas et completa sufficiens ad consensum: quod in iis qui non operantur non supponitur receptio consensus: quia in iis non est gratia completa sufficiens ad consensum.

21 ... licet: non est praedeterminatio qua non se disponit homo pro consensu libere recepturus. bene, contra: sed negatur praedeterminatio propter liberam non receptionem, sed independenter ab illa. ... quia prius quam existat praedeterminatio datur completa libera potestas ad recipiendum aut exercendum actum, et consequenter ut absolute sit et non sit actus salutaris. ... si 2m, quia quod existat aut neget praedeterminationem dependet a libera voluntatis [illegible] modo: neque quia imputari volenti quod non operetur, quando non habet praedeterminationem ad actus requisitam, cum involuntarie careat aliquo principio quod requiritur ad actum, et consequenter non habeat auxilium completum sufficiens ut actus imputetur.

22 ... Impugnatur ... sed voluntas cum auxilio sufficienti per se potens est ut recipiat actum ut propria dispositione, et ut non recipiat, sed adhuc non est sufficiens: si 2m, quia sine physica praedeterminatione non est auxilium completum sufficiens etiam admissa mutua causalitate. consequentia probatur: eatenus pro te datur auxilium sufficiens sine praedeterminatione, quatenus cum illo datur plena potestas ad praedeterminationem quam dependenter a receptione consensus infundet Deus: ergo si cum auxilio sufficienti per se non est plena potestas ut voluntas recipiat et non recipiat actum non erit auxilium

plene sufficiens ... p3 auxilio eligas; inferes: g° n e repugnā, seculis ais, ut existat actus in volunt.ᵉ receptus simul cū auxilio sufficienti p̃cise spolis. ergo hom̃ extremorū oppositio dicen... repugnat: ... infallibiliter statim p̃ detractio... det actus in volunt.ᵉ receptus.

23 ... D. ... actus in volunt.ᵉ receptus includit essalit p̃detract. ... si 2ᵐ, g° n tenet deus addere mox p̃detract. nisi gratis id fingas; esset n̄ acis agere, cū totus essalis optus operatis in volunt.ᵉ recep... supponat. Si 1ᵐ igitur volun tas cū auxilio sufficienti p̃cise n habet plena pot. proximā ad recipiendū actū imputabilit, taliter ut omissio culpe verti possit; cōa patet qua in eius potest.ᵉ n e essale requisitū ad recept. actus, nec aliud e in eius potest. recep... talis actus, sicut in eius potest. n e poni sol... q° requirit essalit. ad passionē producte lucis, nec in eius e potest.ᵉ ponere sole p recept. lucis, d. auxiliū p̃detract. e de opti actus salutaris, g° valentar in eius effectiva potest.ᵉ n e p̃detractio, nec illa acquirere p° media recept.ᵉ talis actus: Deinde tota libertas huius actus requirit p̃detract. mutuo dependentes a consensu nro; d. cū auxilio sufficienti p̃cise q° e in illis q n operant n possumus ponere p̃detract. p̃ consensū mutuo dependentes; g° nec cū illo possumus actū liberū habere l. recipere.

24 Replicas: auxiliū sufficiens ad genus efficientis spectare quare n e ponendū ex p.ᵉ cē materialis, unde n evenit q° actus receptio opponat. cū auxilio sufficienti; transi

narim ad unu genus et aliud: nq in eo priori sed
sq cosiderant oia que req'runt ad recepty pei
se. 3a. r. e s. l. ad recipiendu reqrit aliqua p
detratio, l. n. si 2m, qr intuitu liberi is alicuius ex
ercitii sine gra, sive tqz coit is, sive tqz cq, den
sfert gra phyce pdetranis, qd e in semipelagi
anismu relabi. si 1m asseveras, qa reqrit pdetra
tio materialis ad recipiendu ut Herrera fatet:
l. illa pdetratio materialis e in mea potestis l. n:
si 1m: go l. p actu ipsius adque alia pdetratio req
erit et in illo recurrit adq difficultas et sic in
infinitum: l. p ipsum actu receptis, et hic e posterior
ingc cq materialis: quare nequit ee prior in eode
g [illegible] dicatis 2m, qr nec e in mea potestis ppus
recipiendus dependent a pdetrat.

25 Respondes p actu ut materi
alis recepty acqri pdetrat effi cientis, et p eude
ut efficient pductu adqri posse pdetrais cq mate
rialis. d. hec e lepida circulatio: nq eatenus ingc
efficientis e omissio libera quatenus supponit vitiovo
lunt is negata pdetratio talis generis, d. efficientis
cq pdetratio n adit negat vitio volunt is, nisi quo
tenus pcesit actus libera n receptio sub qe cq mate
rialis; qr omissio qt efficiens libera supponit libera
n receptis ingc cq materialis, go supponit pog p xime
copleta ingc cq materialis ad libere recipiendu et
n recipiendu i supponitur. qdqd reqrit ut omissio li
bera sit ingc efficientis et ad id receptio libera p
reqrit qr exercitiu liberu efficientis negt ee prius
qz exercitiu liberu cq materialis cu id cosumat li

bery p receptis libera cqz materialis: nec istud p° re-
pugn: q^a reqrit p̃determ̃ materialez, que dat̃ depen
dent ab actu effect. c. 4. mutua grẽ causalitas
aliis roib; impugnata.

26 Non du exhausi tela 3a. phyca p̃de
trationis ex ꝯsensu libero dependentis, que ipsa p̃ducit.
Vt alia deprimam, observo mutuæ istius causalitis stu
dio tanto quesitis eo dirigi tandem, vt nobis sit libe
rum abluere gratie efficacis here physice p̃determinantis, et
vt nobis imputari possit, qd illa careamus, dum omit
timus operari bene, l. peccamus, ob qd nobis negat
auxilium p̃determinans ad opus honestum: q^r ostendam inten
tum hoc ex mutua causalit. n̄ obtineri; nec illa po
sita liberum eẽ posse, l. imputabile qd p̃determ̃ hea
mus, aut illa careamus. Argtor g° 6° solum id imputat
: aut ẽ mihi liberum qd in aliquo signo l. cẽ ge
nere potest a me tam poni qz omitti: D. in nul
lo signo l. ge cẽ p̃determinatio p° a me poni, l. exclu
di liberum g° neqt eẽ l. imputabile mihi sub illo sig
no l. ge cẽ qd existat actus ꝯceptus aut illius o
missio: quare nec mihi liberum erit qd ponat aut
auferat auxilium efficax phice p̃determinans. Coñ patet
et maior.

27 Sola minor exigit p̃batione et p̃
bat: q° l. esset p̃ imputabilis et libera sub g^e l. sig.

ne causa efficientis, signove causa materialis: at in horum nullo libera nobis e, g°. Pho. min. in 1° de signo causae efficientis: nam in hoc g° salutaris ar bitrii consensus e posterior efficaci grã praedeterminanti; d. id qd posterius e in hoc genere nequit esse sub eo de g° prior q3 ipsa praedeterminatio: nam alioq. frustra recurreres ad mutuas prioritates in diverso genere cae materialis et efficientis; ergo auxilium efficax n potest ee mihi liberum dependent a consensu suo g° cae efficientis. Urget: quando deus confert praedeterminat, l. ut illam decernat spectans videre num voluntas efficient eliciat actum et illam conferr quia videt actum elicitum a volunt, l. n. id spectat? l. absolute confert inspecta ta volunt. actione? si 2m: ergo existentia praedeterminationis nul lomodo pendet efficient a volunt actione. Si 1m g° praevidet actus volunt efficacit exercitus indepen dent a praedeterminat. quare n. de optimo nostri consensu ut efficient a volunt praevisi physica praedeterminatio. Quorsum q. supveniet mox physica praedeterminatio post exercitum actum? Num ut actum agat? idem argum fit de negat praedeterminationis propter praevisam omission nostri consensus.

de g° vi cae materialis, in quo conceditur ab adversariis potestas recipiendi, q3 n. ben di praedeterminat. Pbat etiam min. ex c. 26. voluntas n alit e in recipiendo libera, nisi quatenus liber tatem het in agendo: d. in signo, sive g° cae mate rialis n het voluntas libertatem ad agendum, ergo nec ad recipiendum. Coa patet min. a. constat nam in sig no cae materialis voluntas praecise concipitur ut potens

recipere n̄ t. vt potent agere. Mai. deniq pbat: nq ablata libert quoad agendu n̄ e libera volun tas vt ex se n̄ recipiat id, qd aliunde nario fit in ipsa; qd n. materialit faciet vt impediat, cu in eo genere nil agere possit? Et has de ca voluntas impedire neq quominus in eadet actus 1us ad agen du libere: neq igitur volunt liberu aliqd reci pere nisi quatenus ei sit liberu agere: quapp in signo qd intelligit potestas ad agendu libere neq ee potentia ad libere recipiendu.

29 [illegible] dicere sicet in eo signo n̄ intelli gat libera voluntas het ipsa [illegible] aut omi s̄ libere, qz p contrario supponitur et ea ppt hec ob act aut omis liberu [illegible] n̄ e im putabilis negatio, l. exist a pravat is, nisi quatenus imputabilis e receptio, l. n̄ receptio [illegible] salutaris ablute liberi, d. in eo signo sive q cu materi alis n̄ e in volunt libertas vt recipiat aut n̄ re cipiat actu supnalē, qa n̄ e in eis potest pcise materiali libertas vt ponat, l. impediat receptio talis actus: q n̄ e imputabilis in eo signo cu ma terialis exista, l. absentia pravat is. Min. pbat: nq eatenus volunt potuit ee liberu tq recipere qz n̄ recipere, quatenus ei liberu esset tq agere, qz n̄ agere; d. inq cu materiali pscindit ab agen di potest: neq q in eo recipi libertas recipi endi [illegible] et n̄ recipiendi.

[illegible] de vellat, nq auxiliu ef ficax ad 1m actu supnalē e gra pveniens de qua d in scrip. misericordia eius pveniet me,

que

que grā nobis a Deo ɔfert' nil libere cooperantibꝰ, d.
ant' ad ɔsensūm liberum adque pvenit, et hac Deus dit
efficere nrūm ɔsensum. et facere qd faciamus: dit' etiā
donare nobis salutarē actū seu bonā voluntēm, et
qdqd dicernit impiū et infidelē a pio. l. fideli; d.
auxiliū efficax ad 1m actū supnalē: hæc ɔstare ne
qt, si mutuo pendeat a ɔsensu libero voluntis et
illud psupponat talit' ut sit vm: ideo Deus mihi ɔ
fert auxiliū efficax, qa prius heo salutarē operatem:
go dari neqt ea mutua causalitas int' grām effica
cē et actū bonū, qdqd in aliis rebꝰ sit. coā pa
tet et mai. ex doctra cōi Theologorū, qꝫ ex Aug.
Patribꝰ, et Ɔciliis hauriunt.

31 Min. pbat' 1o: nā si 1m auxi
liū efficax det' nobis dependent a ɔsensu libero, q
efficit n' erit ablute pveniens d. cōe comitans nec
dabit' nobis sine nobis libere cooperantibꝰ: it bo
na voluntas et actio pia n' erit Dei donū qd' lat'
in me, qa Deus illud mihi ɔfert, cū potius id mi
hi ɔferat, qa iā hēt a me; nec operat' honest
ego pficiā, qa Deus facit ut faciā, d. eɔa Deus fa
ceret qa iā illā ego pfeci; qd ex ɔptu boni creati
repugnat: nā oē bonū creatū essalit' e a Deo
participatū et coent' existit dependent a gratui
ta volunte cē 1e, quare fralit' idꝫ e qd ego
liberū actū eliciā, et qd a Deo donatū hēā: go rei
pi nequit qd ego prius actū illū bonū hēā, qꝫ qd
Deus illū mihi donet, ac Deus illū faciat.

32 Urget hæc ultima coā: nā ali
q pinde foret id ac si diceres: Deus aliqd dona

re nobis anteqz donet, l. aliqd fieri prius qz deus faciat; l. si qd diceret: ideo fontis aqua redundare, qua vas implevit, qa prius impletum erat vas: aut ideo divitis datis largit' opulo subvenisse pauperi, qa pauper hebat iq acceptas a divite qd nisi p iocum sustineri neqt: at deus gratiarum dives atq fons perennis auxiliorum e, nra v voluntas vas e pauperrimum, actio vo libera fluxit a deo velut e divite fonte, q s gv impure dicat ideo fluxisse liberam actm a deo, qa prius illa voluntas huit?

33 Dfrat': nam illusorium, ac ridiculum esset pmittere certanti tqz pmium 2ferendum post meritum id qd e prius reqsitum ad efficiendum meritum ut si deus policeat' ceco: si videris dabo tibi potentiam visivam ut videre possis; qo similit' nugatorium esset nobis ita pmittere: si stritionem heatis dabo gram pderrantis utroq here possitis, et sinequa 2stritio neqt effici. 3o Roborat' min. illa n.31. nam ex ea causalit' mutua seqt pdetratm semet ipsam efficere, l. causare, qa 2sensum efficit a quo causat' in gne cae materialis, sicut artifices, q lapides expoliunt ac ligna pparant q bus ut ex ma domus erigit', domum ipsam efficere dicunt; illatio vo plane repugnat: sicut .n. repugnat p fram domus effici lapides atq ligna l. eorum pparatm ex q bus domus ipsa 2stat, sic implicat etm id pdetratio 2sensus efficiat, ex quo materialit' ipsa pendet.

34 Refellit' 2o mutua causalitas: nam in eo priori, quo sup nalis 2sensus intelligit, etm

p

p̄detratio ɔcipit̄ in illo prior; g.ᵒ n̄ ē mutua ca usalitas. Cōa patet nā in causalitate mutua genus unū n̄ intelligit̄ inbibitū in alio, ḋ. ab eo pcindit̄: ignis .n. n̄ intelligit̄ pcedens ad sui dispositiōē; ḋ. hęc ab igne pcisa ɔcipit̄: alioq n̄ posset eē prior illo mō, ḋ. sī esset posterior; nā quoad genus efficientis ē posterior, gᵗ ut sit prior in gᵉ cē disponentis n̄ debet in eo priori ɔcipi genus efficientis. ans pbat̄, nā eo priori, quo ɔcipit̄ arbitrii ɔsensus intelligit̄ ut dependens actualit̄ a Deo p̄detrante, sicut et ab arbitrio libero, ḋ. dependᵃ ɔsensus a Deo p̄detranti fralit̄ ē ipsa p̄detratiō q3 ais operatiō eē cē le: debet gᵗ in eo priori ɔcipi p̄detratio.

35 Maior ultima pbat̄: nā intelligit̄ in eo priori ɔsensus ut ens creatū; n̄ .n. ɔcipit̄ ens pcisū tā a creato, q3 increato. ḋ. ut ɔ̄ratū ad creatū, et coenī ut a Deo pendens actualit̄: itā ɔcipit̄ actus ut fralit̄ liber, et ob quē ē nobis liberū hēre grā efficacē, ḋ. negᵗ actus intelligi liber nisi ɔcipiant̄ activa, quę pria, q bō ɔstituᵗ actus ipse liber actualit̄ intᵗ quę n̄ario grā censet̄, et sinequa n̄ pᵒ aff. supnalis actualit̄ eē liber: gᵗ in quovis signo ɔcipi debet auxiliū efficax ut ca prior illiō actus, et actus ut dependens ab auxilio grę. Nec absurdo vacat ɔcipere liberū arbitriū etā pcisive sine grā, cui iā grā pedisecua sit iā .n. p vires nē voluntas se discerneret, et hēret potestē hendi grā efficacē et eiꝰ effū supernatᵗˡᵉ inferre posset. C. g. satis

sit exemplis obiectis.

36 Ad exemplum actus charit^is et gr^e mutuo pendentium rel^i, actus charit^is ee bonum exemplum ad imitandum, hauc .a. de charit^is actu sen t^a exemplum ee minime bonum ad arguendum: nam .n. mutuum prioritas int^r entitas amoris aut charit^is et gr^e habitualis ee negandam ex doctria s. Tho. multis in locis de charit^e conuincq, quare tota sent^a pugnat contra s. Tho. sicut et fundum, quo fulcitur: s. .n. doctor solumodo ostendit actum liberum s^m se pcedere gr^a ut dispositio, a gra v^o pfici fralit^r, et ab illa pendere n s^m entitas actus, d. quoad dignitas meritoriam v^e gl^e s^m q^m actus n antecedit gr^a habitualem. D. ne nimium omis sent^e carceribus obstringamur, pmitto mo pols ee mutuum eius prioritas int^r actum amoris et gr^a, adhuc t. int^r pdemnat^s et actum ab ea pductum negandum ee censeo multiplex ob discrimen, qd int^r utrumq da t^r.

37 1^m e nq in sent^a q^m impugno 1^a discretio foret in nra potest^e, l. a nobis esset exnq viribus a gra pcisis, multo magis q^m ad adversariis nobis obiicit^r: unde posset ho mereri 1^a gr^e efficacem, qd e absurdum insigne contra fidem: qd v^o charitas et habitualis gra licet 1^a nobis ex auxilio gr^e suffultis esset libera, n esset inmodum contra fidem, nec di

fi

ficile dictu. 2m discrimen est: nam in eo q converti[illegible] consent[illegible] amor aut contritio, praeedit a

gratia sl et auxilio cum ceteris propriis; ut a causa totali

indiferenti, quae cum actu contritionis aut amoris, et

cum illis, caret iungi potest, nisi peccatum immineat ur

gente praecepto directionis, tunc enim influxum gratiae sancti

ficantis eque tolleret libertatem at q praedeterminatio quae

a quatenus actu 1us esset et ad actum praedeterminata, ce

terum ut in causalitate mutua praedeterminationis nunquam erit ver

sus ab indiferenti principio, quod pendet essentialiter a prin

determinato; quare non potest actus oriri, si supponit liber.

37 [illegible] 3m discrimen est [illegible] in hoc

vero: licet non infundatur a Deo gratia, datur [illegible]

auxilium extrinsecum [illegible], vel qualitas inherens facile

provolans, per quam compleret voluntas ad posse primo

cum qua haberet auxilium complete sufficiens ad conversionem [illegible]

[illegible] q non convertitur [illegible] gratiam habitualem accipit [illegible]

vino dant id praecipit; hoc autem non reperitur [illegible], qui

convertit defectu praedeterminationis mutuae dependentis [illegible] conversion

[illegible] deficiente re ipsa praedeterminatio non manet ad

conversionem [illegible] nisi [illegible] tantum auxilium suf

ficiens Thomisticum; hoc autem non afferit sufficientiam impu

tabilitatis [illegible] causalitatis praedetermina

tis, [illegible] hac negata; quare in contingit contritio consensu

[illegible] vitio [illegible].

39 [illegible] 4m discrimen in eo q convertitur [illegible]

[illegible] mutua dependentia gratiae sanctificantis et contri

tionis Deus hoc praedeterminat et infundit ei gratiam habitua

lem ut influat in amorem aut contritionem consentiam

Thomistarum, in nostra vero sententia Deus vi

det ex scia media, contris, quas vnt futuris, si pul
set has vocat, compleat quod per auxilia extrinsa aut p
qualit intrinsa facile fluentis: l. deniq p gra habitu
alis, quae vria pria servant indriam ad negatus actus
ut supponens; cum hac. n. scia media deus adhibet voca
tis volunt varias, et infundit gram influxumq in
amore, aut contri cum ea mutua dependentia, quae nullus
parit incomodum; nec indriam excludit; at in mutua
causalite predetrat et actus liberi, si conferat predetrati
eripiet indriam actus, quod vero dei negat predetratum in
non conversis, non relinquit sufficiens auxilium, vide quod dis
pares esse pariat vtraque mutua causalitas, vnde
negat haec in predetrate rerum, consensum arbitrii, licet ad
mittat, a quibusque nris authoribus, in habituali gra
et dilect.

40. quod discrimen habitus charit et
gra non spectant essaliter, cum actu contri, aut dilectis,
at predetratio spectit essalit: cum actu predetrato, quia
nam charitas et gra non essent prius aut est inferens
actum, cum ad illum concurrerent, sicut esset predetratio:
quappt haec non permittit actui liberum, quamvis assera
tur ab illo pendens, quod non remedium libertatis aliq les
se, quoniam prius ad eum est predetratum; charitas autem et
gra ppt indriam actus ase producti liberum minime
me ledunt. 1a vero pro isto discrim. patet, nam in bap
tismo parvuli charitatem et gram accipiunt, iis adul
tus in sacris cum attrite sola susceptio: deniq iustus ac
cipit augmentum gre, quam eliciat actum dilect dei; non
est ergo connexio gre cum hoc actu.

41 Adhoc etiam discrimen revocat ali
ad

ad 6m, q° dilectio sm e ponj p° et n ponj cy hi
ta charit[is] et grã, quare suppo dilect[ion]is e suppo rei
libere potentis mediate derivare libert[at]e in hitus a se
pendentes. dilectio v° talis e, ut n possit ei negat
tio cu p̄detrat[ione] poni, sicut nec ipsa p° cu p̄detra
t[ion]is negat[ione] iungi: licet g° supponat ad p̄detrat[ionem], nil
adeq liberu psupponit, ex quo p̄detratio denotet li
bera nobis, q[uo]d q[ui]d[e]m cu oibus antribus requisitis in p° n
ee dilectio p̄detrata; quare licet amor dei posset ee
dispositio materialis ad grã, n t. ad sui p̄detrat[ionem]
infundenda. Posset et[iam] exemplu retorqueri: q[uia]
sicut in instanti, quo peccator nec het hitu charit[is]
nec auxiliu extrinsecu paratu, aut qualit[atem] t[ame]n
valanis n e pxime potens elicere dilect[ionem]: quapp[ter]
pt ei negi imputari tunc omissio, sic in instanti,
quo n het impius p̄detrat[ionem] imputari negt omissio, nec
n minus requirit in hac sent[enti]a p̄redetratio, q[uam] in aliu
sent[enti]a requirit hitus aut auxiliu.
42 Ut v° p̄ n[ost]ris authoribus, q[ui] mu
tua causalit[atem] int grã et 9trit[ionem] admittunt ul
timo reamq ostendam denique q[ua]m iniesit int
hanc et illa c[aus]alit[atem], ob q[uam] [illegible] fa
ciliore ista v° difficillima: [illegible] verosimilis e
n[ost]ris mutua illa causalit[atem] admittunt asserunt actu
9trit[ioni]s n ee priorem na, q[uia] pduct[io] hitus sm se
d. q[uia] ei receptio, 9a t. pductio hitus sm se pri
ore ee dicunt ipsa 9trit[io] pot pducta: quare
deg in hac sent[enti]a [illegible] ad pducendu hitu
charit[is], abacta 9trit[ion]is existente, [illegible] ut ad dispo
sit[ionem] nec n̄o media 9trit[ione] t[ame]n hitus pduct[io] a quo
[illegible]

dominio sui, hēt in sua potestᵉ, d. solq recepts, ita P. Vasq. 1. 2 d. 111. c. 4. n. 20. et 21. P. Torres 2ª 2ᵉ d. 77. dub. 3. N ignoro quosdq deserere P. Vasq. hac in pᵉ, d. nec narrio, ne q̄ recte, de qbq alibi. N ē grˢ ad rq hoc explus p tu enda pdetratᵉ. Nq adversarii volunt sub nrā potest ᵗᵉ sitq ēē medio sensu pdarto movere deq ut
43 efficiat pdetratq qd ē implicatoriq. § Admittq caloris disponentis ad ignq, dic, palitiores phos qd neque re dispositᵉˢ. n. p parantes ad frq. n. fiant ab ipsa fra. Vide P. Obie. 3ᵒ ven. Suphic. pūncto 2. 7. d. id nunc omitto, nego. inde deduci prioritq aliq mutuq intʳ actq ut liberum et pdetratq, roē cuiq negatio pdetratiᵒⁿⁱˢ imputabilis sit, ad hanc. n. psupponi debet actus ut liber ingᵉ cē materialis et coentʳ supponitʳ libertas ad recipiendq etn recipiendq actq, neqt. a. ēē libertas ad recipiendq, nisi quatenus sit etq ad agendq. in eo ū priori n ē libertas ad agendq, ppleta n. ... nec ēē ipᵒ libertas ad recipiendq, repugnatq pribatis ex priis hec mutua prioritas licet alia pbabilitʳ a Phis admittatʳ.
44 Ad mutuq prioritq intʳ peccati remissq et infusq grē, qs innuit S. Tho. 3ª q. 3. multa minime trita dici possent ut eiq eluci daret sentª, que imodiq ttt. de charitᵉ psequor. Interim reo S. Tho. ibi n loq de prioritᵉ reali, d. roīs, distinxit n. tq intentionis, qs executionis ordinq, et ordine qdq intentiᵒⁿⁱˢ asserit deq roē nrā

ira prius infus. grę. qz purgat a peccato decer
nere, nã infusio grę finis ẽ remis^is intrinsecus
et remissio ula mediu ẽ ad infus. pfectã: prior
a. ẽ intentio finis, qz electio mediorũ: at adver
sarii volunt actu liberu realit pcedere tãz ma
et disposit. ipsũ auxiliu efficax, auxiliu. a. efficax
realit pcedere ɔsensu ut cã effectiva illius, qd u
trũq ptinet ad ordinẽ execut^is. Quo. t. execut^is
ordine nullibi dixit s. Tho. pasivã exclus. culpę
l. remis. ẽẽ priorẽ, qz qd deus active culpã remit
tat ex pte sua, quare nec docuit unqz s. Tho. in re
pnti prius ẽẽ qd voluntas hẽat actu liberũ bonũ
qz qd deus illũ efficiat media pdetrat.: nã utrũq
ptinet ad ordinẽ execut^is licet ingenere cę ma
terialis ptinentis ad execut. prior sit expulsio
pasiva peccati, saltẽ in via, cũ exitrã grę pfe
cta: nã impedimentũ amovere prius debet, ut fra
pfecte subiũ afficiat: peccatũ. a. ẽ impedimentũ
grę, ceterũ ab hac culpę remisio n̄ pendet effi
cient.: qd n̄ hẽt locũ in pdetrat. ru. ɔsensus:
hic. n. cessant in pdetrat. rnore efficient. qua
[illegible] neqt ut liber et impu[illegible] ad illã ɔsuaponi.
[illegible], [illegible] ... fit. [illegible] effi
[illegible] grę ɔsistat in aliqua merali pdetrat. volũ
[illegible] in [illegible] [illegible] deo ɔfer
ri auxiliu efficax moralit pdetrans.

Authores p q. sentª relata
4. in ipsa constituunt efficaciā in actu: e. p moralē connex.
determinat. ad consensum, quæ præcedit conditionaliter futuritionē eius
conditionatam, et existit independenter a scientia media, vi
cuius ita voluntas ad actum propendet, ut sit ei difficilli
mum actum omittere: quare licet absolute physice possit
actum omittere, numquam tamen eum omittet. Hanc autem vehe
mentem inclinationem oriri putant seu ex intrinseca viva
citate cogitationis, et affectionis summo fervore, seu ad ex
ternis circumstantiis facilis ingenii docilis indolis,
adhortantium amicorum et his similia. Necessitas
hæc et efficacia moralis explicatur exemplo: nam si fi
lius Patris observantissimus (quem tenerrime diligit,
et cuius vita summam bonorum copiam, eximios hono
res ac dignitates expectat) videat parentem iam
fame perire, suppetat a filio copia ciborum, quos
facillime Patri suggerere possit, tamen est infallibile,
quod Patrem cibabit, ut licet absolute possit physice
Patri non subvenire, numquam tamen id contingat, de quo
n[i]

ries id occurrat cibum suppeditabit ut depellat famem.

Nexpendo modo, quod et co... tuplex sit praedeterminatio moralis, id est Decidotti de necessitate tum gratiae, tum incarnationis. Ad hunc autem solum spectat definire, num in ea morali necessitate consistat efficax vocatio in actu 1°, qua voluntas re ipsa movetur ad actus salutares. de qua dificultate 1. N... raro Deus voluntatem excitat ad actus salutares per auxilium efficax tantae virtutis, ut moraliter praedeterminet arbitrium ad consensum. Hoc satis ex Patribus et scrip. variisque conversionibus ab scriptura relatis, Magdalenae scilicet, Pauli, Mattei, felicisque Latronis regnum integrum de crucis scala momento praedantis. Testimonia proferam loco citato. Probatur experimento: nam luminis impetu mens impii quandoque perfundi solet, ut lacrimis ex imo pectore large bulientibus intus secreta vi convelli videatur aliquis ad virtutis amorem: sic enim ei sordent vitia, sic virtus arridet, adeo tormenta terrent, ita gloriae voluptas allectat ut alacritate summa se totus impigre virtuti dedat, et vitia detestetur, et licet absolute possit in peccato manere numquam tamen in eo perseverabit; haec autem dicitur necessitas moralis quo...

Probatur: quia maxime Dei sapientia omnipotentiamque commendat, quod Deus ea possit arte, dexteritate que movere voluntatem ad agendum, ut frequentium stimulo vocatus, et suavibus auxiliorum habenis re

belq q̄ūq possit subigere volunt͂ , ac volen
tq deniq̄ ducere quo velit refracta sęvi
tia renitentis arbitrii sicut loq͂t Augustinus ;
et ideo iure dit ab scrip. cor regis in manu
Domini quocūq̄ voluerit inclinabit illud ; hoc
.a. illesa libertᵉ signatissᵉ fit p auxiliū mo
ralit̃ pdetrans : gᵒ ad pfectissq̄ dei pvidq̄
spectat, vt hoc auxilio nnumq̄ vtat. deniq̄
pbat nq ea vis et ars demonibq ē et ea
ɔcupiscentię potestas, vt frequent̃ hões ad ma
lū morali quadā necesitᵉ ptrahat ; at dei pi
etas, et indulgentissᵃ bonitas maior ē ini
qt͂ demonij, atq̄ follatia ɔcupiscentis ap
petitū gᵒ nnumq̄ ad virtt͂ deq impulsu nos
tā vehementi rapiet, vt n̄ nisi dificilime
reluctemur.

Hinc inferes, et ddū ē 2º:
pdetratio moralis et effiacatia vocatis smq̄
infalibilis nec pugnat cū abluta libertᵉ phi
ca voluntis, nec cū auxilii suffa, quę reqri
t etq in n̄ operaturis. dū t. ea necesitas
moralis pse n̄ reqrat ad operat͂. d. pac
cens solū ad facilū posse ɔferat. 1ᵐ pba
t, nq cū hac pdetratᵉ morali dat abluta po
testas phica ɔponendi cū illa negat͂ actus;
d. hęc ē abluta libertas ad mēritū sufficiens,
gᵒ cū pdetratᵉ morali ɔponi pᵒ abluta liber
tas. 2ᵐ.a. pbat ; nq hō moralit̃ pdetrans
phyce pᵒ n̄ operari ; demq̄ gᵒ qd n̄ operet ; iq
auxiliū erit pure sufficiens et inefficax ablu
te

re; moralis q° p̃determinatio n̄ impedit auxilii
sufficꝫ in eo q n̄ operat'. Deinde si n̄ req
rat' hoc auxiliū ad oẽ actꝫ ille q n̄ hẽt p̃
detratꝫ moralẽ, et actu n̄ operat', hẽre p°
oia que requrunt' ad operatꝫ; g° q̄zvis ei defi
ciat ea p̃detratio moralis, si cetera adent,
hebet adhuc oia que requrunt et sufficiunt
ad agendū. c. 2. effic.a simplit' et ablute
n̄ ꝯsistit in vi moralit' p̃detrāti s.m q̄d
infalibili.

9

3° dicendū é: ut auxiliū
sit efficax in actu 2° n̄ requrit in eo vis ó
la moralit' p̃detrans, et ꝯsent moralis p̃de
tratio n̄ é de ꝯptu vocat.is efficacis. Sic do
cent coit' oés fere nri doctores, et indulgēt
s. Patres, q cū equali grã s.m phycū docēt
alterū q̄zdoq̄ firmit' stare dū alter infaus
te labit', quos allego d. penultima c. 3. ig' in
de cꝰ sentꝫ impugno: q.a tunc voluntas ope
rat' ex stricta necesit.e morali, q̄zdo tā ad
actū ꝑpendet, ut n̄ nisi difieillime p̃mittat
actꝫ; sive dū tanta cū dificult.e ꝑmittit
actū, qt.a Pater indulgentissimus charissimū
sibi filiū unigenitū, ac totius sui generis firma
mentū latrocit' opprimeret, aut ꝯtra dificult.e

prudens ac paccatus hō satis sui ɔpos se pei
pite ageret: at evidens ē iustē ac pdesti
natē frequent operari salutares actus, quos
ęqua facilit^e posset omittere, l. saltē absq̄ tan
ta dificult^e qtā diximꝰ gº frequent operat
iustus actū bm absq̄ necesit^e morali; ð. nun
qꝫ operamur bᵉ nisi grā sit efficax gʳ effi
cª grę ñ ē sr pdetratio moralis ad ɔsensū.

6 Pbat 2º: qª ñ repugnat au
xiliū moralit indiferens qd a scia media vi
deat efficax si ponat, et qd re ipsa positū in
falibilit habit effēcū oimoda libert^e morali vo
lunt^is; ð. hoc ē suavisse pvid^e mediū, p qd attin
git a fine usq̄ ad finē fortit, ac disponit oia
suavit; gº plerūq̄ deū ita movet liberē et
ingenuē volunt^e ad agendū. 3º nā voluntas
dū operat inique ñ sr ad malū trahit ne
cesit^e morali, ð. plerūq̄ mero suo libito pec
cat, cū facillime posset a peccato ɔtineri: nā
alioqui miserrima foret hoīs ɔditio severa
q̄ nimis Dei pvidª cū electis: gº nec morali
t voluntas pdetrat ad bonū quoties operat
honeste. Coā ɔstat a parit^e pbat ans tū ex
perimento tū ex Angelis et Adamo, de qbꝰ
inquit Patres ñ ex necesit^e, ð. ex quadā pec
candi volupt^e peccasse.

7 ɔfrat 4º: si voluntas hinc et
inde cogit^e moveat ęqualit ad odiū et a
morē absq̄ pdetrat^e morali, quę cogat ad al
terutrū, ut fieri posse nemo negavit, poterit
cū

cu̅ esset voluntas amare, s. odisse, cu̅ habeat auxiliu̅ sufficiens ad alterutru̅: de m. g° q͠d amet: na̅ e possibili posito in esse nullu̅ infert inconveniens. Q͠r absq͠ mora i necessi tas dabit auxiliu̅ efficax ad amorem. Co͠a patet: na̅ cogitatio præcedens n̄ detrahat moraliter ad amorem; tu̅ q͠a sic amem supponitur tu̅ q͠a ꝯtru̅ ad amore̅ hinc una cogitatio trahit, in inde contraria cogitatio retrahit, et ad odiu̅ urget: at voluntas ad odiu̅ n̄ trahebatur vi necessitanti moraliter; g° nec ad amorem: nec .n. ad utru̅q͠ s. contrariu̅ potuit esse necessitas moralis, et infallibilitas ut exse constat.

Dices q͠d voluntas n̄ p̄determinata ad unu̅ contrariis e p̄determinari moraliter ad alteru̅. Contra t. e cogitatio pariter ad amorem et odiu̅ invitat et ꝯtra hæc attrahit illa retrahit: g° neutra moraliter p̄determinat, aut utraq͠. Co͠a patet: na̅ utraq͠ cogitatio quoad intrinsecu̅ e æqualis, itu̅ quoad extrinsecu̅ æqualiter utraq͠ negatio moralis p̄determinationis affert ad oppositu̅ p̄ p̄ cogitationem sibi coæqualem: na̅ sicut negatio p̄determinationis ad amorem gratis a te dicitur infallibilitas ad odiu̅, sic e contra dici p° necessitas ad odiu̅ negatio p̄determinationis ad amorem: g° s. moraliter ad utru̅q͠ necessitatur voluntas s. a neutru̅ cogitur ab æquali cogitatione.

Confirmatur g°: na̅ certitudo, s. scientia creata vocationis ab eadem fra. provenit, ac scientia, s. certitudo De p̄destinationis et p̄finitionis efficacis,

et coenit eadem aut equalis est utrinque certitudo, s. infalibilis connexio cum effectu futuro que inferunt d. ad efficacem et certitudinem de praedestinatione, ac praefinitionis efficacis nec sufficit nec requirit infalibilitas moralis dependens a scientia media, quia de ratione requirit metaphysica certitudo cum obiecto libero connexa saltem comitanter ob inclusionem aut connotationem scientiae mediae sicut ostendi d. 14. de praedest.
n. 4. n. 6. et d. 12. et probatur infra d. 14. n. 24. Ergo ad absolutam efficaciam vocationis in actu primo nec sufficit nec requirit infalibilitas ulla moralis independens a scientia media. consequentia constat et maior.
10 Minor probatur: nam tota praedestinationis certitudo nititur efficacia mediorum, quibus ad finem obtinendum Deus utitur, quae si fierent irrita praedestinatio quoque careret effectu, disiungeretur quoque cum negatione quae praefinitione minor probatur quoad primam partem: nam cum praedeterminatione morali physice opponi physice Deus operationis, cum praedestinatione vero s. efficaci praefinitio nulla potest iungi physice operis praefiniti defectus, quo certitudo moralis auxilii non sufficit ad firmandam certitudinem de praedestinatione, ac praefinitionis efficacis. 2a pars probatur: nam licet tota proxima potestas ad actum sufficiens sit promptam facilis et moraliter indifferens ad utrumque, cum modo de voluntate conferendi moralem industriam adiungatur scientia media de consensu futuro sub auxilio morali indifferenti redditur auxilium et dicta voluntas absolute efficax et metaphysice cum eventu libero connexa, quae nulla posita fieri possit irrita, aut cum effectu ne-

ga-

gat^e coniungi valeat, q^o n̄ requirit p̄determ^o moralis et a^n̄i ad effic^m et certudinē, q^a p̄des t^is c. 3. repugnat effic^a moralit^r p̄determinans, quæ tam rigida sit, ut consensum volunt^is m^te certum et infalibilem efficiat.

11 Aliq recentiores licet effic^m auxilii sine morali p̄determ^e consistere posse doceant, sit p̄ auxilium moralit^r indiferens adiu̅tum scientiæ de consensu futuro si ponat^r id auxilium, iudicant t. ēē pōlē morā^m quāda p̄des t^m tā stricte cum operat^e connexa, ut licet ablute possit voluntas p^hice n̄ operari sub ea p̄determat^e, nihilominus ablute certiss^m et infalibile metaphice sit qd voluntas operabit^r, et consent^r in ea p̄determat^e morali liberum eventum eventum eventum a deo cognosci putant p̄ scie^m m^te certam et infalibilem cui falsitas oio repugnet, licet ipsa so^o huic medio infalibili nitat^r. Ita docent P. Gran. c. p. 1° ver. 2^i et q. d. 4. s. 4. et frequen^r alibi P. Ruiz d. 10. de p̄vi. s. 4.

12 Moverit ad id: nam ad certudinē infalibilem fidei dē sufficit necesitas moralis in obtō qd asserit, d. fidei dē certudō sit infalibilis m^te, cui p̄ inde repugnat subēē falsum;

q.ᵛ necessitas aliqua moralis sufficit ad fulci endum assensum certum infalibilit.ᵉ meta: quapp.ᵗ etiam Dei scia soli necessit.ⁱ morali niti poterit ad enunciandum certitudine metaphica futurum eventum. Coñ constat et min. mai. pbat.ᵘ haec n. e certiss.ᵃ pp.ᵒ de fide: q. n. e spali dei gra p ditus, sive relictus cum solis vulgaribus auxiliis diu relictus culpas aliqs veniales admittet, sive n. vitabit oia venialia, d. haec pro moralit. so e ac lapsum pdetratus het. n. abluta pos ut evitet oia venialia; nam alioq. n. peccaret dum singula peccata committeret, peccatum n. absq. libert.ᵉ n. e; q.ᵒ moralis haec infalibilitas sufficit ad assensum mete.

13 Haec t. sent.ᵃ mihi sr displicuit vehement.ᵉ: eam aliis de capitibus impugno n.º cit. n. 35. nunc q.ᵒ qd attinet ad rem pntem statuer.ᵉ dum e 1.º, n. ee nariu hanc pdetrat.ᵉ moralem strictam ad constituendam effic.ᵃ auxilii, qd etiam fatent eius authores, et a fortiori pbat.ᵘ ex dictis a numero 4. de vulgari pdetrat.ᵉ morali. 2.º dum e pes p detratem moralem si daret.ᵘ n. tolleret libertas radicalis: q.ᵃ sub aliis auxiliis indiferentibus posset exerceri libere voluntas: deinde nec p. eam pdetratem impedit.ᵘ auxilii suff.ᵃ, q.ᵃ n. reqrit.ᵘ illa simplit.ᵉ ad agendum ex suis authoribus, quo discrepat a phica pdetrat.ᵉ

14 3.º deniq. dum e. pdetratem istam eque pugnare cum abluta libert.ᵉ frali volunt.ᵃᵗⁱˢ atq. phica Thomist. pdetrat. Pbat.ᵘ q.ᵃ posita tali pdetrat.ᵉ morali nunqs ulla detratis libe

bera nrā, l. iui9 pciā scipiat, certu ē et infallibile mete, qd voluntas operabit, talit vt si n̄ operet inferat aliqd impole mete, slt qd sciā dei nāria fallat, aut qd everta t' qditas et nā necesit[is] moralis p̄suppositę; d. hoc ipso n̄ ē ablūta potestas vt n̄ opero ͻ penat' cu p̄detrat[e] morali, n̄ alit' atq̄ cu phica p̄detrat[e]; parit' g° pugnat hęc moralis p̄detratio cu libert[e] frali volunt[is]. atq̄ p̄detratio phica?

43 Min. pbat' 1° nā ablūta potestas n̄ ē ad trū, ex cui9 actuali posit[e] deducit' impole mete, quoniā id ex quo ͻequcit' hā impole n̄ ē ablūte po[le]: nec .n. pole cu impoli ͻnecti p°: potestas . a. absoluta so ē ad ablūte pole. 2° nā ideo cu phica p̄detrat[e] n̄ ē ablūta potestas ad oppositu in sensu ͻposito: q[a] mete certu ē qd erit opero vi phice p̄detrat[is]: ite qa si poneret' actus oppositus lęderet' ess[a] phicę p̄detrat[is], aut falleret' dei sciā quā futuru ex phica p̄detrat[e] certiss[e] cognoscit': d. hęc et similia ͻcedūt' ab authoribg huig moralis p̄detrat[is] g° n̄ ē rei9 oppositu ablūte pole. Cū multis aliis ͻfirmo loco citato.

10 ͻfrat' l. in sensu ͻposito cu hac morali p̄detrat[e] p° voluntas ablūte ͻponere negatiuę actu, l. nullo mō p°: si 1[m] g° p̄detratio moralis ablūte p° actu carere, quare n̄ erit infallibilis mete d[a] p̄fin°, p̄dest°

l. pscia, quę soluȝ huic medio nitit ad asseren
duȝ actuȝ summa cuȝ certitudine meta; quare
moralis hęc necessitas minime sufficit ad ſe
derandaȝ libertȝ absoluta operat cuȝ certitudi
ne meta divȝ pfinitis et pdestis qbus re
pugnat effu carere, l. ab intento fine frustra
ri; cuȝ t. ad istuȝ finȝ necessitas astruat a P.
Ruiȝ ut ipse testat d. 8. de pvid. s. 4. n.
23. et s. 9. n. 9. sivo 2m asserat; goq e im
pole cuȝ hac morali pdetrat qd voluntas in
sensu pposito n operet, atq cuȝ phica pdetrat:
quare pariter ab utraq pdetrat libertas eli
dit.

17 Ad opposiȝ uo fundȝ, Rȝ ne
go mai. ad pbatȝ reo triplicit affirari posse pil
luȝ actuȝ n oia venialia vitari posse sine spali
privilegio. 1. simplit et ablute l. ant; sic. a. eane po
defice d. oio falsa; qa simplit eminit e hsi poa phica
sufficientȝ ad evitanda oq culpa cuȝ auxilio coi gra
citra privilegiuȝ spale. 2o, po id enunciari de
quadq impolit coenti meta, si ult p spale pri
vilegiuȝ intelligat auxiliuȝ etȝ moralit indife
rens, d. 9gruȝ et efficax, ut toties et tandiu vi
tent oia venialia. Quo sensu mete certuȝ e
n posse vitari culpas sive leves sive graves, sive
gra quę sit efficax ad eas evitandas, et hęc diu
collata rn venialiuȝ sit spalis gra secus a. rn
mortaliuȝ: quare simplit e impole coent etȝ
mete qd sine gra spali diu vitent oia
venialia, quappt id etȝ enunciari po ex cer-
ti

riss^a fide d^a.

18 3°. dici poss̄ impo^tia vita re venialia cuncta sine spali grā ēt in po. a phica, d. in poa morali, que sit ans, ide n̄ sine difficult^e maximu: qd etiā ē mete ce rū et p^o affirmari certiss^a fide d^a. vlq aliud ē qd auxiliū coē mete connectat cū aliquo lapsu veniali, si spalis gra deficiat; itē auxiliū id hiturū effū vitandi collect^e oīu venialiū, et hoc affirmari nequit a fide d^a, qa plane falsū ē: aliud ē qd auxiliū coē morali^r habeat connexū cū aliquo lapsu l. cū negat^e vitandi leuē oē culpā qd ē certiss^m obrū mete nariū, qd a fide d^a certiss^o po enunciari; d. cū cave rit^e oponi p^o absoluta potestas vt voluntas cū auxilio divino vitet oia venialia ~~supposito~~ privi legio prohibate excluso, qd sit ans: licet q^o moralis connexio conveniat extremis necesit^e mēta, coens. a. cū anti morali necesitanti n̄ coniungitur necesitate me ta physica metaphisica metaphysica metaphyca, d. admite contingent, vnde sine repugn^a phisce con iungi p^o ans moralit^e nariū cū negat^e coen ris.

Hactenus retuli sent^as oppositas que solent a nris in hac mā referri: p^r has v^o posset addi modus aliū explicandi vocat^is ef ficacē mete cū operat. connexū independent a scia media, qz in divinis y finit^bq aliq mediant^e. si nimirū deus decerneret tm auxiliorū cumulū q^bq iterato pulset voluntatē, vt licet voluntas

singulis moralit' et phice resistere possit; toli
t. cumulo vocat' minime reluctari possit;
d. meta eius certitudine voluntas consensura sit
deo vocanti. Atque eo casu licet vocat[us] singu
la de se sint indifferentes ac proinde libert'
non obsint tota t. collectio foret simplit' efficax
ad inferendum consensum relicta t. absoluta liber
t[ate] resistendi singulis auxiliis non efficacibus de
se. Consonat huic effic[aci]ae p[rae]derratio phica, quae a
liq[ui] tuent' ad speciem non t. ad individua.

20 De hac t. effic[aci]a nil in vniversum decer
no: tum q[uia] proprium habet sedem in tract. de p[rae]def[initione] ac
de p[ro]vid[enti]a Dei, neque ibi petit': an ans aliqua p[rae]fi
nitiva vaga per disiunctionem mediorum operari possit
cum libert[ate] non operandi detrahere cum singulis auxi
liis. Tum q[uia] licet admittat' haec infallibilitas va
ga non dirimit' adhuc directe q[uaesti]o p[rae]sens in al
terutra p[ar]te: an scilicet effic[aci]a sit intrinseca vocat'
quae re ipsa sortit' effectum et efficax ab eo di
cit', l. solum denominat' ab extrinseco consensu sci
to ut conditionate futuro: neque de singulis au
xiliis habentibus effectum restat inquirendum unde
neque habeant efficaciam an a se l. dependent' ab
extrinseco consensu. =11= d. 11. Item e s. litteris
phica p[rae]derratio foveat an potius expellatur.
c. l.

1me ex Matei 11. Luce 10.
* qd adversariis satis e molestu: Ve tibi Coro
zain ve tibi, Betsaida qa si in Tyro et
sidone facte ss virtu que facte ss in vo
bis in cilicio et cinere penitu egissent.
Hic .n. rephendit xptus dominus Iudeos qd pe
nitu n egerint cu eis auxiliis cu qbus si
ponerent egissent penitu, gr eade auxi
lia que Iudeis fuerunt ineffica forent Tiri
is effica; quapp effica n esset auxiliis in
trinsec. Coa cstat. cns ab ipsa la verit
docet: explicat: xptus cparat Iudeos cu Ti
riis pulsatis equali cumulo vocatu quoad
vim excitandi l. agendi: secus exprobratio c
parativa foret inanis et iniusta; qa faci
le Iudei possent illa repellere dicentes se
n ee rephensione dignos cparat Tirioru
qd n fuerint equales illis quoad penitu, cu
Gentiles forent inequales Iudeis quoad vires

grę moventis ad pęnitẽ.

2 Et. n. Ares lib. 3. et 5. Topicorum statuit argum a comparat. fieri debere supponendo cętera paria: fallicit. n. infervens aqua ee solidiorẽ ferro, quoniam ferris igni tũ aliquãdo liquescit, aquę u nunquam rigente frigore lapidis instar obdurant. Mo sic arguo; d. Xp̃us conferens Judeos cũ gentilib; ait ea grã, quę tunc in Judeis n sortit effũ pęnitẽ fore sortituram in gentib; : g equales grę possunt ee nunc efficaces in uno subto, mox. a. inefficaces in alio ppt consensũ volunt. libere pstitũ aut negatũ a subtis. alitores huic argto vires addere, et ab evasionib; qb; elevari tentat, ulterius vindicare, si p tempus liceret, d. vim illius indicasse sat e.

f 2m e ex 1. Corint. 15. grã dei sũ id qd sũ, et grã eius in me vacua n fuit, d. abundantius illis sib; laboravi; n ego. a. d. grã dei mecũ. Vbi docet Paulus, grã efficacę fieri talę p cooperatę arbitrii quappt ait n ee grã efficacę ab intrinco. Pbat: disserit Paulus de grã quę sit efficax; nã grã quę vacua n fuit d. re ipsa cũ Paulo laboravit efficax e, qd tã certũ e ut in testimoniũ vocatis efficacis adversarii locũ istũ adferant, ut videre licet apud Albarez. d. 81. n. 9. et 82. n. 9. et d. 86. n. 3. at eadẽ grã docet efficacę ee p cooperatę arbitrii. Nã Paulus ait eã grã n fuisse vacuã, l. inefficacę in ipso, qa Paulus ipse cũ ea laboravit; g odz

fu

fiū vacuit^is et ineffic^a, sive q^d id^e ē effi
c^a re vocat in cooperat^e arbitrii, n̄ q^de effici
t^a sola facult^e hū^e, s^d. ipsi^s adiutorio grē; sta
tim n. adiungit: n̄ ego, s^d. gr^a dei mecū, hoc
ē ut int^ptat Aug. lib. de gra. et lib. arb. c. 5.
n̄ ego solus, s^d. gr^a dei mecū, at p hoc nec gra
sola, nec ipse solus, s^d. gra dei cū illo. Mit
to 9firmat^e ex Aug. ēnodii Carpatii declarat^e.

4 9firmo 2^m ex 3. testim^o q^d
sumit^r ex 2. corint. 6. exortamur ne in va
cuū grā dei recipiatis. Nā ut inquit Pri
matis in vacuū grā dei recipit q cū grā de
i n̄ laborat, nec adiungit auxiliū suū q^r ab
studio laboreq nr̄o 9iuncto grē matu, pen
det q^d grā vacua relinquat^r aut n̄ vacua
l. efficax aut inefficax: alias frustra Pau
lus hortaret^r ne grā in vacuū recipiamus:
supponit. n. grā in Corint. receptā, ne. r.
sio vacua supsit solū desiderat 9sensū volū
t^is, et ideo Corint. hortat^r ad illā: nā si pri
us desideraret auxiliū phice p̄determ^s, prius
q^de et potius postulare debebat a deo phi
cā p̄determ^e a corinthiis independentē, q^z
ab eisd^e 9sensū volunt^is sine phica p̄de
term^e repugnantē q^o post illā grā acce
ptā solū 9sensu volunt^is ex grā. posito pu
tabat^r pot. vacuit^e impedire grā, sicut et
effic^e obtineri. 9firmari posset exposit^e Ber
nar. ser. 54. in cantica, s. q̄ Tho. 2. Corint.
25. lect. 2.

5 His Pauli testimoniis adiun
gi poss alia vlt 1. ad Timot. 4. Noli negli
gere grã Dei. 2ª ad Timot. 1. Resuscita
grã quæ ē in te. et ad Hebr. ne qs desit grē
Dei. et similia, quæ plane denotant ab ar
bitrio nrō pendere grã efficacē aut inefficā
cē reling. d. ea nunc omitto, qª sat ē ex
expendisse superiora. Poss his etiā adiungi tes
timª Deuteronom. 30. Eclesiastici 15. Esaie 5.
Mat. 23. cū aliis, quæ P. Ruiz a disp. 3. 9 de
scia mira ac eruditē ponderat ad disp. 42.
qbq ab scripª dicit oia Dei mandata nobis
ēē posia, nec ad illorū executiō ut pote liberā
de futurū hōi reqsitū ullū; qd falsū esset rā
n̄ obedientiā si requirat adoq operi phyca pdetra
tio, quæ t. in nra potestē n̄ sit. c. 2. explicā
t. 3ªria s. scrip. testimª qbq Thomisticū au
xiliū efficax ab intrinseco defendit, et efficª pn
dens ā consensu voluntīs impugnat.

6 1m testimū, qd frequentissē
creberrimo q̄ clamore nobis obiicit pars adver
sa petit ex c. 4. 1. Corintiorū. ubi Paulꝰ ait:
qs n. te discernit: qd hēs qd n̄ accepisti, qd glo
riaris quasi n̄ acceperis? Nā si grā n̄ sit ef

fi

ficax abintrinco n̄ discernit deus operante salubrit' a n̄ operanti: qd sic pbat: operante a n̄ operanti discernere n̄ ē aliud q̄ in equale operante n̄ operanti facere: nā int' oīo pares nulla discretio reperit': at deus sine grā, que sit efficax de se, n̄ facit inequale operante a n̄ operanti; nā secluso dono qd sit efficax ab intrinco, gra n̄ operantis p° eē par oīo cū operantis auxilio; n̄ g° discernit deus operante a n̄ operante sine grā que sit efficax ab intrinco. Cstat' ex Aug. de pdest. sanctorū c. 5. nunqd p hoc dona, que oībus coīa sūt hoībus, discernunt hoēs ab hoībus? dicit.n. qs.n. te discernit. 1a, q' Aug. negat hoē ab hoē discerni p dona que sint vtriq coīa, l. equali a, qd e verbis sequentibus Aug. cstat q' vt deus discernat vnū ab alio donare debet vni donū spāle qd alteri donatū n̄ sit.

7 Huius argti duplex ē in pmptu solutio nr̄is authoribus 1a sit a Paulo referri discretē in deum tq̄ in prīu partiale magis principale: nā operans discernit, et inequalis fit n̄ operanti p operē bonū actuale, cuius deus ē cā partialis magis principalis p grā, q̄ arbitriū p activitē sibi nativā, id q̄ solū voluisse d. Aug. cta Pelag. sentientē arbitriū solis suis viribus sine grā salubrit' operari; sic .a. a n̄ operanti discerni, sibi soli n̄.t. deo referens accepta operatē salutarē. 2a solutio sit: discretē in deum referri

tq3 in cā totalę: qª priꝰ q3 arbitriū ope
ret' ablute, supponit grā ꝯgrua volunti
p ꝯsensū ut ꝯditionate futurū, et a deo p'
scit' ac p'finit' efficacit' operº salutaris: in
equalitat. a. hęc operantis ans operatꝫ actua
lę saltē logice ponit' simplit' a deo, q solus
hoi ꝯcedit beñficiū spāle vocatis ꝯgrue, solus
pscit sub ꝯdit. p'finit q bonū operarꝫ ablute
futurū.

8 2m testimū obiicit' ex epist.
ad Rom. 8. quoꝫ q spū dei agunt' ij sꝫ filii de
i. sic .a. hinc arguunt: Apost. docet arbitriū a
deo priꝰ q3 agat agit: nā ut testat' Aug. de cor
rect. et grā c. 25. ꝑfecto ut agant qd bm e, ab
illo agunt' q bonus ē. At a deo nos agi nil a
liud ē q3 ꝯtrahi nos ad agendū q. arbitriū pri
us q3 agat ꝯtrahat' ad agendū a deo. Pbat' min.
Aug. ait. c. 3. de gestis Pelagii: p eul dubio plus
ē agi q3 regi q n. regit' aliqd agit, q vº agit'
agere aliqd ipse vix intelligit et t. tm pstat
volunt. nris grā salvatoris, ut n dubitet Apost.
dicere quotquot spiritu dei agunt etc. Hin
Prosper sentª 310. desumpsit illud, qd affer
t' a glossa ordinaria: sic agunt n qd nil pse
d. qd ut vix aliqd agant, impetu grę impellunt.
g. hic impetus grę n ē moralit' solū regens, d.
phice p'detrahens; quo. qdē priꝰ ꝯtrahunt et impellu
t' ut agant, et ideo vix agere, d. agi potiꝰ di
cunt'.

9 R. in t'is agi spiritu dei n ee .
phi

phyce p'detrari, s. illustrat. t. affect. Spus mo veri, i. inclinari suavit ad agendu. Id psvicue tradit Aug. de verbis Apot. ser. 13. post medium: ibi Spu dei agunt. s. Spu exortante illuminante adiuvante. Deinde lib. de gestis Pelagii c. 3. Spus sapie, n viribus pprie volunt. regunt et agunt filii dei. s. Spus sapie spiritus exortans et illuminans n e phice p'detrans, ut adversarii fatent. Itq lib. de corep. et gra. c. 2. agunt dilect. delectatione et iustitie suavit.

10 Ad Mat. 4. sic vertit. ductus e Iesus ab Spu in desertu. Manaduci .t. n e detrari phice, s. moralit. tm moveri. Sq inde stat Aug. alegaru in phat. s^a movel. ... qo plus sit a Deo supnalit agi, qz regi solis ... viribus a semet ipso sicut ipse satis exprimit eo cap. 3. et ser. 13. de verbis Apost. Silit ex dictis solves alia testima ult Ioan. 6. oisq. audivit a Pre et didicit venit adme. itq nemo p^o venire adme nisi Pr meus traxerit eu, qbus utit Calbi. adsru errore fulciendu, que .t. de tract. p illuminat. mo ralit excitanis dependent a sensu, quo discunt loci ea que Deus sua vocat. docet catholice debent exponi. D. 12. An Ecclesie ... auxilia renitant. an faveant auxil.

is efficacib⁹ de se. c. 1. auxiliũ efficax de se repellit ex Ccil.

2 Adversus invincã effi⁹ de grã potentissᵐᵉ Ccilioꝝ Caretrã iaculũ petendũ é. Ac 1ᵐ é Trid. Zenonensi ꝗ synod. q̃b⁹ authores nri strenuo se muniũt: Ccilium in Trid. s. 6. c. 4. d. p̃cipue c. 4. sic auxiliũ efficax de se trucidat: si qs dixerit liberũ hõis arbitriũ a Deo motũ et excitatũ nil cooperari assentiendo Deo vocanti, nec posse dissentire si velit Anathema sit. Cui subscribit Zenonense Ccil. in decreto 2 q. fidei: nec é tale Dei trahentis auxiliũ cui resisti ñ possit. Et mox frustra Stephanus Judeos duræ cervicis argueret, si divinis inspiratõib⁹ hões inevitabiliter pareret. Ccludit trahit q̃cq̃ ꝗ̃eq, d. ñ vi ñ unco rapiamur. Ubi moreo Ccilium Zenonense licet generale ñ sit, eiꝰ t. authoritaꝫ in ecclesia tanti fuisse ponderis, ut iure censeret temerariꝰ, q̃ cõdicere decretis eiꝰ auderet ut ostendit P. Suar. ꝑ 4 11

log. 5. de gra c. 9.

2 Mó sic argtor: voluntas creata po abiicere grã dei, po illi disentire, demu illi resistere po: at auxiliu phice pdetrans abiicere ñ po nec illi disentire l. ei resistere iuxta Thomistas: qo grá dei ñ e phice pdetrans. Coá liquet. Mai. a Ccilio Trid. Zenonensi q sancit. Min. ex adversarioru doctra cstat. Bañez n. 1. p. q. 14. ar. 13. n. 3. sic ait: efficaciqz nulla inferior cá valet resistere: effica t. 12. cę iuxta Bañez doctrã e phica pdetrario. Deinde q. 23. ar. 3. dub. 3. ñ poss inqt stare sl, hęc duo: hoc auxiliu efficax existit in hoé et hó resistit disentiendo. Similia docet q. 10. ar. 1. dub. 2. docum. 3. M. Alharez d. 92. n. 8. ñ e necese, qd cuicu q auxilio pvenientis grę possit hó adlute disentire si velit. Navarrete to. 2. cver. 21. §. 3. supposta p motę phica necese é qd volunty operet actu Davila ttt. de aux. c. 20. Deo moventi nil valet resistere. Cferant hęc verba cu verbis Ccil. et cstabit cui q q difficile fęderunt.

3 Cstat: hęc decreta vulgata ss a Ccilijs Trid. Zenonensi q ca doctra Calbini sup. effica grę, sicut adversariis exploratu é: at si cohęreret cu illis physica pdetratio ñ everteret ex illis doctm Calbini sup effica grę: qd vrgent pbo pponendo sin

cere Calbini doctrã: Calbin. qᵉ lib. 1. inst.
c. 3. §. 10. sic ait: voluntã movet grã, n̄,
vt multis antea sęculis traditũ et creditũ ē
vt postea electⁱˢ nrã sit grę obtemperare
aut refragari, d. illã efficacitᵉ afficiendo: de
inde sic ait: penes dei spũ ē tota actⁱˢ effi
caᵃ. Sic refert P. Suar. in manu scriptis de
efficaci grã d. 7. s. 2. card. Belar. lib. 1. de
gra. et libe. arb. c. 11. refert ıd etã Ruardũ ar.
4. de libero arb. pag. 357. Calbinũ decernere:
motũ Spũ sancti sic eē efficacę vt fidē sr gig
nat. ex quo colligit ab authore mendacii mana
sse: qd Trid. ɔstuunt hoı̃moı̃s ebtione vt dei
inspiratᵉ si velit auscultet. Rursus eodē lib.
2. inst. c. 3. §. 10. rephendens Catholicorũ dis
tã in grã operantę et cooperantę sic het de
cooperanti: in 2º membro ambiquitas me of
fendit, quę p verã genuit intptatã. Ideo
n. putarunt nos 2ę Dei grę cooperari, qd
nri iuris sit eã grã l. respuendo irritã face
re, l. obedient sequendo ɔfirmare. Sic refert
Stapletoniũ lib. 4. de grã et libe. arb. c. 7. Deni
q Calbinus ibidē suã sentã his ɔcludit: nec
secus accipi sentᵃ xpti pᵒ: oīs q audivit a Pa
tre venit ad me, qз vt efficacę a se ipsa grã
doceat. Quę verba cũ pribdtus adiungens Stapleto
niũ in pmtuario Catholico feria 6ᵃ hebdomadę 2ę quadrages
simę n. 2. sic infert: faterũ Calbinũ efficacę a se ipsa grã
qз ponit novellũ ec suiq cerebri ɔmentũ.

4 Mó sic argtor: doctores Ca
tho

tholici q. Calbini scripta volutarunt, cu ipsiu doctra referunt sup effica grę, ppt qz inurit a nathemate, n aliud pponunt, qz qd 1o negat post motu Dei, nrę mox electu eė l. obtemperare l. refragari. Deinde qd affirmat penes Dei grá eė tota efficu: itę Spu sancti motu sic efficacę eė p semet ipsę, ut fidę sr gignat, nri q iuris n eė grá irrita facere, l. afirmare. Deniq grá efficacę eė de se met ipsa: d. hęc eadę qnque de suá phica pdetrat docent adversarii, sicut ex eoru dictis 9stat; his. a. opposita, quę Catholicis Calbinus adscribit, nri Theologi docent de grá dependent a 9sensu volunt efficaci: si psistat go phica pdetrati o grá v quę sit efficax ab. extrinco secludat n potuit a 9ciliis doctra Calbini damnari.

9 Rébis Calbinu docuisse, grá efficacę ab intrinco, quę tolleret libertu, et ea ppt eė damnatu a 9ciliis. 9a. t. é: 9cilia decretis sa relatis n so 9clu Calbini damnant de libert volunt attrita, d. etz doctra sup efficia grá, qua 9clu illa ipse tuebat. D. doctra qua Calbinus tuebat illa 9clu é efficu eė grę 9genita et a se, cui refragari n possumq, et qz irrita, aut inefficacę facere n é in nrá potest: damnat gt efficu grę de se; min. et coá patent, mai. pbat: nq si qs dicat hoę n ita 9sentire grę Dei moventis, ut illa abiicere, l. illi disentire, seu resistere posset, q9vis aliunde 9tenderet adhuc hoę manere liberu, ut adversarii 9tendunt phice pdetratu eė

liberũ, plane repugnaret Ɔciliorũ decretis sᵃ di
ctis; qᵗ eis Ɔstitutionibꝫ n̄ sᵒ statuit arbitrii li
bertas, s. etiã doctrina de efficᵃ n̄ intrinsecã grã
doctrinæ Calviniane Ɔᵃria sancit, ex qua liber
tas illa dependet.

6 Grã liberti Ɔsona, qᵃ inficia
tᵘ Calvinus et Catholicis adscribit tãqᵃ efficaci
suæ grã Ɔᵃriã, ẽ grã, quæ n̄ sit efficax a se; quæ
n̄ sr fidẽ gignat; penes qᵃ n̄ sit dictis efficᵃ tota;
quã voluntas facere possit irritã, ut ex eiꝰ
scriptis ostendimꝰ n. 3. s. a Ɔciliis asserta fu
it illa grã liberti Ɔsonans, qᵃ Calvinus negat,
et Catholicis adscribit, ut suæ grã Ɔᵃriã: gᵒ grã
quæ defendit a Ɔciliis, ẽ grã, quæ n̄ sit effi
cax a se, quæ n̄ srᵉ fidẽ gignat etcᵃ. Deinde
noᵉ grã, libertẽ evertentis n̄ aliud Calvinus
in re scat, qᵃ grã, cui Ɔveniant quæ superi
us ex ipso retulimꝰ: at Ɔcilia n̄ solũ damnãt
Calvinũ quoad modũ loquendi, s. etiã quoad iũ sca
tã: gᵒ revᵃ damnant grã efficacẽ, cui prata
sᵃ dicta Ɔveniant. Quare si Catholici Ɔcede
rent Calvino grã n̄ arbitriũ movere sicut mul
tis antea sæculis creditũ ẽ, et eã ẽẽ p se meref
ficacẽ; penes ipsã iã ẽẽ totã efficã, doctrinæ
Catholicorũ dubio pcul acqesceret, cũ ab illis n̄
aliud oibꝫ suis argtis Ɔtendat, ut replicanti ca
tholicas Theol. Ɔᵒversiãs Ɔᵃ Calvinũ aptũ erit.

His Ɔciliis adsonat Arausicanũ 2ᵐ can. 25.
qd affert a P. Ruiz d. 49. de scia s. 5. n. 17. Ɔci
liũ itẽ Coloniense 1ᵐ p. 7. c. 32. quæ nunc evol
ve

vere ñ vacat. c. 2. Ccilia cª grã efficacẽ ab extrinco ponderant et exponunt.

7 Obiicit in 1ⁱˢ cª sent⁹ societ.ⁱˢ Ccilij Arausicanũ 2ᵐ can. 4⁹. et 2⁹. vbi dicit: in oĩ opere bono nos ñ incipere, et postea deũ adiuvare, nec deũ expectare nrã voluntã, vt ei subiungat misericordiẽ auxiliũ. q. si sit auxiliũ efficax ex determat. voluntˢ, ñ a. phice pdeterans nrá voluntas incipiet opus oé bonũ, ẽq ꝙ deus spectabit vt misericordiẽ subiungat grª auxiliũ é phice pdeterans. Rˢ eos canones editos éé cª semipelagianos asserentes initiũ salutis a nobis éé sine grá solis nẽ viribꝰ operantibꝰ, sive sine gra desiderantibꝰ, petentibꝰ, conantibꝰ, et inchoantibꝰ salutẽ, vt cuiq Theologorũ é notissᵐ: vt a. hoc damnatũ sit sat é nullũ salutis initiũ nullũ votũ, oratẽ, aut minimũ aliud opus salutare pcedere grã solis nẽ viribꝰ eliciũ, vt oibꝰ nris authoribꝰ decantatissᵐ é: aliud .n. é qd auxiliũ grẽ reqrat ad oẽ cßensũ salutarẽ, aliud qd reqrat auxiliũ phice pdeterans. Nec .n. oé divinũ auxiliũ phice pdetrát.

8 Qd. a. illi canones ñ agant de grá phice pdetranti pbat evident: nã

eoru vi canonu e de fide n 5o ipsu salutis initiu, vm nec facults simpliciter ad initiu id; quae s. nil operantibus cois e in nobis ee posse sine gra dei; d. ad potests simplicit, quae n operantibus e cois, n reqrit auxiliu phice pdeterans, ut adversarii fatent; go canones illi n agunt de gra phice pdetrant, d. A mere sufficienti, nec n et efficaci pcindenti, quae tribuit simplit posse. Nec minoris illatio pmit: na voluntas po detrare gra ad agendu in actu 2o, qn eius actio pcedat n solu infus gre, sicut semipelagiani volebant, vm nec acts ipsius gre: na i deo pcurrit gra donata volunt, ut volunts ad sua acts adiuvet, efficiens qde sl cu illa p eqds oio causalits. Sicut in opposita senta volutas pdetrata detrat hitu infusu ad agendu in actu 2o, qvis actio volunts na n pcedat acts hitus. Ecce qs imponit inique nris Theologis ab ipsis asseri deu spectare priore natura volunts acts, ut ei subiungat acts gre.

D. urgebis: gra n conectitur absolute cu effu, d. sub cdite cooperatis arbitrii; d. exista cditis ordine na pcedit id qd a cdite dependet: go voluntis actio pcedit efficaciam auxilii. (D. instantia go voluntis actio pcedit effics auxilii) D instat argtu: gra sufficiens et hitus infusus n conectit abhic cu effu, d. sub cdite nri csensus a volunte pdetrata pgredientis, ut ipse fateris, et Arausicanu Trid. Patres ac s. litterae frequentissie docent. ut ostendit P. Ruiz d. 29.

de

de scia s. 9. et d. 49. s. 6. cu t. actio volunt is p detrat n p cedat na grę sufficientis et hity act. q.o parit vrget argtu in adversa sentia. 2o ret: ppo ɔditionalis intdu scat ɔdit an te, intdu solu comitante: na vniy agentis ab alio simul operante cu ipso dependa. l. im poa separandi ppria act ab alterin sltaneo ɔcursu scat p ɔdit. Hac go roe solu ope rat gra sub ɔdite nrę cooperat is.

10 2o Zenonense ɔciliu obiicit in pfat docens: in bonis operibg efficiendis 1o et principaliu agere gra, 1a tu q boni ope ris adscribi grę et n arbitrio; d. si voluntas detrat gra, et n gra pdetrat volunt, prin cipaliu et 1o voluntas agit, q gra: ret: gra n dit agere 1a prin agat. d. qa principali us operat: principalitas. a. et grę primatus eminet in ge causalit is efficientis, l. vt ait ɔciliu in bonis operibg efficiendis. Cd etia nobis grę ɔcedit; tu qa volunt elevat ad effu sa vires arbitrii, tu qa prior excitat volunt ad agendu, q n voluntas elevet aut excitet grq. Si v voluntas detrat gra, id n arguit pri maty efficientis cę, d. cę fralis, vt exposui d. 9. an 45. et 48.

11. 3o Tridentinu obiicit s. 6. c. 13. du statuit qd munus pseverę aliunde heri n po nisi ab eo q po eu q stat statuere vt pse verant stet et eu q cadit restuere. d. sin es set effica doni pseverę psus intrinca mu

nus pseverē foret aliunde qʒ a deo, sit a ɔsen su voluntis gº. Reo: Tridentinū ibi solū lo q directe de munere pseverē quę sit actua lis; qpe de pseverē munere de quo scriptū ē q pseveraverit usq infinē hic salvus erit: id .a. solū dit quę sit actualis; at hęc n ē a solo deo, d. etʒ ab arbitrio: ɔciliū gº noluit exclu dere voluntis actʒ, d. tm n'heri pseverq solis nē viribq absq spāli dei grā tqʒ principalis agentis. Qd auxiliū nobis adstans deinde sic explicat: Deq .n. nisi hoēs illiq grē defuerit, si cut cępit bonū opus ita pficiet. Ē n manifes te n agit de grā quoad intrincū efficaci; ɔq q scat hoēs illi grē deeē posse, l. sub ɔditē volun tis pseverq pficere. Tūq qª loqt de gra quę singulis hoibq ad pseverandū assistit: In qua ɔciliū ait: firmissq spē oēs collocare debent, oibq .a. n assistit ad pseverandū grā quoad intrin cū efficax. Multa quę rent adversarii ɔciliis à me relatis repuli d. 9. a c. 8. et a c. 12.

D. 13: An Eclesię Patres repugnent efficē phice pdetranti, l. illi ɔsentiant. c. 1. Aug. mens phi cę pdetrari sit adversat.

1 Aug. mentē alienā a phīca p̄detraᵗᵉ fuisse multis e capitib; infero: 1° qa s.r. diserit ꝯᵃ Pelagianos negantes necesariā oē grē ad opus salutis, ad quorū ꝯversiā minime ptinebat grā, quę foret efficax ab intrinco: ꝺ. gra simplit nar̄ia q̄zvis esset efficax ab extrinco, sicut exposui d. 2. n. 23. ꝯfaᵗ: vbicūq̄ s. Aug. aliqd spāle deo tribuit erga voluntē hoīs, n̄ de nativis operib; agit, ꝺ. de solis operib; salutarib;: quę s̄t exxelentiora; q̄z opera nē, quorū ob excellⁱᵃ adversus Pelagianos ostendere conat' virtē et necesitē grē. Qd adeo notū é vt pbatᵉ n̄ egeat: ad earū .a. operū excellⁱᵃ sufficiebat reqrere priū aiqd spāle ꝯᵃ nē q̄zvis cū libere ꝯsensū n̄ esset intrince ꝯnexū: at adversarii phīcā p̄detraᵗē ęqualit' reqrunt tā ad opera nē q̄z grē ppt subordinatē earū 2arū ad 1ā.

2 2° qᵃ docet Aug. e duob;

ęqualiť excitatis alterū ɔsentire, dū alter vocatꝰ disentit, ex eo solū qđ alter vult, et alter ň vult, ut p̄ otiu ostendo d. 22. a nº 29.
3º qª vix ē Aug. locus, in quo virtis grę meminerit, ubi priꝰ, aut paulo post ň appellet illā illustratā, aut delectatā, inspiratā aut doctrą suasionę aut vocibꝰ aliis seąntibꝰ motā morale, ut Augustinū legenti locis cītis apte ɔstabit.
3 4º qª discrevens Aug. ex pfesso cur pscia quoad intrincū cū obto libero ɔnexa ň eripiat libertā, sı ɔcedere renuit illą antecedere, l. eē cā operatis liberę, d. supponere ɔsensū nrū, q ň ideo datꝰ qª pscitꝰ a deo tqꝫ cā; d. potiꝰ a deo pscitꝰ, qª vera voluntas id eliget quasi scia repugnatura foret alioq libertā: vide quę P. Ruis. d. 33. de scia, s. 3. ɔgerit in hac re, ex Aug. testimasiꝰ cū anti grá quoad intrincū cū effu libero ɔnexą libertā Augº admitteret, eądę etē assereret cū scia dei quoad intrincū cū obto libero ɔnexa, qꝫvis antecederet ut cá ɔsensū.
4 5º qª docet grá efficacę ň ęqualiť in oibꝰ operari, d. innumeris, mirabilibꝰ et occultissimis modis, ut videlicet lib. de correp. et gra. c. 4. lib. 2. ɔª Julian. c. 3. Si .t. efficª tota ɔsisteret in pdetratꝰ, solū esset unus movendi modus efficacitꝰ rū cu ius vis; varietas .a. oritꝰ, qª ɔgruentia vocatis pendet a variis circūstātis et ɔditibꝰ arbitrii, modisq mo

movendi moralit' é multiplex. 6° qª s. Aug. de bono pseve c. 14. voluit sent̃ suã ñ s° eé vq. d. etẽ aptã vt populo p̃dicet: ad adversarii nolunt phicã p̃detrat̃ populo p̃dicari qª mesteri ũ é ineffabile, cuiq̃ ĩinde capax ille ñ é.

q 7° qª sepe docet Aug. incffi cã grẽ ñ ipsi grẽ, d. soli tribuendã arbitrio, vlt in Enchiridio c. 64. et lib. de ná et gra c. 67. et lib. de peccatorũ meritis c. 17. d. hoc intelligi ñ posset nisi detratio volunt's cũ grá penderet ab arbitrii liber. 8° nq Aug. docet eãdẽ vocat̃ vni ɔgruã eé ñ t. alteri; rursus eidẽ p̃sẽ sub vno tempore ñ t. in alio qª ñ oés et sr eadẽ mó affectis. imo vocat̃ incongruã, inquit, si velit hó fieri ɔgruã ita q. 2. ad Simplicianũ. et in psal. 142. et lib. de cor. et gra c. 10. 11. et 12. d. phica p̃de tratio singulis et oib; hoib; oi q̃ tempore quo mó libet affectis é oio ɔgrua, nec vt ɔgrua sit ab hois libera volunt' dependet.

6 9° nq vt arbitrii libert̃ tue at', docet Aug. post grã a Deo ɔcesã electis eé nrẽ ɔsentire, l. disentire, resistere, l. acqesce re vocat' dei sic het exp̃se lib. de spu et litẽ a c. 24. lib. de p̃dest. c. 9. lib. 2 ɔ̃a fe licẽ Manicheũ c. 4. lib. de ecles. dogmatib; c. 21. et lib. 2 ɔ̃a duas epistolas Pelagianorũ c. 4. 8. qd in genere ɔp̃henderat lib. 3. de l. b. arb. c. 18. si laboriorũ ingt é oia mandare memoriẽ,

hoc breviss^m tene quod cum q̄ ista cá é volun
t^is si ñ p^o ei resisti sine peccato cóði p^osi
a. p^o ñ cedat aut ñ pecabit. at. scesa se
mel a Deo phica pdeterat ñ é elect^is ac de
terat^is nrq sentire l. disentire, nec acqesce
re, l. resistere, cedere, l. ñ cedere phice pde
terati: primit^o libertas s^m Aug. ab auxilio
phice pdeterati. qbq adde testim^a refer enda n. 10.

7 Ja phyca et pdeterat stre
nue pugnant oés Eclesiæ Patres, q necesitē oé
antē inimicā eé libert^i tuent, ac indrig antē
exigunt ad usū arbitrii liberū: cū .n. effic^a
grā s^m fidē cohærere debeat cū usu libero volū
t^is, grá quæ fuerit ant efficax de se pptea q̄
minime libert^i sona iuxta dicta Patrū, ex
eorūdē sent^a repugnat. eos .a. erudite recenset
P. Ruiz d. 42. et 43. slr ex Græcis ad usq̄
38. e Latinis .a. ad 27. quorū urgentiores
eligunt recentiores et allegant a me s^a d. 4.
n. 52. qbq enró pennu plures alios adiungā

. c. 2. obiiciunt Aug. testim^a 1a nrā effi
cā ab extrinco.

Caput 2.

Obiiciuntur Augustini testimonia contra nostram efficaciā ab extrinseco.

8 Nihilominus adversā eé nrá sen
tā Aug^o ostendunt adversarii 1° 1ª lib. de correp. et

qr

grá c. 14. sic ait: Deo volenti salvum facere nullum resistit arbitrium; sic. n. velle et nolle é in volentis aut nolentis potest. ut d. voluntas ń impediat, neq superet potest., ng de his q faciunt qd ń vult, facit ipse qd vult. et mox: hét sine dubio Deus humanorum cordium quo placet inclinandorum oipotentiss. potest. q. bg ostendit Aug. in manu Dei regentis henas eé, q bg huc et illuc arbitria nrá flectant' irrecusabilis.

9. R. l'inde solum pbari nemine resistere posse Dei volunt. put efficaci, qa. t. da voluntas solum é comitant ad nrum usum liberum efficax sicut et auxilium ut ostendi d. 14. de pdest.a n. 99. et 70. pptea s.o é hec impoa coens, h.a. ans et abluta, ng effica Di volunt.is supponit aut involvit scia média de nró libero ssensu futuro sub sdit. qd Dei voluntas auxiliandi sufficient et auxilium existat, q ba s.m se consideratis nrá voluntas ant et ablute resistere potuisset ex quo pcise libertas arguit, licet aveniente scia media de ń futura resist.a, ń possit ex supposit. resistere, d. hec impolitas ń agendi coens apud oés é amica libert.is, ceterum in psá resistendi sub sensu sposito pdetrat.is antis nequit eé coens, d. ans et abluta, nec ex nró ssensu sditionate pviso dependet, d. ex infallibili grá vi nativa psius anti, cui resistit p.o, et ideo temerat. a pdetrat. libertas; secus. a. ab efficaci pfinit. Dei, que resultat ex volunt. sferendi grm sufficientem et

ex scia media futuri ꝯsensus sub ꝯdit. vocat.is,
qbꝰ ut heri͂s lenit Deꝰ libera moderat arbitria,
q. n. hęc supperent oipotentissq eiꝰ vim activã ex
suppositꝰ qd attemperata sit et manu ducat a
scia media, licet ea seclusa posset hó resistere
vocati sufficienti. d. ñ ideo, supperat vim acti
vã Dei qa si vellet Deꝰ totas suas excelere vi
res necesitaret arbitriũ ad agendũ, quas .t. ex
indulga temperat ad nutũ liberę facultis.

10 Mirũ .a. é qd ꝑdetratores ñ vi
derint in Aug. senta cuilibet vocati Dei qz
tũvis urgenti rũ liberi ꝯsensus, posse nos ab
solute resistere; cũ evident id asserat lib. 1. ad
Simplicianũ q. 2. rogat. n. an tanta potuerit eé
durities Esau ꝑ Jacob, qd ꝯa modos oés vocandi
qbꝰ Deꝰ eũ posset ad ꝯversq allicere penitus ob
duresceret, ne ꝯverteret ut Jacob? Tũ suppo si
to casu veluti ꝯtingenti rogat an id sit DE ius
titię suplicitũ. Cui questioni rét affrant: qd si
tanta quoq poé abstinatio voluntis, ut ꝯa mo
dos oés vocandi obdurescat mentis aversio, quęri
t, utrũ de da iustia sit. Hęc .a. qo plane foret
stulta si censeret Aug. aliqd auxiliũ efficax, quo
libere ꝯvertimur eé phice ꝑdetrans: nã huic au
xilio, qd ex se cũ ꝯverse ꝯnectitur ꝯtingere ne
quit, ut voluntas obdurescat in sensu ꝯposito.
Ꝯstat gº auxiliũ, qd é efficax ñ eé phice ꝑdetrans
aput Aug.

11 Ideque ꝯvincit ex verbis ibidẽ
ab

ab Aug. subiunctis: asserit .n. p varietē circus
tariū ɔtingent evadere vocat efficaces ex ef
fu pviso p sciā mediā, aut inefficaces ex oppos
to capite: sic.n. ait illi.n. electi q ɔgruent vo
cati, illi.a. q ń ɔgruebant, nec ɔtemperabant
vocat, ń electi, qa ń secuti, qtuvis vocati, cu
ius .a. Deus miseret, sic eū vocat, quomō scit
ei ɔgruere ut vocantē ń respuat. Eo sm Aug.
auxiliū ń ē efficax ds se, d. ex scia media,
p. qz detrat cū sit efficax. Hinc.a. inferes
qz sit ex Aug. mente sentā nrā, quę pse
reqrit sciā mediā, ut ɔstuat efficā vocatis
in actu 2o. qd statuo d. 15. 16. et 17.

12 Obiiciunt 2o Pelagianos ex
Aug. sentā collegisse ledi libertē: at ń potuit
eis hoc in mentē venire, nisi crederent Aug.
affirare grā phice pdetrantē; gr eā affirma
vit. Rp Pelagianos et Calvinistas ex Aug. sen
ta collegisse dari pdetratē qz ipsi vocant grā
cui resistere ń possimq, d. plane decepti ss in
sequela: nā Aug. negavit illatē ut patet ex lib.
de correp. et grā pbat.n. efficē in nrā libertā
sitā ēē si supponat auxiliū sufficiens: passim
etā docet Aug. nrē potestis ēē disentire, l. ɔsen
tire vocati nec ex eius sentā seqr hanc potestē au
ferri sicut Pelagiani volebant: itaq si sit eaq
grā, cui resistere ń possimq et phica pdetratio
(qd authores nri satis pbant,) ɔversia qę fuit
int Aug. et Pelag. de phic. pdetratē ń itast. ut

Aug. affret phicam pdetrat, ut Pelag. negeret, d. talit, ut Pelag. affraret, eq ex Aug. sentia seq, 2a t. id negaret Aug.

13 Obiiciunt 3o nq Aug. expse docet, deus facere, qd faciamus, et nos n facere qd Deus faciat, quq ppo neq tee va nisi Deus nos pdetret ut faciamus; go. R sensus il lius ppis ee Deus ita facere nobiscum ut ab ipso nos accipiamus vires et actus, n t. ita Deus efficere qd a nobis accipiat vires et actus: Deus n adequate 9tinet eminent actus, nos vo nequaqs: ptea sensus illius ppis e Deus facere qd faciamus tribuendo polits et actus, cum t. nos Deo n tribuamus polits, d. 3o Deus vocantes sequamur, et ita sequamur, ut ipsamet actio sequendi sit tractio Dia deinde Deus ita facit ut actus ab aeterno pdefiniat, ipsius q pdefinire qddq e facere sm pscia ut voluntas in tempore faciat, cum t. nos in tempore n faciamus ut ab aeterna Deus pdefiniat: ob has go rees recte dicit Deus facit ut faciamus, n t. e9a: q his adiunge, nos ee cas instrales, p quas operat Deus ut ca principalis.

14 Obiicies 4o s. Aug. asserit in lib. de corr. et gra, magis e sub potest. dei nras voluntes, qz in nra potest, qd affrari n posset si Deus singulas actes liberas n possit phice pdetrare. R ratis cuiuslibet operatis nre bonae Deus hre potesit ad 9ferendum pos et n 9ferendum. 2o supposita scia media potesis het ro faciendi, qz n faci

ciendi liberu actu, si pdefinierit, aut n p
definierit ipsu. pdefinitio v. da ricur et scia
media n ss a nobis phice, d. solu a Deo ss ab
æterno, qbus connotent nros actus: nos v. solu
ex supposit. pot pxime qz Deus ofert hemo
potest eligendi bonu actu p malo, seu minus
bono, talit. vt actus bonus n possit a nobis so
lis fieri, q n etz a Deo fiat; q.s.g. n videat
maiorę ee dei potest qz nra etz si nulla
sit pderratio, cu potestas Dei sit ad polit
actus impediendos, et includat etz pot faci
endi polit ipsa et actu ipsu bonu, solu v. ca
reat pot malu eligendi, qz nos hemo. Ex
dictis solves cętera Patru dicta.

Sed quia hęc
testimonia iam posita ... Vegementi ...
... contra nostram ... probant ...
... nimium accerrime impugnant
... Cyrillum autoritate ...
... autem libro quarto in Ioann. ... Subiungit
Christus omnes qui ... ad me. ... auditus doctrina quæ ... fides ... sed per sua ... libros ...
... caput Ioannes. Deus nolentes n cogit sed
volentes trahit nam ... ipse vult ... n volu
ad nostram salutem nihil proficiunt quæ alio
... efficacia ... voluntas ...
quia cogere neminem vult

Anno 1650.

ttt. 2.

De effic.ª q̃ societas nr̃a ppe tuo propugnavit. Quę n̄ ex entit.ᵉ grę p̃cise, s̄. ex detrat.ᵉ libera volunt.ⁱˢ saltẽ ɔditionate supposta l. p̃visa, coalescit.

Disp.ᵒ 14.

An p̃t auxiliũ efficax in actu 2º ɔcedi debeat in sent.ª societ.ⁱˢ auxiliũ simplr̃ efficax in actu 1º.

Cap. 1. Scopus dificult.ⁱˢ et multiplex sent.ª proponitur.

Auxiliũ efficax de se, seu ab intrinseco p̃cise, qd̃ p̃veniat ɔg.ʳ urũ liberũ creatę volunt.ⁱˢ et illiũ inevitabilit.ʳ inferat, hactenus avehi; ɔvenit exponamq qualit.ʳ in sent.ª societ.ⁱˢ auxiliũ ex se p̃cise n̄ dũ efficax, s̄. indiferens, fiat in sup ab extrinseco tq efficax, ut effũ inferat, et unde vim istq haueriat inferendi ɔsensũ infalibilit.ʳ; in hac. n. vi ıs effũ inexa ɔsistit effic.ª simplir.ʳ q̃ hoc ttt. disqro: illam n. effic.ª sm. qd̃, et in actu 1º n̄ ɔsidero, quę ɔsistit in virt.ᵉ maiori q̃ requirit.ʳ ad effũ indiferenter utrũ operis neqũ ɔingat ıd qua dixi d. 1. n. 24 ın 1. eq. effic.ª ẽe p̃venienũ volunt.ᵉ uũ, nısi ɔsensus illę

sa libert^e nemo negat; igitur q~ nec hęc effic^a re-
quirit' ad actus salutares, nec effic^a simplic' nec
vim het effy inferendi, n~ e ma ɔversio p~ntis,
nec [illegible] curant.

2 Supponendum etiam e ut explora
tum; effic^a in actu 2° ɔcedi ab oibus; quę sltr p~enti
tum auxilii ɔstituit et ex cooperat^e libera voluntatis in sua
[illegible] pportionato tanq ɔstit existens absolute cooper^e
voluntatis; f. inde denotabit auxiliu efficax in actu 2°
simplr et absolute; ɔstitutionate ɔsistit e[illegible] determinata.
Pbat^r 1° nam posita pcise cooperat^e voluntatis intelligi
t^r auxiliu efficax in actu 2°, 3^a t. ea pcise n~ intellecta
ɔcipi neq~ auxiliu efficax in actu 2°, d.l. pcise suf
ficiens; l. inefficax, l. efficax in actu 1°: p ɔsensum g^o
voluntatis auxiliu ɔstituit efficax in actu 2°. Coa pa
tet: hęc n~ e [illegible] regula dignoscendi ɔstitutiui. Pbat^r
ans: auxiliu efficax in actu 2° nil addit^e, qz auxiliu
cu volunt^e sl efficiens actu ɔsensu, d. actualit' efficies
cu volunt^e ɔcipit' eo pcise qd intelligat^r libera cooper^e
voluntatis, et n~ alit', q^o p eam cooperat^e ɔstituit efficax in
actu 2°.

3 [illegible] ɔstat^r: p cooperat^e arbitrii fit au
xiliu efficax aliquo modo, nam q~ p illam infert infa
llibilit' effectu nu q^a nec pcise sufficiens, nec inefficax intelli
gitur id auxiliu nec efficax in actu [illegible] hęc effic^a distingui
t^r abact^e qz infert [illegible] p voluntatis operat^e ɔstituit auxiliu ef
ficax in actu 2°: coa ɔstat: q^r qd e efficax, et n~ in actu
p 1°; restat ut sit efficax in actu 2°, 3° pbat^r ab aliqbus sic:
qd auxiliu in actu 2° sit efficax liberum e nobis; q^a
nil addit^e, qz qda volunt^e liberum ɔsensum eliceat, ut nec
set

set nobis liberu, nisi qa constituit ex operatione voluntatis que libera nobis est; quia auxilium efficax in actu 2o voluntatis cooperationem includit: D. in hac ratione minor est falsa: nam ut mox dicam: quod auxilium semel existens sit efficax in actu 1o nobis etiam est liberum. et nihilominus non constituit ex actu libero creatae voluntatis, D. ex parte quod realiter ab actu distinguitur quare ea ratio tuta non est. Patres ao Thomistae licet per hanc efficaciam in actu 2o requirant aliquam vim in actu 1o physice praedeterminantem. negare enim nequeunt efficaciam istam in actu 2o quaecumque scientia convertitur: non est quare super hac efficacia dissidium, D. an praeter illam admittenda sit efficacia praeveniens et in actu 1o.

4 2o sciendum est actum 1m constitui per partem aliquid realiter distinctum ab actu 2o. Probatur: nam actus 1us est virtus ad actum 2m, que conducit et iuvat realiter ad actum 2m ad quem ordinatur: D. id quod realiter ad aliud ordinatur et iuvat, ab eo realiter distinguitur. 2o nam actus 1us liber separari potest ab actu 2o; potest enim cum actus 2i negatione coniungi: nam alioquin foret actus 1us naturalis: item actus 1us naturalis saltem divinitus potest cum effectu negatione coniungi, ut ex igne Babilonico constat: quare actus 1us distinguitur realiter ab actu 2o: licet enim que separari nequeunt, non ideo sint idem, ea vero que realiter separari possunt, hoc ipso realiter distinguuntur: nec satis est quod actus 1us sit virtus ad actum 2m, ut continuo constituatur ex actu 2o: nam aliud est quod virtus sit ad actum 2m, aliud vero quod ex actu 2o constituatur: petimus quare an auxilium constitui possit efficax in actu 1o per aliquid partem adequate distinctum ab effectu creato, scilicet ab eius actu 2o, licet ea pars id relationem realem dicat ad actum 2m.

5 Igitur Thomistae requirentes auxilium efficax physice praedeterminans ad actus omnes voluntatis libe

ros, coent et effic in actu 1° req runt ad actus supnales: cterum eq effic auxilii cu usu libero nro repugnare. cu aliisq vriis in Theologia firmissis, a disp. q. monstravi: nu a. alia benignior effic pveniens et in actu 1° ccedi possit ac debeat, que lt infallibilit operat inferat, cui t. libert n elidat, nec phice pdetret, ulterius scrutamur. Doctores q° nri q phy cu pdetrat ab schola pulsu in hac dificult secti ss in varias sentas.

6 1a senta docere videt pt effic in actu 2° que cstuit ex arbitrii cooperat, nulla ali q effic in actu 1° pvenient ad actus supnales illesa libert ccedi posse: tribuit a Thomistis, forte p invidi q P. Mol. P. Lesio, P. Valen. citandis a me n.14. quu vo sinistra sit ista suspicio cstabit ex mea sent, in qua refera hec tua clariss nra Theologie lumina. certius illi favet P. Heri. d. 20. de pdest. c. 3. n. 32. qd latius explicat tt. de auxil. d. 9. c. 9. ... velut lt etz ad nos facile trahi possit.

7 2a senta docet auxiliu qdvis efficax ordine nq pveniunt effic in actu 1° dicere ... csensu ... abilite futuri, n. t. ra csensus cditio ... futuri, nq ad hanc stat nulla admittunt effic in actu 1°, pt° effic in actu 2°. coit adscribit eisq docent effic in actu 1° cpleri p operat cditi snate futura aut p. scia cditionalis eventus liberi, t. p decretu efficax a b ea scia derivatu: iiss cardi nal. Belar. lib. 1. de gra et lib. arb. c. 12. et lib. 6. c. 14. P. Suar. 3. de aux. c. 3. et 14. P. Vazq. 1. p. d. 98. c. 11. Tanne. to. 2. d. 6. q. 2. dub. 6. n. 98. ci ta

itari solet P. etq Herice quatenus ait auxiliu here sne xq in falibolq cu absuto ssensu priq qz cu illo siungat, P. author hic loco cit. de aux. S. hic qdq expse negat auxiliu efficax in actu 1o qd heat rogn spatis beficii, priq q intelligat opero simplit et ablute futura referrez D. Moli. Lesiq et Valen. de qbo loquar. n. 421. Certa in hue involant oes nri recentiores etq ii, q pt hanc aliq etq efficq in actu 1o pvenientq admittunt independen tq a scia media.

8 3a senta pauciorq eiu is e: 1os tiunt efficq auxilii p decretq efficax et ablutq, quo Deq ante sciq mediq intendit operatq inevitabilit ab lute futurq p media libera l. necessitantia, disiunctq oblata: q coent asserunt auxiliq disiunctim ab io decreto coia: q efficax ee priq qz intelligat opero sditionate futura detrate cu mo libertis. 4a senta recentiorq e, qui nup audent efficq auxiliorq explicare p hoc qd auxiliq superet resistq, qz voluntas applicat in oppositq pz: qz atq victoriq aiunt ee priorq qz existat actualis ssensus voluntis cq sditionate futurus et coen t existimant efficq auxilii quovis in statu pvenire liberq ssensu voluntis ad quq e auxiliq efficax: e. 2. efficq aliquo mo pvenientq in actu 1o fueri debent authores societis.

Cap. 2. Efficq aliquo modo pvenientq in actu 1o fueri debent authores societis.

9 Sentas. a. hactenus relatas: de re s sentire debere quoad hoc qd e admittere qdq efficq aliquo mo pviq et quq dici possit in actu 1o sstat

ex eo, qd authores societ[is] teneant aliqz effic[ac]e auxilii pvenientis et in actu 1o defendere sal[tem] erga 9se[nsum] sui liberi abitu[m] futurum. Sanctum .n. id fuit ab initio 9versiq[ue] nascentis ex decreto quo[que] D[ni] Pręposi[ti] nri Generalis: P. n. Claudii Aquavivę sic statuit anno 1613. die 14. decembris: mandamus vt in tuenda de grę efficacit[ate] nri ea opinionem sequan[tur] quę a plerisq[ue] societ[is] tradita, atq[ue] in 9versiis de auxiliis dę grę cora[m] summis Pontificibus pię memorię Clemente 8. et Paulo 5. tq[ue] magis 9sentanea S. Aug. et Tho. gravissimorum Patrum iudicio explicata et defensa ę. nri in posterum oio doceant.

10 Int[er] ea grą, quę eff[ect]u[m] h[ab]et atq[ue] efficax dicit[ur], et eą, quą sufficientę noant, n[on] t[ant]m discrimen eę in actu 2o, qa una ex vsu liberi arbitrii etiz cooperantę grą h[abe]ntis, eff[ect]um sortiat[ur], altera n[on] ite[m] id. in ipso actu 1o, qa posita scia 9ditionali, ex efficaci dei pposito atq[ue] intentione efficiendi certiss[im]e atq[ue] in nobis boni de industria eá media seligit, eo mo et tempore 9fert, quo videt eff[ectu]m infallibilit[er] h[ab]itura; aliis vsurus, si hęc inefficacia pvidisset, quare s[ecundu]m moralit[er] et in roe beneficii, plus aliqd in efficaci, qz in sufficienti grá etz in actu 1o. 9tineri, atq[ue] hac roe efficere deum vt re ipsa faciamus etc. C[u]m g[ener]l[i]s huic decreto parere debeamus neqari neq[ue] ab authoribus societ[is] aliqu[od] oe genus effic[aci]ę pvenientis et in actu 1o, quo .t. sensu 9ced[en]da sit hic investigandum ę e[st] .n. in eis intellig[enti]a latitudo.

11 Qda q[ui] recentiores huic decreto satis fecisse putant si 9cedant effic[aci]ę, quę sit virtus vbe

uberior ultra sufficientem, quae praeveniat omnem actum 2m etiam conditionate futurum, sit haec efficacia cum operis nega te iungi possit: verum haec est explicatio diminuta, quae corruit sponte si decretum iterum attente legatur: statuit n. efficaciam auxilii cuiusvis effectum ... esse praevenien tem ad actum 2m, quae sit promissa ex scientia conditionali, et ex efficaci decreto dei, sive quae vim habet infalli bilit. effectum inferendi, quare cum effectus negatione iungi ne quit; d. virtus ultra requisita exuberans nec requiritur in auxilio quovis, necessitate simpliciter ... [nec insepa rabilis est ab effectu,] non fit ergo satis huic decreto per efficaciam in actu 1o, quae sit vis eminentior, quam quae requiritur: ergo si decreti nostri praepositi generalis requiritur efficacia prae veniens et in actu 1o, quae sit efficacia simpliciter et singu lis in auxiliis efficacibus reperiatur, et ex scientia conditiona li derivetur, qualiter ergo sit haec auxiliorum efficacia praeveniens oportet explicemus. c. 3. repugnat auxilium efficax in actu 1o physico ratione consensus etiam absolute futuri.

Cap. 3. Repugnat auxilium efficax in actu 1o physico respectu consen sus etiam absolute futu ri.

12 Non inficior illam efficaciam in actu 1o secundum quod, quae sit virtus superabundans ultra sufficientem ad dita, multoties ad actus liberos adiuvare sine iac tura libertatis: nam haec efficacia cum operis negatione iun gi potest, et ideo nihil obstat quominus ante vertat sta tum omnem operationis liberum tempus actus 1us physicus, et sic efficax ad actum 2m liberum, qui non obsit libertati, nam huic solo repugnat prius animi, quod operationem inferat inevita biliter: nunc ergo statuo solum efficaciam infallibiliter cum

volunt.is operat.e conexa ordine nẽ, s. causalit.is ante
cedere n̄ posse liberã operat.ẽ, etiã absolute futurã.

13 D. ut meã sent.ã facilius expe
diã distinguo duos actus 1os: alterẽ actus 1us quẽ
apello phicũ, q.a resultat ex his oib. qb. constituit.
pxima potestas agendi, quæ phice requirit. ad ac
tũ prioritate nẽ, sive causalit.is, unde singula, qb.
complet. prinũ pximũ an.s a quo pendet actio, perti
nent ad actũ 1m phicũ: alterẽ actus 1us logicus:
a quo sit legitima coa valet ad actũ 2m phicũ,
sit ad actũ: qd qd. n. ẽ realit. cũ act.e conexũ, et ordi
ne nẽ, s. causalit.is phice n̄ antecedat, dit. an.s logicũ ad
actũ; q.a p.a a logicis assumi tq. mediũ aptũ ad infe
rendũ actũ, ut coens qddã logicũ illatũ ex argtat.e dia
lectica, quæ s. ex eff.u solet inferre cã: cũ g.r effic.a consu
it pxima vir.t et potest.t agendi pertinet ad actũ 1m
phicũ, quæ hent cã nales ut ignis applicatũ et n̄ im
peditũ: qdo v.o supponit constituta pxima potestas ad
actũ, et n̄ dũ ẽ effic.a, d. postea supvenit ex aliquo
prato comitant. cũ operat.e conexo, ptinet effic.a n̄
ad actũ 1m phicũ, d. ad actũ 1m logicũ.

14 Mo facile pcipies 1ã concl.ã statu
tã n.o 12. quæ negari iure nequit ab ullo societ.is au
thore, nisi contra se convertat integrũ iaculorũ imbrẽ,
quẽ in phice pdetrantes societ.is authores effun
dunt et nos attulimus a disp. 9. solũ g.r hanc effi
cã in actu 1o phico negare contendunt authores nri
q. pvenientiã efficacis auxilii negasse videntur, p
sertim P. Mol. q. 14. d. 40. et 1. p. q. 23. ar. 4. et q.
d. 1. membro 6. ver. ad 2ũ, P. Lesius de grã efficaci

c.

c. 10. n. 9. P. Valencia ca. 72 d. 8. q. 3. q. p[t] effic. in actu 2° negare videnr ee effic. in actu 1°. Pbat̃ ocl[us].

15 Nam oe prius ordine nis seu causa litas prius actus, q inevitabiliter infert, cum illius exercitio libero pugnat; sed auxilium efficax in actu 1° phi ce pcedit operatione ordine nae s. causalitatis et eam inevitabiliter infert: gr cum illius libertate pxima pugnat. Coa patet, mai. e unica societatis assilium et argtorum vassis, qb phica pdetratis expugnamq. Min. ex n. 13. 9stat, sic. n. ibi definit actus 1us phisicus et efficax, qd slt prioritate phica nae sive causalitatis antecedat actus 2m, quem inevitabilit infert. Nec opus e addere plura: ovincit n. hec oclusio fundtis oib, qb auxilium phica pdetrans repelli solet.

16 Rñbis effic. in actu 1°, n op primere libertatem operationis etc. i.e. si supponat ope r° libera oditionate futura sub entitate grae alrei supponat scia oditionalis liberi nri osensus: d. hoc effugium multis a me pcludit infra, d. mo brevi ter refutat; nam id qd e prius nae, i. causalitate um osensus ablute futuri, prius etiam e rn oditionate futuri, qd observavi d. 6. de pdest. an° 99. ad q 8. nam ab eisdem inmutatis prius ordine nae prioribus et pplentibus poq pxima agendi pendet in utroque statu osensus noster: alioq. si vnum prius variare t ex iis, qb poa pxima ostuit, mutaret etiam in his statib modus operandi volunt onalis; vnde iam inutile foret argtum a libertate oditiona

ti ɔsensus ad libert. operat.is absolute: q.d. n. mirū in uno statu libera sit oper.o, n̄. t. in alio, si sub aliis et aliis priis oper.o ɔtingat. 2.o nā eodē mō pdetratio phica ɔponi posset cū nrā libert., si post ɔtigi media et operat. ɔditionate priusq. sub auxiliis indifferentib., pdetratio mox adderet ad operat. absolute futurā. Reiicit etiā argri, q.b. vtor disp. 9. de pdest. a n.o 34. ad 38. ss etiā ɔa solut. hanc oia, quæ pducā ɔ. de pdest. pdetranti.

Hinc colliges effic. in actu 1.o phico, quæ sit ante ordine nrī ɔsensū og liberū negandā ee tā in auxilio creato, qd intrinsece nobis inhæreat; q. in oi decreto libero dei ccª liberā operat. creatā: qd dici solet etiā auxiliū extrinsecū increatū, qa talis efficª pugnat vbiq. cū vsu nræ libert.is. 2.o colliges: ɔiunctū ex scia media s[ci]l et ex volun[tate] purificandi ɔdit. n̄ ee priū nā, l. causalit.e, q. oper.o libera nrē volunt.is lz extrema singula seorsim priora sint q. ɔsensus noster absolute futurus: voluntas. n. efficax auxiliandi nobis q.tūs satis ē, prior ē nā, l. causalit., q. oper.o libera: scia v.o media seorsim prior ē logice subsistendi coᵃᵗ. q. opus liberū absolute futurū: vtriusq. t. extremi ɔstas neq.t ee prior nā q. opus absolute futurū.

Pbat 1.o: qa ɔiunctū id infert opus liberū absolute futurū: ɔ. id qd infert operat. et e priū nā q. oper.o libert. illi opprimit; q.o ɔiunctū id n̄ ē nā priū q. oper.o libera, ɔ. ordine nō comitat illā vt dixi disp. 14. de pdest. a n.o 99, et n.o 68. 2.o: nā simultas et ɔiunctio sciæ mediæ cū volunt.e purificante ɔdit. n̄ ē cā nec effc. operat.is absolute futuræ, n̄ ē g.o prior nā, q. oper.o

nec

nec ita ē illa posterior d. ordine nē sl. Coa pbat: nā ea, quorū unū exigit aliud et neutrū ē alterius cā, ss ordine nē sl; sic a. sparat siunctū ex illis duobus divinis actibus, cū opere libero, qd ē ablute futurū. Cōpatet ex dictis d. 6. de pdest. an.° 32. ad 46. et d. 9. an.° 39. ad 39.

19 Nē t. aliquis erret; scls pīactā n. 12. rū ssensus li. i. inmate liberi, n̄ a. rū ssensus imperati; sin alio pcedenti liberi capiat: n̄. n. repugnat auxiliū efficax in actu 1° phico rū ssensus tā ablute, qz sditionate futuri, q n̄ sit ipse immate liber, d. mediate solū: et in alio priori ssensu, liber sit. Pbat: qa n̄ repugnat, imo sępe dat auxiliū efficax ab intrinco n̄ distinctū ab imperio vo luntis efficaci libero, qd ex se sive p suā essā inferat infalibilit actū voluntis ablute liberū et meritoriū in ipsomet auxilio sine iactura libertis ablute sufficientis ad meritū: g° lt repugnet auxiliū ant efficax in actu 1° phico rū ssensus inmate liberi, n̄ t. repugnat auxiliū id rū ssensus imperati, q psupponat exercitiū aliud inmate liberū in quo liber ipse sit, et ex quo tuto possit illęsa libertę p eā infalibilis efficacit: inferri. Coā sstat, ans v° pbat ex dictis tota d. 3. c. 11 c. 4. auxiliū efficax in actu 1° logico rū ssensus liberi voluntis admitti debet insentā societis.

Cap. 4. Auxiliū efficax in actu 1° logico rū ssensus liberi voluntis admitti debet insentā societis.

20 In hac 2a scle svenio partī cū eis recentioribus, q coit admittunt auxiliū efficax ē pveniens ad operatē ablute futurā, ab eis t. discrepo 1°.

q.a prevenientia logica; q3 in auxiliis efficacib3 admitto, in e ad operat.3 3ditionatã. q3 ad ablute futurã sine discri mine, qd coit negat a recentioribg, q discrimen hoc statuunt int operat.3 3ditionatã et ablutã, ad illã .n. n e effic.a preveniens et in actu 1o. bet. id operat.3 ablutã: q scia media f q3 effic.a 3stuit aput ipsos n e prior operat.e 3ditionata .d. ablute posterior. 2o disentio; q neq rã 3sen sus ablute futuri 3cedo priq efficax ad illũ inferendũ qd ordine, ne .l. subsistendi coa, .l. alia priorit.e precedat. pt.o q3 priorit.e logica qua solet ans obtivũ precognosci priq q3 de ducat in cogn.3 coentis 3.a riq .t. asserere vident nri recen tiores ut eorũ noe docet P. Tanneriq to. 2. d. 6. de grã, q. 2. dub. 6. an.o 97. ad 101. dũ ait: effic.3 et vim infalibilẽ auxiliis inee priq nã, q3 sit oper.o psens aut ablute fu tura; q3 ego priorit.3 in oi prato 3nexo cũ operat.e li bera volunt.is ubiq devello .l. rã 3sensus phice ia exis tentis in se ipso 3cedenda sit et.3 prioritas realis dura t.is tq in auxilio 3iuncto cũ scia media, .l. cũ efficaci decreto, q3 in ipso decreto dei cũ ĩax .t. discrimine; qd effi c.a divinorũ actuũ pcedit infinita durat.e, cetẽrũ auxi liorũ effic.a tempore finito; 3siq antecedat act.3 qua parte 3stuit ex entit.e grẽ.

21 Hec ni fallor e sent.a q3 tres nri doctores P. Molina, P. Lesiq, P. Valencia .l. obscure tient dũ n aliã effic.3 admittunt, q3 eã, quẽ desũmi t ex cooperat.e nrẽ volunt.is: s.o .n. intendunt: effic.3 grẽ sĩ ee nã cũ arbitrii cooperat.e, mutuoq cũ eff.u 3necti talit ut effic.a grẽ sine couperat.e libera volunt.is 3cipi nequeat: quẽ simultas et 3nexio n impedit qd efficax grã sit logice preveniens ut statĩ pbo. Qd si magistri

re

recentiores alit' loquunt', ideo forte fit, qa n' scrutatiss' qbtq intsit quoad punctu servandi libertq indemne, ne prioritas neq cu prioritate rois aut subsistendi coa ofundat': qd si Lentiq adverterint n' dubito, qn nobiscu deinde loquant', et pveniq efficacis auxilii, n' tq neq p cedq, qz logica prioritq appellent. siv nobiscu id admittant, nil iq discriminis erit int' sentq; quq ocedit effi cq in actu 1o, quq cois e', et int' sent P. Molina, quq coit reiicit' a recentioribq. qd observat optime P. Lesiq disp. de pdest. s. 4 n. 79.

22 Qd gr gra sit efficax in actu 1o pbat' a P. Jann. qa sicut furax edax aut mendax dit' ho dq etq n' furat' comedit aut mentit' ex innata pense, qz het ad eos actus, et st medicamentu di t' efficax anteqz salutq afferat, sic etq auxiliu e' efficax anteqz efficiat actu salutare ex innata vi, qua ppendet ad salutare actq. Cqteru hqc ro n' pbat detrate vim infallibilit' cu act connexa in qua osistit efficacia simplit'. d. exuberantq auxilii virtq ultra sufficientq ad summu evincit, qz nemo negat.

23 Melius qa pbat nra oclo: nq ut auxiliu sit efficax simplit' in actu 1o logico, s. ans ergo osensu liberu: sat e', qd p aliqd realit' distinctu a osensu volunt'is illu infallibilit' inferat: d. auxiliu qd e' efficax osensu infallibilit' infert p aliqd a osensu realit' distinctu, qn ex eo libertas extinguat': gr auxiliu qd e' efficax het efficq in actu 1o logico ru osensu liberi volunt'. Coa ostat: mai. otinet oditu antecedq logq, quq osistit in hoc qd aliqd sit ita realit' cu alio nexu, ut prius cognitu ducat in alterius

cognitꝫ assertivę.

24 Min. pbat: nã quoties hõ supna lit' operat' negari nequit in auxilio saltẽ hęc efficacia, quę pveniat ex eo qđ Deus velit efficacit' iungere voluntatẽ auxiliandi cũ scia media, qua videt auxiliũ habiturũ effẽ si ponat': ex hac n. iunctiõe pvenit auxilio collato p instans ꝗ ideo ei vis sit infallibilit' effẽ habitura, quã dat' quãdo videt efficax, quę fralit' ẽ effic.a quędã in actu 1o: ꝗ ex hac iunct' n' evertit', imo ꝯfirmat' nrã libertas, vt oẽs auctores societ.is admittunt: go p effic.ẽ in actu 1o logico n' evertit' humana libertas.

25 Ꝯfrat' nã inferre ablute ꝯsensũ n' impedit illũ eẽ liberũ: nã actio ꝯnectit' infallibilit' cũ actu libero, nec t. obẽ, imo pficit liberũ illiq existẽ: go lt auxiliũ adiunctũ scię medię ꝯsensũ inferat, n' ideo libertẽ opprimet, si quãvis inferat, n' t. antecedat ordine nę volunt.is actũ. Ꝯfrat' 2o pręscię meritorũ et pdestin' n' evertunt libertẽ lt infallibilit' inferat libera merita, quã n' antecedunt ordine nę, l. causalit.is nrã merita, ꝗ logice solũ, aut priorit.e durat.is vt dixi disp. 19. de pdestin.e: ꝗ effic.a ꝯsurgens ex eo qđ auxiliũ ꝯiungat' cũ sciã media cognoscente certiss.e qđ si ponat' auxiliũ erit efficax, simile hẽt prioritẽ rũ nri ꝯsensus: go lt ꝯsensũ inferat, adhuc erit illęssa libertas.

26 Ꝯfrat' 3o: nã aliquo sensu vm ẽ auxiliũ ideo pducit ꝯsensũ, quã fralit' efficax ẽ et vĩ hẽt infallibilẽ ad effẽ, quo sensu n' ẽ ęque vm: auxiliũ fralit' efficax ẽ in actu 1o, quã ẽ phice pducit

cit ablute ꝯsensu: g° fund^{tu} h. huius vꝝ causalis e ali qua prioritas saltē logica, qua vis infalibilis auxi lii ꝯvenit phicā operat^{is} existē abluta, ꝯtns pba st, qa sicut aliquo vo sensu dit: ideo dat effꝯ qa da tr actio, n eꝯ: dat actio, qa ponit effꝯ; lt sint ordine nē sl effꝯ et actio. Deinde sicut ꝯcursus cē 1ē prior aliquomodo dicit rū ꝯcursus cē 2ē, lt sint idē realit ut inseparabiles, et neuter sit alte rius cā, qa slt dei ꝯcursus e causalitas cē prioris, sic etꝫ infalibilitas sciē mediē ꝯiuncta cū auxilio na priori ꝯstait efficē in actu 1o logica quodā mō prio rē, qꝫ e operō libera qꝫ infalibilit infert: qa lt scia media ꝯnectat cū operat libera volunt et sint na sl, adhuc .t. scia se tenet ex pte cē prioris identificat .n. cū deo veluti causalitas intentiona lis nri liberi ꝯsensus, et ut eterna futuritio ꝯditio nata nri liberi ꝯsensus, quē denōat fr̄alit ꝯditio nate futurū infinito tempere priū qꝫ operō realit existat in se: vide quē dixi d. 6. de pdest. n. 23. et d. 17. a nº 7. ad 17. =11= c. 9. qdlt auxiliū efficaxe etꝫ efficax in actu 1º logico rū ꝯsensus ꝯditionate fu turi.

Cap. 9um

Quodlibet auxiliū efficax, e etiā efficax in actu 1º logico rū ꝯsensus ꝯditionate futuri.

27 Hec 3a ꝯclo nris recentioribꝰ e ad versa, magis .t. e ꝯsentanea priis, qbꝰ nitimur au thores societis in oppugnanda phica pdetrat, qꝫ op posita sentea, meis v cū priis, quē mā de pdest. iacta

ss. assuit inenodabili coa. Pbat 1o: ngo̅ p̃cise dicit auxiliu̅ efficax et p̃veniens in actu 1o logico r̃u ɔsensus ablute futuri, qa virtus auxilii ɔiuncta cu̅ scia media de ɔsensu ɔditionate futuro, l. cu̅ ipso libero ɔsensu p̃ut ɔditionate futuro, vim h̃et infalibile ad inferendu̅ ɔsensu̅ ablute futuru̅ realit ab hacef su c distinctu̅, n̄.t. priq na, l. causalit e. ordineq̄ comitantr ad assensu̅ liberu̅; at eade vim infalibile h̃et auxiliu̅ ex eo qd in statu ɔditionato ɔiungatu cu̅ scia media realit p̃nti de futuro libero sub ɔditie, que scia s. e cu̅ statu ɔditionato, comitatur eni ordine nq̄ voluntis operatz ɔditionate futura, ut dixi d. 6. de p̃dest. ano.4 ad 46. tq gr e auxiliu̅ efficax in actu 1o logico r̃u ɔsensus ablute futuri, qz r̃u ɔsensus ɔditionate futuri. Coa ɔstat.

28 Mai. pbat: nq auxiliu̅ n̄ e efficax in actu 1a phico, neq prioritr nq p̃veniens, sive n̄ e efficax sm id p̃cise, quo ɔstuit p̃ximus principiu̅ efficiens actis; nq alioq vii hec efficax perderet indriq voluntis n̄ alit ac eq opprimit phica p̃determinatio st indicavi n.14. Nec ite e auxiliu̅ efficax in actu 1o logico prioritr subsistendi coa, l. universalitis st al e priq hoe; qa coa mutuo valet ab effica vocatis que p̃venit ex scia ɔditionaliu̅. ad effu̅ liberu̅: et rursus ab effu liberu valet ad effic. vocatis in actu 1o, que resultat ex ea scia, quare neutru̅ extru̅ e altero priq vrialit, l. in eo qd subsistat eis coa, st reqrit ad prioritz, quedit in subsistendi coa, solu̅ n. hec dat in extremo superiori, qd infert ex alio minus patenti, qn itiru̅ illud inferat: qr auxili

liu efficax erga ꝯsensu liberu sola hēt antecedꝫ lo
gicu, quē ceis ē mili obto qd infalibilit cu al
tero ꝯnectit, et incuiq cogru inducere pº qualit ac
tio ꝯbarat cu suo tro.

29 Min. 2 nº 27. pbat: qª scia media sic ab ęterno pdicit: video qd si daret in volunt creata vocatio de se sufficiens in circūstis A vocatio foret efficax et heret effu. D. in ea scia quę comitat effex[is]tꝫ auxilii pxime sufficiens ꝯsiderans si poneret, et intionalit existens ꝯiungit cu ipsa scia media, quę phice iā ē psens, et actualit atq comitant enunciat operatꝫ ee futurā: gr l. in statu ꝯditionato, vim hēt auxiliu ad effu distinctu et effi cacē vt infalibilit operatꝫ inferat qꝫ deeu ą ponat auxiliu in circūstis pvisis, qd ē inferre ꝯsensu ꝯditi onate futuru: gr auxiliu hēt efficꝫ in actu 1º logico ru ꝯsensus etꝫ ꝯditionate futuri. Min. vltima pbat nā in ęterna scia media ꝯsistit fralit status ꝯditionatus, et futuritio ꝯditionata n̄ri liberi ꝯsen sus quatenus actualit, ac de pnti ve dat ante phi cā operis existꝫ vt dixi d. 6. de pdest. n. 23. D. osten do fusiu ttt. d. scia media: deinde scia ꝯditionalis fra lit ē ęterna quędā intionalis electio libera pcedens ab arbitrio nrō put intionalit existit ab ęterno p scią nariā oiu poliu vt attigi d. 17. de pdest. n. 19.

30 ꝯfmat ꝯiunctu ex auxilio ꝯtempe rato cu scia media de vocatis effica, ꝗ reqrit ad operatꝫ libera ꝯditionate futura, qꝫ ad operatꝫ ablute futura vt pbavi d. 6. de pdest. et d. 14. n. 59. 61. et 70. D. ꝯiunctu id ē auxiliu efficax increatu et pve

niens in actu 1° logico vi consensus ad quem requirit et ab
eo coniuncto denominatur auxilium creatum infallibiliter efficax
ergo datur auxilium efficax in actu 1°, quod eque proveniat opera
tio conditionate futura et absolute futura. Consequentia patet,
et maior supponitur ex loco citato. probatur modo minor: nam
talis coniunctio sit infallibile: quod si ponatur auxilium erit
effectus: quare coniunctum est efficax ad effectum etiam ut distinctum rea
liter ab effectu, scilicet in actu 1° logico. consequentia constat: id enim et non
aliud requiritur ad hanc efficaciam: antecedens ultimum probatur: alioquin
si non poneretur effectus sub illo coniuncto duo contradictoria vera fo
rent: scilicet: si ponatur auxilium erit effectus, quae sic enunciat
scientia dei: deinde: si ponatur auxilium non erit effectus, quae sic
evenisse ponimus contra testimonium scientiae mediae.
31 Hoc solum discrimen inter est: quod in
statu conditionato coniunctum id non affert utramque partem exis
tentiae absolute, sed sola scientia media; altera vero pars scilicet au
xilium affertur ut possibile, consideratum sub conditione quod esset. Qua
propter efficacia conditionata dependet ut absoluta sit ex pu
rificatione conditionis: at in statu futuritionis absolutae scilicet exis
tentiae physicae coniunctum id affert utramque partem absolute futu
ram aut praesentem. et ideo simpliciter et absolute dicitur auxi
lium efficax in hoc statu; secus tamen in statu conditiona
to: nam in eo solum est secundum quid efficax, scilicet ad operationem fu
turam solummodo si conditio ponatur.
32 3° roboratur: nam ideo negari pos
set auxilium efficax in actu 1° logico vi consensus
conditionate futuri ne libertas evertatur: eo quod omnis ac
tus 1us efficax infallibiliter operationem inferens ante
quam ulla voluntatis determinatio salis conditionate praesup
ponatur, obtruncat usum arbitrii liberum: sed ex effi
ca

ca loge pvenienti, que cu operat̃ ɔditionata ɔnectit, nulla timeri po libert iactura; n e gr vnde repugnet auxiliu, efficax logice pveni ens ad operat liberã ɔditionate futurã. Coa pa tet: maior e adversarioru vnicu asilu. Pbat min. qa sit scia media reqrat et ɔcurrat ad operat liberã ɔditionate futurã ut diri d. 6. de pdest. sit itẽ voluntas efficax et ablũta re qrat adeqd operat et illã inferat, ut sta tui d. 14. de pdest. a no 70. qa t. ta scia me dia, qz decretu ablutu et efficax ut efficax n e ans ordine nẽ, d. oio si na cu operat libera, pmittit indeñz plenã illi libert. go sit effica logi ce pveniens in actu 1o ɔditionata operat inferat adhuc ad illã ɔcurrere po sine iactura libert, qa n e ordine nẽ pcedens, d. oio si cu operat ɔditio nate futura, sit logice dicat ans, quo noster intus uti potest ad illã realit inferendã.

33 Obiicies: partes, qbg ɔstuit hec effica singulẽ seorsim antecedunt actu, nru libe ru salte ablute futuru, n t. ɔditionate futuru, nã auxiliu secat salte moraliter operat, et coent antecedit il lã ordine causalit, quo sit in actu; scia v media priore subsistendi coa. Ƀ eff a liber ablute futu rus secus t. ru ɔditionate futuri: ẽt ɔiunctu q ex illis partibg resultans ppt hanc partiu prioritat di ci debet specialit ans ru ɔsensus ablute futuri n t. ru ɔditionate futuri, sic altera ɔiuncti pars. Rp sit singulẽ ɔiuncti partes divisive sint priores q ɔsensus ablute futurus. simultas v partiu et ɔiũc

cuj ex iis collective resultans n̄ ullo mō nec sui sistendi coa prius qz ɔsensus ablute futurus, d. oio rl et coent effica. que soluz in eo ɔiuctore lucetri antecedit nisi loge ɔsensuz taz ablute futurū qz ɔditionate futuruz quatenus cuz utroq ɔnectit et utrumvis infert in statu, quo ɔiunctū id excogitat, d. potes quare ɔiunctuz ex una pte priori n̄ deneat prius! Reo: qa totuz utrale n̄ ē idē cuz partibꝫ divisive; d. cuz illaruz collectē, quare simile hēt ordinē sstatis, aut prioritatis, ac pes collectē et n̄ divisim: totuz .n. qdditatiuz resultans ex cā, slet effu n̄ ē prius ná qz effus, st includat cā, que prior ē efu. c. 6. infalibilitas et effica vocatis in actu 1o logico nec ē prior qz scia media, nec phica operatē includit.

Cap. 6.

Infalibilitas, et effa vocatis in actu 1o logo, nec ē prior quaz scia mā. nec phicaz operoz includit.

Ex his recentioribꝫ q docent auxiliuz efficax eē pveniens ad operatē ablute futurā, aliq putant eaz efficē ɔstui formaliter ex auxilio ɔiuncto cuz obtiva futuritē ɔditionata ɔsensus, qd ɔiunctuz apud ipsos prius ē qz utraq scia visionis slt atq media, qua ds idcognoscit; et coent asserunt efficē in actu 1o nullatenus a scia media dependere, d. etz hac ablata p impole mansura integra obtivē efficē auxilii. Ia quos statuo, nullā efficē in actu 1o simpli

plit' et ablute nug sub stire libert^e ɔcedi p^o qui prior sit ac independens, ac separabilis a sci a media nri liberi ɔsensus sub auxiliorũ ɔdi^e futuri, d. oẽ eorũ efficaẽ in actu 1° ɔgnco ɔstui p scia media ab operat^e libera ɔditionata distinctã, n̄ p^o p ipsã entitã operat^is: Phat' 1°: nq id ex quo ɔstuit' dis actus 1us verus et realis dicit realẽ ordinẽ ad actũ 2^m, a quo p inde distguit' realit': d. Opero, quẽ denõat' ɔditionate futurũ n̄ hẽt realẽ ordinẽ ad operatõ ablute futurã, q^a n̄ distguit' ab illa realit', ẽ n. eadẽ ipsiss^a pjectio realit' insectilis, sed diverso sta tu ɔstuta: ergo q^a actus 1us efficax ad inferendũ operatõ ablute futurã ɔstui p operatõ ɔditionate futurã.

35 2° phat': oper^o ɔditionate futura de pnti nil ẽ actu donec oper^o volunt^is existat in se ṡphice simplit' et ablute: nec opus liberũ hẽt ullũ ẽ de psenti distinctũ a scia dei media iudicante qd erit, si ɔditio ponat': at auxiliũ semel existens in volunt^e de pnti vim hẽt actualẽ infallibilẽ, p qñ inferat operatõ liberã: q^o n̄ ɔstuit' efficax in actu 1° p operatõ ipsã ɔditionatẽ futurã, quẽ de pnti n̄ ẽ in se, d. p aliqd realit' ab operat^e distinctũ, qd actu sit psens, et cũ operat^e ɔnectatũ; hoc a. ẽ sola scia media, quẽ io existit cũ auxilio. Coã istat, min. a ãd versariis ad mittit'.

36 Mai. a. ɔstat ex d. 6. de pdest. qñ usc tenuit iterũ ɔfirmabo:. d. ne qsq hanc doctnã miret' ut novã, interim clariss^m eiũ authorẽ allegabo. D. Tho.: quẽ pariquẽ sapẽ cultores debuissent semel et

iteru legisse: na eā s. doctor frequent inculcat q. 1 de veritate ar. 5. ad 6. et 1. p. q. 16. ar. 7. ad 3m. sed in corpore psertim hēt: s. dictu ē qd res denoant vē a veritate intq: unde si nullq intq esset ȝternus nulla veritas esset ȝterna, d. qa solus intq divinus ē ȝternus, in ipso sōlo veritas ȝternitē hēt, neq ppt hoc seqt, qd aliqd aliud sit ȝternu, q3 deq, qa veritas intq divini ē ipse deq. Cstat. a. tā ex s. Tho. q3 ex cōi sensu veritē intq divini cognē ee cui res createc veluti mensurē sformant. Unde P. Vazq. ut erat accuratissq in authoribq evolvendis, dū hanc nrā doctrā impugnat ingenue fatet eā eē s. Thē. 1. p. d. 78. n. 33. et 44.

37 Nec aliud intendit Aug. 5. de civit. c. 9. dū ait de causis creatis: ideo quē facturē ss ipsē oio facturē ss, qa facturas ille pscivit, cuiq pscia falli n po. qo rō fr̄alis, qua de pnti denoant effq futuri, hē 22 facturē, n ē alia qm actualis sciā dei. Coa pbat: na pscia n ē efficiens materialis aut exemplaris cā, nec finalis, restāt qo sit cā fr̄alis extrinca futureitq. Utinā qo discant inde n nulli miūra quē nunc ipsi mirant ut in via, veterū Patrū fuisse rotata vestigiis, et illustriū pcursoru orbitis trita, licet recenti supvenientiū discursu clariq appareant vestigia veritis.

38 3o pbat: operatq eē fr̄alit sditionate futurē re ipsa n distinguit a sciā sditionata qua deq id ab ȝterno pnovit ēst .n. scia media futuritio fr̄alis operat libere: d. effica, quē opeat in actu 1o. sstuit sm aliquos adversariorū, ex operat sditionate futura; sstuit qo parit ex sciā sditionata sinequa neqt intelligi liberū obnū sditionate futuriē. Coa sstat,

mi

min. ab adversariis dat. Mai. 9stat ex pximedictis.
4° pbat. eatenus daret effica n sond prior q3 9sensus
ablute futurus, d. etz prior q3 oper° 9ditionata futura
quatenus obrz scie medie 9iuncz. cu auxilio in existen
ti prie esset subsistendi coa; tu scia 9ditionali, tu ablu
te futuro 9sensu: d. 9iunctz id n e na. s. subsistendi coa
prie q3 scia 9ditionata. s. 9sensus ablute futurus, qr effi
ca n e prior scia media, nec ablute futuro 9sensu. Ma
ior 9tinet pis adversae fundte: na ex eo solu ab adver
sariis admittit effica prior: min. pbat ex disp. 6.
de pdest. n. 40. et ex disp. 12. a n° 17. = 11 = c. 7. duo le
sentle fundta negantis oe effice in actu 1° dilu[u]nt.

cap. 7.

Duos le sententia negantis omnem efficaciam in actu 1° diluunt.

39 Ex dictis p senta q3 elegi facile apperui
vigenodandi vo[ce]s, q hq 1a senta negat oe effice in actu 1°; 1m
n. eiu argu e: si daret hec effica pveniens in actu 1°
ru nri 9sensus, libertis usus [excideret], nec ia voluntas abiice
re posset aut respuere vocat, s. efficaci grae resistere: d.
hoc e falsu q°. Min. pbat: e n. 0a Trid. ss. 6. c. 4. Maioris
a. sequella pbat: na id usu liberu operatis impedit
qd positu in actu 1° nra operz inevitabilit infert: sive
qd e ans suppo, cu qua 9poni nequit operatis omissio; d.
oe priu pveniens operatz et efficax in actu 1°. sic het:
q° liberu usu operatis imped[i]t. coa patet. et mai. ex
defe libertis. facultas n. libera dit que cu oibq antibq o
peratz in actu 1° 9iungere po indiferent operz et ne

gat⁹ operat^is.

40 Min. pbat, nã auxiliũ atq. priũ obi pveniens et simplit' efficax in actu 1° ponit hęc duo. 1m qd operatꝫ sic infalibilit' inferat, ut cũ eiꝫ negat^e poni nullo mo possit (nec n. agimꝫ de prio qd sit soliũ 1m qd efficax ex virt^e maiori qꝫ ad effũ reqrit') 2m e' qd eq vim et efficꝫ heat ant' et inde pendent' ab eo qd ablute voluntas operet': ois. n. actus 1us ut 1us anteuertit actũ 2m. g' auxiliũ efficax in actu 1° positũ esset aliqd ans in actu 1°. cũ quo poni nullo mo posset oper t^is omissio, quoniã in actu 1° nrã operatꝫ inevitabilit' infert.

41 R' negdo seq. et ad pbatꝫ distguo mai. id qd positũ in actu 1° phico consensũ inevitabilit' infert, libertꝫ eiꝫ evertit ocedo mai. qd positũ in actu 1° logico consensũ infert nego mai. similit' distguo min: qd priũ efficax in actu 1° phico sic hēt, omitto min: priũ efficax in actu 1° logico nego min. Et coã inde deducitꝫ: qd a. discriminis intsit int' actũ 1m phicũ et logicũ explicui n. 13. Roa v' libera definit' p hoc qd cũ oibꝫ antibꝫ na l. in actu 1° phico possit ciungere negatꝫ operis, st cũ aliquo, qd sit logicũ ans ad effũ nequeat illiꝫ negatꝫ ponere: qdqd. n. cũ act^e libera conectit', et e' sl na cũ illa, liberũ etꝫ consensũ infert, nec t. cũ effꝫ omiss^e iungi p°. Ro patet a priori: nã solũs actus 1us phicus e' ordine nę prior ablute qꝫ opero, sub quo soliũ nę signo retineri debet indria volunt^is; actus a. 1us logicus n e' na prior actu 2° ut e n° 13. constat, et ideo patit' detratꝫ actũ 2ũ illęsa libert^e.

2m

42 2m huius sent. fundtum est: si daretur auxilium efficax in actu 1o, cuius efficacia praeveniret actum 2m, daretur auxilium etiam inefficax in actu 1o: cuius inefficacia foret aeque praeveniens: sed hoc est absonum: ergo: maioris illatio probatur: nam sive dicatur efficacia praeveniens operationem absolute futuram ex virtute maiori quam ad effectum sufficit, sive quia confert auxilium quando videtur a Deo sortiturum operationem, si detur, etiam dici debet inefficacia praeveniens ad exercitium liberum absolute futurum ex opposito capite; nimirum aut ex carentia virtutis exuberantis ultra sufficientem, aut quia confertur auxilium quando videtur a Deo futurum esse sine fructu, seu irritum; hoc enim utrumque disiunctionis extremum est independens ab eo quod operis omissio libera supponatur absolute futura.

43 Min. autem probatur: quia si foret inefficacia praeveniens etiam in actu 1o, tribueretur inefficacia Deo, sicut et conversionis defectus: at inefficacia neque adscribi Deo nec defectus nostrae salutis: ergo non est inefficacia praeveniens. Min. ultima probatur 1o: sanctus enim Thomas 1a 2ae q. 114. ar. 3. ad 2m sic docet: defectus gratiae prima causa est ex nobis, sed collationis gratiae prima causa est ex Deo iuxta dictum Oseae: perditio tua ex te Israel, tantummodo ex me auxilium tuum. 2o nam quod auxilium sit inefficax in actu 2o provenit ab arbitrio voluntatis: ergo ab eo provenit quod sit inefficax in actu 1o: consequentia probatur tum quia prius inefficax in actu 1o per ordinem ad inefficaciam in actu 2o constituitur, et ex hac 2a colligitur inefficacia 1a quae vero ponit ante praesumitur etiam ponere consequens. tum etiam quia sicut auxilium efficax in actu 1o pendet ab arbitrio quia compleretur ex eo quod arbitrium cooperaturum sit in actu 2o sub conditione, sic auxilium inefficax in actu 1o foret ab arbitrio, nam compleretur ex eo quod arbitrium dissensurum esset auxilio, si conferretur.

44 Maior a. e nº 43. pbat: qª si adscribit deo diversio qª pstat effic in actu 1º, sic des diversis adscriberetis ipsi deo, qª pstaret auxiliu ineff icax in actu 2º frignqs voluntas libere n operet. 2º nq ineffica consistit in eo, qd auxiliu ofserat qdo videt irri tu ee ffrustra ac sine fructu; d. qd ita oferat in nra potestate n e; qº nec qd auxiliu inefficax sit: qº n nouit d. deo tribuit ineffic + c. d. alia secu [illegible] pareta.

Modo sequunt S. ad hoc argiu etta ut infra. S. R. igit ad argiu. et S. ad 1q mai. pbat etta. Hic aute paragraphus im mediate subsequens intermittitur ad caput 8m n. 48. folio sequenti.

45 (3m eratu ad negandu effic in actu 1º sit: hō pº efficare reddere gra sufficiente sibi pstita, et si nulla vim hec afferat efficace in actu 1º: pº g auxiliu here sola effic in actu 2º, nulla a. in actu 1º. Csa pbat: na sifuisset auxiliu efficax in ac tu 1º n opus esset qd ab hoē fieret insup efficax in actu 2º. Pbat ans: nq alit n imputaret hoi qd au xiliu sit inefficax qdo q suo nutu n operat, nisi posset illud efficax reddere p operat actuale: nechō posset operari sub auxilio pcise sufficienti, qd inde vinceret insufficiens)

45 + Adhoc argiu aliq recentio res sequella sedere verent sit ineffic aliqz et ee pveniente in actu 1º: territi forte roibq ibi ppositis: alii q sola effic 5m qd admissere pveniente in actu 1º, sequella facile scedunt. de ineffica 5m qd: qª si asserunt effic pveni en

entis ee virtus exuberantis ut effectu carere possit, sic
deffectus virtutis excellentis, quamvis adsit vis, quae sufficiat
ad effectum, et cum illo quodoque coniungat, appellant inefficacitatem
cum antis in actu 1o, de qua nemini dubium est esse
convenientis etiam pnice: nec indecorum est Deo, quod ab
ipso sit, aut ipsi tribuat haec inefficacia. Quia tamen ut
notavi sa, non convertit a nostris doctoribus haec dificultas
tas in eo sensu, non satis inde placat. argumentum vis: so
lum enim agimus de vocatione, quae sit efficax ex eo quod
infalibiliter effectum inferat per aliquid sibi iunctum ab o
peratione diversum, ut a scientia media liberi consensus condi
tionate futuri s. ex efficaci decreto Dei: quapropter ar
gumentum hinc infert, admissum iri similis inefficaciam, quae con
sistat in hoc quod auxilium per aliquid a non operatione diver
sum inferat infabiliter negationem operationis, et excludat
operationem, quam tamen inefficaciam absurdam ee ostendit si non sit
ex arbitrio creato.

46 Rx. quoad ad argumentum eno 42. conces
sa maiori nego min. ad cuius probationem ~~ccdo~~ est ~~aut~~:
~~et distinguo conseq~~: ~~auxilium haec a nobis~~ distinguo mai.
si foret ineffica conveniens in actu 1o logico, ~~sub distinguo~~
~~mai. tribueret deo quoad auxilii sufficientiam~~ physico, con tri
bueret Deo concedo mai. si conveniens esset in actu 1o logico, sub
distinguo mai. triberet Deo quoad auxilii sufficientiam ad agen
dum, quod includit inefficacia gratiae ~~concedo~~ mai. tribueret Deo quoad fu
turum operationis defectum, s. quoad infalibilitatem non operandi. quae non
distinguitur a scientia media non operationis, nego mai. quia non opera
ri, cum ~~ex~~ auxilio Dei possimus, ac debemus supernaliter a
gere, non est effectus Dei supernalis, d. illius causa; quare nullo modo Deus
supernalit in ... influit d. ex sola voluntatis culpabili ...

ga ꝯvenit, et ex ordine orit, qd Deus id scia media cum ar bitrio nro libero ꝯtemperata dignoscat, a qua scia fralit e infalibile, qd auxiliu n. sit opaturu, aut inefficax inac tu 1o logico, quare tn in actu 2o, qz in actu 1o partialit pe det ex nobis, ineffica quoad ultimu fraleq ꝯstitivu; idq so lu intendit S. Tho. allegatus n. 43.

47 Ad 1m mai. pbatu adducta n. 44 dic: ideo Deo attribui tn effic auxilii, qz hois ꝯ versu, qa tn auxiliu qz ipsa ꝯversio ss absolu te gra dei; nobis q donat auxiliu ex intentio ne ꝯversis; ineffica vo divine gre quoad id qd vl tra gre auxiliare importat, n e gra dei, s. ab usu de gre. nec a Deo ꝯfert auxiliu ex intent qd fructu careat, s. ut salute adferat, et ide o soli vitio volunt is adscribitur ineffica vocatis supposito qd gra semel a Deo collata sit ut esset efficax, si p hoe n deficeret. Ad 2m pbat dis tinguo min: n e in potest e gra qd auxiliu suffi ciens ablute ꝯferat, qdo nos illo sumus abusuri, ꝯdo min: n e in potest e gra qd auxiliu semel infusu, infalibilit sit irritu evasuru et absq fructu nego min: lt. n. nobis n sit liberu qd auxi liu existat, liberu t. e qd id semel existens fructu ꝯveris afferat, aut n afferat.

Cap. 8: Alia ꝯsent fundta.

48 3m argu ad negandu effic. in actu 1o sit: ho potest reddere gra sufficiens si bi pstitu, etz si nulla hec vim afferat efficacz in actu 1o; po 1r auxiliu hre solu effic in actu 2o; nulla autz in actu 1o. Coa pbat: na si fuisset au

xi

xiliu efficax inactu 1o, n opus esset qd ab hoe fieret insup efficax in actu 2o: pbat ans: nq aliit n imputaret hoi qd auxiliu sit inefficax qndo p suo nutu n operat, nisi posset illud efficax reddere p operatne actuale; nec ho posset operari cu au xilio necese sufficienti, qd inde evinceret insuf ficiens. Rx neqdo ans: nq actus 1us efficax includit scia media operatis, et ho n p̄ in ac tu 2o cooperari cu auxilio qd n deus ab eterno no verit ex scia media: si ponat auxiliu hoi ee co operaturu: unu n. ex essalit reqsitis comitant ad ac tu Dei liberu e scia Dei media n alit ac reqrit ac tio phica virtus activae.

49 Quare sit n e potestas ansad actu ut ponat effus separatus ab actu, (ss n. hc essa lit enexa, que nulla potestate seiungi poss, it enim ad actu det potestas sufficiens ad effu p actu comita t addita efferendu in luce) sic in hoc ingra instru cto n e potestas ut auxilio cooperet separando co operatne a scia media comitanti, que fuerit in deo de cooperatne editionate futura; lt ante coope ratne et scia editionata sit potestas, ut addita scia editionata s'et act ponat effus gre. duo sen sus illius antis p oculis heant, ss n. valde diversi, ne

50 Nec antis pbatio nos urget: negat n. ans: nq ut n opero nobis imputet, satis e nam oia, que reqrunt ant ad agendu, et qbus estuit pxima potestas operandi qd pcipit lt no bis deficiant reqsita comitant ad actu, haec n. si velimus, addent, cu a. in auxilio sufficienti, p

ut ab effic^a quavis abstrahit, det plena potestas agendi su[...] p additis aliis, quae comitant actu, ideo lt deficiat sia media, l. actio quae succedat ad actu 1m physicu, po imputari qd ho n operet; st in oiu sent^a, lt actio deficiat, imputat hoi n operanti, qd actu pceptu amiserit. vide quae dixi d.7. n. [...] et d.6. de pdest. n.60. d.9 [...] 13. d.14. n.o 39. ad 38.

91 4m argu: vis effectiva, pt intrinsecu virtus denuo nil het in actu 1o p hoc qd actualit operet, d. sola subit denoat efficientis ab act; d. auxiliu efficax e vis effectiva nri csensus go pt intrinsecu virtus activae nil addit in actu 1o p hoc qd actualit operet, d. sola denuo subit denoat operantis ab act. Rs disting.o mai: vis effectiva, p hoc qd actualit operet, nil denuo subit intrinsecu, quo cstuat in actu 1o physico, sive quo fiat virtus maior, cedo mai: nil subit extrinsecu, p qd in actu 1o logico cstuat infallibilit operatura prius tpore qs actualit operet, nego mai. et co illatu: st n. ab act pnti denoat efficiens vis activa, sic ab aeterna futurit frali talis actis denoat infalibilit operatura: quae denoatio prior e infinito tpore p frali, qs efficientia psens; merito q dit actus 1us logicus ad efficientia actuale, quoniq. ea inevitabilit infert.

92 9o pbat ea sent^a: qa patres et scrip. saepe docent effic auxilii partim ex arbitrii cooperatae cstui; d. ex hac n cstuit auxiliu efficax in actu 1o: 5o go cedit a Patribus et scrip. qd auxiliu sit efficax in actu 2o: Mai. cstat ex locis afferendis sequentibus disp. min. admittit et coa patet. Rso: patres

et

et scrip. explicantes effic. auxilii p. cooperat. arbitrii significasse vocat.is effic. in actu 2o; d. n ideo negarunt effic. in actu 1o logico, quae pendet etiam ex arbitrii cooperat.; qa n distinguit a scia conditionali nri liberi consensus coniuncta cum exist.a vocat.is: quae dicit scia dita a me futuritio fvalis aeterna liberi nri consensus, qa sm Aug. cit. n.37. denotat ab aeterno cog. 2a in tempore facturq. sic ea scia salt. intionalit, e ipsa detratio libert. creatae volunt.is, ideoq. nos cooperat.is nrae liberae merito cphendi po, scia media qua denotat auxilium efficax in actu 1o logico rn phicae cooperat.is eiusdem arbitrii.

93 6o pbat: si foret auxilium efficax in actu 1o, foret eis effic.a prior in quo qz opero volunt.is, d. effic.a neg.t ee prior in quo, qz arbitrii consensus: go n dat auxilium efficax in actu 1o, coa cstat. maior pbat: actus n. 1us ordine nae pcedit actum 2m. Min. suadet: nam cum id auxilium efficax operat. infallibilit inferat, si foret aliunde prius operat.e libertatem opprimeret, n alit atq pdetratio phica. deinde nam si concursus divinus esset prior in quo nro concursu, laederet usum liberum volunt.is: go similit effic.a prior in quo libert. operat.is ellideret. Rp dist go mai: si foret effic.a pveniens in actu 1o phyco prior esset in quo, concedo mai. si pveniens foret in actu 1o logico nego mai. ita concedo min. ac dist quo coens: go nullum e auxilium efficax in actu 1o phico, concedo coq, in actu 1o logico nego coq.

94 Arguunt 7o: nam auxilium efficax oio comitans e polis cum illo q lenit fluere usus

libert^is^ et cetera quæ docent Patres et scrip. quor sug^o nolimur auxiliu efficax in actu 1° tot scopulis imminentibus vix et egredieris. R. n̄ eē pōle efficace vocatu quæ n̄ sit efficax in actu 1° logico. nec hinc nullu emergit incōmodu. deniq̄ pbant 8°: sublata scia media consistere neq̄t auxiliu efficax in actu 1° sine pssura libert^is: at ablata scia media superesset auxiliu tq efficax et tq libert^i consonu, ac mō dat^r, g^o mō solu ē efficax in actu 2° n̄ in actu 1°. R. omitt^do mai. et neg^do min: repugnat n. aliqu cā creata operari sine scia media dei qd pbavi d. 6. de pdest. a n° 26. et n. 98. quare sicut ad effu reqrit^r qd cā sit efficiens, etq reqrit^r qd ab æterno sit infallibilit^r operatura. c. 9. 2æ sentiæ fund^ta levant^r.

Cap. 9.

2æ sentiæ fund^ta levant^r.

99 2^a sent^a quæ ppugnat effic^m in actu 1° concedq eē rū solius operatis absolute futuræ, pbari solet 1°: nā ex eo qd auxiliu indiferens ad omissq actus conferat^r a deo, quādo videt^r futuru effu si ponat^r, effic^a quæda in actu 1° resultat: at qd deus velit auxilia vi, quādo pscit, vocatu effu futuru, ē aliqd ans ad consensu liberu tm absolute futuru; et ab illo prsus independēs: g^r aliqua dat^r effic^a, quæ sit in actu 1° pveniens operatu tm absolute futura n.t. conditionate futura. Coa constat mai. ab oibus authorib. societ^is admittit^r, lt aliq etq effic^q in actu 1° concedant, aut ex virt^e redundanti s^a requisita, i.e. ex vi superanti resist^a, qa voluntas impendit.

min.

96 Min. pbat: qa nec illa volun
tas auxiliandi, nec scia media pendet ab operat futu
ra simplir et ablute: ds tq voluntq, qz scia 9ditio
nalis et futuritio 9ditionata 9sensus 9cipiuntur an
te qz intelligat 9sensus liber ablute futurus, n.t. pri
us qz oper 9ditionate futura 9cipiat; go. D. rel neg
min. nq effica vocatis ex scia media resultans logi
ce tq antecedit operatz ablute futurq; qz 9ditionate
futurq; qa cu utraq 9nectit et utraq parit in
fert, ac utrq.t. operatz antecedit phice, quare neqt
alit ad operatz 9ditionate futurz, ac ad ablute futu
rq: hec effica pport servata 9parari.
97 2a pbat ea senta: qa nisi foret
auxiliu efficax in actu 2. ria deducerent absurda:
1m e, qd initiu nre salutis ex nobis, et n ex Dei
gra foret, quare nobis 9versio tribueret, et n Dei
gre; d. hoc e pelagianu, go. Mai: pbat qa gra fo
ret indiferens ad negatz 9versis et ideo n determina
ret nos ad 9versz. go qd actu 9vertamur n deberet
ascribi gre, d. arbitrio qd libera sua cooperat de
trat auxiliu ad 9versz. 2o si n esset effica pve
niens, n esset tq occultu priu exquo decernit is
q 9vertit ab eo q n 9vertit: ideo q frustra S. Aug.
ad altitudine et divitias sape Dei recurreret cu
Apost. cu esset ca discretis huis, nempe volun
tas nra que libere Deo cooperat cu 9vertit, se
cus.t. dum n 9vertit: at ro discretis huis e se
cretissa sm Aug. go qa dat effica pveniens
in actu 1o et effica in actu 2o.
98 3o sequeret qd Dei decretu esset

frustrabile: nec post auxiliu nobis infusu manere Deu satis certu de 9sensu futuro d. meticulosu et ancipite ee sup eventu futuro, nisi foret auxiliu efficax in actu 1o certiss cu operat 9nexu. sequella pbat: qa n adhiberet Deus medi u qd ant ad effu certiss cu eventu futuro 9nectat, aliter esset efficax in actu 1o; manet go decretu divinu et auxiliu expositu ut frus tret; si nimiru voluntas ut po sub illo n ope ret: go Deus neque certo 9ducere qd erit de va te vi talis auxilii.

59 Rx negdo seq. nec n infert 1m qa satis e qd n alit qz ex auxilio grae cooperanti voluntas nra 9vertat, ut n tribuat arbitrio soli nra 9versio; d. sletz auxilio grae cooperanti cu arbitrio: nq alioq 9versio 9ditionata soli crea tae volunti tribueret, in adversarioru sentia, cu adeo 9versis statu n det auxiliu efficax in ac tu 1o. 2o ret: gra n e efficax in actu 1o ra 9 sensus 9ditionati, qz ra 9sensus abluti; quare si ppt hanc effica Deo tribuit abluta 9versio, sic etz et 9ditionata 9versio tribueret grae, qn obstet indria grae pne priori, quandu intelli git futura cooperao volunt is, n alit qz ex grae viribus adiuvantibus arbitriu, quappt utriq prio 9versio tribueret.

60 3m argtu qd e nrae q sentiae coe petit e testimoniis sacrae scrip. Patru et Aug. qbus auxi liu efficax prioe pdetrans et pbari solet: iis n. osten dividert 9ce sacrae effica pveniens operars ablute futu ra

rq: afferunt n. ex scrip. testim.a, q.b⁹ dit' de⁹ effi-
-a suorū auxiliorū trahere volunt.es hōū ad ɔsensū.
2.º pferunt ea testim.a, q.b⁹ dit' de⁹ pparare nras vo
luntes p arā efficacē: 3.º pducunt ea, q.b⁹ De⁹ face
re dit' vt faciam⁹: 4.º referunt ex Aug. testim.a q.b⁹
id ipsū ɔfirmat, et alia q.b⁹ auxiliū efficax appel
lat' ab Aug. vocatio s.m pposituū: itē victrix alta, secre
ta q̄ ɔgit.ª, quę denotant vim aliq.ᵃ occultā, quę ɔsensū
ablute futurū inferat anteq intelligat' existens. D.
hęc oiā siq.ᵃ evincunt effic.ā in actu 1.º logico, secre
tā et altā; ęque pbant, illā ad operat.ē salutarē s.m
se reqri, quapptē ad operat.ē ɔditionatā exigi de
bet: cū sit hęc ęque supnālis et ultra vires arbitrii, qua
re p nobis ss potiq q̄ ɔ.ª nos. = 11 = D.19. An effica vo
cat.is in actu 1.º ɔstuat' ex operat.e volunt.is ɔditionate
futura. c.t. affirmant recentiores.

Disp.º 17.

An eff.a vocois in actu 1.º constuat ex operatione volatis ɔditionatè futura.

cap. 1

Asserunt Recentiores.

1 Magistri iuniores coit' opinant' auxiliū indiferens ex se denoari fralit' efficax in actu 1.º rū ɔsensus ablute futuri, p hoc qd a Deo volunt.i ɔfe
rat' in circūstis inq.b⁹ erit opero libera sub ɔdit.e
qd existat auxiliū. Ex quo colligunt, effic.ā vocat.is

essalit ee secretu, alis materiale, qd affert in recto sit auxiliu indiferens et ex se sufficiens; pars 3 fralis, p qs auxiliu detrat infalibilit ad effu e ipsa veritas obtiva 9ditionalis slt operº libera futura subodi t qd auxiliu existat, et hec pars affert in obliquo. Cui sent 9sonat ea que p moral q9da estimabilit vocat effic explicat, que moralitas veluti titulo phico nitit, in eo qd vocatio 9notet operat 9ditionate futura: hoc a 9plexu appellant ipsi fundu effic, l. estimabilit, qua vocatio p inde putat a prudetibq, ac si vim haberet phica inferendi 9sensu, que sta de re n difert ibeit, q p 9iunctu auxilii cu operat 9ditionate futura vocat efficace in actu 1º 9stituunt.

2 D. qm realis effica qre secerni pºa roe frali beficii peculiaris, l. ab effica cognita fralit et intenta p ut e spalit nobis utilis, adverto 1º: Doctores q coit effic ex scia media 9stuunt quoad spale roe beficii, n negare qd hac spali roe beficii seclussa, reali effica seu vis infalibilis ad inferendu operat ablute futura satis 9stituat ex 9iunct qre cu obtiva verit que rensat a scia media, slt cu operat que denoat 9ditionate futura. 2º noto: quod hec senta distguit et effic ab infalibilit, quare lt fateat infalibilit ex scia media pvenire, cteru effic 5m se p ise, n ex scia 9ditionali, d. ex efficientia 9ditionate futura desumenda ee putat: hanc sent satis indicat P. Arri. 1. p. d. 92. a numero 31.

3 Pbat hec senta 1º: qa p id satis 9stuit auxiliu efficax in actu 1º p qd infert infalibilit o

operat℥ ablute futuru; at auxiliu indiferens ex se p
cise n infert operat℥ ablute futura, illud t. infalibilit in
fert ex eo pcise, qd supponat nituru effu sub 9dit qd ex
istat, sive p hoc qd 9ferat q9do supponit effu 9ditio
nate futuru: qª auxiliu 9stuit efficax in actu 1º, p su
a existe ablutã, et p operat℥ 9ditionate futuru. Coa
9stat et mai. illin. a. pbat: repugnat. n. qd auxiliu sit fu
turu effu, siponat, et qd actu sit existens, aut ablu
te futurus, qn opus liberu sit ablute futuru ab auxilio:
nã alioqui duę 9tradictorię v℥ forent ut dixi 3. praeced. n. 30.
4. ... ℞. argtu hoc n urget 1º: qª dis
tinguo mai: p id 9stuit auxiliu efficax in actu 1º, pd
infert operat℥ realit adequate distinctu ab inferen
ti 9cedo mai: p id, qd infert operat℥ identificatu ali
quomó cu inferente nego mai. id. n. qd indistinctu é ab
actu 1º quatenus é realit indistinctu, n ptinet ad actu
1m: operº vº 9ditionata n distguit realit ab absoluta, s: é
ipsa sub statu diverso, qua ppr actu 1ū efficax ad operat℥
ablutã 9stui negt ex operat℥ 9ditionata. 2º. distinguo
mai. p id, qd realit et actualit existit, dū existit effi
caª 9cedo mai: p id qd ndu existit, q9do simplit existit
efficª nego mai. 3º distinguo mai. p id qd infert
9ditionate 5º nego mai. p id qd infert operat℥ ab
lute 9cedo mai. operº vº 9ditionate futura roe sui,
pcise 5º 9ferre pº auxilio, qd inferat 9ditionate, n
a. ablute; qª st ipsa, put distguit a scia media, n
existit ablute, s. existeret, ita 5º pstaret inferre
9ditionate si foret.
5. ... 3º pbat: eo pcise qd n foret
9sensus 9ditionate futurus ab auxilio, nec foret ab

lute futurus: neqt n. intelligi consensus absolute futurus nisi concipiat ipse conditionate futurus: ergo si non esset consensus absolute futurus, auxilium non esset efficax in actu 1°. quia non inferret effectum absolutum: quod si non esset consensus conditionate futurus, non esset auxilium efficax in actu 1°: constituit quod talis efficacia per consensum conditionate futurum. Consequentia probatur: id enim quo praecise dempto non esset efficacitas in actu 1° constituit inadequate saltem efficaciam in actu 1°.

6 Resp. 1°: si maneret infallibilis scientia de consensu futuro sub conditione, quod ponatur auxilium, et auferrent alia per impossibile, pertinuram adhuc efficaciam auxilii; maneret enim vis exigens essentialiter actualitatem quod operatio voluntatis sit absolute futura, quo ex hipotesi ficta deficeret objectum illius scientiae scilicet consensus conditionate futurus et consequens illatum scilicet futurum absolutum: ex quo tamen non infertur quod efficacitas in actu 1° constituatur ex operatione conditionata ergo quod constituatur ex aliquo praeter operationem conditionatam connexo, quod tamen persisteret si praecise consensus auferretur, ita a scientia conditionata distinguitur: et ablato per impossibile tamen retenta tamen actu daret aliquid efficax ad inferendum tamen, quo tamen per hipotesim fictam expoliatur.

7 2° respondetur dando duplex entimema prius: ad 3um vero distinguo consequens: quod si non esset consensus conditionate futurus quoad obiectivum materiale, quod denominatur sub conditione futurum, non esset efficacitas in actu 1° nego consequentiam; si non esset obiectiva veritas, quae dicitur conditionate futura, nec esset tamen formalis a qua denominatur, id est activa futuritio, quae non distinguitur a scientia media, concedo consequentiam: et distinguo postremum consequens: quod

cstituit effic^a vocatⁱⁱ p ɔsensu ɔditionale futuru quo ad id qd de pnti ɔsensus hic affer^r 4 frali ɔcedo co q: hoc n. e ipsa futuritio fralis activa ɔditiona lis, quę n distguit' ascia media: ɔstuit effic^a vo catⁱⁱ p id qd affert ɔsensus ɔditionaⁱ futuru p materiali nego coq id.n. de pnti nile, d. esset sub ɔdit^e qd auxiliu existeret. 4° pbari p^o: q^a cętera p quę ɔstui posset effic^a, l. cu usu libero pugnant, l. n afferunt auxilio vim infallibilis ad effu, aut saltē adhoc n requrunt; q^o d. qd facile di cit, tu citoneg^s ans. c. 2. auxiliu efficax in actu 1° n ɔstuit ex ɔsensu libero ɔditionale futuro.

Cap. 2.

Auxiu effax in actu 1° n ɔstuit ex ɔsensu libero ɔditionatè futuro.

8 Vt plene respondeam questioni, qd ex plicui d. pced. pmissu e infallibilit auxilii proinq ad operat abslute futura, n includere ɔsensu ipsu volun tis etia ɔditionate futuru in se, nunc .a. ulterius p bandu e effic ipsa absluta auxilii (qd multi distgu unt ab infallibilit vocatⁱⁱ letz eē ɔstuendq in ac tu 1° p aliqd realit adequate distinctu ab obtoscí tu, eo p ipsos q ɔditionalis, et coent nullo mo ɔstui p ipsa li beru operat arbitrii, quę denoat ɔditionate futura; qd oio mihi apertu e; et ita docent ii q p scia media aut p decretu absolutu erga nru operat, aut p aliud ab operat diversu effic auxilioru explicant. Quos disp seq.

allegamus. et expse 9sentit P. Joann. d. L. 12. d. 4. de grá q. 2. n. 99. 103. et 106. et apud illum alii.

9 Pbatur 1º nam operº 9ditionate futura n. é aliqd actualit. existens ablute. d. esset casu quo 9ditio poneretur: at auxiliu actualit existens in voluntate nrá, iam é actualit. ablute de pnti fralit efficax in actu 1º ru liberi 9sensus eo pcise qd 9iungat cum scia media, qua deus novit id futurum efficax in actu 2º si ponat, si ponat: gº n 9stuit efficax in actu 1º p operatum 9ditionate futurum. quod n é ablute d. esset: 9a patet: nam effus fralis actu psens ablute, 9stui n pº ex roé frali, quae n sit actu psens ablute: st ex calore mere poli 9stui n pº aliqd dé pnti calidum. Min. 9stat ex sa dictis: ex his.n. pcise duobus pratis. existentibus infert opus liberum ablute futurum.

10 9frat 2º: nam ut efficacitas in actu 1º sit absoluta, transferri debet ad statum ablutum existl, st cetera prata vocatis ac ceterorum entium, ut ablute sint, ab statu 9ditionato traducunt in statum ablutum: gº ea quibus 9stuit haec efficacitas in actu 1º n poss in statu 9ditionato pcise remanere, d. in statum ablutum traduci debent: at operº 9ditionata put talis, 9tinet adhuc in statu 9ditionato, q.n translata sit ad statum ablutum: gº pilla 9stui neqt ablutа vocatis efficacitas in actu 1º.

11 3º pbat: si deus ab eterno 9ferret auxilium Angelo pnoscens illud in tempore futurum ad actum salutarem, auxilium id fuisset eternum efficax in actu 1º de pnti; d. ab eterno n esset

ac

actu p̄sens aliud q̄ȝ auxiliū, Angelus et deus: nā ut suppono, nullū opus liberū ab æterno fuisset. q̄d l̄t n. in tempore futurū reservatur: g.r efficacitas ab lutā. talis auxilii n̄ ɔstuit ex operatione, quæ s.o é in tempore, d. ex entit.e gr.æ ɔiuncta cū aliquo sempiterno p̄rato Dei scientis eventū éé futurū.

12 4.o p̄bat.r: auxiliū efficax inactu 1.o denoat.r ex eo q̄d oper.o sit ɔditionate futura, q̄d adversarii fatent.r: d. operat.ȝ éé ɔditionate futurā, é aliq̄d realit.r ab operat.e creata diversū: g.r effica vocat.is inactu 1.o ɔstuit.r ablute p aliq̄d ab operat.e ɔditionata distinctū; et coent.r auxiliū n̄ é efficax inactu 1.o p ipsā entit.ȝ operat.is ɔditionate futuræ. coā ɔstat, et mai. ab adversariis dat.r: min. a me p̄bat.r: nā operat.ȝ éé ɔditionate futurā é aliq̄d æternū existens actualit.r, ac de p̄nti vm, d. oper.o ɔditionata n̄dū é actualit.r inse de p̄nti, d. esset: g.r aliud é, operat.ȝ éé ɔditionate futurā, aliud é, ipsamet operat.is entitas, quæ futura denoat.r. coā patet: nā ea q̄bus p̄rata ɔdictoria ɔveniunt increatis re ipsa distinguunt.r: min. patet; p̄bat.r mai. licet n. modo futurū sit q̄d voluntas operet.r, si ponat.r auxiliū, n̄ t. é modo mere futurū, q̄d id sit futurū, d. actu iq. id é de p̄nti vm.

13 Deniq̄ p̄bat.r 5.o: nā ut auxiliū sit efficax inactu 1.o sufficit, q̄d 2.a voluntas auxiliandi sufficient.r in insti B v.g. ɔiungat.r cū sciā media de ɔsensu futuro sub ɔdit.e q̄d auxiliū existat in eodē insti B.i d.

in hoc coniuncto divinorum actuum non includitur operatio libera conditionate futura: sufficient ergo constituit efficacia sine consensu libero conditionate futuro. consequens constat. Min. patet ex nostris priis; actus enim divini liberi realiter ab obiecto creato distinguuntur, ut statui d. 6. et 11. de voluntate. Mai. probatur: nam auxilium collatum ex directione scientiae mediae indicantis illum esse futurum efficax si conferatur: habet infallibilem connexionem absolutam cum eventu futuro, tum quia provenit ex efficaci dei decreto de consensu nostro: tum quia si deficeret eo casu consensus noster, inferrentur duo contradictoria simul verae, quod aperte repugnat, ut indicavi supra.

D. 16. Utrum ante scientiam mediam et futuritionem operationis conditionatae constitui possit auxilium efficax in actu 1°. C. 1. efficacia in actu 1° constitui per victoriam antecedentem ad operationem liberam etiam conditionate praevisam qua vires gratiae superant actualem arbitrii resistentiam. graves authores oppinantur.

Disputatio 16.

Utrum ante sciam mediam et futuritionem operationis conditionatae constitui possit auxilium efficax in actu 1°?

Cap. 1. efficaciam in actu 1°, constitui per victoriam antecedentem ad operationem liberam etiam conditionate praevisam, graves Authores opinantur.

Doctores authores societatis eo inclinant, ut reiiciant auxilium efficax, quod ab intrinseco praecise sit efficax in actu 1° physico, sive ex vi physice praedeterminanti, quam praeter communem consensum requirunt, ut auxilium constituatur efficax etiam

in

in actu 1° q d q3 aliud extrinecu, cu quo 9gruat et 9
temperet auxiliu, ut ex utroq 9sensus inferat, sive
sit illud, coop. libera volunt^{is}, sive sit aliqd aliud il
li inexu inevitabilit: unde coit effic^x p 9grug auxilii
solet a n^{ris} authoribg explicari; nilominus tn in eo valde
discrepant authores societ^{is}, ut definiant id p qd auxili
u dl grę 9stuit efficax in actu 1°, cu it. exse, quoad
entitę intrinca, indiferens sit, ut sit efficax aut ineffi
cax ad actu salutarę impetrandu ab arbitrio. Di
tinxi iq fralę operis liberi futuritę 9ditionalę ab en
tit^e n^{ri} 9sensus: ita asserui n 9stui vocat^{is} effic^e in
actu 1° p operatę ipsę 9ditionata; restat scrutemur
nu independent etę a scia media, l. a futurit^e 9ditiona
li nri liberi 9sensus intelligi possit adequate 9stutę au
xiliu efficax in actu 1° iuxta societ^{is} sentę.

2 Graves aliq nri doctores affirmat:
q indicant efficę auxilioru in actu 1° 9stui p hoc, qd
vis impulsiva dl grę p ponderet actuali resistę volun
t^{is}, et cogitat^i retrahenti nos ab scopo grę: sive p hoc
qd maior sit vehementior aut vividior impulsus grę nos
excitantis ad b^m, q3 e actualis resist^a volunt^{is}, et cog
n^{is} impellentis ad oppositu: q^a voluntas aut n resistit,
aut n tm q3tu opus, ac par esset ne superet: nec op
posita cogit^o retrahit actualit q3tu opg e ne grá p
valeat, ac voluntę deniq flectat ad 9sensu.

3. Pro cuiq intellig^a notandu e, agen
tia nalia n subordinata cę libere, s^r agere, l. resistere q3
tu poss; agentia v^o tq libera q3 9temperata cę liberę,
n s^r agere, l. resistere q3t ipsa poss, d. plus minus
ve p nutu cę liberę cui sub ordinant^e: hinc e cogitę,

quę s. attrahunt, s. retrahunt arbitrium liberum, non continuo posset in actu 2º quod quid poss. in actu 1º, nisi prout a voluntate permittit et ideo voluntas non semper auxilio resistit quantum posset, nec impendit totum conatum sibi possibilem, d. cum pcise quę vult; quare pro suo libito pati potest sugrezistą actualem a motivo superari; quo minus resistit actualiter, quam omnino posset: ex quo fit quod auxilii vis, ut potentia cum nária, dum ex voluntatis resistentia non impeditur, inevitabiliter effectum inferat, ac superet voluntatis resistentiam; in qua victoria, s. excessu vocationis vel remittentię voluntatis, et motivi contrarii retrahentis ad oppositum consistit in hac sententia vocationis efficacia.

4 Huic sententię 1ª iecit fundamenta P. Vasq. p. 1. d. 11? q. docet voluntatem consentire semper efficaciori cogitationi: quoties enim voluntas amat bonum habet cognitionem efficaciorem, ac vividiorem allicientem ad bonum, quam ea cognitio quę retrahit, aut in oppositum potius inclinat: unde cogitur P. Vasq. in re pariter defendere gratiam efficacem ab inefficaci quoad intrinsecum et physicę diversam esse; sic habet 1. p. d. 33. c. 11. et d. 98. c. 3. et 4. maiorem a. hanc vocationis efficaciam non explicat ipse per maiorem intensionem, quam potius intensitatem maiorem sępe concedit in eo, quod renititur vocationi, d. per quandam attemperationem, congruentiam et harmoniam vocationis ad subiectum, quod in iis circumstantiis allicit efficaciter ad bonum. sic docet 1. p. d. 207. c. 3.

5 Nec efficacior illa cogitatio per inoperante semper admittit P. Vasq. efficacior esse debet omni contrario motivo voluntati possibili. posset enim voluntas ut ipse fatetur, si vellet, urgentiora motiva pro parte contraria quęrere: dicitur ergo potentior et efficacior quam opposita cogitatio qua libere voluntas initio resistit actualiter, ac retrahi se remisse patitur, cum posset ad urgen...

tiora motiva p̄ponderantia mente advertere, q̄b;
oiō resisteret auxilio grẽ; ɔsistit gr̄ effic.ᵃ iuxta
sentẽ hanc in virtᵉ grẽ victricẽ, q̄ua superat̄ in
actu 1º ɔᵃria resistᵃ minor: hinc ẽ 1º q̄d partim ex
intrinca virtᵉ, partẽ ab extrinca resistᵃ minori ɔs=
tuat efficᵃ: quappt̄ eadẽ vocatio p̄ diversis circũs=
tantiis, pō efficax et inefficax appellari. 2º seqt̄: hanc
grẽ victoriã eẽ natᵘ priorẽ actuali ɔsensu voluntⁱˢ;
nẽ ideo penes hos authores voluntas ɔsentit libere,
qᵃ cogitationi potentiori minus actu resistit, q̄ absolute
posset: posset.n. ingerere rōes efficaciores, q̄b; impediret
ne grā p̄valeret, et id omittit libere.

Patrocinant̄ huic etẽ sentẽ doctores, q̄ requirunt ad actũ liberũ efficax intrẽ imperiũ anĩ, quo voluntas detrat̄ infalibilit̄ ad agendũ: sic P. Valen. 1ᵃ 2ᵉ d.2. q.12. puncto 1º. §. nilominus, et puncto 3. P. Belar. lib. 3. de gra, c.3. §. dices iterũ, et alii quos allegavi d.8. de p̄dest. n.7. et 40. deinde q̄ docẽt, eã liberã priusq̃ in actu 2º se detret, semetipsã, in actu 1º p̄detravet, talit̄ ut ex hac p̄detratᵉ libera sequat̄ infalibilitᵉ actus 2ᵘˢ, q̄ p̄ptea videt̄ a deo p̄sciẽ infalibiliẽ in voluntᵉ libera p̄detrata. sic opinatur P. Valen. 1.p. q.14. puncto 5. §. 2ᵃ assertio, q̄ p̄se refert Duran. et Schotũ. ɔsonat P. Ferdinan. de Salazar tit. de ɔcep. c. 24. s.3. n.49. 55. et 59. P. Rac. in. in morali dicip. dist. 2. q.2. n.103. favet Egidius de Coninch. de sacrẽ. q.77. dub.1. ar.1. cũ aliis allegatis d.8. de voluntᵉ n.21. et ... n.1.

7 Hanc auxilii p̄valẽ, p̄ponderatẽ aut p̄detratẽ liberã in actu1º noiis aliis noib; aliq

nunc explicant, dum efficacia de gratiae non aliter constituunt, quam ex proportione quadam maioris inaequalitatis inter gratiam et arbitrium; sive per hoc quod maior sit activitas gratiae quam actualis resistentia voluntatis. Verum haec nomina rem ipsam involvunt. quam authores cit. praerequirebant ut voluntas operetur in actu 2º, quod sit cognitio motivorum attrahentium ad operationem praeponderet cognitioni retrahenti: sive sit urgentior hic et nunc, quam cogitationis oppositae conatus: quod aliter explicant authores citati per hoc quod in actu 1º voluntas se libere determinet ad actum 2m cedendo libere, vel renitendo vocationi, quatenus sustinet aut recusat imperium efficax aut cogitationem praepotentem. c. 2. affirmantis sententiae fundamenta.

Cap. 2.

Affirmantis sententiae fundamenta

Sententia, quae libertatis aliquem usum admittit ante consensum voluntatis actualem, et ex hoc usu libero praecedenti constituit efficaciam vocationis indifferentis in actu 1º fundamentis plane levibus innititur: impetitur ex testimoniis tum scripturae, tum SS. Patrum; praesertim Aug. quibus scatet efficacia gratiae, per hoc, quod auxilium a Deo sic attemperetur nobis, ut ei non sit remissurum, aut restiturum arbitrium, nec futurum, ut Deum vocantem respuat; imo futurum ut voluntas quasi vinci patiatur: ideoque dicitur auxilium efficax ab Aug. cogitatio victrix. 3a. t. auxilium inefficax, id appellat ab illo. quod ex rebelli voluntatis resistentia superat, i. a duro corde respuitur: quae testimonia

mª referent a me sentª p[ro]pria.

9 D. hinc pars affulget auxilii sent[enti]æ o[mn]i: q[uonia]m tam resistª libera, qua vincat[ur] auxiliu[m], et ex qua fiat inefficax, q[uam] carª libera resistentiæ victricis, sive minor voluntis resistª, q[uam] par esset, ne p[re]valeret auxiliu[m], ex qua fit auxiliu[m] efficax, et illustratio victrix, n[on] distinguit[ur] ab operatione, s[ive] omiss[io]ne libera voluntis absolute s[ive] conditionate futura vi de p[re]scie[n]tia p[er] ordine[m] ad q[uo]d constituit[ur] auxiliu[m] efficax, aut inefficax in co[mun]i sentª societis: quare n[on] convincit[ur] ex his testimoniis efficacitas, quæ prior na[tur]a sit, q[uam] operatio conditionate futura, s[ive] quæ scie[n]tiam mediam antecedat; s[ecun]do q[uo]d p[ro]bat[ur] efficª comitans operatione ipsa[m] ut futura[m] ex scia media.

10 2m arg[umentu]m e[st]: ex eo constuit effica libert[ati]s congrua, q[uo]d entit[as] g[rati]æ vim addit infalibilitatis inferendi consensu[m] illæsa libert[at]e, s[ed] inefficª constuit ex opposito q[uo]d ...vis inferens negat[ur] eff... o. eo q[uo]d maior sit activitas, et effieª g[rati]æ nos excitantis, q[uam] e[st] actualis resistª voluntis, et cogit[ationi]s retrahentis, p[ro]venit auxilio vis ad inferendu[m] infalibilit[er] operatione[m] libera[m]: et ex eo q[uo]d minor sit activitas g[rati]æ q[uam] resistª voluntis ea vis infalibilit[er] operandi deficit, et e[st] infalibilis n[on] operatio voluntis: ergo p[er] id constuit effica de g[rati]æ vocantis et p[er] oppositu[m] inefficª complet: at q[uo]d auxiliu[m] excedat voluntis et adversi motivi resist[enti]æ, aut q[uo]d ab eo vincat[ur] auxiliu[m], e[st] aliq[uo]d prius na[tur]a const ingens, q[uo]d eliciat[ur], aut n[on] eliciat[ur] a volunt[at]e consensus; g[o] efficª g[rati]æ constuit ex hac victoria p[re]cedenti libera[m] voluntis act[ionem], et e contraria

ɔstuit ineffica. Ia coa ɔstat et mai. admittit.

11 Min. a. pbat: nā vt agens ɔa resistā operet, opus ē qd eius activitas superet resistā ɔarii agentis: nā qdiu par ē, aut maior ɔa rii resistā n̄ erumpit actio, d. impeditur, vt ex Pho ɔstat: eɔa vo quoties agens nāle gaudet oībus reqsitis, et superat oppostā resistā, qa minor hęc ē, qz vt impediat actā n̄ potest actā intermittere, d. infalibilit operat: qa cā naria soluz ex resista ɔarii, l. ex defu reqsiti pot ab operate ɔtineri: valet .n. optima coā: cā nalis het oīa reqsita, vincitq virtus eius activa resistā oppostā; gr operat: sicut eɔaria coā ɔvertitur sic: cā naria n̄ het reqsita, l. n̄ excedit ɔarii resistā; go n̄ operat: āt auxiliu ē cā nālis, et naria, psuadens et inclinans ad bonu; go neqt eius effs impediri, nisi, l. defu reqsiti, l. qa maior ē actualis resista voluntis et ɔariē cogitatis a bono retrahentis, qz activitas vocatis allicientis: go gra quę sub sibus reqsitis het vim efficaciorē actuali resista voluntis infalibilit eliciet à volunte ɔsensu; eɔa vo si vincat a resista voluntis infalibilit operate carebit.

12 Ans. a. entimematis 2i, qd sit ea victoria grę sit nā prior operate voluntis. Ita pbat: qa prius ē qd auxiliu superet resistā voluntis et ɔariē cogitis, qzqe extorqueat a se unte ɔsensu; st eɔa, qd voluntas magis resistat, qz impellit auxiliu, prius ē qz qd intelligat voluntas n̄ operatura cu auxilio: qd exeo ɔstat 1o: qa prius ɔgredit agens cu ɔario nitente retardare suā operatā, et illo devicto pgredit ad operatā victoriosā.

13 2o qa verificat hęc causalis a pri

priori: qa vis auxilii superat resistq voluntis, voluntas operabit: et e[contr]a: qa vis auxilii vincit a resista voluntis, ideo voluntas n operabit. e[con]verso v[er]o n valet: qa voluntas operat, vis auxilii superat arbitrii resistq: itq qa voluntas n operat auxilii vis excedit a volunt: prior q[uia] e absolute victoria voluntis aut auxilii, q[uae] inferat opero, l. n operatio voluntis.

3o qa prat[ur] id a quo pendet aliud et qd ad aliud reqrit q[uo]n e[contr]a, dicit alio prius absolute, d. ad operat reqrit, qd voluntatis actualis resista sit minor, q[uae] activitas vocat is et ex ea minori resista pendet opero, q[uo]n e[contr]a minor ea resista pendeat ab operat voluntis, l. operatio reqrat ad minorq arbitrii resistq; igitur auxiliu superans voluntis activit, et qd ab arbitrii resista vincit in actu 1o p[re]supponunt ad ipsq operat voluntis.

1 D. enervat o[mn]ia distado min. si qd auxiliu vincat et resista voluntis illi cedat, sit aliqd realit indistinct a [con]sensu voluntis et ab illiq eterna futurit [con]cedo min. si qd activitas are p[er]von deret actualiteri te voluntis, sit entitas a qua prior na, q[uae] opero voluntis et realit distinguat, te abo perat, q[uo]d ab illiq eterna futurit, seu p[re]scia, nego min. vis n. illa p[re]valens ex victoria superveniens el[u]deret v su libertis, eo qd antecedat et inferat operat ase realit diversq.

1 Ad p[ro]bat omitto mai. min. et cog; nego t. illa auxilii victoriq, ac p[re]valentiq intelligi posse priq q[ua]m voluntas operatura [con]cipiat: nq agens nale dq attemperat cq liberq, nil agere po aut

omittere, nisi q ut cá libera detraverit in actu 2º: nã hęc hẽt dominiũ sª cás oẽs sibi subditas et at temperatas, quare cá ñ ctis ñ tã ut 2ªriã ꝙ ut sibi dominantẽ hẽt cã liberã, et eiꝰ arbitrio regit, ut exerceat, l. stineat vires activas: unde nullũ pri- ũ volunt.ⁱ subordinatũ agere pº sine licentia. l. de trat. libera volunt.ⁱˢ

17 Hęc. a. detratio libera ñ fit ant. ad actũ, aut omissũ liberã. d. ipsomet exercitio p ducendi. l. omittendi ssensũ: qd exercitiũ appellat. ac- tualis resistª volunt.ⁱˢ, qñdo ñ ssentit cũ auxilio, l. dicit. actualis ssensus, qñdo ssonat vocat.ⁱ: quare neq; qz pº intelligi resistª, l. ssensio volunt.ⁱ cũ auxilio donec actio libera scipiat: priũ n. qz actio det. exis tere debet ꝓxima potestas indiferens, ut voluntas ssẽ tiat et resistat in sensu sposito cũ oibꝰ antibꝰ: un de ꝙ signo, quo scipit indr.ia ꝓxima cę liberę, — neqt actus eiꝰ liber infalibilit. inferre ssensũ, et coent., nec intelligi pº in eo signo ꝓportio maioris inęqualit.ⁱˢ, ex qua vocatio vincit arbitrii resistẽ, donec in posteriori signo scipiat libera cooperº vo- lunt.ⁱˢ, quę fr.alit. ẽ id qd ab adversariis appella t. resistª minor, lt. aliis noibꝰ obscuret. c. 3. alię p.ⁱˢ affratiuę roẽs.

cap. 3.

Alię Partis affrativę roẽs.

3º ꝓbari pº: id ẽ efficª dę grę sgrua libert.ⁱ, qd sic infalibilit. operatũ infert, ut libertẽ arbitrii ñ infringat: at ꝓualª grę ẽu

resist. ; q[uia] voluntas actualit[er] impendit, sic operat[ionem] infert, ut arbitrii libert[atem] n[on] infringat: q[uae] effica[cia] gr[ati]ae constituit[ur] p[er] hoc q[uo]d ei[us] activitas p[rae]valeat actuali resist[entiae] volunt[at]is. Co[nsequenti]a patet, et mai[or]. min[or] v[er]o p[ro]bat[ur] quoad 1[am] p[arte]m e dictis n[umer]o 3. et 11. valet n[am] optime gr[ati]a superat resist[entiam] volunt[at]is; g[o] voluntas operat[ur]. Quoad 2[am] v[er]o p[arte]m.

19 Ultra p[ro]bat[ur]: n[am] q[uae] maior activitas gr[ati]ae n[on] p[rae]valet actuali resist[entiae], nisi dependent[er] a volunt[at]e minus resistenti libere, q[uam] absolute posset: n[am] q[uia] voluntas minus actualit[er] resistit vocat[ionem], q[uam] absolute posset, ideo gr[ati]a p[rae]valet hic et nunc: cu[m] n[am] absolute posset arbitriu[m] o[mn]i gr[ati]ae repugnare, nil operando, n[on] t[amen] adeo resistit, s[ed] p[ro] libito p[er]mittit a gr[ati]a se vinci: deinde gr[ati]a n[on] infert operat[ionem], nisi quatenus voluntas libere n[on] resistit q[uantu]m posset: at id q[uo]d alit[er] p[rae]valet actuali resist[entiae] volunt[at]is, nec alit[er] ei[us] operat[ionem] infert, q[uam] dependent[er] a volunt[at]e libere n[on] resistente q[uantu]m posset, impedire neq[ui]t usu[m] libert[at]is; g[o] vis inferendi consens[u]m, quae p[ro]venit ex eo q[uo]d gr[ati]a p[rae]valeat resist[entiae] volunt[at]is, neq[ui]t infringere libert[atem].

20 R[espon]s[i]o neg[an]do min. si p[rae]valentia gr[ati]ae n[on] includat act[um] arbitrii liberu[m], aut illi[us] futurit[ionem]: n[am] an[tecedens] ad hoc q[uo]d voluntas intelligat se libere de traru[m]q[ue] parte, conscipi n[on] p[otest], q[uo]d gr[ati]a p[rae]valeat volunt[at]i, q[uo]d q[ui]d[em]. n[am] cu[m] arbitrio libero contemperat[ur] ad agend[u]m intelligi neq[ui]t operaturu[m] proinq[ue] de licentia, s[ed] derivat[ur] libera volunt[at]is, salu[m] ut ab aeterno futura, quae n[on] dist[in]guit[ur] ab exercitio libert[at]is p[er] ipsu[m] act[um], aut p[er] scie[ntiam] medi[am], quare frustra moliant[ur] a[li]i ligu[m] usu[m] liberi[tatis], q[ui] p[rae]cedat act[um] et illius futuritionem aeternam:

hic .n. vius ptineret ad actu im physicu prius ad act, et illa inferret, vide liberé, et indriu opprimeret: sive grē victoria ń sit actus 1us heo ia intendu, id .n. erit cu actu volunt.is vt intendo.

4o pbat' ex P. Valen. voluntas é indiferens ad amandu et ń amandu bonu; go determinari debet p aliqd a se distinctu ad act, qd illa infalibilit' inferat: d. hoc prius detrans é cogno motivoru p valentiu cogitat.i retrahenti, qua voluntas moveri se pmittit, cu libere posset ad urgentiora motiva oaria mente avertere, q. eis a bo retraheret: gr prius efficacit in actu 1o detrans indriu volunt.is é cogitatio victrix a qua libere voluntas vinci patit'.

R. eé negdo cog: na libera facultas exse vim hét se detrandi p act et ń antea; nec patit' eiq dominiu et indria, qd ab antib9 ad act prius ná pdetret': in hoc .n. distinguit' acá nária: quare nec ullu prius cu ipsa ocurrens illa vincere p.ni si volente, et coent' ante q libere velit p act, retinet indriu et dominiu: quare neqt intelligi, qd aliqd prius ipsi pvaleat in actu 1o, donec in actu 2o paria t' ipsa vinci quatenus voluntas fert' ad id qd ab ea conat' auxiliu impetrare.

9o pbat': effica ostuit' p id quo discernit' operans a ń operante, l: auxiliu efficax ab inefficaci; d. p hoc qd activitas grē pponderet actuali resistē volunt.is discernit' operans a ń operante sicut et auxiliu efficax ab inefficaci; p id go ostuit' efficacia grē. Min. pbat': qa du grá superat actual. resistē volunt.is, qa ń resistit hec qstu p.o, d. l. oio nil, aut mi

minus q̃ posset, aut par esset: tunc grã n̄ ē sine fructu, l. ineffica̅x, nec hō caret operat.^e salutari: 3ª. t. si resist.ª volunt.^is excedat vim grę̄.

24 R. si victoria grę̄ fiat medio 3sensu volunt.^is in se ipso, l. in eiꝰ pscia, fateor ex illa 3stui grã efficaceꝫ in actu 2º physico, l. in actu 1º logico; si v̄º p̄ aliqđ aliud an̄s ordine nę̄ volunt.^is operat.^z 3stuat ea victoria, l. pportio maioris inęqualit.^is nego min: nil eniꝫ an̄s nã liberū 3sensū 3ditionate futurū, et illū inferens cū eiꝰ libert.^e 3ponit.: alioq̄ relabemur in sent.^a Thomistarū, q̃ ppulsam.ꝰ hac tenus oēs authores societ.^is quę facile 3poni iudicat arbitriū liberū cū prio phyce p̄determinanti. c. 4. ois effic.ª p̄cedens in actu 1º futuritꝫ operat.^is ac tualis ex p̄lodit.

Cap. 4.

ois effica precurr. in actu 1º futurionę̄ operat.is actualis explodit.

25 Hęc sent.ª p̄cedens miscet tres eg rocos ideo s̄t interncocendi prius: nq, qđ grã vincat resist.ª arbitrii, l. qđ arbitriū se determ.et in actu 1º, p̄scalre fr̃alit, qđ voluntas actualit. vocat. 3sentiat 3ª nisuꝫ oppositę cogit.^is. Ẽ 3ª v̄º n̄ vinci resist.ª erit actualis disensus arbitrii, quo deo vocanti renitit.^r et oppositę cogit.^i 3sentit. 2º pº hęc victoria denotare determ.^z aliqꝫ an̄tę distinctą ab act.^e, l. omiss.^e libera, p̄ q̃ grã sibi subigit an̄t. arbitriū, et inevitabilit. illiꝰ 3sensū infert: 3ª v̄º voluntas aliunde retracta grę̄ p̄valeat et disensū inferat: q.º si 1º sensu loquamur: ea sent.ª nil sp̄ale docet: idq .n. ē

q^d auxiliu superet volunt^e, ac q^d eliciat a volunt^e ɔsensu; sive q^d eff^a ɔpleat: hoc a. n. differt a cõi sen t^a, quę ɔstuit efficac in actu 2° p auxiliu et actu, sine 2° v^o sensu, quo victoria sit scat aliqd phice p^r viu et eu operat^i ɔnexu, cui ia voluntas reniti n. possit; et e ɔ^a victoria volunt^is et opposite cogit^is, scat aliqd p viu inferens arbitrii disensu, cui grá ia n possit repugnare, multis e capitibq reiici p^o.

2° ... 1° q^a nititr hęc sent... oriis in o..i ... falsis: 1^m. e q^d voluntas amare nequeat, nisi ma ius bonu, aut efficacię oppositu. hoc a. e falsu, et q^a libert^e pservtim ɔ^a riet^is excludit: et q^a sicut Deus a mat libere minus bonu eque clare cognitu ac obtu melig, sic nrá voluntas amare p^o ac plerq. solet obtu minus ab intu ponderatu vt ex phia ɔstat et p bat a P. Arri. d. 7. de aia tota sectione 3^a: 2^m priu e: q^d in cá libera duplex sit detratio, qua sua cri q. excludit: 1ª dicit^r in actu 1°, quę n distinguit^r re aliit^r ab entitate cę libere pxime potentis quoad intrin cu, d. solu ab ea distinguit^r equivalent^r et moralit^r; quatenus cá libera se detrans ɔtingent^r ad agendu, ęquivalet moralit^r mutat^i reali, sive p inde se gerit in ęstimat^e prudentu, ac si realit^r et phice mutare t^r; alia detratio dit^r in actu 2°, quę n distingu^r ab act^u volunt^is: prior a. detratio cu 2ª ɔnectit^r inevitabilit^r. Unde fatent^r hi doctores ante detrat^e libera in actu 2° psupponi detrat^e in actu 1° ta efficac^e ut infe rat operat^e illęsa libert^e: n. ideo doctores isti ɔve niunt oio cu Dominicanis: negant n. dari priu vl lu efficax ante detrat^e oę libera arbitrii: q^d ... mi

minicani 9ce'unt; eo.t. a nobis diferunt hi nri magis=
tri, qd ante 9sensu actuale et og futurite illi ad
mittunt effic. infalibile in actu 1°. E doctra re
tuli d. 8. de volunt. n. 21. reiecivo mox an° 24.
ad 2 q...
27 ... 3m priu e: ad execut. og etg libe
rg ee reqsitu imperiu ans et efficax d: inferen
dg actg imperatg: q3 doctra ee falsa et cu usu liber
t' insederabile ostendi d. 8. de pdest. a c. 4. ad 8.
qbq uriis devellatis hec tota sentª corruit: d. abstra
hendo nunc ab aliis 9oversis doctra hanc p re psenti
privatim refellamq: d. suppono priu has voces vtsi
nonimas apud hos authores, a me nunc indiferen
t' accipiendas: 1ª sit victoria grę 9ª volunt.is resis
tę, aut 9ª: 2ª pponderº grę vel cogitationis opposite:
3° detratio libera volunt.is in actu 1°: 4ª resistª 9o
lunt.is maior aut minor in actu 1°, q3 impulsus de
grę: nq hę voces 9vertibiles st pportionalit' in pnti
sensu, quatenus, sc. obiu earu e aliqd ans, et infe
rens detratg og liberg volunt.is in actu 2°, cu. t. reali
t' indistinctu sit a ventil. vocatis et arbitrii pxi
me potentis ad utru liber.
28 ... hunc sentę 1ª dico refello
1°: nq ois effic.ª pcedens in actu 1° phico 9sensu
actuale arbitrii cu usu libero pugnat vt indica
vi d. an° 12. d. ea qua victoria, l. pponderº
rũ pntis resist. volunt.is, e effic.ª, quę psupponit in
... phico, pugnat 1° cu usu libero volunt.is.
Coa 9stat, min. pbat': ... vt adversarii docent, pri
us na q3 voluntas libere 9sentiat, intelligit' auxi

liu superans actualem resist. volunt.is; et hec etiam intelligit. mitius veniens, quod par esset ut sic dis sentiret q.o. Deinde repugnat in hac sent.a volun tatem esse proximam ad actum et consensum, nisi victa iam sit ex gratiae viribus; ex hac enim victoria resultat oper. velut ex ultimo prerequisito: ergo id constituit actum 1m phisicum ex quo constituit. voluntas proxime potens ad actum, et inter q. et actum nihil interstat: igitur ex victoria vocat.is in actu 1o constituit. voluntas proxime potens ad actum in actu 1o phisico.

29 Dices: actum 1m physicum adequatum liberum non includere detractum aut usum liberum etiam in actu 1o, ergo per antecedentem indiget ad ea detractum et usum liberum adequate operari, quare non potest connecti cum o perat.e libera, postquam concipit. aliquis usus liber in ac tu 1o sine praeiudicio libert.is cum actuali consensu conec ti potest. Contra tamen est et 2o reiicit.: quia sive vocet. victo ria gratiae; sive minor arbitrii resist.a, sive detra tio volunt.is in actu 1o, vel hec effic.a connectit. in evitabilit. cum arbitrii consensu, vel non: si 2m; igitur potest oper.o suspendi, quamvis existat hec ans effic.a: igitur non erit effic.a simplicit. et ..... inferens, nec in illa certo vi deri poterit actus a volunt.e futurus, nec satis erit quod voluntas in actu 1o se detrahat, ut oper.o contingat infalibilit., quod est contra fautores huius sent.e: si vero di cat. 1m: quia hec effic.a cum operat.e connexa debet esse libera volunt.i, que per divinum auxilium praeparat.: nam aliquo libertatem opprimeret: quidquid enim independent. ab usu libero volunt.is operat.m infert, cum illius exerci tio libero pugnat, ut adversarii fatent., et contra phy

rè p'detrantes ostendimq d. 9. et 14. sed hęc ans
effica negt eē libera volunti: pugnat gr ans hęc
effica cū libertē ɔsensus, quę inevitabilit' infert.
30 Minor ultima, quę solū eget
pbarē, pbat' 1o: nā hęc effica pcedens n' ē actua
lis operō voluntis, itaq n antecedit et infert ut fa
tevis: gr ē entitas sola voluntis et auxilii pxime
potentis ad actū et omissū: coa pbat: nil enim e
mediū int' pxima poā indiferentē, et eiq actū:
qdqd .n. assignet', se tenebit ex pe pq pxime, sic
ne quo n' erit pxima potestas ad agendū: at en
titas voluntis et auxilii, totaq pxima potestas ad
1m usū liberū, existit oio nario, l. independent' a
detratē liberā nrę voluntis ē.n. id a quo pendet usq
liber arbitrii priori gr effica pveniens oē statū ac
tis liberę n' pt eē volunti libera.
31 ɔfrat' 2o minor eadē enō 29: qā
do voluntas pxime potens ad agendū, n'dū se libere
detrat, nec dū vincit, aut vincit' in actu 1o, l. illi de
ficit aliqd ex iis, quę voluntas realit' hēt qādo se libe
re detrāt in actu 1o, minus ve resistit, qā absolute pos
set, vel nihil illi deficit, & eodē oio mō se hēt: si 1m;
gr quo voluntas se libere detrēt ut plus minus ve re
sistat, ē aliqd realit' distinctū ab entitē vocatis
et arbitrii pxime potentis ad oppositū, quę pserve
rant quovis in eventu dū voluntas n'dū se libere
detrāt: si 2m eligat'; gr voluntas se libere detrans,
et n'dū se libere detrans realit' eodē oio mō se
hēt: hoc .a. ē absurdū: implicat .n. oibq rebq in
mutatis, et eodē oio mō realit' psistentibq, va

riari de noavis reales se libere detrantis, et non se libere detrantis: nullum n. e fundt. ut potius dicat. t. mo. qs antea voluntas se libere detrare, nunc idem manens idem sit e natus facere idem.

32 Urget 3º: nam ois usus liber ut liber e potuit n ee qsistentibus adhuc priis oibus antibus: d. entitas volunt. is et auxilii n po nee dum existit pxima potestas ad agendum: g. detractio volunt. is in actu 1º victoria q. qra ppanderantis actuali resistit volunt. is n e entitas solius volunt. is et auxilii pxime potentis ad agendum. Coa patet nam prata de se contradictoria n poss e idem entitati realit et virtuali t. insectili quenire; quam ppt in subtis creatis reales dist. actuales interunt: nam infinita sola dei pfectio capax e dist. virtualis roe cuius entitas infinita fralit et actu simplex realit equivalet duabus entitatibus realit actu distinctis quoad rr unius sustinendi prata realia de se contradictoria, quae lumine nali, l. ex fide cogimur admittere: qs dist. si semel ad creas laxaren, tota Phia Theologia q. sursum deorsum q. pvertit.

33 Roborat 4º: qa nec in deo verificari poss hec contradictoria prata q. sit entitas da n possit n ee detratio 3 libera possit aliquo mo n ee, nisi det dist. realis saltem virtualis int entitas narias et detrac. dei liberas: d. entitas volunt. is create et auxilii pxime potentis ad actus liberos e indistincta realit tam actualit qs virtualit ab hac effica que dici t detratio libera, seu victoria volunt. is in actu 1º: repugnat g. qd hec effica sit volunt create libera

ra, q3do voluntas et auxiliu, totaq ꝑxima potestas ad utrīvis indiferens ē entitas oio nā ria rū voluntīs. Coa ꝑbat a fortiori: mai. ꝯstat ex dictis a me d. 8. de volunte a. 1. ad 4m. Min. ꝑbat: qa distº virtualis ē soli entitatis infini te privilegiu ex sola fide, l. evidenti roē cogē ti ꝑmittenda. Quare nefas ē ad creatā entitā eā traducere ~~eti~~ secus n. l esset in Phia tutu et vulgare fiet arcanū trinit. i et actus di liberi sacrorū, nec 5a captū hois esset id ut exarata r a Patribus. c. 5. P. Salaçar et P. Valencia re futat effugiu.

cap. 5.

Patris Salaçar, et Patris Valen=tia refutat effugium.

34 Hec subodoratus P. Valencia ait: q3do voluntas se detrat in actu 1o, l. ad ꝯsentiendu, l. ābere, l. resistendu de grē mutari voluntē n. fralit. d. equivalente aliqd ab ipsa distinctu, n. fralit. d. equivalent: ꝯsonat ei P. Sala. du ait. voluntē auxilio ꝑparatā se detrare ꝯtingent et libere ꝑ aliqd moralit. n. phice diversu. d. utrāq facile reiicit: nā. eàc roe deb. di posset qdit ens creatu, qd indiferens sit ad ꝯtingē res sibi denoates oppostas ac realit separabiles detrari ꝑcise ꝑ se met ipsu ad unā potius q3 ad aliā denoatē, licet nihil realit distinctu supadderetur si sola mutº moralis aut equvalens mutatio

ni reali supveniret; hoc .a. dici ñ p°. gr nec ea
solutio toleranda: pbat illatio: nq si semel aliqua
creata denoates opposita poss variari realit oibq
intrinsecus et extrinsecus realit inmutatis oés q
que poterunt.

35 Min. p̄ en° 34. pbat: nq in
de 1° ɔvincit hoq realit inmutatu mó currere
posse mox vº ñ currere, qª sufficit ad id mut° mo
ralis aut æqvalens: 2° seqt: voluntq inmutata re
alit, et absq supaddito volunt^is actu 2°, posse nūc
actualit diligere, mox actualit ñ diligere, ɔ. odio
pseq: qª si semel id qd erat indiferens detrari p° in
actu 1° realit ad vnq pq sine supaddita realit pp
t mutatq moralq aut eqvalentq a te gratis ex
cogitata, sic etq poterit voluntas in actu 2° se de
trare sine realit supaddita. Dices mutationes
has éé vitales et coent ab intrinco pductas, et ide
o phice distinctas a p̄io viventi. ɔª. t. é 1°: nq re
sistere vocati. l. in actu 1° detrari dicit a te qdq
detratus vsus arbitrii liber et coent é aliqd vita
le ɔtingens, realit .t. indistinctus ab entit volun
t^is et auxilii, quq prius é indiferens ad oppositq v
sus liberq: q° licet amare sit actus phice vita
lis, posset éé realit idq cu p̄io libero.

36 2° nq eadq voluntas et voca
tio sine mutat reali nunc é detratio realis ad
amandq, mox .a. ad ñ amandq; q° sic etq voluntas éé
posset phice pducens et ñ pducens absq reali muta
te frali, si moralit solus et equivalenter voluntas in
mutata ɔcipiat. 3° nq D. Salazar p hanc creata detra
tq

eu voluntis explicat actu Dei liberu; d. Deus invariatus phice vult et n̄ vult vitalit; go voluntas cque creata vellet et n̄ vellet vitalit. etu si phice n̄ pducerct actu realit a se distinctu.

37 2o reiicit hic author: qa n̄ poté denuo rcipi prudent moralis ulla mut°, nisi denuo det etu aliqua phica mutatio realis, que sit physicu fundtu, ac verus titulus moralis mutationis; d. du voluntas in actu 1o simul cu alio se deterat antecedent ad actu, nullum mut° phisica dat, que prius n̄ esset, gr nec ulla mutatio moralis aut equivalens mutationi phyce tunc a prudentibus rcipi potest. Coá patet.

Maioré evidens: nq alioq fas esset quaslibet mutat moralis excogitare p libito sine novo fundto physico, que iq tales essent et inprudent existimate: qd n. denuo prudent existimat, existimari debet ex debito titulo phyco: quare sub eisdem circustis phicis tq internis q externis n̄ po voluntas obligari moralit et n̄ obligare, peccare p eadq actu aut omissu, et n̄ peccare; l. denoari iustu et peccatoru hitualit ut ostendi tt. 2. de iustificat d. 1. a c. 3. et tt. 3. d. 1. a c. 4. et tt. 4. d. 2. n. 35.

39 3o refutat: licet voluntas ex se sit indiferens, qa t. é poá libera, semet ipsa deterát in actu 1o sine pvia deterat, secus in infinitu abiremq: go pp t' eadq róe se detrabit p actu 2m etu si n̄ pceserit in actu 1o detratio, d. indria summa. Coá patet: nq ideo preqrit' ad actu prior alia detratio. né sit actio detráta pgrediat' ab indiferenti prio; d.p te detratio prior orit'

ab indiferenti voluntе, nisi pgresus devolvat in infinitu: go neqt obtinere qd intendit ab hac senta; nq admittere cogit aliqz detratz ab indiferenti prio libero pgredi posse: sicut go nario scedit id, licet incoent, in 1a detrate, scedi debuisset in ultima detrate p actz.

40 4o refelit: nq inde fieret actu voluntis n ee liberu et meritoriu in se fralit inmate, d. mediate solu in illa detrate priori, l. efficа libera pcedenti, n alit ac actus exterior meritoriq e, n roe sui, d. roe voluntis interioris; hoc.a. e ca coe Theologoru go. Pbat illatio: qa ssensus actulis internus tu nario seqt ex hac detrate libera voluntis in actu 1o, qs infert actus exterior ex interiori voluntis affu, q sit efficax: d. ppt eq snexs totu meritu fralit in actu voluntis exercet interiq: gr obeqde roe totu meritu exerceret in detrate libera voluntis in actu 1o, nihil.a. in acte, l. affu voluntis.

41 9o quia sequeret qd si Deq pvisa detrate voluntis ad sversz. l. ad odiu Dei negaret illi scursu ad actz subsequente, ut facile posset, sicut efficaci voluntis imperio pviso po Deq negare scursu ad executz externq) sequeret inqz, hoe meruisse glq, aut eternu suplicíu, qsvis nil egisset, pt qz here voluntis et vocaris entitz: hoc.a. e absurdu, nq roganti qd fecit hec voluntas, ut glq mereat? reri ve posset: oio nil: itq roganti qd egit arbitriu, ut in eternu merito damnet? reridq esset: oio nihil. sequella maioris ita pbat qa totu meritu in hac senta fralit exerceri debet in 1a detrate libera

vo

voluntis. qdqd n. ex ea seqr n é in se liberu et in anti. vide quę dixi d. 2. de voluntę n. 24. et 26.

42 6° licet daret hęc efficª libera creata; nihilominus prius alia ccedi debuisset quę loge pcederet absolutam existam huius efficę. d. nūc scrutamur ex quo cstuat illius effic. prius erga liberam voluntis actū: gr efficª vocatis oiu ia de qua loquimur n cstuit ex usu 1o creato libero voluntis. Coá patet et minor: nā efficª, quę n é oiu 1a, n dicitr in actu 1o.

43 Mai. pbatr: nā si pr scia operatis cditionate futurę, nil aliud creatū ab ęterno, prius existam vocatis et arbitrii cū indria pxima ccipiatr existens, intelligitr ab ęterno vocatis efficª simplitr existens et inferens operatū liberā voluntis absolute futurā, gº pr ea prata psentia nil aliud requirit ut cstuat hęc efficacitas in actu 1o. d. inter hęc n numeratr ulla creata de tratis cstringens; gº prius eā n cstuitr efficª prior in actu 1o. cfratr oibus dictis d. pxima n. 9. d. 17. An auxiliū sufficiens ex se cstuatr efficax in actu 1o p sciā mediā nri liberi csensus cditionate futuri. c. 1. quę certa si a dubiis sevocantr.

Disp.o 17.

An auxilium suffens ex se, constituatur effax in actu 1.o p scia mediã, nri liberi csens. cditinate futuri?

Cap. 1.

Que certa sunt ā dubijs separant.

1 Qualit.r hec dificultas inscribi solet, an sit ad effic.ã in actu 1.o reqrat.r scia cditionalis eventus libere futuri si ponat.r auxiliũ: nos.a. parit.r vtriq dificult.i satisfaciem.s e dictis d.6. de p'dest. nã ibi disputavi nũ eã scia reqrat.r ad exist.ã et execut.ã opera t.is libere, p qs fit auxiliũ efficax in actu 2.o. nunc g.o pstringo que desiderant.r ad effic.ã in actu 1.o; neq soliũ e dificultas de vocat.is effic.a vrũ csensus absoluti, sicut inmerito supponit.r ab aliqb.s: equalit.r n disputari debz de vocat.is effic.a vrũ liberi csensus in statu cditionato.

2 Supponendũ t. e id qd vtrinq certũ e: sit scia mediã ee p se reqsitã, vt deus certo noscat auxiliũ ee futurũ efficax, si det.r ac ne sit deus incertus et anceps ccã futurũ eventũ ex auxilio, casu quo rogaret ab Angelis an auxiliũ foret efficax si poneret.r: et cvent.r eã sciã sine cversia reqrit.r, vt innotescat deo qdm.s auxiliũ in re positũ efficax sit in actu 1.o. Pbat.r: nã hoc e obtũ ipsũ scie medie: si ponat.r hoc auxiliũ erit efficax: g.o n p.o a deo fralit.r id cognosci, nisi p sciã mediã, quã veritas hec enuntiat.r. 2.o supponendũ e ab oib.s

societ^is authorib^9, eq scia ē p se reqsita. ut de
us adhibeat mediu efficax ad operat liberā infalibi
lit obtinendā. qd nec sit expositu frustrat^i, nec iactu
re libert^is; q^a si mediu sit indiferens ex se forsā
erit irritu, et sine fructu, nisi Deus prescat id hituru
effu ex libero consensu volunt^is, quare sine talis scie
subsidio n erit mediu id infrustrabile p se: sin.a. me
diu ant ex se sit pdetrātu ad operat elidet arbitrii
libert. g^r ut Deus ex intentione pparet mediu efficax
ad operat liberā ut infalibilit optinendā illessa liber
te p se reqrit scia media.

3 3° Certu ē etā aput nros authores
scia media ēē p se reqsita ut Deus efficacit intendat
operat liberā nrē volunt^is, et ad illā certiss^e dirigat
auxiliu infrustrabilit (si forte posse ē dei voluntas
efficax ergā consensu hoi liberu.) nā ut Deus efficacit
operat liberā intendat p auxiliu indiferens obtinendā
reqrit qd viderit indiferens auxiliu certiss^e futuru
efficax ex cooperat^e volunt^is, alioq contingens ē qd Dei
decretu efficax irritu sit aut libertas infringat, si
mediu ex se necesitans subroget. 4° supponendu ē etā
p se reqri scia media, ut Deus spalit sit beneficus eis,
q corent auxiliis, potiq qui n rentib^9: itē ut auxiliu
efficax sortiat^r roē spālis beneficii pvocat^e sufficienti:
q^a beneficiu fralit ē bonu utile recipienti cognitu a be
facienti: nā si qs adamantē offerat existimans ēē vi
tru. aut panē distribuat iudicans ēē lapidē, n estima
t^r fralit tā beneficus atq materialit ē; nec imputat
grē maior utilitas, qa ipe nec novit, nec intendit:
at effic^a, l. infalibilitas vocat^ii et inseparabilitas illi

us a ssensu. quę pvenit ex operatᵉ sditionate fu
tura, l. ex scia media, lt bonu maxime nobis uti
le sit, ignorat .t. a deo nisi p scię me. ię efficᵃ
vocatⁱˢ innotescat; qʳ ut efficᵃ sit spale beficiu, et
in ea sferenda fralitʳ deus sit spalit beficus p se re
qritʳ scia media, sine qua n maneret fralitᵉʳ spale
beficiu; s. mere materialitʳ

4 9ᵒ certu e attento pfectissᵃ mo,
quo deus operari debet, p se reqri scię sditionalę fu
turi liberi, nq ea seclusa deus esset ignarus eventus libere
futuri sub sditᵉ, qd hęc, l. illa media pvideat, unde maneret
incertus donec re ipsa poneret effm dubitans an finę libe
rum a nobis impetraturus esset; qd dedecet pfectissᵐ dei qui
deus: ad has qʳ impfectᵉˢ expungendas a deo, reqritʳ scia sdi
tionalis qętu e expᵉ dei: deus .n. exigit ex se n alitʳ operari
qȝ mo pfectissᵒ. Dubiu 9ᵒ supe an attenta creaturę indigᵃ
reqratʳ p se scia sditionalis ad operatę liberę et ad efficę
auxiliorum in actu 1ᵒ. e. 2. ad efficę in actu 1ᵒ n reqri p se scię sdi
tionalę ex indigᵃ creaturę nri recentiores opinant.

CAP. 2.

Ad effam in actu 1ᵒ n requiri p se sciam sdialem ex indiga creaturę nri Stores opinant.

5 1ᵃ sentᵃ recentiu, quos adduxi
duabus dispbus pced. asserit n reqri p se scię sditionalę ex
indigᵃ ssensus et creatę vocatⁱˢ ad efficę in actu 1ᵒ, ?. ad
hanc ee paccens qd deus futura sditionata pnoverit;
et ideo casu quo deus hęc ignoraret ęqualitʳ actus saluta
res a voluntᵉ simul et ab auxilio pcesuros. Addut
.t. ex mo pfecto, quo deus operari debet, exigi
p se scię sditionalę, tu ad efficatię vocatⁱˢ in actu 1ᵒ,

q3 ad singulas operat^{us} volunt^{i} liberas: ex quo pla ne colligit^{r} effic^{a} in actu 1° nullatenus ab eis cstui p scie cditionalis operat^{is} liberæ. favet huic sent^{e} P. Arri. cit. d. 19. n. 2.

Movent^{r} ad hoc 1° nã auxiliũ se mel existens, l. cstuit^{r} efficax in actu 1° p hoc p̃cise qd futurũ esset effũ, si ponat^{r} auxiliũ, l. p hoc qd grã supe ret arbitrii resist^{a}, l. p vim auxilii moralit^{r} ex se necessitan tẽ, aut p virt^{e} exuberantẽ ultra reqsitã ad effũ: d. nil ex his p se pendet a scia media, nec ex illa cstuit^{r}: q^{r} efficaci tas in actu 1°, nec sumit^{r} ex scia media, nec ex illa p se dependet. quare p accens ad effic^{a} auxilii cditionalis scia cparat^{r}. Cõa cstat et mai. pbat^{r} min. quoad 1^{a} p^{s} de qua pcipue dubiũ e^{t}.

7 1° q^{a} licet Deus n̄ haberet sciã medi ã, æque bene cferret^{r} auxiliũ in eisdẽ circũstis, et cstinge ret opera^{o} si poneret^{r} eædẽ circũst^{e} sub qbus et nunc evenit q^{r} auxiliũ esset efficax in actu 1° q3vis abesset scia me dia. 2°: qd opera^{o} libera foret si poneret^{r} auxiliũ, e^{t} aliqd prius, q3 qd Deus id noverit p sciã; q^{r} e^{t} indepen dens ab ea scia cventi: quappt^{r} licet illa deeet, p sisteret adhuc in actu volunt^{is} ee cditionate futurũ.

8 3°: nã si Petrus q caret scia me dia cferret Paulo vocat^{e} eãdẽ, quæ nunc e^{t} efficax sub eisdẽ circũstis, qbus a Deo tribuit^{r} ex ductu sciæ me diæ, foret id auxiliũ efficax etiã in actu 1°, q3vis n̄ p duceret^{r} ex direct^{e} sciæ mediæ, Petrus .n. ignorat qd eventurũ e^{t} sub cdit^{e}, qd ab ipso vocatio cferat^{r}: q^{r} ut opera^{o} foret q3do ponat^{r} auxiliũ n̄ reqrit^{r} p se scia cdi tionata. 4°: q^{a} si sublata scia media, daret^{r} auxi

liũ. q̃do voluntas illi ɔsensura foret, daret efficacitas in actu 1º, quę n̄ pveniret ex scia media: d. ablata scia media posset adhuc auxiliũ ɔferri q̃do foret operatura voluntas, q.e.d.

9 Huiq.t. vois inefficę detexi d. 19. anº 6. Quare 1º nego mai. si.n̄ includat in obtis ibi relatis aliqua scia ɔditionata futuri liberi. 2º pmissa mai. nego min. prię.n. q̃ existat operº voluntis in se, n̄ pº eę denoari ɔtionate futura, nisi dependent a scia medi a psenti iq in deo: omittit.n. insignis ęqvocatio, quo ties supponit qd operº ɔditionate futura sit ablata dei scia ɔditionali: cũ .n. hęc scia sit ęterna 1a futuritio ɔditionata liberorũ oiũ, tq implicat ɔdictꝫ aliqd libere fore sub ɔdite sine tali scia psenti, q̃ repugnat eẽ de pnti candidũ sine candore pnti; quare vera n̄ e nã prię. d. oio simul, operatꝫ eẽ ɔditionate futurę, et id a Deo cognosci p sciã mediã ut dixi d. 6. de pdest.

10 Nec minoris 1a pbatio pmit: e.n. falsũ ans: nec 2a rẽ vrget, ob eãdẽ roẽ: 3a deniq pbatio n̄ auget vim: solũ .n. pbat ad efficę in actu 1º n̄ eẽ p se reqsitã sciã ɔditionalꝫ creatã hois sit in mate ɔferentis auxiliũ; qd n̄ e ɔa nos. dũmõ p se reqrat scia ɔditionata dei, sine qua n̄ e ulla veritas ɔditionalis: qa fons e et ęterna regula 1a verit.is ois ɔditionatę penes q̃ cęterę creatę cognes mensurant, et ideo si scia dei ɔditionata supponat de ɔsensu futuro volunt.is et auxiliũ semel existat erit infallibilit efficax in actu 1º, q̃vis alię creatę cognes abessent, quę ppt'ea p accens ad efficę in actu 1º ɔparant.

re.

11 Replicas: d. qd fiet in casu ficto, quo supponat sine da scia ɔditionali sup eé creare Petri scia ɔditionata de ɔsensu futuro si ponat auxiliu? Rx ea scia iuncta cu auxilio ia exis tenti sufficere tunc ad effic aliqz ficta in actu 1o, devorãtis q.bqda impossib: hic vo n agimq de chimeris, d: effic realis ac vr ɔdits, et ɔstutiva vestigamq; ad qz assero scia dei ɔditionalē eé p se reqsita vt naria ɔditz, l. vt ɔstutiva partiale. 4a deniq pbatio minoris ioq inculcat: qo omissa mai. nego min. grandis .n. eq vocatio reperit, quoties supponit voluntz operatura sub ɔdit, si nec deq id noverit, nec actualit sit aliud prarq actu ɔsens cu ea verit ɔnexu sine quo temere supponit a nobis obru ɔditionate futuru, cu ad id nullo pnti fundto nitamur.

12 2o movent aliq: qa scia ɔditionalis n preqrit ad operatz ɔditionate futura; hec.n. potiq psupponit ad ea scia: at ets ad operatz ɔditionate futura preqrit auxiliu efficax in actu 1o, qa tq supnalis e atq supra vires arbitrii, qz opus liberu salutare ablute futuru, et eque deo tribuit, n a. solis arbitrii viribq: qo scia ɔditionalis n p se reqrit ad effic in actu 1o. coa ɔstat: id.n.e parcens huic effic, sine quo semel saltq effica reperit.

13 Rx effic in actu 1o logico ɔstuta ex scia media tq ad operatz ɔditionate futura, qz ad ab solute futura exigi, n priorit ne, d. oio simul antecedã mere logica, l. illatis, vt indicavi d. 24. ano 27. Quare maior e va si parla pre denotet ne prioritz, d. in eo sensu minor e falsa. Siv logica solu prioritas

indicet, maiore negánda: sicut. n. saltē ex pᵉ dei reqrit scia cōditionalis ad utrusvis statū operatⁱˢ ponendū ex peculiari beneficientia dei ccᵃ cooperaturos, sic etiā effᵘ indigᵃ reqrit a nobis: gratis. n. supponit ab adversariis, effū ex se n̄ exigere, quod increata cā p se reqrit ut operet effū: qd. a ex pᵉ dei reqrat ad operatū cōditionatū ea scia, cstat: tū qᵃ nullo sub statu deus ignorat qd ipse tunc operet: tū qᵃ valet a requisitis ad operatū absolutū etiā ex pfectⁿᵉ causarū ad eadē ex pfecⁿᵉ carū ad operatū cōditionatū reqrenda: nā si verū e: deficiente scia media n̄ erit operᵒ qstū e ex pᵉ dei; ūm etiā erit: si deficeret scia media n̄ esset operᵒ qstū e ex pᵉ dei.

14. 3ᵒ pbari pᵒ: qᵃ posita pcise vocatⁱˢ entitⁿᵉ cū actⁿᵉ libera sub insti B ceteris oibus ablatis p hipotesim impolē, adhuc infert infalibilit effū ablute ponendū: gᵒ cetera pt hoc cōcurrunt per accens ad efficē in actuᵒ, que cplet adequate p vim infalibilit cū effᵘ nexū. cōa patet: id. n. e p accens ad aliquē tiū, quo saltē p impoe sublato foret adhuc tiū: cni pbat: nā eo pcise ccipit prius ex necesse metaphisica detrahū ad effū: agens. n. includens actū, nec divinitus ab effᵘ suspendi pᵒ

15. Huic argto respondi p otiū d. 9. de pdest. anᵒ 32. ad 39. Brevit ex ibi dictis distinguo nunc ans: ceteris ablatis p hipotesim tantū n̄ solū ad ablatū reqsiti, d. etiā ad retinendū tiū etiā ablato reqsito, transeat ans: ceteris ablatis p hipotesim impolē pcise tantū ad ablatū reqsiti seqt ad hac effū e ponendū iuxta nativū effᵘ exigē negat ans

ans: et coa: nq. actio n exigit essalit. tru alit po
nendu, q3. dependent, a' cteris reqsitis; unde si cq
tera removeant, suspendit vis illat. que solu e 3
ditionalis; unde sin purificet 3ditio coexist. req
sitoru, n' ou ex act. colligit exist. tri: nq alioq
pbaret, inde nec agens increatu ee p se reqsitu
ad effu: patet: qa p hipotesim impole fingi po. qd
act. creata pcise. posita sine deo poneret adhuc effu
ex vi soliu act. qd e 3a coe oiu sensu etq adver
sarioru.

16 Exquo patet ad coe pbat3: id.n.
intelligit in hipotesi ficta, que pcise tret ad ablat3
reqsiti: sub ea .t. hipotesi falsu e ans: nq abla
ta scia media, solu seq n defuturu effu ex de
fu vocat et act, n.t. infert absolute futuru, l.
n absolute defuturu: ad defu .n. ablutu effu, l.
vniu reqsiti carentia satis e; 3a .t. ad opus abso
lute futuru oiu reqsitoru 3cursus exigit. Antis de
niq pbatio distingui debet: ea pcise 3cipit prius de
tran, ablute nego ans: detratu sub 3dit. ceterooru re
qsitoru, cu qbu actio metaphysica necesit. p se
inectit, 3cedo ans: que reqsita qa p fict3 aufe
runt, impediunt sine essalq act. 3a suq essalq exi
gq. cetera dixi loco citato. c.3. ad effic3 in
actu 1o p se reqri scia 3ditionalq ex effu indi
gentia mini certu e.

Caput 3.

Ad efficaciam in actu 1.o p se requiri

Sciam conditionale ex effectûs indigentiâ, mihi Certum est.

17 Hæc mihi sent^a p cæteris eligenda videt' iuxta pria societ^is; ineq. n. cspirabe rer pceres Theologiæ nræ magistri; quos allegavi d. 14. n. 14. Qz satis indicant decretu Generalis nri Preposit. qd allatu é ibid a nº 9. iuvabit t. iteru recognoscat': ubi p scia cditionalis explicat' discrimen auxilii prevenientis efficacis ab inefficaci, quasi p cstitutivu effic^e, i.e. p id, qd p se reqvit' ad distu utriqvis auxilii.

18 Pbat' ex testimoniis Patru et scrip. qbq a nris authoribq ostendit' efficu ñ eé vim entitati vocat^is ingenitq aut intrincas extrinca cgruâ pvenire; qd videt' a Deo cooperativu libere Dæ grê si cferat auxiliu: cuiq cgruit^is extrema de pnti ñ alia ss, qz entitas vocatis et sciâ media liberi csensus sub auxilii cdit^e futuri. testim^a v sigilatim expono d. 13. qz hic iteru relegere necesu é ut indé cstet qz sit nra sent^a consonans ipsis Aug. verbis.

19 Róe pbat' 1º: nq id p se reqvit' ex indig^a create vocat^is efficacis in actu 1º. p qd hæc effic^a cstuit': d. effic^a vocat^is in actu 1º cstuit' p sciq medig futuri liberi sub cdit^e qd auxiliu existat. g^o ea scia p se reqrit' ad efficatiq vocat^is in actu 1º. cña cstat a nº 29. mai. é p se nota. 2º pbat': qd qd p se reqrit' ut Deq existat et operet' tqz ens increatu, et ut ca 1ª pq te

teris pfectissima; reqrit etiā ex indigª creaturæ, ut effectus existat: d. posita verit futurarū ex pfect dei reqrit p se scia ᴐditionalis tāq ut deus existat, qz ut ᴐsensus liberū, et auxiliū efficax in actu 1º more cē pfectis sit, summeq sapit operet: q etiā ex indigª nri consensus et vocatiis efficacis in actu 1º p se reqrit ea scia.

20 Coā patet et min. mai. a. pbat: qd qd n. p se reqrit, ut priū ab effectu p se reqsitū psistat, et operet etiā ex effus indigª p se reqrit ut effus existat: et ideo tāq existª, qz ᴐservatio cē p se reqsita, ppinqtas itē inadequati saltē agentis ad passū p se reqrit ad agendū in coi sentª: deus. a. ē cā p se reqsita singulos ad effus creatos ex illorū indigª: nā ut inqt Apostolus, in ipso vivimus movemur et sumus: qº qd p se reqrit ut deus existat, et operet, etiā p se reqrit, ut existat effus. ᴐfrat exemplis et rōibus, qbus id ᴐmunivi d. 9. de pdest. a nº 27. ad 39. et d. 6. n. 27. Nunc a. ᴐfrat: nā ex opposita sentª seqt qd ex effus indigª, n plus virtutis ad pducendū formicā in deo reqrit, qz in alia formica pducente reperit: at hoc dici n pº qº.

21 Min. ultima pbat: nā ab oībus Theol. etiā ab adversariis p se reqrit ex indigª creaturæ increata virtus ad singulos effus creatos; itē reqrit eorū exacta ᴐphensio: voluntas itē efficax qua suos in fines effus singuli destinent, ac dirigant, qª passim id adversarii docent, et qª secus oia temere ᴐtingerent, ac sine delectu, casu fortuito, qn a cā 1ª veniunt in finē certū; qd ē ᴐª phiā ac Theologiā indubitā. itē. gº similiter scia ᴐditionalis p se reqrit ad effic. ex effus indigª: mai. a. pbat: nā ea pcise virit posita p hipotesim impole, posset etiā dici datū iri qd reqrit in deo ex indigª formicæ: nā alia quæq virtus ex sola perfect dei sup adderet: ex hoc. n. titulo movent adversi doctores, ut scia ᴐditionata n sit p se reqsita, d. p accens effectibus adiuncta, qª sit hac ablata sufficeret virtus, quæ maneret in hipotesi ficta.

22 ꝯfrat 2ª mai. eadē e nº 19. tª cā libera, qȝ oīs
ꝯcā creata, quę cū illa cooperat ex indigª ꝓpria reqrit oīpoē ꝯ
cursū cū arbitrio libero sic attemperatū, ut n̄ alit qȝ. cū volunt
placeat, influxus impendat; d. cā 1ª neqt sic attemperare ꝯcursū,
ut sequat determināt volunt, is nisi ꝓviderit qȝdo. nā voluntas se libere determina
ret; si pximā hēret potestē; ergª ex indigª volunt ei auxilii ꝯcurrentis reqrit ꝓ
qd cognoverit an voluntas detratura sit deū, si ponat auxiliū, ut ita ꝯcursū cā 1ª infalli
23 bilr attemperet absq libertis iactura. 3º nā ad effic. ȝ in actu 1º ꝓse reqritur id,
ē cuiū admissa cāra disputandi cā ꝑ locū intrin
cū infert effic. cārª: d. ex admissa cārª sciē me
diæ ꝑ locū intrinsecū infert cārª vocatis efficacis in
actu 1º: reqrit gº ꝓse scia ꝯditionalis ad effic. in ac
tu 1º. Coā ꝯstat, et maior induct. patet: min. ꝓba
t: qª rō fralis ob qȝ auxiliū, ante qȝ operet, denoa
t actualit operaturū, si ponat, ē æterna dei ꝓscia
ꝯditionalis, sine qua n̄ ē unde de ꝑnti dicat qd au
xiliū foret efficax si poneret ut cap. seq. ꝯstabit.
24 4º ꝓbat: qª sine scia media fu
turi liberi sub ꝯdit. deū absolute n̄ posset ꝓducere
vocatū hitura effū si ponat: foret .n. chimera ꝓdu
ci vocatū hitura effū a deo nescienti qd eventu
rū esset, casu quo vocatū infunderet; gº nec auxi
liū efficax aut operaturū si ponat, exse ꝓduci
pº alit qȝ a deo ꝓscienti nū id efficax foret, si
poneret. Coā ꝓbat: nā effꝰ ex se petit a deo ꝓ
duci n̄ alit qȝ deū ipse ꝓducere pº exse: ss. n.
correlativa priū exse ꝓducens et triū a tali
prio ꝓductus: gº si deū exse ꝓducere neqt au
xiliū, qd erit efficax, absq scia ꝯditionali talis
effic., nec effꝰ exse poterit alit a deo ꝓduci,
qȝ

q; comite tali scia; quare tq ex pfect. dei, q;
ex eff9 indig.a reqret: tot .n. pfectbq eff9 indi
get ex pe prii, quot ss illę, sine qb9 priq nec
existere nec operari po: si q; .n. eff9 exigit ex se
soluq ex hoc exigit titulo, quod illa sublata priq
nec eé, nec operari po. c. 4. n soluq ex scia ɔditi
onali p se pendet efficacitas in actu 1o, d. essali
t'etq ex ea scia ɔstuit.

Caput 4.

Non solum ex sciá ɔditionali p se pendet efficacitas in actu 1o. sed essalr etq ex ea sciá ɔstituitur.

25 Ex hac ɔcle ɔfrat oio ɔclusio p
cedens: nq optime valet: hoc é effice ɔstutivq:
go p se reqrit ad efficq ex huiq indiga: pbat
qo ɔclusio 1o: nq effica vocatis in actu 1o de qua
loqmur, é vis aliqua realit ab operat distinc
ta, ɔnexa t. infalibilit cq actu voluntis sine
iactura libertis: at sublata pcise scia ɔditiona
ta futuri liberi sub ɔdite qd ponat auxiliq da
ri nequit eiqmodi vis, licet aliaquęq ponan
t; go effica simplit in actu 1o ɔstait ex scia
ɔditionali futuri liberi, si ponat auxiliq. Coa
ɔstat ex cói regula dignoscendi ɔstitutivq: id.n.
é, quo pcise dempto, licet alia quęq maneant,
n manet ɔstutq. mai. ɔstat ex adversariis et
ex dispe 14 n.4. Min. pbat ex refutat sen
tarq aliarq, a qb9 effic9 in actu 1o n satis ex
poni pbatq é: qa l. opprimit usus arbitrii liber,

l. n' e' actus 1us realit' ab act' distinctus, aut n' e' prius eius operat' connexus.

26 2o pbat': nam effica 1a vocat'is in actu 1o constuit' ex futurit' 1a conditionata nri consensus, ut adversariorum pleriq̄ fatent': at futuritio 1a conditionata liberi consensus e' idem realit' et virtualit' ac scia media conditionali, qua videt' ipse consensus: gr effica 1a vocat'is in actu 1o constuit' ex scia conditionali nri liberi consensus: coa liquet: nam ex his, quæ s's idem virtualit' n' po. alterum eē constutivum rei, cuius aliud n' sit æque constutivum. Min. constat ex d. 14. n. 36. sed ptere

a.

27 Pbat' 1o nam ipse consensus, q denoat' mere conditionate futurus n' e' ipsa fr'alis sui futuritio: nam ille frequent' ablute nil e' actu p'sens, d. solum esset si ponat' conditio: futuritio v'o conditionata iam e' actu p'sens et ab æterno fuit realit': gr id qd dicit' mere conditionate futurum n' e' ipsius actualis futuritio p'sens coa mihi constat nam eē de p'nti simplit' et n' eē de p'nti simplit', n' poss' eidem enti creato convenire sub eodem instti: d. futuritio dicit' ab æterno simplit' et absolute p'sens, ac p'bens exse de p'nti totam suam denoat'm, subtum .a. n' e' ablute p'sens actualit', d. oi'o nil actu licet foret sub aliqua condit', distinguunt' gr realit' id qd e' futurum, et illius æterna futuritio.

28 3o pbat': effica vocat'is in actu 1o nil e' aliud, q' inseparabilitas vocat'is a libero consensu n' ex vi phica vocat'is d. ob certitudinem infalibilem

oō

obtinendi consensum, quam habet auxilium, sed haec infallibilitas vocationis et inseparabilitas inde resultans non ab obiecto formaliter, sed a scientia media provenit: obiectum enim non dicitur proprie certum et infallibile ratione sui, sed ob infallibilem scientiam, qua certo cognoscitur, quare efficacia vocationis in actu primo formaliter ex scientia constituitur, et non ex obiecto.

Obiicies 2° contra conclusionem et n° 27. satisfactio Christi domini plus habet valoris quam per se requiritur ad redimendum genus humanum et satisfaciendum pro peccatis eorum, et tamen non habet plus valoris quam per se requiritur ut pro eis perfecte ad aequalitatem satisfaciat: ergo excessus iste valoris ultra requisitum ad redemptionem, licet per se requiratur ex parte personae redimentis, non tamen per se requiritur ex indigentia redemptionis: ergo plura requiruntur ex parte causae quae per se non exiguntur ex effectus indigentia. Consequentia patet, maior autem probatur, nam satisfactio Christi domini dignitate fuit, et meritum infinitum simpliciter et superioris ordinis quam est infinita peccati malitia, quare non solum satisfecit ad aequalitatem, et quantum satis erat, sed ultra debitum obtulit: unde dicitur et copiosa apud eum redemptio.

Vidi non nullos, quos haec instantia plus aequo turbavit, sed ea nullo fusso sudore solvitur 1° negata minori: quia satisfactio Christi domini fuit exuberans et ultra requisitum tamen ad effectum redemptionis, quam, ut perfecte ad aequalitatem satisfaceret: quia vel uno vehavitis actu posset Christus dominus etiam inpasibilis hominem redimere, vel etiam passibilis una vagientis in stabulo: si vero sermo sit in argumento de quacumque Christi satisfactione possibili quantumvis infima. 2° respondetur: quidquid in ea requiritur ex perfectione satisfacientis, id etiam esse per se requisitum ex indigentia satisfactionis et criminis pro quo satisfit: nam si per se requiritur totus ille valor ad satisfactionem perfectam, per se consequenter requiritur ex indigentia criminis, quod non aliter expiari posset

q3 a p̄sᵃ ̄dᵃ. sicut ille q tenet' restuere famā̃ innocentis. q3 iniuste lęsserat, nec posset alit' q3 obscurando maiorē̃ sui famā̃ tenet' ex iustitia maiorē̃ amittere, qᵃ neqt' alit' resarciri q3tū satis ē ut debito satisfiat nisi cū iactura famę maioris.

Sic etiā qᵃ grave peccatū 9ᵃ Deū, ut p illo 9digne satisfiat exigit satisfact. p̄sē Dē, reqrit etiā p se satisfact. altioris valoris q3 ē q3titas offensę: qᵃ n̄ ē p̄ōlis satisfactio p̄sē dē nisi redundans in estimat̃ prudentū, ultra creatā offensā. Adpbat. v̄ maioris rō satisfact. xp̄i fore sīv ultra debitū qᵃ nulla signabit', quā n̄ sit p̄olis alia minor extensive, 9. sufficiens: si v̄ daret' infima n̄ esset ultra peccatorū exigā, licet valor illi9 altior esset q3 gravitas offensę creatę: nā aliud ē qd virtus cę sit pfectior effectib9, aliud v̄o, qd sit maior, q3 quę reqrit' ab effectib9: virtus n. increata supperior ē effᵘ quocūq̃ creato, n̄. t. ē maior, q3 quę reqrit' ex creatarū exigā. qᵃ n̄ satisfit huic nisi virtus increata ponat' inq3 ultimo revocat' tota pfectio creatarū ut in lᵐ illarū fontē: itē priū creatū eqvocū principalit' pducens effū adquę reqrit' pfecti9 ē q3 eff9 n̄. t. hēt virt. ultra reqsitū ad effū. =1122. D. 13. An efficᵃ vocatⁱˢ in actu 1ᵒ 9stuat' aut p se pendeat ex efficaci decreto, quo Deus resolutorie decernat operat. liberā. C. 1. discrimina sentᵃrū aperio.

in

Disputatio XVIII.

An efficacia vocationis in actu 1.° constituatur, aut per se pendeat ex efficaci decreto, quo Deus resolutorie decernat operatione liberam.

Caput I.

Discrimina sententiaru aperio.

1 In hac dificult^e multi large sudant ego .t. ex d. 13. et 14. de p'dest^e brevit' re absolvq: et pmitto 1° decretu efficax ee desideriu ut ponat' una tm pars 9^a dict^is nulla iq expectata 9dit^e naria variabili, l.t.n. decretu id ita cu obto 9nectat, ut ex obti negat^e valeat ad efficacis decreti negat^e, et ex decreto rursus eoa valeat ad exist^e obti; nilomin^o ex ea 9nex^e n adequate 9stuit^r ut explicui d. 13. de p'dest. a capite 1°. 2° suppono quintuplex ee decretu efficax ac resolutori q^d in q^e vocari p^o ut observo d. 14. de p'dest. n. 3.

2 3° suppono t^a certu ex tt. pced. p'finit^e efficace, q^e phyce p'detratores admittunt et reqrut independent^r a scia media t^a inexist^a p'finit^is, q^e in operis execut^e nec ee posse illesa libert^e 9sensus p'finiti, nec ad effic^e auxilii p se reqri, nisi de medio tolla t' auxiliu sufficiens, q^d ex fide 9ferri 9stat et^a reprobis, sua culpa n assecuturis eterna salute, ut ostendi d. 5. et 7.

et d. 14. de pdest. n. 4. restat 9º dubiu in sentª societis, de decretis efficacibus connotantibus in Deo sciam mediam comitante aut ante; an sit eorum aliquod per se requirat ad effic. in actu 1º tamquam eius constitutivum, aut saltem ut naria conditio.

3 1ª sentª docet effic in actu 1º c. constui per hoc quod auxilium indiferens ex se conferat a Deo per intentionem efficacem absolutam et antecedentem ad sciam saltem visionis erga libera operat. creatae volunt. is l. requiri decretum id ut condit. et cam effic. sic opinat Pennotus in propugnaculo lib. 9. c. 4. n. 3. et c. 15. n. 8. quem alii recentiores imitant, favent etiam recentiores nri quos allegavi d. 19. de pdest. n. 14. et 16. Ex his a. aliq. docent eam volunt. Dei efficacem extiturum nario dependent a scia media, qdq. a. asserunt etiam ant. ad sciam medi q. heri potuisse decretum efficax disiunctionis, aut praecindens a meritis nariis et liberis erga consensum volunt. liberum

4 2ª sentª docet effic vocatis in actu 1º nec per se requirere volunt. Dei ant efficacem erga nrae voluntis actum, nec a decreto resolutorio constui, d. independent ab illo praesupponi. Sic oppinant authores, qui decretum Dei ant. et efficax erga libera operat. creatam impossibile putant, quos adduxi d. 19. de pdest. n. 24.

3ª sentª fert decretum efficax absolutum et ans contra nrae voluntis actum ad efficam in actu 1º per se requiri non ex indigentia talis effic. d. ex perfecto Dei modo providendi, vel ut auxilium effica roe heat spalis beneficii sic opinant recentiores allegati d. praeced. n. 5.

5 4ª d. mihi verissª sentª sit: effic auxilii constui fra,ir per hoc quod conferatur ex efficaci qua-

nra libera opera intendit n ant lumine ne, d.
oio comitant ad operat libera et ad utraq
scia absluta et editionata illis: que senta
partim cu hactenus relatis esentit, partim ab eis
discrepat: oio t. esonat ame dictis d. 14 et 19.
de pdest. qa t. plures in se pes etinet, singulas seor
sim explico. c. 2. effic inactu 1o estui fralit,
ex pfinit resolutoria nri esensus, n anti, d. oio
camitanti.

cap. 2

efficatia ~~in actu~~ 1o estui fralit ex prefinie resolutoria, n anti, sed omnino comitanti.

6 Sit 1a eclu. nullu decretu ans
absolutu et efficax erga esensu liberu volun. ad efic
vocatis in actu 1o pse reqrit ullomo nec ex illo talis
effica estuit. Pbat: na auxiliu efficax in actu 1o e
poni debet cu exercitio libero nri esensus, ita pmittere
debet qd auxiliu sufficiens ad opera pcepta eferat etu
n operaturis: d. decretu absolutu et efficax ans ordine na
esensu voluntis impedit illius usu liberu, ita si reqrat
ad agendu, pugnat cu auxilio sufficienti, qd ad opus precep
tu a Deo eferri debet etu n operaturis: go decretu abso
lutu et efficax et ans erga esensu arbitrii reqri neqt
ad effic vocatis in actu 1o. Coa estat: na ea edicto
ria prata evenire nequeunt iis que reqrunt ad effi
ca, illa ve estuunt, et effice estute. Mai. ex se es
tat. min. pbat ex sa dictis d. 9. et 7. et d. 14. de pdest.
n. 92. et d. 19. a no 22

7 2ª ɔclū. sit: voluntas efficax et abluta comitans ordine nē detrahẽ aliq̃ liberã nrē volunt^is n̄ solū p se reqrit ex pfect^e dei, d. etiā ex indig^a vocat^is efficacis, imo p eã intentionẽ efficacẽ nri liberi ɔsensus ɔstuit auxiliū efficax in actu 1º: 1ª pars ɔstat ex 2ª: nã id ex quo res ɔstuit, p se reqrit ad eiũ existẽ ex indig^a rei pbat gº pars 2ª sit qd effic^a ɔstuat ex efficaci resolutoriaq̃ dẽ volū t^is intentione de nrō libero ɔsensu qua ɔfert auxiliū.

8 E.t.n. effic^a vocat^is in actu 1º ɔstuit ex eo qd deus velit efficacit ɔferre vocatiẽ indiferentẽ ex se q̃ɔdo videt p sciã ɔditionalẽ voluntẽ creatã ẽẽ libere ɔsensurã et auxiliū efficax fore si semel existat, l. ex ɔiuncto volunt^is dẽ sufficientis ad operatiẽ liberã et ex scia media qua videt deus vocatiẽ effũ hiturã si det ea voluntas in deo: d. hęc voluntas efficax auxiliandi sufficient ɔiuncta cū scia media de cooperat^e nrā ɔditionate futura si vocatio det, ẽ fralit efficax et abluta voluntas de nrō libero ɔsensu futuro p auxiliū, oiõ comitans; igr effic^a vocat^is in actu 1º ɔstuit ex efficaci decreto, l. intentione de i resolutoria de cooperat^e libera volunt^is futura p auxiliū, oio. t. comitans.

9 Coã ɔstat. mai. pbat ex d. p̄ced. min. suadet ex d. 14. de pdest. n. 70. ɔfrat ulterius: auxiliū quoad entitẽ indiferens vt intelligat efficax in actu, l. vt sit de fratū infalibilit ad agendū iungi debet cū scia media de volunt^is operat^e futura sub ɔdit^e, licet hęc auxiliis extrinseca sit; gº voluntas auxiliandi sufficient, cū exsesit

in

indiferens ad ñ operatẽ debet identificari realit cũ scia media de ꝯsensu nrõ libere futuro si det ea dᵃ voluntas, ut ita ꝯstuat efficax ab intrinco prãto: d. efficᵃ vocatⁱˢ in actu 1º p se reqrit efficacẽ dei voluntẽ auxiliandi sufficient, et sciã mediã de ꝯsensu libere futuro si ponat auxiliũ, qᵒ p se reqrit efficẽ dẽ voluntⁱˢ, quę resultat ex scia media, d. hęc ẽ efficᵃ mere comitans et ñ ans usũ arbitrii liberũ: gʳ efficᵃ vocatⁱˢ in actu 1º p se reqrit voluntẽ dẽ comitant efficacẽ erga liberã operatẽ voluntⁱˢ.

10 Ꝯfrat: nã eo pcise qd det id ꝯiunctũ actuũ divinorũ, et qd auxiliũ ab illo pcedat ẽ auxiliũ efficax in actu 1º cũ operat ꝯnexũ, si vᵒ demat aliqd ꝯiuncto divinorũ actuũ eo pcise ñ manet auxiliũ efficax in actu 1º; neq cũ operat ꝯnectit: gʳ auxiliũ fralit ẽ efficax ex eo qd ab eo ꝯiuncto pgrediat: at ꝯiunctũ id ẽ efficax et ablũta voluntas operatⁱˢ libere futurę p auxiliũ; ordine t. nẽ comitans: gʳ auxiliũ ꝯstuit efficax p hoc, qd ab efficaci dᵃ volunt comitanti pgrediat.

11 Ꝯfrat deniq nil eis qbꝰ reiicit ab efficᵃ vocatⁱˢ decretũ absolutũ efficax et ans obẽ quominus adeq reqrat efficax decretũ ablũtũ ordine nẽ comitans, ut ostendi d. 14. de pdest. n. 79. Debet gʳ auxiliũ efficax ablute ꝯstui p intentionẽ dẽ efficacẽ oĩo comitantẽ liberũ arbitrii ꝯsensũ lᵉ ꝯstui ñ possit p voluntẽ dẽ ant efficacẽ erga liberũ actũ. Adde: qd deꝰ ñ pᵒ efficacit

velle conferre vocatam in circumstantiis, quibus praenovit effectum futurum, quam velit efficaciter operationem esse determinate futuram: de efficacia vocationis constituit per hoc quod velit deus conferre vocationem, quam videt operationem esse futuram: quo praesupponit requirit ad effectum, quod deus efficaciter intendat operationem liberam absolute futuram: non antecedenter, quo concomitanter. =11= d. 10. An auxilium efficax in actu 1o requirat ad omnem actum supernaturalem.

Disp.o 19.

An auxilium effax in actu 1o requiratur ad omnem actum supernalem?

1 Ex dictis hoc 2o tractatu facile probatur illa thesis hic quae decidit. In qua 1o certum est, ad omnem actum liberum supernalem esse necessarium auxilium sufficiens, quia sine virtute sufficienti causa non potest effectum existere. 2o constat auxilium efficax in actu 2o requiri tam ex parte causae, quam ex effectus indigentia: nam haec efficacia formaliter ex operatione, s. actu constituit: at haec omnino requiritur ad effectum ex eius indigentia; quia neque causa potest agere, nec effectus in lucem edi, nisi causalitas intersit: ergo efficacitas in actu 2o requiritur ad omnem actum salutarem ex eius indigentia. 3o suppono, non esse necessariam efficaciam in actu 1o, quam appello sm quod est virtus uberior, quam quae requiritur ad effectum: haec enim ex suo conceptu praesupponit fert non esse requisitam ad actum.

2 4o constat efficaciam in actu 1o saltem ex perfectione dei requiri, ne sit deus eventus futuri sit ignarus aut ab obtinendo fine suspensus, ex posito quod frustrationi suae voluntatis efficacis, deus nobis providet

a

auxiliu qd hebit effu: solu go vocat in dubiu an auxiliu efficax in actu 1o reqrat ex effo indiga. go certu e in sententia physice pdetermantiu ee nariu ex effo indiga vim efficacem in actu 1o physico, l. ant ad og usu liberu creatæ volunt.is ppt essale subordinat. creaturæ erga deum. Supe go dubiu intr authores societ.is

3 Int hos. a. authores, nisi fallor nullu ee po de re dubiu: ab oibg. n. du arbitror, ad og actu supnale, salu ut absolute futuru, ee nariu auxiliu efficax in actu 1o logico, quale iq explicui d. 14. n. 13. licet aliqbg e nris oppostu adscribat, quoru ibi memini n. 14. et 21. Solu gr e disidiu int authores societ.is cca modu, quo reqrit ad actu salutare auxiliu efficax in actu 1o sit an ex pfectione Dei solu, l. etm ex effo indiga. l. an ant ad og statu operat.is nre sit nariu, l. solu ant ad operatm ablute futuru, ut videre licet d.e pxime citata: qd in hac dificult.e decernendu sit, ex ibi dictis infero.

4 1a zclu sit, auxiliu efficax in actu 1o logico p se reqrit ad og statu operat.is salutaris etm ex effo indiga. Pbat: nq hæc effica zstuit tam ex auxilio sufficienti, qm ex scia media cognoscenti, qd hebit effu, si ponat: d. hoc utrumq pratu p se reqrit ad og statu operat.is liberæ salutaris ppt eig indigm: gr auxiliu efficax in actu 1o logico p se reqrit ad og statu actus salutaris ex effo indiga. Coa patet. Mai. zstat et ex d. 17. n. 25. min. a. ex d. 18. an.o 6.

5. Zfrat: qd qd pbare posset

auxiliu efficax in actu 1° logico n̄ reqri, qualit a me dicit, eque pbat, nec act volunt^is, nec actualis dei concursus, nec efficacia in actu 2° reqri ppt effs indigẽ ad statu operis salutaris. D. his n̄ obstantibus a n̄ris doctbus p se reqrit ex effs indigã singulos ad status actus salutaris, tu actio volunt^is, tu actualis Dei concursus, tu auxiliu efficax in actu 2° similit ergo reqri debet efficacia vocat^is in actu 1° logico. Coa patet, et min. mai. a. patebit expendenti singulas roẽs, qbus adversarii nos impetiut: ss .n. eadẽ ipsẽ, qbus nos phice pdetermat^is authores oppugnavimus d. 9. et 7. quarum t. in adversarios repetita cuspis haud mitius, ni fallor, ipsos cruentabit.

6 Nã ex eo dicit ab adversariis, hanc efficiã n̄ reqri, 1° qa tolleret, aut inutile fieret auxiliu sufficiens in n̄ operantibus; neq esset in eis potentia faciendi, que n̄ faciunt, aut convertendi se, qsdo re ipsa n̄ convertunt. 2° ne libertas omittendi convers auferat ab eis, q convertunt ob efficiã auxilii. 3° ne reqrat ad statu salis absolutu operis aliqd prius, qd n̄ concurrerat ad statu conditionatu. 4° ne fribola sit hęc exprobratio Dei: Qd ultra debui facere et n̄ feci? 5° ne possit hõ sufficient excusari, qd n̄ operet, nec illi verti posita eius omissio. D. hęc oia retorquent eque contra concursu actualẽ, et efficiã in actu 2°, quę etiã adversarii reqrũt; ergo sicut ibi solvunt ab ipsis, hic etiã enodari debent.

7 Mai. ultima constat: nã hęc inferri iactant adversarii, si reqrat ad actu supnalẽ efficacia vocat^is in actu 1°. Min. etiã ex eis constat; ab eis .n. reqrit concursus actualis, et efficacitas in actu 2°

p

pt auxilium proxime sufficiens ad imputandum actum, quin ex eo colligant haec absurda: quod pluries explicui d. 7. a nº. 44. et d. 14. de praedestinatione a nº. 39. ad 38. et n. 40. et 79. deinde d. 6. de praedest. n. 13. et 60. licet n. ex involuntario defectu requisiti, quod operationem antecedit ex parte potentiae, l. quod independens est ab usu libero, deducam absurda supra scripta, in praedeterminatione physica; nullum tamen infer absurdum ex voluntario defectu requisiti comitantis ac dependentis ab usu libero.

8 Defectus a. effic. l. actus in his qui non operant, est voluntarius defectus requisiti comitantis et ab usu libero dependentis; ipsorum enim, non operantium voluntate defici unt ea requisita, quae si voluissent, facile potuissent praeviis sufficientibus a Deo praestitis addere concursum actualem et efficacem: quapropter ipsis imputatur quod non operentur, quando possunt. Quis ergo non habeant hi potentiam, ut sine requisito comitante convertantur, separando conversionem ab actu, l. ab efficacia gratiae: caeterum absque requisitis his potentiam habent proximam, ut convertantur, addendo mox caetera requisita concomitantia conversionem.

9 2a conclusio sit: Auxilium efficax in actu 1º phisico praeveniens omnem statum operandi libere nullo modo requirit ad actum salutarem et liberum ex parte Dei. Probatur: nam ex perfectione Dei requiri nequit ad opus liberum id quod cum usu libero pugnat, et quod evertit auxilium sufficiens in eo, qui suo vitio non operatur: at auxilium efficax in actu 1º phico pugnat cum usu libero salutaris actus; item si requiratur ad agendum, evertit rationem auxilii sufficientis in eo qui sua culpa non operatur: ergo auxilium efficax in actu 1º phico nec ex perfectione Dei requiritur ad statum omnis operis salutaris. consequentia constat, et mai. ex se patet: min.

a. pbat ex d. 9. et 7. nec n̄ et ex initio #9 2ª ano 14. = ir d. 20. An effic.ª vocat.is in actu 1º, quodam mo sit in nra potest.e libera;

Disputatio 20.

An efficacia vocationis in actu 1º quodammodo sit in nra potestate libera.

1 Affirmant absolute multi, Valencia, Tennorus. Albarez, et alii, quos innuit P. Tannerus iā citandus. Negant absolute Thoistę phiee pde trantes, et P. Tannerus to. 2. d. 6. de grā q. 2. n. 112. distinguunt alii, q grā efficacē in actu 1º nec ee nobis liberā nec in nra potest.e sitā ee putant; secus. a. efficē in actu 2º. Sic opinant apud recentiores P. Mol. P. Lesiq. Meratiq. et Mascareñas. alii deniq. tū e Thomistis, tū e nris recentioribq sentiunt auxiliū efficax n̄ ee simplit et absolute nobis liberū, aut in nra potest.e situtū, d. tm sm qd quatenus impedire possumq, nē grā sufficiens fiat efficax. d. variis assent.bo has oppositas sent.as in scordiā vocabimq.

Dico sē 1º: n̄ e in nra libera potest.e, qc a deo nobis sferat entitas auxilii qd dicit efficax, et ex se sufficiens e ad 1m actū salutarē. Hoc ni fallor intendunt e2e sent multi, qd ut pber observa. duabq sstat ptibq auxiliū efficax: 1ª dit auxiliū ex se sufficiens, qd ab extrinco denoat efficax, ut obnq denoat.is, 2ª pars e scia dei sditionata nrę liberę cooperat.is, aut futuritio sditionata ssensus, l. actualis oper.o volunt.is, quā veluti frā denoat efficax. q.r as

asseris et p3 n ee nobis libera, qu e ad 1m actu liberu.

3 Pbat auxiliu sufficiens, l. efficax specificative dicit pcise pxima pote ad 1m actu liberu: d. potestas ad 1m actu liberu pcise n e in nra potest libera secus ante 1m actu liberu alius pcesisset: gr auxiliu id, qd denoat efficax ad actu 1m n e nobis liberu. 2o: nq auxiliu sufficiens ponit in nobis sine nobis libere cooperantibus: gr auxiliu, qd dicit efficax, n e in nra libera potest. Sid sit auxiliu ad 2m actu liberu sicut po cadere sub meritu nru, et nobis libere cooperantibus infundi, sic nobis ee po absolute liberu.

4 Dcu e 2o. Qd auxiliu sufficiens semel a deo collatu sit efficax in actu 2o nobis e absolute liberu: qd plane ostendit 1a, 3a, 4a q sent a. Pbatur: auxiliu ad 1m operat3 fit fralit efficax in actu 2o p cooperat3 arbitrii liberu: d. hic e ablute nobis libera iuxta fide: gr et effica vocatis in actu 2o fralit e in nra potest libera. Coa pstat: nq in cuius potest ponit ans, ponit et3 onexu illi coens: at opus liberu qd infert effic3 in actu 2o ponit in potest voluntis: gr et illatu inde coens, sit effica vocatis in actu 2o. Pfrat. qa S. Aug. ocl3 vtrqq sepe docuit locis a me relatis d. 13. c. 1. psertim lib. de spiritu et littera c. 34. In oibus, inquit, misericordia eius pveniet nos: osentire a. vocat. dei, l ab ea disentire ppriae voluntatis e. Vide plura sacre scrip. ss. q Patru testima, qbus id ofrat, apud P. Ruiz d. 31. et 41 de psest.

5 3o dcu e. Qd auxiliu sufficiens a deo iq infusu, aut infundendu denoet efficax in actu 1o logico, nobis et3 e absolute liberu. Osonat et3 tribus sentiis

pxime relatis et pbat: nã auxiliũ semel infusũ, aut infallibilit infundendũ, eo pcise sit efficax in actu 2º logico, qd ei supveniat scia dei cõditionalis, aut fvális aliqua futuritio nri liberi cõsensus: at qd exis tat scia cõditionalis nri liberi cõsensus aut qd futura sit operº libera, nobis é ablute liberũ, sicut et liber é ab lute cõsensus, ex quo p necesariũ cõsequ. id vtrũq̃ prã tũ infert: gº qd auxiliũ semel infusũ sit efficax inac tu 2º logico, nobis é ablute liberũ. Cosª cõstat: ma ior pbat ex d.17.anº29.min. patet e nris priis, et a me pbat d.17.de pdest. n.7.

6 4ª dictũ é: Absolute nullave supposit facta, qua supponat auxiliũ a deo collatũ, aut cõfe rendũ, ñ é absolute nobis liberũ, nec simplit é in nrá potest qd nobis det auxiliũ in actu 2º, l. in actu 1º rõ i liberi cõsensus: qd sane cõtendit 2ª sentª. Pro quo notandũ, vt totũ ex partibus separabilibus coalescens nulla facta supposit, l. ablute, sit in nrá potest libera, reqri, qd eiũ singulæ ptes in nra libera potest sint, sicut pólitas sin gulariũ partiũ reqrit, vt totũ ablute póle sit; qª si l. una sit impolis, reqrit eã totũ ablute póle secus esset póle cõ cretũ ex obto ficto.

7 Hoc prio supposito veluti pmissa mai. subiungo min. d. auxiliũ quómolibet efficax é cõiunctũ ex partibus separabilibus a me relatis a nº 2. quarũ altera ñ é in nra potest libera, sicut e nº 2º cõstat: gº auxili ũ efficax ad actũ 1m liberũ ablute nulla facta suppositi ne ñ é in nrá libera potestº. Solũ gº é nobis liberũ ex supposit qd auxiliũ sufficiens cõferat, sicut posita nrá pó le sit agenti nali generare cõpositũ rõe frĩ l. unionis, secus

.t.

.t. nulla facta supposit^{e} mg. coq ostant. et mai. induct^{e} patet: min. a. ex s dictis e clara.

8 Colliges hinc servata pport^{e} simi lit^{r} ee sentiendu de decreto, qd dicit^{r} inefficax, l. auxiliu inefficax; hoc solu addito qd pars fralis ineffice pecca minosa nobis imputat^{r} et n deo; secus .a. pars effice frealis: hec.n. tq e gratiosa qs honesta, secus .t. illa. Qd plane colligit^{r} ex Oseq 3. Perditio tua ex te Israel, tantumo ex me auxiliu tuu. Et ex d. Tho. cit. defs grq 1^{a} ca ex nobis e: qd ex Aug. mutuat^{r} lib. de peccatoru meritis c. 17. ut n adiuvent, ca itidq in ipsis e. lib. 4. ca Julianu c. 8. sic ait: Ideo n veniunt, qa ipsi nolunt.

Argta. que possent obiici soluta ss de cursu oversie, qbg satis occurreris si notaberis aliud ee qd auxiliu oferat in circustis A; diversu .a. qd in circustis A sit oper^{o} libere futura: 1^{m} a deo solo ponit^{r} erga 1^{m} actu liberu, et e solid dei grá, ~~nobis~~ cbis .t. n operantibg. 2^{m} .a. anra libera volunt^{e} superabit^{r}, et e grá pendens ab usu libero, beficiu q pribatu cooperantibg libere cu d^{a} grá: nec pptea Pelagio osentimg, q n solq efficq, d. et sufficq ad opus salutare ocesit arbitrii viribg etq destitutis dei grá, nos .a. grq sufficientq et pvenientq deo soli tribuimg, arbitrio v^{o} solq liberq cooperatq ex grq viribg et n alit^{r}. Qd sane catholicu e, et oppositu minime tutu.

10 2° notandu e, inefficq, et efficq ee nobis liberq ex una sui p^{e}. d. cu hoc discrimine, qd operª supnalis intendat^{r} a deo, secus .t. oper^{o} praba, l. omissio peccaminosa; quapp^{r} deo potiq tribuit^{r} efficª quoad oes sui p^{es}, secus tamen inefficatia: neqd

discrimen explicui d. 14. nº 46. quapp^t id nunc omitto. Nec apbo discrimen ab aliis insinuatu ex eo qd effic^a sit victoria grę, secus a. ineffic^a; nā ultra voces nil ibi rei, nec ultra corticē aliqd ibi nuclei reperio. =π=
d. 21. Qualit^r effic^a vocat^is in actu 1º cū arbitrii nri libert^e foederari debeat.

Dispº 21.

Qualiter effica vocōis in actu 1º cū arbitrij nri libarte foederari debeat?

Qd sit arbitrii liberi cū effic^a Dē grę 9cordia dificilis ppt mutuā pugnā qā aspectu 1º p seferunt, expsit Aug. lib. 1. de grā xpi 9a Pelagiū c. 14. dū ait, tā eē dificile, vt qdo defendit^r liberū arbitriū: negari dei grā videat^r: qdo a. asserit^r dei grā, liberū arbitriū puter^r auferri. Quare Luterus et Calbinus hinc, Pelagius a. illhinc has in^t sirtes impegere naufragi: Luterus n. vt dei grā efficacē assereret, liberū hoi negavit arbitriū, Pelagius a. vt tueret^r arbitrii libert^ē, Dē grę necesit^ē abegit: pcipuus g^o Theologorū labor ē effic^ē auxiliorū cū arbitrii libert^e 9ponere.

D. igr altū hoc pelagus decursu totius 9versię tentatū breviores nunc ad carceres ac faciliores exitus adegi: quare n̄ opus ē referre singulos mōdos, qbus Theologi tentarunt effic^ē auxilii cū arbitrii libert^e foederari; tot. n. iij ss, quot hactenus retulimus a disp. 9. qbus varie defi nit^r et explicat^r qd sit libera facultas et effic^a vocat^is

in

in actu 1° qiq ss huiu extrema ɔcordiq: nq qua roe defes horu extremoru int se sine pugna coheserint, etz extrema fœdere ɔcordi coh̃rebunt; solu 4° restat e nris priis p prius modu ɔciliandi grã efficacq cu arbitrio libero iusta societ.is sentq exponamq.

3 Deus gre ẽ auxiliu efficax in actu 1° recte coh̃rere cu arbitrii libert.e quoad actu salutarq, qu nimiru ẽ efficax in actu 1° logico p aliqd realit ab operat.e liberã diversu, qd illq infert n̄ ant ordine nq, d. oio comitant, qualis ẽ scia ɔditionalis futuri liberi sub ɔdit.e, qd ponat auxiliu et qterna futuritio ɔditionalis nri liberi ɔsensus pbat: nq ut facultas exerceat se libere satis ẽ qd nil ans ordine nq liberu usu arbitrii cu uno libert.is extremo ɔnectat, aut illud inferat, d. cu utrovis indiferent exsq ɔponi possit: ɔa .t. ad efficq vocat.is in actu 1° satis ẽ ut p aliqd reali t abactu libero distinctu inferat arbitrii ɔsensu oio comitant ad ipsq libert arbitrii detratq. d. hqc extrema duo nullo mõ pugnant, d. vicisim int se coh̃rent: gr efficã vocat.is in actu 1° logico iuxta nrã priã lenit cu arbitrii libert.e coh̃rent.

4 Mai. ɔstat ex toto ɔoversiq decursu: min. patet ex d.14. an.24d. ɔfirmat brevit, nq actio iuxta cõe sentq infert actu liberu et supponit totq pxima poq liberq ordine nq priq et indiferentq ad utruvis, quq nullq detrac pq ɔadict.is infert: gr apte coh̃rent hqc duo, qd slt aliqd inferat effu n̄ ant et phice, d. logice solu et oio comitant; et qd nil ex antibq, qbq pxima potestas ad effu ɔstuit, illu infalibilit inferat.

Qd etz patet in sciã visionis et scia media, l. in pfinitibq

efficacibus, quae propterea cum nostri libertate cohaerent, quamlicet non tum quocumque connectunt infallibiliter inferant; illud enim non antecedunt ordine naturae, nec essentialiter constituunt proximum illius potentiae effectivum.

Quod autem contra concordiam hanc obiici posset, obieci iam et solvi d. 14. n. 39. et 93. Restat ultimum et universale quoddam argumentum eorundem, quod non solum contra proximas assertiones d. etiam contra caeteras omnes huius materiae sententias obiici solet a Thomistis ita: si comitante solum ad operationem liberam auxilium esset efficax, et ea propter efficacia nobis esset aliquo modo libera, sequeretur quod e duobus auxiliis praevenientibus Dei gratiae contingere posset quod alterum efficax evaderet, dum aliud esset inefficax, scilicet quod voluntas cum altero consentiret, alteri vero repugnaret: d. illatum hoc a M. Banes appellatur erroneum, a nostro Belar. iudicatur tum ab Aug. tum ab scripturis alienum, ac demum a P. Basq. censetur omnino falsum: gratia antecedens ex quo deducitur est negandum. Hoc enim argumentum radicitus ex imminenti iam disputatione succidit. D. 22. Utrum ex duobus auxiliis praevenientibus quoad intrinsecam vim aequalibus alterum esse possit efficax, et inefficax aliud? c. L. quae sunt indubitata permittunt.

A

Disp. 22

Q. ex duobus auxiliis prevenientibus, quoad intrinsecam vim aequalibus alterum possit efficax esse, et alterum inefficax, etiam?

Cap. 1

Que sunt Indubitata Praemittuntur

1 Ad supremum tandem controversiae verticem appulimus auditores; propter hunc enim nodum extricandum, caeteras de divinis auxiliis dificultates agitavimus, quot quot hac tenus pertexuimus: hic enim totius fuit scopus et initium controversiae: quare finis, etiam ac meta nostri laboris erit: nam hi motus animorum atque haec certamina tanta nos inter et Thomistas, hac super parta excitantur. Extremam ergo opportet in hac dificultate curam adhibeamus.

2 Dificultas haec aliis verbis inscribi potest. scilicet an e duobus hominibus aequali pulsatis auxilio converti possit alter alio non converso, vel utrum sit necessarium, quod e duobus hominibus pari secundum entitatem auxilio praeparatis, vel uterque convertatur, aut neuter: ita quod optima consequentia sit: Hic convertitur et non alter: ergo hic et alter inaequali pulsatur auxilio quoad intrinsecam entitatem: item: ergo primus habet auxilium entitative maius quam 2us.

3 Praemittendum autem est 1o. solum esse controversiam de gratia preveniente, non vero de requisita comitante ad actum salutarem qualis est gratia cooperans aut efficax in

actu 2º: nã hæc grã ɔstuit̃ p̃ efficientiã, et influxũ actualẽ Dei, q̃ñ distinguit̃ a cooperatᵉ libera volũtˡⁱˢ. certũ.a.ẽ in hac grã comitanti dispares, et inæquales ẽẽ quoad intrincẽ et phicẽ etĩ entitˢ, q ɔvertit, et q ñ ɔvertit; alter.n. elicit operatˢ salutarẽ qua.t. destituit alter: qʳ in grã cooperanti quoad actũ 2ᵐ efficaci nãrio dispares sſ, et inæquales, q ɔsentit et q repugnat grẽ. Nec obstat qᵈ Deᵒ paratus sit similẽ exhibere ñ operanti grã; sᵒ.n. inde ɔvincit ex neglígentia ñ operantis oriri qd ipse ñ gaudeat æquali grã comitanti cũ eo q dᵉ grẽ ɔsentit; ñ.t. pbat ẽẽ simplit̃ æquales in auxiliari grã.

4 2º supponendũ ẽ, ut utrũq certũ, idẽ auxiliũ, aut æquale quoad intrincẽ entitˢ et vim physicã excitandi voluntˢ, dispar ẽẽ posse quoad rõẽ bẽficii, sive grẽ p̃ diversa circũstantiarũ oportunitᵉ, quã ɔfert: nã dona, quæ sᵐ entitˢ intrincẽ æqualia sſ, ob inæquales, ac diversas circũstantias fieri possᵗ inæqualia moralit̃ quoad æstimatˢ et p̃tiũ; ut oportune loqᵗ Seneca lib. 1. de benefi. c. 11. ɔtinget ut beneficia oportunitᵉ grata sint, et ñ vulgaria, quæ etĩ sũptuosa nata ñ sint, tempore.t. et loco fiunt. Igʳ oportunitᵉ sola temporis, et loci pᵒ idẽ donũ pluris, aut minoris inæqualit̃ æstimari.

5 Cd e Thomistis etĩ ɔfirmat̃: idẽ.n. auxiliũ efficax phyce p̃dterminans ad ɔtritˢ in extremo vitæ discrimine pluris æstimat̃, et maiũ censet̃ bẽficiũ rũ peccatoris, q̃3 si medio criminũ, vitæq̃ decursu ɔferat̃, in hoc.n. instanti medio ñ ɔnectit̃ auxiliũ id cũ æterna salute. secũ.a. in extremo vitæ momento, panis etĩ oblatus indigentibᵍ ex
tra

treme plurimi fit, ablatu .a. saturo, l. indulgent epulanti cu nausea stemperat, nq aia saturata calcabit favu.

6 Cu g[o] in sent[a] societ[is] auxiliu efficax ita sit opportunu et congruent oblatu, ut videat ee pfuturu, eo tpore, quo dispensat a Deo cu int[d] qd illud psit, consequent oes nri doctores asserunt auxiliu efficax sr ee maius quoadrog gre sive bficii, qz auxiliu sufficiens et inefficax. Sic expse docent Belar. Moi. Lesi9 Vasq. Suar. Monsu Arrub. et coit alii. q bn pfulsit Aug. quoties effic auxilii revocat in spalq bei bfic q, qua repbis electos antefert. Dfrat q[a] bficiu fralit bonu utile donatario gratis ac libere collatu a donante cu notitia singularis utilit[is] et intentione bfaciendi, d. auxiliu efficax in oiu sent[a] donu e utiliu recipienti, qz auxiliu sufficiens et inefficax; illud .n. salutu affert, hoc .t. pmittit interitu, nec salute infert: itu id ofert a Deo gratis et sponte cu scia sl et intentione maioris utilit[is] qz operantib9 id affert: g[o] auxiliu efficax apud oes e beneficiu fralit maius et moralit estimabilius, qz auxiliu p se sufficiens, aut inefficax. Coa patet: nq qua re crescant cstutiva bficii fralit, etz auget bficiu et gra. Mai. pbat q[a] 1[o] nullu e bficiu fralit nec a prudentib9 ut tale reputat id donu, qd l. n e utile donatario, licet in se materialit utile sit, l. licet recipienti sit utile, minime .t. id intendit, aut dignosci t a donante, l. deniq si cognoscit, n .t. sponte, d. ab invito pstat. c. 2. breves adversus clara adeo luce nebule disipant.

Tat...

breves adversus claræ adeo lu
cem nebulæ dissipant.

8, It si veritas hæc clariss^a sit nil é .t. adeo sanctũ ac tutũ ut de firmitudine ten tari ñ possit. Adversus hanc g^o verit: ab oib; tenen da adhuc obiici p^o. Grá pure sufficiens et ineffi cax ñ é ablute beficiũ rũ ñ operantis, q^a nullũ huic emolumentũ, d. potiq nocumentũ affert, cũ ex illa culpã et suppliciũ hó ñ salutẽ hauriat: q^r au xiliũ efficax ñ é maiq beficiũ et grá, q: auxili ũ inefficax. coá pbat^r: nã ut auxiliũ efficax ap te cũ inefficaci pparet in roé beficii, nariũ é, ut utrũq sit ablute beficiũ: pparativũ .n. apud Gram maticos supponit ubiq poviũ.

9 Vrget 2°: q^a licet auxiliũ in efficax ex entit^e sua beficiũ esset, roé .t. even tus infelicis totũ suũ valorẽ et ęstimat: evacua vet, sicut auxiliũ efficax roé fructus adiecti p̃ciũ auget: g^o grá ñ efficax ñ retinet roẽ beficii: qua re ñ p^o in roé grę cũ efficaci pparari. 3° p̃mit^r: Au xiliũ efficax in roé grę ñ é infinitũ simplit^r, d. ablute finitũ: g^r auxiliũ inefficax adeo p^o in en tit^e crescere, qd eiq bonitas et ęstim^o superet bo nit:, ęstimat: et p̃ciũ vocatis efficacis.

10 Cęterũ hęc ęque ppugnant cũ ef fic^a phycę p̃detrat^s: nã et: apud Thomistas auxi liũ efficax é maiq beneficiũ, q: inefficax: itẽ cuiq ęstimatio grę ñé infinita simplit^r, d. a blu
te

te finita, q.n.t. auxiliu vilq inefficax p ponderari possit efficaci sub roe beficii: par g. utrisq naufragiu impendit; quoad hoc .n. punctu ineadq navi sumus et eas eodq periculo luctamur.

11 Ad 2m qr argu e no 8. rep. auxiliu sufficiens et inefficax dupli. considerari posse. 1o sm intrinseca vim excitandi volunts ad salute, et hac pcise roe negari tuto neqt, qn sit beficiu et gra dei. 1o qa donu e gratuitu ppt xpri merita pdestinatis ac reprobis indultu: 2o qa iuxta Patru et Conciliorum decreta, qbs error Pelagii trucidat, donu id qd nobis confert vires sufficientes ad salute, sa totiq ne vires exorbitat: has .a. vires impertit arbitrio gra sufficiens p sua entits.

12 3o deniq qa saepe deus ingratis exprobrat qd auxilio sufficienti n reamus ex incuria nra, cu s.t. insigne fuerit a deo paratu beficiu, ut Isaie 5. Qd ultra debui facere vineae meae, et n feci? Itq Betsaiditas et Corozainos increpat qd vocanti n crediderint post tot virtes et auxiliares gras, quas ra beficus ipsis pparaverat qbs .t. Tyri gentiles credidissent. Qr auxiliu sufficiens hac roe bene poterit cu efficaci comparari.

13. 2o considerari po auxiliu sufficiens quoad extrinseca operatis debitu carq, quae cu nociva sit ac perniciosa volunt. neqt ee beficiu aut gra dei; sub hac .a. roe comparari nequit auxiliu inefficax cu efficaci gra quoad roe beficii. Nec infortunatus eventus intrinseca beficii roe abentit gre sufficientis excludit, l. diminuit, licet ex arbitrii consensu crescat auxiliu efficax in roe beficii, discrimen .n. e claru.

14 Et rep ad 2m: salutaris .n. actus
supveniens auxilio, qd ab effu denoat efficax. 9tinet
in auxilio velut incã; seu nativo semine, qd p suũ vir
tẽ intrincẽ movet ad actũ salutarẽ, ut 9nalis eĩ cã:
9a .t. insalubris arbitrii disensus, ut pote nocivus ñ 9tine
t' in virte grẽ, nec ẽ illiũ effus ad quẽ ipsa grã dirigat; au
xiliũ .n. potiũ retrahit à disensu, q3 in illũ impellit: et
coent' ex hoc abusu ñ atterit' befica vis auxilii, s. inte
gra manet in roé grẽ salutaris; sicut ex abusu medi
camenti ñ extinguunt' salubres eius vires.
15 Ad 3m transeat ans, et distinguo
coens: auxiliũ sufficiens ades crescere po, ut superet grã
efficacẽ sm intrincã huiũ entitẽ pcise, 9cedo coñ: ut su
peret grã efficacẽ, cũ eius extrinco suo salutari fructu
9siderataũ, nego coñ. Licet .n. valor et utilitas efficacis au
xilii finita sit, adhuc estimatio moralis auxilii suffici
entis adequare ñ po estimatẽ efficacis auxilii, q3tumvis
illa crescat intra limites grẽ mere sufficientis.
16 Rõ brevis ẽ: prudens .n. estimatio me
diorũ tota pensat' ex utilite q3 hent ad assequẽ in
tenti finis, et coent' mediũ etiã ignobiliũ in entite, si .t.
efficax sit ad finẽ in estimate prudentũ mediis aliis
in entite nobilioribus, s. inefficaciũ, antefert'. Sic ad fi
nẽ depellendi famẽ ab esurientibus in vasta solitudi
ne panis auro gemmis imperioq pfert'.
17 Sic gr auxiliorũ valor ex opera
tis subsecutẽ fine desumit'; et quo maior ẽ oportuni
tas et utilitas eorũ ad operatẽ eo magis auxiliũ in
morali prudentũ estimate pvalescit: at auxiliũ effi
cax etiã minimũ oportuniũ et utiliũ ẽ ad operatẽ
q3

q̃ʒ auxiliu mere sufficiens etsi sit uberrimu: qua
ppt illud sr huic prudent anteferet. Qd etʒ evenit
in senta Thomistaru; nq etʒ l. minima p̃detratio phi
ca maxime cuiq̃ grẽ sufficienti pponderat in roe bẽficii.

18 His g° suppositis supẽ mó dubiu
an e duobꝫ auxiliis pveniẽtibꝫ sm vim phyca, et intrin
cq entitʒ ęqualibꝫ seorsim a circũstis et eventibꝫ ex
trinsecis, ex qbꝫ magis, minusve moralit ęstimari po
ss, ɔtingens sit qd alteru sit efficax. et prudent ęsti
mabilis, du aliud ẽ inefficax, ac minꝫ ęstimabile.

19 3° ñ ẽ dubiu sub ęqualibꝫ auxi
liis obtivis et externis, d. inęqualit ppositis p inter
nꝫ spꝫ s. grẽ illuminan; ɔtingere possit, qd vnu grẽ
ɔsentiat, alter. a. renitat, aut qc idẽ hõ p diversis occa
sionibꝫ iã operet, mox ñ operet. frequent. n. accidit, qd
ab eadẽ ɔcione, l. ab ęquali ɔsilio miraculo magiste
rio, l. exemplo ɔmoveat alter interiꝫ et ɔvertat. alius
a. obduret. imonunc risu et obstinatʒ idẽ hõ, mox a.
fletu et ɔtritionẽ eisdẽ auditis ɔcionatoribꝫ experit.
Est g° dubiu cu interiꝫ et exteriꝫ auxilia sĩ ęqua
lia phice.

20 4° istat pleru q̃ q ɔvertit ex
perire grẽ efficacẽ internã uberiorẽ phyce qs is q
ñ ɔvertit: vt patet ex insigni ɔversiõe Magdalenę, Sau
li, Magi, Latronis q̃ felicit vnico memento cęlu ab
ripientis; impulsus. n. interiores hi Dei grẽ tã vehemen
t aios impellebant, vt arbitrio necesitʒ moralẽ assen
tiendi fecerit: itẽ etʒ retenta libert morali fre
quent evenit illu, q ɔvertit uberiori grá sm entitʒ
interiꝫ impelli, qs is q ñ ɔvertit. Supẽ g° dubiu.

an sit oio naria excesus hic physicus internę grę, quę dicit efficax p' grá sufficienti. l. potiq stringens sit, qd sub interna grá pvenienti, quoad phycu ęquali ssentiat alter, et arguat inse grę efficacę, alter v° repugnet, et grę sibi pstitę arguat inefficacę. c. 3. affirmat scors Theologoru oiu societis nrę sent.

Cap. 3.
Abrat scors Theologoru oiu societatis nrę sententia.

21 Coent ad ea, quę nri doctores sa docuere d. 2. n. 33. scordes iteru hic affirmant, e duobq auxiliis pvenientibq quoad entitę phycę ęqualibq stingens eé, qd alteru in Petro sit efficax, et aliud sit inefficax in Antonio, l. in eodę Antonio repetitu auxiliu ęquale mó sit efficax et paulo mox inefficax. Vnde fieri p°, qd é duobq hoibq ęquali quoad intrinscu auxilio pulsatis alter svertat altero n' sverso, qn sit nariu, qd l. vterq svertat aut neuter, neq sit cóa legitima: Petrus svertit et Antoniq n' svertit: gr Petrus hét auxiliu inentitle phyca mais, qz id qd hét Antoniq.

22 Sic opinat P. Molina in scor. q. 14. ar. 13. d. 12. et 38. et q. 23. ar. 4. et 9. dub. 1. et 3. cui suffragant e nris P. Suar. P. Valen. P. Lesiq, P. Arrub. P. Maldonatus, quos allegat et seqt P. Ruiz d. 49. de scia q. 9. n. 91. ssentiunt, q videbant ancipites: P. n. Bazq. subobscurus

vus hac in re fuit, d. nec auris defecisse quoad hoc punc
tu ostenda an°2. d.23. Cardinalis et Belar. purga
vit impostura lib. 6. de grá et libero arbitrio c. 19.
q. 9.

23 Nec sibi 9arius é lib. 1. c. 12. du
ait ab scripturis et ab Aug. nimis alienu eé dis
crimen operantis et n̄ operantis in solu usu arbitrii
liberu revocare: nā ut semet exponit ipse c. 13. ad 3
obiectu ibi solu intendit, auxiliu efficax et inefficax
discriminari debere moralit in roé beficii, sive grē, q
etu in dei volunt referendā eé putat; minime. t.
ibi docet, auxiliu efficax in entit phyca p̄pondera
re sufficienti, q vim aliq intrinca p̄ sufficienti
oferdt.

24 Nobis itē ab exteris adhęrent
illustres etē alii 9militones, quos allegat Suar. cita
tus: ij ss s. Bonav. Griedo, Ricar. Bega, Satus et
ipse Thomista, Duardus Luteri maleator egregiu
illustri testim° sent nrā format. Foranciu in lo
cis catholicis lib. 1. c. 37. rogans .n. cur e duob
unus 9vertat, et n̄ aliq, liberu, inquit, arbitriu in
cá fuisse cu Augustino Hyeronimo Crysostomo et u
niversa eclesia dicā. Subscribit Dyonisiu Cistersien
sis in 2. dist. 27. ar. 3. Stapletoniu lib. 4. de iustif.
c. 8.

25 Suffragat, Vinfeldiu s. 3. de libero
arbitrio membro 10. sct. 12. Bononia, Pigiu, Cartage
na, Roa, Pennotus, et alii relati p̄ sent.ª socie
t.is d. 2. n. 40. qbu nuper accesit Angelus a Monte
pilosso to. 2. d. 47. ar. ultimo 9vincens, eā fuisse sen

tq̃ Schoti ɔsentit s. idq̃ Thomas 3. p. q. 69. ar. 8. ad 2m dicẽ ait: recipientes equalẽ grãm ñ sr̃ equalitr̃ ea uti, q̃. studiosius alter; aliq̃ negligentius.

26 D.q̃ mirandus ẽ industriẽ nrẽ fructus atq̃ laboris stipendiũ. subscripsit huic tandẽ sentẽ M. Gonzalez Albelda, q̃ dexter olim fuit in Romana Palestra p dominicana sentª pugil, mox.t. argtis ibi pductis a nris authoribq̃ evictus, et reversus ad nos typis excusit hanc sentẽ ad qẽ 1ã 1ẽ pis ar. 8. d. 48. s. 2. n. 10. qã e Trid. sacris scripturis ac e d. Thoma corroborat. qua ppt acerbe carpit a Greg. Martinez, bene Thomista to. 1. in 1ã 2ẽ. q. 29. ar. 1. dub. 3. ɔclẽ. 3.

27 Colliges hinc qã temere notanr inu ri sentẽ Moline p M. Bañez, qã.t. tot actq̃ illustres Theologi ɔ̃pbarunt. 2o colliges sentẽ P. Moline nẽq̃ intr̃ nrós authores, nẽq̃ intr̃ exteros fuisse peregrinã, atq̃ singula rẽ, ut illi qdã a Thomistis imponunt. D. o quoties inscitia censura crisim acuit? et qd ase ñ visũ fateri pudet, ut in visũ ac notũ execerat. c. 3. affirmans sentª brevitr̃ e Patribq̃, et scriptura firmat.

Cap. 3.

Afirans sa brevitr e Patribus et Scriptura firmat.

28 1m nrẽ sentẽ robur ex s. scriptura petendũ ẽ ex 11. Matei: vẽ tibi Corozain, vẽ tibi Bed saida, qª si in tyro et sydone etcª ɔfrat ex Ecechie lis 3o. quẽ deq̃ sic alloqr: non.n. ad populũ p fund sermonis tu mitteris etcª. et, si ad illos mittereris ipsi au di

direnté etc. ubi deus et xpus Iudeorum increduli tatem increpat, quia non crediderunt sub eisdem aut equalibus auxi liis tum internis tum externis, sub quibus gentiles facile credidissent. Hunc .a. esse germanum eorum verborum sensum ex Patrum authoritate probamus, et ab adversariorum eva sionibus abunde vindicamus disputatione dis putatione 11. ~~n. 3~~.

29 Probatur ex Aug. 12 de civit. c. 6. ponderante, ex duobus tum animo, quam corpore pariter affec tis, equali tentatione pulsatis: Alterum velle, nolle t. alterum a castitate deficere: sicut ergo sub equali tentatione persuadenti malum, alter stat, dum succumbit alter, sic equalibus auxi liis excitantibus ad bonum alter inflecti potest altero reni tenti. Nec dici potest Aug. loqui de paribus auxiliis externis: comparat .n. duos tum corpore tum animo coequales, et coenter quoad internas etiam dotes uniformes.

30 Deinde ut Aug. ingerit eam huius in equalitatis quoad malitiam illis verbis: Quid putamus esse? Nec ullam aliquam assignamus praeter arbitrium liberum, neque potuit quia gratia non est malitie causa, sed solum arbitrium: sicut .n. ait al terum a castitate deficere, quia voluit, ait etiam, alterum in casti tate perseverare, quia voluit: ergo tam lapsum quam victoriam re fundit in arbitrium. sed cum hoc discrimine, quod homo lapsus non usus fuit auxilio pari, sed abusus, quo t. triunphans usus est: unde casus in solum arbitrium, victoria vero simul in arbitrium et gratiam revocari debet. Ex quo praeoccupantur effugia.

31 Urgentissimum etiam est Aug. testimonium lib. de praedest. et gratia c. 29. licet .n. incertum sit an sit Augusti ni, fuisse t. doctissimi Patris inter Augustini discipulos omnino constat. Comparat ergo Nabucodonosorem et Pharaonem quoad omnia pares,

ambos hoēs, ambos reges, ambos possidentes Dei populū, utrūq; flagris clement admonitū: et concludit fines amborū ex arbitrio libero fuisse diversos. Idē fere repetit Hyeronimus epist. 150. sub æqualibus q. auxiliis contingit aliquādo dispar libertatis eventus.

32 Consonat Aug. lib. de corre. et gra. dū contemplatus Angelos inquit: Cadentibus aliis p liberū arbitriū, alii p idē liberū arbitriū steterunt: ut illabētiū et stantiū Angelorū inæqualitē in arbitriū liberū æquali grā pmunitū revocat. et in Enchiridio c. 14. et 10 de gen. cōa Manichæos ait: Eādē grā efficacē eē, si hō velit: et inefficacē, si nolit. Et cōcione 2. in psal. 142. ad illud: Aīā mea sicut terra sine aqua tibi. dixit: Eādē pluviā uno tpore fructificare et n in alio.

33 Greg. Nisenus subscribit orē catechetica c. 30. rogat. n. cur e duobus æque vocatis, unus reat alter n, et revocat utrūq; in arbitriū: q. sit aliqd diviniū ē in nrā potestē: hoc .n. ē electio libera, quæ sui iuris ē. Plura Patrū testimoa sīt Aug. Cirili, Greg. Hugonis. Orig. Crisost. et Prosperi, refert Suarez cit. lib. 3. de aux. c. 20. et 21. nos etiā aliq retulimus sa d. 13.

34 Cōstat ex viris sanctissimis q solent suā deprimere sanctitē hac cōditionali cōsiderat: si nimirū Deus aliis tā affluentē grā ac ipsis cōtulisset, uberiores alii pventus ipsi fecissent. ut de B. Francisco refert in eius vita, monetq; S. Bonav. cogitē hanc ad exercitiū humilitatis utilē eē. to. 2. opusc. ultimo. S. Vincentius de vita spirituali c. 3. q pinde supponunt cū æqualibus auxiliis evenire posse fructus ac arbitrii pventus inæquales, et coent sub eisdē auxiliis arbitriū opera

rari q̃doq̃ posse, q̃doq̃ n̄ operari. c. 4. eadẽ sen
ta rõe fulcit.

Ta.s 4.

Eadem sententia rõe firmat.

35 Ex priis et senta societis hacte
nus statutis evidens rõ colligit: nã Petrus et
Antonius equalib. auxiliis sufficientib. affecti, aut
equali tentationis impetu pulsi, l. uterq̃ l. idẽ sub tem
pore diverso pot tã phice q̃ moralit coniungere cũ oi
b. antib. liberũ ↄsensũ pntẽ aut futurũ, aut sub ↄdi
te pvisũ: itẽ cũ eisdẽ priis ↄponere pot ↄsensus nega
tũ: g. ex equalib. auxiliis pvenientib. ↄtingens e,
vt utrũq̃ sit efficax, et vt utrũq̃ sit inefficax; et coen
t e duob. hoib. pari vocat. pulsatis uterq̃ ↄverti pot et
uterq̃ n̄ ↄverti, et idẽ ho sub diversis temporib. ↄ
sentire pot in singulis et n̄ ↄsentire: g. e duob.
auxiliis pvenientib. quoad phycũ equalib. ↄtin
gens etiã e, vt alterũ sit efficax, et aliud sit inef
ficax; et coent n̄ repugnat qd e duob. equalit gra
sufficienti pparatis unus ↄvertat, altero n̄ ↄverso,
l. idẽ hodie ↄsentiat, cras vo cũ equali gra disen
tiat.

36 1mans ↄtinet hipotesim ipsã, de qua
disputamus; alioq̃ n̄ esset libertas tã phyca, q̃ mo
ralis, vt Petrus et Antonius ↄvertant sub equalib.
auxiliis pxime sufficientib. vt facile ↄvertant, qd
in hac qe supponimus. Si ẽ. hec utraq̃ libertas in utro
q̃ ↄcedat, negari nequit ans, supposita senta societis.

nã in hac auxiliũ preveniens tã physice, qũ moraliter proxime sufficiens ut voluntas operetur, n̄ e efficax ab intrinseco, sed ex extrinsecis vcise cũ actu libero connexũ, d. ex ipso consensu voluntatis presenti, l. futuro, l. adeo sub conditione praeviso: nec itẽ e inefficax ex se qa penitus habeat intrinsece repugnantiã cũ effectu, l. qa deficiat adhuc preveniens alterũ auxiliũ, d. ex solo defectu libero nri consensus: quare cũ oibus antibus auxiliis p° arbitriũ nrũ cõponere libere conversionẽ, et illius carentiã; sicut et grã sufficientẽ reddere p° efficacẽ, et inefficacẽ, ut plane cõstat ex sententia societatis statuta d. 2. a n° 33. atque toto deinde controversiæ decursu confirmatur a disp. 9.

37 1a conclusio probatur 1°: qa contingens et possibile sunt termini convertibiles in presenti, sicut in modalibus assumpantur a dialecticis. 2° qa dũ e contingens, qd adequatũ efficiens, l. inefficiens constitutivũ adsit, contingens etiã e et possibile, qd auxiliũ sit efficax, et qd sit inefficax divisive. 3° nã qd e tã physice, qã moraliter possibile, quandoque contingit; et quandoque n̄ contingit: at sub equali grã prevenienti: n̄ solũ physice d. moraliter e liberũ, et contingens, qd arbitriũ consentiat, et auxilium preveniens denõetur efficax: itẽ qd n̄ consentiat, et auxiliũ dicatur inefficax: ergo quandoque continget alterũ extremũ: quandoque vero aliud.

38 2a vero conclusio probatur: qa bene valet ab affirmatione copulativa singularis ad eius partes: d. hæc e copulativa va: contingens e, qd Petrus et Antonius sub equali sm physicũ auxilio prevenienti convertantur: ergo altera pars etiã e va scilicet contingens e qd Petrus convertatur cũ ea grã: itẽ hæc copulativa pte verificatur: contingens e qd Petrus et Antonius sub equali grã libere

n̄

n̄ ɔvertant, d. grę repugnet: gr altera pars etz ē
vª sit: ɔtingens ē, qd Antoniū cū p̄dicta grā n̄
ɔvertat: gr ē duobꝰ ęquali sm physicū auxilio p̄veni
enti ɔcitatis ɔtingere pº. qd Petrus libere ɔver
tat, Antonius vº rēspuat ɔversę. Idq argtū revires
cit, si Petrus in diversis temporibꝰ ęquali pulset
auxilio; cū .n. in vtroq ɔverti possit et in vtroq n̄
ɔverti sub oibꝰ antibꝰ ad vsū liberū etz poterit
in altero tempore ɔverti, licet n̄ esset in alio ɔver
tendus.

39 2º p̄bat qd Antonius libere n̄ ɔsen
tiat grę minime reddit Petro ɔsensū impoīę sub ęqua
li gra, nec insufficiens ex eo p̄cise id auxiliū ferē
dū, aut ablata libertas, vt supponebat, ad ɔversę li
berū in Petro minuit; qª nihil ex sᵉ Petro deficit,
vt libere ɔverti posset; q̄ q̄vis Antonius p̄venien
ti grę n̄ cooperet, pº adhuc Petrus cū ęquali gra
ɔverti. cōa patet: alioq libera Petri potestas ad
ɔsentiendū dē grę sufficienti ɔstueret ex Antonii ɔ
sensu, p̄ illiꝰ q̄ dissensū destrueret, et succederet
impo̊a simplr ad ɔsensū.

40 Ans p̄bat: qª licet Antonius li
bere ɔversę omittat, q̄do p̄xime ɔverti posset, ma
net adhuc in Petro tota virtus auxilii p̄venientis
quę supponebat p̄xime sufficiens ad ɔversę anter ad vsū
Antonii liberū, et quę maneret si ɔverteret Antonius; d.
hoc auxiliū plenū afferebat potestę et sufficientią p̄ximą
ad ɔversę Petro liberą. gr eadę affert absolute Petro, li
cet Antonius libere ɔversę omittat. Alioq Petrus vt ɔverti posset

post liberu Antonii dissensu, egeret auxilio praevenienti superaddito quod est aptum ad suppositum; convinceret enim inde, Petrum non habuisse sufficiens auxilium ante ad usum liberum Antonii; quod non est insufficiens ultra quod aliud desiderat.

41 Tertio probatur: operanti Petro cum auxiliis praevenientibus ut quatuor, non est eo praecise necessarium quod Antonius libere cooperetur cum aequali gratia, sicut neque Petrus consentire gratiae, gratiae, hujus tabium necessarium: quia licet Petrus convertatur libere cum auxiliis ut quatuor, liberum adhuc est Antonio, quod ipse sub aequalibus auxiliis obduret, et minime convertatur: ergo converso Petro, contingens est, quod Antonius non convertatur. Prima consequentia probatur: quia sunt convertibiles apud omnes Deos iste propositiones: effectus proxime potentis non est necessarius, ergo liberé, et econverso. 2a consequentia patet quodquod enim est liberum, est hoc ipso contingens absolute. c. 6. Quaedam amovimus obstacula.

Cap. 6.

Quaedam amovimus obstacula.

42. Dices primo: per auxilia paria constitui posse liberum ad operandum pariter, ita ad aequaliter non operandum cum aliis potentiis liberis, quae pari muniuntur auxilio; quod includere similiter impossibile difformiter ab aequalibus agendis, quia nec potest non operari dum aliud compar auxilium operatur, neque potest operari cum non operatur auxilium aequale; sicut auxilio sufficienti non est ad effectum neque vero disiunctum ab effectu, quod ad utrumque pariter: ergo Petrus et Antonius aequaliter excitatus a gratia praevenienti sicut est liber ut alteruter convertatur aequalis gratiae consorte pariter converso, non tamen convertatur alterutro non converso, licet neuter possit absolute converti, dum alius non convertitur, aut e contra possit dum convertitur alter, non converti.

3a

43 Dᵃ. t. ē: nā hęc operandi, l. n̄ ope
randi simpathyā, sive dependᵃ facultⁱˢ utriūq liberę gra
tis ab adversariis p suo libito supponunt, et n̄ pbant; 2ᵃ
via. t. independᵃ mutua liberorū agentiū, quatenus in
mate libera ss. supponit ab oibq Phis; et hinc pbat, scil.
nā e duobq agentibq inmate liberis inactu 1ᵒ pximo n̄ pᵒ
uniq exercitiū liberū ab alterius exercitio libero dependere,
nec int'se mutuo subordinari posse quoad exercitiū liberę
facultⁱˢ; d. Petrus et Antonius ęqualibq auxiliis excita
ti duas hent distinctas poas inmate liberas ad 2versū:
gʳ alterius libera 2versio nullo mō pendet ab alterius 2ver
sᵉ libera, neq e2ᵃ 2versⁱˢ uniq omissio libera pendet ab
44 omisᵉ libera 2versⁱˢ alterius. Coā patet, et min. maior
a. inductᵉ 2stat et facile pbatᵘ nā alioq duo agentia
libera se vicisim expectarent ad agendū, neūtrū un
qz se libere determinaret, d. veluti vicisim obstupentia mutua
2templatᵉ torpescerent, l. ad eādē actē duplex in utro
q prio libero dominiū, sāliū et aolutū admittendū esset.
qd plane repugnat. D. replicabis 2ᵒ: n̄ ēē directā de
pendē uniq liberę 2versⁱˢ aut omissⁱˢ ab altera sub ęqua
libq auxiliis; ēē. t. dependē indirectā, ex qua resultat
actionū et omissionū uniformitas et 2sensio, sive fa
cultē sympathia: qᵃ sit auxiliū pveniens. duū ē effi
cax ex se 2nectit physice cū operatᵉ, duū. a. inefficax
2nexū ē ex se cū operaris defū. Quare si sint auxi
lia quoad physicū ęqualia, l. utrūq cū operaē 2vinc
tū erit, l. utrūq cū operis negatᵉ 2nexū. Unde repug
nat qd auxilia sint ęqualia quoad entitē, et sit alte
rū efficax cū ē aliud inefficax.
45 Contra tamen est: hoc. n.

e iteru in auxiliu efficax pdetrans phyce relabi, qd + abigendu, tu qa libertz expugnat, tu qa sufficz auxiligru n operantiu evertit, ut abunde pbavi d. 5. et 6. q. 4 b9 hec evasio pcludit. 3º reclamabis inequalz eventu sub equalib9 auxiliis absute pose ee, nunqz +. equalit id eventuru. Dª. +. e, hoc. n. iq e divinare gratis ac sine fundto re decernere, qd risu potiu qz roe castigandu e. 2º n ret adre nq in pnti disputat an sit pose. qd sub equali quoad entitz auxilio dispar aliquis ztingat eventus? quare si n repugnat licet p accens n eveniat, intentu assequor. 3º neq znexio grq cu eventu, nec aliqd aliud obstat quominus inequalit auxiliu operet, cu ad inequales exitus tq phyce, qz moralit sit ex se pnu: gº ztingere poterit dispar aliqs effu eventu sub auxilio pari.

Cap. 7.

Negativa partez amplectunt authores phyce pdetrantes

4.5. Opposita sentª Thomistaru asserit e duob9 auxiliis pvenientib9 quoad phycu equalib9 nariu ee qd uniformitr utriq libere zsentiat arbitriu l. qd utrique libere disentiat, et coent, l. utruq futuru efficax, l. neutru, qn possit ztingere, qd e duob9 hoib9 equalit excitatis, alter zvertat, etheat auxiliu efficax; alter. a. n zvertat, ideoq sit eiu auxiliu inefficax; sic docent Magister Vañez Alvarez Zumel, et alii Thomistq, quos recensui d. 2. n. 3. Pbat ab illis hec sentª: qª videt zª Paulu 1. Corin. c. 4. monentz n ee nobis gloriandu de donis supnalib9: quis e, inquit, q te discer

cernit. Sequela pbat nq sicut cu equalibus auxiliis ad 1m actu salutare, ac 1m pdest is effu, alter libere converit, et n aliu, cu ex pe D grę sint oia paria, ig unus ho se discriminat ab alio quoad 1m initiu pdest is, qdeo loci Paulus interdicit; huic t. argto satisfeci d.11.a nº 6. vide que dicq a nº 48.

47 2º pbat a recentioribus ex Aug. qdu isto qs incidit. cur sit e duobus eydq concionatorq audientibus, similiaq miracula videntibus unus illoru credat et n alius. Ite cur Deus alteru trahat, ac dimittat alteru? Cu Apostolo ad Rom. 11. recurrit ad inscrutabilia Dei iudicia epist.105. et tr. 26. in Ioan. c.6. et lib. de pseveraa c. 8. sed si cu equali vocat credere posset unus, du alius n credit ob libera arbitrii cooperatu inequalu, huic q facillime reri posset ab Aug.º totu sit inequalitu ex ea pvenire, qd alter credere vult, secus t. alter; q pcul e Aug. a senta nra; vm hoc et argtu enodavi d. n.

48 Brevit t. adutruq q vet, duplicq ee discretu in eo q salutare consensu grę pstat, et in eo q n consentit auxilio. 1a discretio fit in actu 1º logico p auxiliu efficax in actu 1º, qd a nobis congruu appellat, qa nil aliud e qs auxiliu indiferens ex se, roe t. scię mediq cu operatu connexu. qa collatu e opportune, qs do poi su e futuru effu si ponat. 2a discretio fraliter fit p ipsu liberu arbitrii consensu salutare n ex nę vi d. ex grę viribus hitu. Qr 2a discretio simplit et abte Deo tribuit et in altitudinq consiliorq Dei revocat ab Augº, qa cu Deus posset utriq congruu, et utriq n congruu auxiliu in actu 1º dispensare; niloming nullo pviso merito, l. demerito dispari, voluit alteri grą efficacq et sm Dei ppositu efficax qa consensu arbitrii, sce

dere, minime t. efficacē alteri sine tali pposito dispensare. Quappt' ad inscrutabilia Dei iudicia discrimen id merito revocat, sicut cgruitas, et effic^a vocat^is in actu 1°, de quo dixi d. 20. n. 2. etc.

49 Posterior. a. discretio p effic^s in actu 2° n' in altitudine d. sap^e, nec in sola grā excludente usu arbitrii liberi, d. in cooper^e etiā arbitrij revocat^r: nā eius sup^a qd in nobis existat grā pveniens, ex arbitrio libero pvenit, qd hō ɔsentiat, et grā sit effi^x et qd grē disentiat, auxilium q̄ fiat inefficax: licet. n. Dei solius sit vocare seu pparare volunt^e ut credat, ocasioni v̄ ɔsentire l. disentire nrē liberē volunt^is ē ut ex exposit Aug. lib. de pdest. ss. c. 6. deinde d. pxime citata n. 4. cū Bernar. Prospero, Patribus q. citatis a me d. 20 n. 4.

50 D. urgent 3'. tā discretio pdestinator^u a repbis q3 cgruitas et effic^a vocat^is in actu 1°. ɔstuit in sent^a nrā per ɔsensū liberū arbitrii sub ɔdit^e futurum; q° tribuit etiā arbitrio libero, n' t. in altitudine ɔsiliorū Dei referri debet. qd ē 1^a sent 3 Aug. Bone Deus! q3 large sudant his qdā e nris int' ɔsensū arbitrii i ɔditionatū vocat^is effic^a in actu 1° ɔstui putarunt independent' a d^a scia ɔditionali, q. tenent' in pnti fateri discret^e in actu 1° sicut et effic^a ultimo revocanda in arbitriū liberū, casu quo Deus impenderet auxiliū ignar^u eventus liberi ɔditionate futuri.

51 Ego. t. aut his tricis me facilis experio, q. d. 17. n. 25. p scia conditionalē eventū liberi ɔstituendā eē duxi vocat^is effic^a in actu 1°, p eadē q. rōis coalescere discret^e electorū a repbis in actu 1° docui d. 16. de pdestin. a n° 20. et 24. Quare negat aiis iuxta sent^a hanc, q^a tā discretio q3 cgruitas in actu 1° n' ē ab absoluta causalit^e volunt^is, d. ab absoluta solius Dei causalit^e; ɔditionatus. a. arbitrii ɔsensus mō nil ē, et coent' n' ē ab

solute ꝯsensus, ꝗ. soli esset: qd. a. esset in ꝯdit.ᵉ
nile de facto creatus p.ᵗ actuale enunciati, qua
ꝯa scia ꝯditionalis id ab ęterno ꝑdicit: ꝯditionalis
.n. ex pˡᵉ obti nil ponit inee: scia ꝟ media n'e
operᵒ physica nr̃ę voluntⁱˢ, nec e' absolutus arbi
trii ꝯsensus, ꝗ. e' actus ꝯᵉ mentis realit' et phice to
lu in Deo simplit' existens.

92 Hac gᵒ luce ꝑfulgente manu
ducit' Deq, vt absoluta causalitᵉ ꝯferat auxiliu Pe
tro, qd ꝑnovit infallibilit' operaturu, et Iudę dis
penset, qd infallibilit' n operaturu ee ꝓvidit; cu
eꝯa facere potuisset, et Iudę ꝯgruu, Petro ꝟ minime
ꝯgruu impertiri. Solu gʳ in hac abra causalitᵉ refulget mi
sericors, et nuqz satis miranda Dei ꝓvidᵃ ccᵃ ꝑdestinatos
qz vt secretu inscrutabile frequent' Aug. et iure qdq ex
agerat, et in altudinę ꝗ. sapę refert. Nec rō fugit.

93 Nq actualiter existit ab ęterno sim
pliter et ablute discretionis huiq. eᵗ effice fra, que coalei
cit ex divinis actibq existentibq atlte sit ex effuaci
voluntᵉ ꝯferendi vocatę, et ex 1ᵃ scia media qua Deq no
vit auxiliu infallibilit' operaturu si semel existat, cu gᵒ
fortunatus iste nexus, ac ꝑamicus ꝗ. actuu ꝯplexus, ex vna
pᵗᵉ tq sit humanę menti reconditus, vt ignotu hoi sit gᵃ que
Deq tq be sit affectus, nec du post ꝯtrovᵃˢ toties iteratus, et
explicatᵉˢ huiq arcani sępiq a nobis exhibitas vix a Thomistis
recentioribq capiat, et ex alia pᵉ character hic ęternus
ac ꝑlustris electoru thessera ponat' a solo Deo simpliter et
phice q'do liberu arbitriu nil e', et ablute nil ex se re vᵃ
ꝯfert ad illa discretę in actu 1ᵒ. Manifeste seqt' discrimen
id electoru a repbis mirandu ee ꝗ. sapę secretu, et a solo

Deo dispositũ in æternit.e nisi nobis absolute cooperantibus. Licet ex supposit.e dictæ volunt.is efficacis auxiliandi sufficient.r, partim etiam a nobis sit intentionalit.r et sm qd ut attigi d. 17. de p̄dest. n. 7.

54 Reclamat 4o: liberũ e arbitrio nro vocatũ reddere congruũ et efficacẽ p consensũ absolutũ et incongruũ aut inefficacẽ p dissensũ absolutũ: g.o qd auxiliũ existat absolute congruũ et efficax, aut incongruũ et inefficax oritur ab absoluta causalit.e nrę volunt.is, et n̄ ab alia dei causalit.e. Sed distinguendũ eãns: liberũ e arbitrio, qd auxiliũ indiferens sm se sit operaturũ, aut n̄ operaturũ, ex supp.e qd a Deo det, concedo ans: liberũ e arbitrio qd auxiliũ operaturũ, ex supp.e qd ita p̄visũ sit, absolute conferat arbitrio, nego ans. Vide quę dixi d. 20. n. 2. 4. et 6. licet n. 1us saltẽ intentionalit.r, et sm qd sit in potest.e volunt.is cũ auxilio grę n̄ tam existentis insephice, qm intentionaliter existentis in æterna Dei scia nãria; nihilominus 2m n̄ e nobis ullo mõ liberũ, d. in sola Dei potest.e constituit, q confert absolute nobis auxiliũ, qd p̄visũ e operaturũ, et congruũ si ponat.r. Recole dicta d. 17. de p̄dest. n. 7.

55 Hoc g.o 2m e inscrutabile secretũ, qd miratur Aug. secus a. 1um: nam cur auxiliũ operaturũ esset ex supp.e qd a Deo conferat.r, qd quęso secretũ e? id n. facile Patres explicant, et l. cæcus sic exponet: auxiliũ slt operaturũ eẽ p̄ futurũ e ut voluntas nolit consentire: sicut qd auxiliũ sit efficax in actu 2o nobis liberũ e ex supposit.e qd auxiliũ a Deo conferat.r, q.a sub hac supposit.e

ni

nihil ad efficaciã in actu 2º restat nisi quod voluntas liberum consensum adiungat gratiæ sufficienti, quod in potestate liberæ voluntatis est est est est est est est est est: nullũ q'e in hoc inscrutabile secretũ: licet qd auxiliũ cui supponit nos absolute consensuros, a Deo nobis conferat ab solute sub circũstis opportunis, n' sit in nrã potest; s. a solo Deo conferat: in quo mirãnda secretissa q Dei beneficentia miscet. Alias instantias enodavi d. 11. ad 14. Criminat. a. adversus D. Molina ibidẽ vindicavi. c. 8. Alia Thomistarũ tella retundo.

Cap. 8.
Alia Thomistarum tela retundo.

96 Leviora si quæ cõa nos obiiciunt ex roẽ. 1m e a Ledesma. Plus Deus phice confert ei qd convertit. qz ei, q n' convertit, ob idq maiores Deo gratias agere tenet 1us qz 2us: qo sub equalibus auxiliis quo ad physicũ contingere n' po qd alter convertat alio n' conver so. Distinguendũ t. e ans: plus Deus sic confert auxilii prævenientis operanti p n' operanti, negat ans: plus auxilii comitantis et coadiuvantis, transeat ans.

97 Etn. eis q convertunt Deus impendit concursũ actualẽ et salutarẽ ad ipsũ consensũ qui physica quoq Dei grã dit: hẽt itẽ Deus de convers futura præfinitiõ æternã comitant efficacẽ, quæ sa quædã e grã maximi pendenda quãppt uni p consorte Deus e spãlit beneficus, ob id.a. q convertit maiorẽ Deo debet grã

titudine qz is q n̄ svertit', licet vtriq̄ grā p̄veniens in entit^{e} physica collata sit equalis.

98 2^{m} argtu̧ ab eodē é: si, sub oibꝰ equalibꝰ ex p^{te} dz grę p̄venientibꝰ ād 1^{m} nrę salutis initiu̧ et sversę supnalē alter libere svertat, et aliq id omittat, arbitriu̧ creatu̧ p̄beret initiu̧ nrę salutis, et esset cá p̄destinat^{is} quoad 1^{m} eiꝰ effu̧: hoc .a. Pelagianu̧ é, et sa s. Aug. q^{o} quoties hō' svertit', debet ex p^{te} dz grę p̄venientis aliqd assignari discrimen. Res distq^{do} mai. arbitriu̧ vt elevatu̧ a Deo p supnas grę vires, et earu̧ ope cooperans sditionate l. abſute foret cá partialis instrālis ꝗ sversi^{is}, scedo mai. arbitriu̧ solis nę viribꝰ esset cá suę svers^{is}, nego mai.

99 D. 1m hoc abé a Pelagio, quē impugnat Aug. vt oppositu̧ apte p̄dicet a Paulo, dicẽt: Nego, d. grā Dei mecu̧ salutē operat'. et oppositu̧ é minime tutu̧, si nrę volunt^{is} ois coopero libera reiiciat': id.n. asseruit Luterꝰ et Calbinus. Aug. q^{o} et Patres solu̧ asserunt ꝗ grā p̄venientē et efficacē ad 1^{m} supnalē salutis initiu̧ á Deo sferri sine meritis vllis ántibꝰ, qbꝰ illa debeat; ex supposit^{e}.t. qd illa sferat' nos posse cu̧ illa fructu̧ inequalit' afferre, n̄ negabit, d. expse docuit Aug. cit. n. 29. nec id obstat, quominꝰ absolute Deo nrā ꝗ sversio tribuat' q^{a} principes grę vires sufficientes ipse Deꝰ pstat abſute, qzdo pscivit ee p futuras efficacit' ad sversę; qd totu̧ abſute n̄ fuit in nrá ptest^{e}: qua ꝑpt' Deꝰ dicit' facere, qd faciamꝰ, et ad ipsu̧ svertamur,

D. vt ne.q̄ minutias argtoru̧ ꝗ

ra

ramenta permittat, obiiciunt 3º. sm Aug. ab aequali Dei misericordia provenit aequalis ad Deum conversio: praeterea dispar et inaequalis effectus non ab aequali causa, sed ab inaequali debet oriri: denique qui vocantur aeque sm Dei propositum aeque convertuntur; qui vero non vocantur sm propositum aeque non convertuntur: si enim alter vocatur sm propositum, minime autem alter, tunc inaequaliter afficiantur auxiliis: quia ex duobus auxiliis aequalibus sm entitatem contingere non potest, ut alterum sit efficax et fructum conversionis afferat, alterum vero inefficax sit et absque fructu; ideo non aequali causa seu misericordia proposito que Dei dispar oriretur effectus.

Ad 2. Respondeo, cum aequali misericordia praevenienti, sed inaequali comitanter coadiuvante posse contingere disparem conversionis eventum: item ab aequali causa sm physicam vim antecedente, sed inaequali moraliter in ratione beneficii quod ex scientia media seu praefinitione divina comitanter inducit, inaequales effectus liberos evenire non repugnat. Denique vocatio sm propositum, etiamsi non est sm propositum efficax Dei, non debet esse gratia praeveniens in entitate physica dispar, neque aequalis vocatio quoad entitatem conferri potest ideo ex proposito Dei de conversione nostra comitanter efficaci, illa absque tali proposito cum sola voluntate sufficienti: quae duae voluntates in Deo non sunt antecedenter inaequales, sed ratione comitanter ad usum liberi arbitrii praevisum a scientia conditionali per scientiam nempe liberae conversionis propositum vocandi sufficienter denominatur efficax, sicut aliud a non futurae conversionis inefficax appellatur ut dixi d. 18 ar. 7. Caetera, quae possent hic obiici, soluta sunt a me fuse d. 11. 12. 13. nec modo vacat actum agere. D. 23. Colligitur, an sub aequalibus auxiliis altero consentiente, dissentire possit alter dissensu non modo contradictorio, sed contrario. c. 2. expendit

negativa sent.ª D. Vazq.

Disp.º 23.

Utrum illigitur, an sub equalibus auxiliis altero consentiente, dissentire possit alter, dissentiendo contradicto vel contrario?

Cl. P. 1.

Expenditur negativa sententia Patris Vazquez.

1 D. Vazq. q cum ceteris authoribus societatis d. praeced. docuit ex duabus vocationibus quoad entitatem equalibus, et in duobus subiectis equaliter dispositis, impulsuque tentationis equali vexatis contingere posse quod altera sit efficax, et altera sit inefficax per assensum aut dissensum contradictorium, sive negativum; modo singularis inter nostros ipse negat alterum disentire posse per disensum positivum et contrarium, cum consentit alter; ad hoc enim requirit inequalitas aliqua physica, vividioris scilicet cogitationis urgentius allicientis ad bonum hoc, quod consentit, quam opposita cogitatio segnior impellit ad malum, aut acrioris tentationis in hoc disentiente potentius stimulantis ad malum, quam sit cogitatio languidior ad bonum allicit. Sic docet 1. p. d. 98. c. 5. et 7. et 12. d. 128. c. 9.

2 Propter hec inq. praeced. D. Vazq. inter authores Tomistas refertur a nonnullis, d. inmerito: suffragatur enim communi sententiae societatis, a traditione d. proxima. multis quoque differt ab authoribus physice praedeterminantibus, 1.º quia concedit cum equali vicatione secundum physicum inter du

du 9iungi re ipsa 9sensum. int^du arbitrii disensum. 2° n negat absolute posse physica potentia disensum 9trarium adiungi; d. re ipsa n eventurum; quapropter exigit in Deo scientiam 9ditionalem, ut certissime provideat hoi vocatum efficacem. 3°: n requiret physicam inequalitatem anti necessitate, d. necessitate coenti: qa n aliter qz supposito libero voluntatis usu, quo non vult excitare vividiorem cogitatum 9traria parte prevalet opposita, quae tamen omnia predeterminatoribus adversa sunt.

Expendamus t. ea quae P. Basq ad hoc nit, 1m e: ad oe peccatum pcedit defectus cogn^is et ideo sap. 3. proverb. q 14. ois peccans e ignorans, et Arist. 3. etic. c. 15. ois pravus ignorat quae optat: hic a defectus n e alius, qz defectus clarioris et vividioris cogn^is, quae cogitat i pravum prevaleret. d. hoc n urget 1°: nq ille cogn^is defectus n dicit absolute nariu d. regulariter ita 9tingent, qa frequentius hoes peccant, qa n e q recogitet corde 9tra sit vitii deformitas, pulcritudo q virtutis, nec expendunt serio 9tra sint ex peccato nocumenta quot itae emolumenta virtutum, quae si melius expendissent vix ullus volupt fugaci 9sentiret cum eterni gaudii dispendio.

4 2° ret inefficacis auxilii coit ex eo provenire qd desit illa maior intensio vocat^is efficacis, qua voluntas ita moraliter necessitaret ad 9sensum, ut dificillimo esset ei dissensus, ac moraliter impossibilis ut expono n23. n. ta. ex intensionis defectu, quae 9venire debet cuivis efficaci vocat moraliter etiam indiferenti. Prop 1m q° defectus efficacis cogitationis oe peccans ve dit ignorans. 2° defectus ille po ee cara 9trariae cogitationis, quae videbat

offy hitura, licet hęc possit eē mino intensa, qz alia mere sufficiens. 4º retorquetr totū argtū in au thorē. D. n. Basq. ait, omissē peccaminosā ɔtingere sine cētu cognis vberioris, et t. ōis peccans ē ignorās. Ergtēa, nā ipse n reqrit sr inęquale phice cognē, d. sufficit aput ipsū inęqualitas etē delectationis sanctę; l. nālis affectus subtī, l. disimiliū etē impedimentorū.

9 — 2m fundtū ē ab Aug. q lib. 2. depeccatorū meritis. c. 17. et 19. docet hōes peccare, qa deo n tribuit sciā certā et victricē delectatē iustitię: nolunt, inquit, hōes facere qd iustū ē sive qa latet, si ve qa n delectat. Ex 2º de pdest. sanct. c. 6. dixit audientes verbū dei n credere, qa n pparatr voluntas a domino vocatē, quę de misericordia venit, deinde c. 8. ɔcludit: hōes n credere qa intūs n dat doctrina quas discant. Nullū t. ex testimiis his rq evincit: n1m nā spālis; illa certa sciā delectatioq victrix, cuio defu peccatur, n ē nāria parentibq legi p transgredientibq, d. ē ea, qua plerūq voluntas obediret re ipsa legi, qvis ad id nāria n sit; frequentio n. p accēns peccatū evenit defu cognis vrgentio excitantis ad bonū vt di cimn. 22.

10 — Ad 2m reī vocatē ex misericordia cuio defu n credimo eē vocatē ɔgrua, et efficace ex ɔsensu ɔditionato, l. eio pscia, cui viderent hōes res ponsuri si ponatr, quę t. eē pº ęqualis in entitē phuca cū in ɔgrua vocatē sufficienti licet ab extrinco moralitr sint comitantr inęquales: Ad 3m: defō ille fidei revocatr ab Aug, l. indefū vocatīs efficacis n exse, d. ex

ssensu sditionate p'viso, l. in defu spalis vocat^is obe rioris in entit^e, cu qua re ipsa fides eveniret, licet ea n' sit ablute naria, cuius vocat^is defu p accenss se pe stringit culpa, l. operat^is bone car^a; quare locis eis de Aug. ait hões n' credere q^a ipsi nollunt, nq si vel lent possent, et auxiliu inefficax ad effic^e adduceret.
c. 2. P. Bazq. impugnat^r et pars affrativa p'fert.

Cap. 2.

P. Bazquez impugnat. et pars affirmativa prefertur.

7 Dum hec sent^a P. Bazq. ceteris authoribus so ciet^is et mihi valde dissonat, q reiicit P. Salas 1.2. tt. 6. d. 1. s. 5. q. 9. P. Fonse. 6. met^e. c. 2. q. 5. s. 15. P. Suar. i. de gra. c. 12. an^o 12. Ref bata priori: nq e duobus pari s^m phycu auxilio p'muniti, vterq tq phicu q3 morali liber^e sariet^is p^o eé liber vt facillime qd maluerit extremu eligat, q n reqrat auxiliu ant ad unu illoru detrandu; g^o p^o uterq libere ssentire, sicut et disentire pove disensu sario. coá patet: cu sint .n. antibus ad extremu liberu vtru liber eque siungi p^o insen t^a societ^is: g^o p^o alter ssentire, sicut et alter povo di sensu disentire. coá sstat e dictis d. p'ced. n. 38. valet .n. ab affirmat^e copulatiua v^a. singulas ad illius p^es di visive: p^o g^r sub actu 1° quoad phycu equali stingere dispar eventus sarius in actu 2°.

8 Rebis ex opposita doctra n' posse volunt^e eligere p^s unu sariet^is p'alia nisi p ponat^r ea pars vividius et efficatius p' saria. s^a. t. e 2° q^a sequeret^r, n' posse volunt^e obiu amare liber^e

ɔariet^is: nã cogn^o vividiꝯ rensans vnũ obrũ, quod ꝑ se reqrit^r ad amandũ, aufert pcessũ oppositũ amandi. q^a ꝑ se voluntas oppositũ amare nequit, nisi vividiꝯ et efficatiꝯ ꝓponat^r: at si ꝓponi n̄ poss^t obta duo ɔa ria cũ ꝓponderat^e mutua vividiꝯ et efficaciũ, nã qbꝯ roibꝯ extollit^r vnũ, deprimit^r aliud; g^o nequit si mulée potestas ad amandũ obta ɔ^a ria, s. ad eidẽ odi ũ et amorẽ. 3°: q^a Deꝯ æquali vivacit^e ɔspicacia q̄ cuncta ɔsiderans vniꝯ exist^s obri p^o efficacit^r, tũ amare, tũ odisse; gratis g^o reqrit^r cogn^o ꝓponderans in creatis.

9 Rñt P. Basq. amorẽ obri nec eé nariũ necessit^e ɔ^a dict^is; q^a sub efficaciore cog n^e p^o adhuc libere coerceri: nec necessit^e ɔ^a riet^is q^a cohibito semel amore rei vivaciꝯ ꝓpositẽ p^o intꝯ aut ex imperio libero volunt^is, aut ex n̄ali result^a novas inqrere roés, qbꝯ oppositũ obrũ vividiꝯ et aman diũ ꝓponat^r, sicut impetus fluminis si ɔtineat^r ne ꝑ assuetas tramites effluat, n̄alit^r erumpit in ali ũ. ɔ^a. t. é adhuc. n. intentũ hꝯo. qd sit in eodẽ in eodẽ insti nunqz det^r libertas ɔ^a riet^is, cũ in eodẽ in stanti n̄ possit ex obtis ɔ^a riis vnũ vividiꝯ et efficaci ꝯ ꝓponi ꝑ ɔ^a rio.

10 Prætea redarguit^r 4°: ponamꝯ præceptũ amandi Deũ, qd ab repellendũ amorẽ turpẽ vrge at^r in insti h. s. si ꝑ horẽ obliget, devolvat^r. t. ad extremũ instans oblig^o ꝓpt^r incuriã aut oblibionẽ et in eo momento roés ad amorẽ Dei segniꝯ ꝓponant^r, qꝫ motiva diligendi rẽ turpẽ: mó sic arguo: sequeret^r eo casu voluntẽ minime peccaturã omittendo di

le

F.

cui quod facillime fieri posset ab Augustino totus est. inaequaliter ex eo provenire, quod alter credere velit, secus tamen alter: quod quale est Augustinus a sententia nostra.
ut hoc ex argumentis enodavi disputatione nona.

48 Erit tamen ad utrumque responsum: lucubris est discretionis intercedit salutaris consensus gratiae praestat, et in eo qui consentit audio. prima discretio fit
in actu primo logico quae est efficax in actu, quod a nobis congruus appellatur, quae
nihil aliud est, quam auxilium indifferens eodem, ratione tamen scientiae mediae, ut operante
concursus, quia collatum est opportune, quod praevisum est futurum effectum, si ponatur.
2a discretio fit ... et ipsius liberi Arbitrii consensus salutaris, non extrinseca
ni, sed ex gratia ... 3a discretio simpliciter habet locum tribu-
itur, et in altitudinem consiliorum dei revocat ab Augustino: quod cum deus posset utrisque
gratiam, et utrisque non congruus pares in actu primo dispensare, nihilominus nullo praevisio
merito, vel demerito dispari, voluit alteri gratiam efficacem, ex eius dei proposito efficaci
erga consensus Arbitrii concedere, minime tamen efficacem alteri sine tali proposito
dispensare. quam profunde ad inscrutabilia dei iudicia discrimen id merito revocat
et congruitas et efficacia vocationis in actu primo dequo dixi disputatione nona 2. et 6.

49 Posterior autem discretio efficaciae in actu 2o non tamen altitudi-
nes divinae sapientiae, nec intolerabilis gratiae excludentes usum Arbitrii liberi, sed
in cooperationem liberi Arbitrii revocat: nam et supra quod in nobis existat gratia ...
veniens, ex Arbitrio libero provenit, quod homo consentiat, et gratia sit efficax, ergo
gratia ... dissentiat, quamvis ipsa fiat inefficax: et cum dei solius sit vocare, seu
praeparare voluntatem ut credat, occasioni vero consentire vel dissentire nostrae liberae
voluntatis est, ut exposuit Augustinus lib. de praedestinatione sanctorum cap. 6. deinde disputatione
[illegible] ... ao 4o cum Bernardo, Prospero, ... disputatione

50. Surgent 3o tamen discretio praedestinatorum a reprobis, quae congrui-
tas et efficacia vocationis in actu primo constituit in sententia nostra per consensus liberi Arbitrii
subordinate futurus: attribuit tamen Arbitrio libero, non tamen inaltitudini consiliorum dei refer-
ri debent quod est contra sententiam Augustini. bone deus! quam large sudant hic quidam

q ꝑ consens. Arbitrii cdaty Vocationis efficacis inactu 1º constitui putarunt in illo
perinent adiuua Scia cdalis, q tenent in praesenti fatteri discretiones inactu 1º
et deffacis cum illo reuocandy in Arbitrii liby, Casu quo deus intenderet auxily
ignarus Mentus liberi cdate futuri.

§. 2. Ego tn ab his tricis (emergos) me facilius expediam, q dum pater Efficacis cda
le euentus liberi obtinendy ex duci Vocationis efficacis inactu 1º p aggreg.
Scientiae coalescere discretions Electory actu [illegible] inactu 1º omni dispe. 16 et
praedestinat. a d. 20 et 24. quare rogat ans et Scientia hanc a tq dis
discretio qua congruitas inactu 1º an i ab abstra Caulite Voluntatis, cdalb
abstra solius dei caulitate, cdatus ia. Arbitrii consensus cum nicil ij et dent n
i abste consensus, et do esset: q . a. esset Subedit. nicil e de facto creaty
p actuali enunciationes qua diuina Scia cdalis it ab eterno praedicit,
cdalis n. cupe obi nicil ponit inde: Scia Vero media n i operatio practica
nre voluntatis, neque e abens Arbitrii consensus sed e actus diuini mentis rea
lit et formalit in deo simplicit existens.

§. 2. Hac ergo luce praefulgente conanducit deus ab abstra caulite
ferat auxy Petro q praenouit infalibilit operatury, et iure dispenset, q infa
libilit ni operaturus esse praeuidit; cuy contra facere potuisset, et iure congruy Petro
vero minime congruy impertiri. Et sic inhac abstra Caulite refulget
misericors, et nunquam satis admiranda dei praeuidentia ac praedestinatio,
qua ut secrety inscrutabile frequent. Augus et iure expl exagerat et inal
titudinis diuine Sapie refert. nec ro fugit.

§. 3. Ng actualit existit ab eterno Simplicit et abste discretionis
huius et efficacis Scia, quae coalescit ex diuinis actibus existentibus abste
slt. ex decreti Volunt conferendi Vocations, et ex Scia media, qua deus nouit
eumy infalibilit operatury, si semel existat. cuy fortunatus iste nectus,
ac amicy diuory actus complexus ex una pte sit humane menti recon
ditus, ut ignoty hoi sit, erga quos deus tq bene sit affectus, (nec ipy

post etrouia

toties iteratas et explicatas huius arcani secreti a nobis exhibitas vix a Thomistis Auctoribus capiant, et ex alia parte caracter hic eternus ac lustris electoris terrena ponat a solo deo simpliciter et physice, quod totus ... arbitrii nihil est et ab te nihil ex se revera offert ad illum dispositionis inactu primo manifeste sequitur discrimen id electoris a reprobis tam mirandum secretum sapientie secretum, et a solo deo dispositum in eternitate nihil nobis ab te concurrentibus. Et ex suppositione divine voluntatis efficacis auxiliandi sufficienti, particularibus angelis sit intentionaliter et prius quod, ut alibi disp. 17 de predestinatione no. 7.

14 Reclamant 4o liberi arbitrio non eidem reddere congruum et efficax per omnes actus, incongruum aut inefficax per diversos actus: quod quod auxilium... ab te congruum et efficax aut incongruum et inefficax, non a ... caulit... nostra voluntate et non ab alia dei caulit... disp. ... est ... liberi arbitrio, quod auxilium indifferens prius se sit operaturum aut non operaturum, ex suppositione quod a deo ... liberi arbitrio quod auxilium operaturum ex suppositione quod ita ... sit, ab te offerat arbitrio, ... vide que dixi disp. ... no. 2 ... intentionaliter et prius quod sit ... voluntatis cum auxilio gratie, non ... existentis in ... que intentionaliter ... existentis in eterna ... sua ... nihil ... prius non est nobis ... liberi ... deiposuit ... offert ab te nobis auxilium, quod ... est operaturum et congruum ... ponatur ... dicta disp. 17 de predestinatione no. 7.

15 hoc ... prius est inscrutabile secretum, quod miratur ... ac ... cur auxilium operaturum esset ex suppositione quod a deo offeratur, quod ... secretum est ... facile ... extricant, ... auxilium ... operaturum ... quod futurum est, ut voluntas ... aut non operaturum, quod futurum est ut voluntas noluit ..., sicut quod auxilium sit efficax inactu 2o nobis liberi est ex suppositione quod auxilium a deo offerat, quod sub hac suppositione nihil ad efficacie inactu ... ... quod voluntas liberi ... gratia sufficienti quod ... libere voluntas ... est ... nullus ... est

in hoc inscrutabile secretum. Ex quo ... cui suggerit ab aeterno ... a Deo nobis offerat ab aeterno sub circumstantiis opportunis ... intra potentiam ... a solo Deo offeratur. ingens admiranda secretissima ... Dei beneficientia emicet. alias instancias enodavi ... criminationes ... adversus ... Moliniani ibidem vindicavi. ... alia ... contra ... retundo.

... alia ... retundo.

56 Leviora ... quae ... nos obiiciunt ... Aledesma plus Deus ... offert ei qui convertitur, quam ei qui non convertitur, ... omnes Deo gratias agere tenet ... quae ... sub aequalibus auxiliis quoad physicum attingere ... potest ... alter convertat ... alio non converso, ... tamen ... plus Deus semper offert auxilii praevenientis operantis ... non operantis negat ... plus auxilii comitantis et quo adiuvantis ... transeat ...

57 Etenim ... qui convertuntur, Deus impendit concursum actualem ... ad ipsum concursum ... physica ... Dei gratia ... Deus ... futura ... comitans ... quae ... qua ... Deus ... beneficium, ob id ... convertitur ... Deo debet gratitudinem quam ... qui non convertitur. ... gratia praeveniens ... physica collata sit aequalis.

58 ... argutus ... est: si ... aequalibus ... gratiae praevenientibus ad ... salutis initium et conversionem supernalem alter libere convertat et alius id omittat, arbitrium creatum foret initium ... salutis, et esset ... praedestinationis quoad ... effectus: hoc a pelagianis est, et ... quoties ... convertitur, debet ... gratiae praevenientis ... assignari discrimen. ... arbitrium ... a Deo ... supernalis ... vires ... opere operans ... ab aeterno foret ... in ... conversionis ...

Arbitrij solis nris Viribus esset ea suae conversionis nego maior.
Probo tamen hoc abest a Pelagio quem impugnat ubique,

59. ut oppositum apte indicat a Paulo, qui ait: non ego, sed gratia dei mecum, quae
tum operat. et oppositum minime tutum si nris vocatis diis cooperatio
libertas reiiciat: id non asserit Pelagius et Calvinus. etenim Pelagiani
Probo asserunt quod gratiae praevenientes et efficaces ad actum supernale salutis ini
tiy a deo conferri sine meritis ullis antibus quo illa vocatis ex
suppe honorum quod illa offerat, nos per quae illa fructus inequalit
afferre non negabit, sed expresse docuit oppositum Scitatus [illegible] 2
Nec id constat cominus absolute libera nra conversio tribuat, quod [illegible]
rinii [illegible] gratiae vires sustentans ipse deus constat absolute [illegible]
cuit [illegible] futuras efficacit ad conversionem hoc totum absolute non fuit innata
potest: quam quod deus dicit facere quod faciamus et adipiscamur [illegible]
tamur.

60. Probo ut neque minutias argutiarum [illegible] rameata permittam. ob
iiciunt 3° 2 oppositum ab aequali dei misericordia provenit aequalis ad
deum conversio: non dispar et inequalis effectus non ab aequali ea, sed ab in
aequali debet oriri: denique vocant aeque 2 rei oppositum, aeque
convertunt, quod vero non vocant 2 oppositum aeque non convertunt: si ina
ter vocat 2 oppositum minime tn alter, tunc inequalit afflant
auxilij: quod e duobus auxiliis aequalibus 2 entitas contingere non potest, ut alterum sit
efficax et fructum conversionis afferat, alterum a inefficax sit et absque fructu.
ergo non aequali ea l. misericordia oppositoque dei dispar oritur effectus.

61 Resp. ex aequali misericordia provenienti sed inequali comi
tante quo adiuvante dei dirigere dispars conversionis elementum: itaque ab aeq
uali ea 2 pollicitis vim antis sed inequali moralit in rebus veneficii quod
ng ex Pcia comoedia l. praesenti vita comitant induit inequales effectus
libero elicere non repugnat. denique vocatis 2 oppositum, et aeque rei

2

opposiu esse dei, si debet et gra pbeniens inentibus plica disponi ng equalibus vocatio quo ad entitatem sferri pot ig ex posito dei quer stione gradus comitant efaci ig abig ratione proposito cy solus volunt sufficienti: que duo vocatus in bono ni ant inequales a dono comitant ad ving libi arbitrii pro vires actuia sdalli. ex veris hic libere arbitrio dius apposity vocandi sufficit denoat esse, sit actuia in futu re oversiony inesse appellat ut dicti disp. cetera, que possent dicendo dici soluta de ame fere disp. nec modo vocat actu agere disp. colli git, quod eduobus equalibus auxiliis altero ssentiente, dissentire posit alter dissen su in modo sed dictorio sed a ratio, ratio, 14 expendit so a vidios negal.

disp.o 23. colligit quod eduobus altero ssentiente dissentire posit alter dissensu a victorio sed a ratio. ratio neganda que videtur expendit

[illegible] 2 Pro dubio qui ceteris [illegible] dixit pendenti dociter duabus vocationibus quo ad entitatem equalibus et induobus subjectis equalibus dispositis impulsum est tentationis equali decrata stingere pot quod altera sit esse, altera sit inesse pro assensu ac dissensu a dictoriy si de dictis, modo tri singulary inter dictis ipse negat altery dissentire pot pro dissensu positivo et contrario dy ssentit alter ad hoc dicit requirit inequalitas aliqua plica, vividioris, sit cogitationis urgenti allicientis ad bonum eo quod ssentit, quis apposium cogitatione crior impellit ad malum, aut atrioris tentationis in hoc dissentiente

ppentius stimulantis

ad malu quo sancta cogitatio languidior adhoc allicit. sic docet q.
qte disp. 98. c. 6 v. 7. et 12 disp. 186 p. 5.

2 Pr. hoc ingr. procedenti P. Vasq. int. Adtres Thomistas re
fert a nonnullis, sed imm. merito: suffragat. n. coi sente. locat. supra tradite
disp. gra, multis q. differt ab Adtres phisic. predeterminantib. Iii q. procedit
ex equali vocatione phisica, int. duos suingi re ipsa ssensus, int. duos ut
vbi alterii dissensus. 2o n negat abste. pu. phica potestr. dissensus seriis
adiungi, sed re ipsa coni eventury, qua pr. exigit in Deo scia. scilic.,
ut certissime quideat hoi vocationis efficac. 3o n regrit eq. phicis in
equalitate anti neitate, sed neitate sensi: q. n aliter quo supposito li
bero voluntatis usu, quo n vult excitare viuidiores cogitationes, q. rinaste
prevalet opposita: quo ni ora pdt trattorib. adversa st.

3 Expendamus tn. eand. P. Vasq. ad hoc nititr. q. ei adde peccaty
precedit defectus cognitionis et ideo sapiss. s. proverbiorum. cit. dicit. oes
pecans e ignorans et alias 3 ethicorum ca. 1o dicitr. ois prabus ignorat
que oportet: sic a. defect. n e alius qua defect. clarioris et uiuidio
ris cogni. que cogitationi praue prevalleret. d hoc divrget qui
nq ille cognis defectus. n dicitr absolute narius, sed regularit ita stringens
q. frequenti hoes pecant q. n e recogitet corde quanta sit diti de
fritas, pulcritudo q. virtutis, neqe expendunt serio quanta sint expe
cato nocumenta, qt ite emolumenta virtuty, que si melius expenderi
ent dia nullus voluptati fugaci ssentiret cu eterni gaudii dispendio.

4 2o Ex inefficaci auxii lbit exco pvenire q. deritilla
mar intensio vocationis efficaci, qua vocas ita moralit necessitaret
ad ssensu ut difficilimus esset ei dissensus, ac moralit impossibilis ut ex
ore cit. tn ex intensionis defectu, quo svenire debet cuius efficaci vo
cationi moralit cu indifferenti. pp. q. defectu efficacis cogitati
onis de pecans vere dicit ignorans. 3o defectus ille pot a ecceentia vere

cogitationis

quæ videbat effectus futura, l. hec posit eo minus interna quæ alias mere defin; 4º retorquet totum argumentum in Auth. P. R. Val. ait omissiones pecca minores contingere ex defectu cognit. uberioris, et tn ois peccans e ignorans; preterea non ipse requirit semp inequalitatem phice cognos. sed sufficit apud ipsum inequalitas ex delectationis ste l. nalis affectionis subiecti vel l. dissilitudinis ex impedimentorum.

5. 2m. punctum e ad Aug. lib. 2 de peccatorum meritis cap. 17 et 19 docet homines peccare quia deus non tribuit suis certum et victricem delectationem iusticiæ; nolunt, inquit, homines facere quod iustum est sive quia latet sive quia non delectat. Et 2º de predestinatione sanctorum cap. 6. dicit audientes verbum dei non credere quia non preparat voluntatem ad eam vocationem quæ de misericordia venit. Et in Enchiridio cap. 8 concludit homines non credere quia intus non dat doctrina quæ discant. nullum ex thesitiis his nos convincit. nullus non specialis certa sci delectationis victricis cuius defectu peccat, non e necessaria parentibus legi pro transgredienti hac sed e ea quæ plerumque voluntas obediret re ipsa legi quæ ad id necessaria non sit, frequenter non peccat adversus peccatum venit defectu cogitationis urgentis excitantis ad bonum ut dicam cito.

6. Ad 2m locum de vocatione ex misericordia cuius defectu non credimus est vocationis congrua et efficax ex consensu dato l. cuius prescia, cui viderent homines responsuri, si ponat quæ tn et pot equalis in entitate phisica, vel in confirma vocatione suffi; ht. ab extrinseco moraliter sint conitant inequales. ad 3m: defectus ille fidei removeat ab Aug. l. in defectu vocationis efficacis, non ex se, sed ex consensu date prævisa, l. in defectu specialis vocationis uberioris in entitate cum qua reipsa fides eveniret. h. ea non sit abte necessaria, cuius vocationis defectu peccant sepe omnis culpa l. operum bonorum carentia; quare locus eiusdem Augus. ait homines non credere quia ipsi nolunt, non si vellent, possent causam inefficacem ad efficacis adducere. Cap. 24 P. Val. impugnat nostram partem affirmativam, presertim

§. 2. P. Vas. impugnat sententiam aff[ir]atiuam [illegible]

7 Vn haec sententia P. Vas. ceteris Authoribus et mihi ualde displi
onat quos reiicit P. Salas 1ª 2ª tr. 6. disp. 1ª sect. 5. g. 9. P. fonseca
cp. 2 q. 5. sect. 15 P. Suarez 1º de gra cp 12 ano 12. repr apriori 1º
ng edubb pari 2y phicy auxo pmunitis Verrog 09 phica qug morali
liberte 0ª rietatis pot ei liber, Vt facilime qd maluerit extry eligat,
qn regrat durty aliud ant ad Vny illorg delegndos; g pot Verosp libe
consentire et et dissentire positive dissensu 0ª rio. Cha patet; ex dibus. n. anti
bus ad extry libe utrylibet eque dirungi pot in sentu do tatis: g pot alter
ocentire et etalter posiuo dissensu dissentire con oitat edictis disp. pce
denti no 38. ualet. n. ab afirmat. copulatiua dera singulas ad illius
ptes diuisiue: pot ss sub actu 1º quo ad phicy equali ctingere dispareue
ntis 0ª rius inactu 2º.

8 Pt obis ex opposita doctra cui pct Volats cligere plurig
0ª rietatis palia ni pponat ea pars diuidius & efacius p 0ª ria: 0ª tr
e Grº gº Sequeret cui pcd Volats obis amare libert. 0ª rietatis: ngeos
no uiuidius repraes Vny obis, que pte regrit ad amandy, aufert potesst
opposity amandi, gº pte Volats oppolity amare negt ni diuidi defa
cius pponat: at sl pponi ni piu obta ono 0ª ria cy p ponderat mutica
uiuidius et facius, cry qq roibus extollit Vny, deprimit aliud: p negt a
il ta potestas ad amandy obta 0ª ria .i. ad amorg etodiy eiusd. 3º qd deus
equali uiuacitate cspiceacias cuncta oriderans Vnj existy obti pot efacit
tunc amare, tum odire, gratis si regrit casio p ponderans in creatis.

9 Aut P. Vas amorg obti nec et nariy ncrate 0ª dicty
gº sub efaciori cogne pot adhuc libe exerceri; nec necrat 0ª rietatis; gº cohi
bito semel amore rei uiuacius pposite pot intus aut extingerio libº Volatis,
aut extnali resultancia.

nouas ingrere rões qq oppositu obti viuidius dt amandu opera, ut impe
tus fluminis, si obstat, ex g asueto tramite effluat, valid irrumpit
inaliu. 2ª tn e adduc. n intentu obio qd ut in eod instanti nunqu deē
libertas 2ªrietatis, q in eod instanti n posit ex obtis 2ªriis vnu ui
uidius et efficacius opponi 2ªrio.

✳ 10 Præterea rearguit q. ponam præceptu amandi deu, et alteru
repellendi amorem turpem vrgeat in instanti b. l. si q hora obligat.
de volunt tn ad exitu instans obligatio pp inaduertentiam aut obliuionem et in
eo momento rões ad amorem dei secius opponant quis motiuos dili
gendi eu turpe: vnd sic arguo: sequeret eo casu violati minime peccatu
eo omittendo dilectionem dei præceptu quis tunc pro se nec hoc: cu 2ªdi
ctis inuoluit: l.g. sequela pt q tunc omissio n e liba, deficit n ef
aliquor cogno quis requirit ad amorem nec ab initu scipi pot in instanti
quo præualet opposita cogno persuadens amorem turpem: imo nec mox
intus liber ex statu adinuenire rões pro dilectione dei, vt sic libere
cohibere turpem amorem: g n peccabit violas omissione dilectionis iniunctæ
que tunc liba n e.

11 Sed nq intus ad inquirenda noua motiua nec applicari libe
rum pro affectu positiuo at affectus liber e nec: l. p. q motiuis dic ponat efficaci
inquisitio motiuorum n poterit nolle, si vero opponat viuidius oppositu
n poterit velle motiuorum inquisitionem, g violas applicandi n e liba liberte
2ªrietatis. dices: dicitur liba liberte sola 2ªdictionis et omissionis pure 2ªm
e 6: violas semp ab intus cognosce dirigit ad exercitiu sue libertis, siue p
actu positiuu siue p pura omissione; r ad exercitiu libertis 2ªdictionis n req
rit cogno viuidior alterius ptis, alio pnario generet expo viuidius ponde
ratu: l.g nec ad exercitiu libertis 2ªrietatis requirit cogno viuacior eod
pater casu. n e ad vtrumq rõ dt ex oppositis argutis considerati patebit.

12 Tuinstus ho vehementi delectabilis obti cogitat

peccatus

expirit se tentationi resistere, o^{riis} g^{s} virtutis affecty elicere quo
Strentii Clocationi dei, quasi p ext^{ns} istancie Cnrs, tlentius
ac remissius mouenti. 8°. It cohibito oru turpi inter ing appli
cet ad ingrendas raes Civi diores g dilect^{n} virtutis oppositae, n
dy i certy g inbeniet Vrgentiores p° o^{riis}: cng ex ipsa suspensione
srus illiciti, solicita g^{s} osiderata motiuorg retrahentis, solet augeri
Demonis impugnatio poentior g^{s} tentationis flamma Breui lut. aspersa
infuerer rore de Ctuit v quo dilijenti sedat, eo illiseit ardentius donec tandt
implacar h° vincat: l g q i e hoi libs o^{riis} fey affecty virtutis elicere, Ileni
exequeret. g° onatus hois oderit ad intendends cognos, s.i.a. adcerty
claritis aut vinacitatis cognis dexands: P.a. Vasq ait mars cognis
efficis, si intensione mari i^{d} inmari clarit^{e} Subs tali osistere.
13. 10°. g^{s} ey raes n ourant Cni posito temporis intervallo,
qd maius aut minus erit g mari mori de tardit^{e} mentis
infert in hois hebetis ingenii si ni tardissime raes ppon deran
tes ourcsuras; g pinde g longas eas temporis moras; li vrgeat p
cepty exercendi virt oppositg si peccabunt. lt. id n impleant, g^{s} carent
auxo quo pro point obty id amare. s° vrgenti adhuc eas senta res
pollit 11° cng Assus 12 de liuit^{e} ep. 6. Scitatus disp^{e} pcedenti
tio 2° supponit edudy e qualit^{e} affectis atq tentatis, alterq velle,
nolle tn altery acastitate deficere ad ind hoz libertas o^{rietatis} exercet
alter c. disentit posiut dy osentit alter, g sub e quali grad ry phi
cy alter o sentire por valter dissensu o^{rio} dissentire.
14 Nec ydest g^{e} lt et P. vas; ibi So ingri eg mali,
eug reuocat Aug in arbitriy cng eque disgrit ibi ea eg boni quq mali
caput .n. id hoc inscribit themate, que ea sit beatitudinis Angelory Beato
ry atque ea sit miseriae malory. l g eg boni qug mali eg vtriusq
scrutat. g^{s}-a-soluit sic: qd aliud apparet q^{s} qug uny noluise, altery
noluise

castitati deficere. Ad 5. arbitrii ad inaequaliter agendi aequalia prius declaravit constituit tam bonae quam malae voluntatis causam dispar

15 12. redarguit haec sententia quia in Angelis Diabolis fuerunt aequalia .i. maiora gratiae sufficientis auxilia quam illi qui permanserunt et tamen libertate contrarietatis exercuerunt; Belzebub enim possidendi divinum deficerunt: ergo sub aequali gratia quoad sufficientiam alter assentire potest altero dissentiente positive dissensu contrario. Consequentia patet et minor probatur: a. quia auxilia gratiae dispensata Angelis non sunt proportione iuxta sententia theologorum; plures e lapsis aequalis aut excellentioris naturae fuerunt quam stantes. Nec enim temere dici potest in lapsis impedimenta plura fuisse quam par aut maior in eis gratia sufficeret, ut in stantibus. Augustinus de Correctione et gratia cp. 11 et 12. docet quod Angelos rebelles non proportionaliter cum aequalibus auxiliis gratiae sufficientis ut pro libero arbitrio starent, aut deficerent. idem patet in Adamo quod cum eadem gratia qualis prius ei potuit facile resistere tentationi positive reddere quod gratia tunc ex libertate contrarietatis. Cp. 3. aliae quaestiunculae dicernunt

Cp. 3. aliae quaestiunculae dicernunt

16 Supersunt aliae ex praecedentibus dispensationibus decidendae quaestiunculae: prima sit: quod e duobus aequaliter tentatis .i. impugnatis daemonis stimulatis possit unus altero succumbente, non succumbere. Respondeo affirmative quia Christi fidelibus est moraliter ut suppono, resistere tentationi daemonis: ergo potest uterque non obstante tentatione ponere libere dissensum et assensum divisive cum duobus ambobus ergo potest alter ponere dissensum, dum assensum alter adiungit quod servata proportione per eis usus argumenti quo utor disputatione ano 3. 8 eadem utriusque res.

17 2a quaestiuncula sit quod cum auxilio maiori gratiae sufficientis consentire possit unus, dum alter auxilio minori dissentit et consentire possit, quia alias

efficax maius

ri sit efficax cum efficax est auxilium physice minus? Resp. et ideo satisfactione: nam sub utrobique auxilio liber est arbitrio assensum et dissensum conjungere; neutrum non auxilium infallibiliter connectitur dicit efficax aut inefficax ab intrinseco sed ab arbitrii cooperatione liberae potestatis arbitrii, si placeat, auxilio moveri assentire, mavi vero negare assensum. quod certum est dicitur, et majus auxilium esset moralis necessitans; hoc non non aufert potestatem physicam et absolutam non assentire.

18 3a difficultas, quod voluntas operans cum equalibus auxiliis inventis physicae ut ut octo cooperari posit cum illis inequaliter, affirmant ex sententia Sotarii, si non operetur voluntas ultra quantitatem et intensionem auxilii, ut alia ubique eliciat actus virtutis ut sex, alia tamen virtutis ut tria. probatur quod potuit voluntas opus actum omittere: cur si non poterit summam intensionem actus quam posset habere, nunc omni operare, minus etiam intensum actum operari? num vero voluntas posit se ultra usque infra quantitatem auxilii assensum inequalem elicere, ut alterum actum ut decem, vel illum ut sex, non est inter auctores satis exploratum; alii negant, affirmant alii; quod in tribus de virtutibus ac de merito discernendum est.

19 4a difficultas sit: quod et auxilium efficax semper est majus beneficium passo sufficienti, si certum semper sit majus auxilium? et certum quod et sub equali beneficio suorum non resistit unus, et non alter, ita nec sub equalibus auxiliis absolute. quod vale id affirmat ipse virtutis 18 num. 42. quod quantitas auxilii pensat non ex intrinseca virtute sed ex in superabili gratiore cum effectu libero: sed hec in auxiliis efficacibus inest, sensus etiam in pure sufficientibus: sed Pater Suarez id negat libro de gratia cap. 12. no. 6 et 3o de auxiliis cap. 11. no. 8. quod quantitas auxilii desumit ex quantitate virtutis ad opus, quae non semper est majore, imo quandoque minor est in auxiliis efficacibus.

20 Videtur tamen de sola voce questio, quae sola distinctione dirimo: non est semper auxilium efficax ex se majus auxilium proveniens; quod virtutis operandi, quae sola proveniens est, non est semper in illo major. ubi efficax, absolute majus auxilium quam inefficax: nam auxilium abstrahitur non solum proveniens, et cooperans quod actionem comitatur, unde merito ipse dei, dici solet auxilium et adjutorium.

ei competit: sed inseparabilitas ab effectu sive connexio, que comitatur operatio(n)em cooperationem, quae resultat in auxilio, ex quo auxilium fit efficax; et si non augeat virtutem quoad ... a auxilii firmius auget. melius n. adiutorium est quo miles fit inseparabilis ab hoste, quam quo vinci pot(est). hoc sit autem illud. Item melior ille est vocatio lenis si capiat ab audiente, quam alia fortior aerem verberans vehementi sonitu, si tamen adiacenti non audiat. omitto locum Augustini de correctione et gratia docentis potentiorem fuisse gratiam post Adami lapsum quam antea: quod post casum fuit efficax, antea vero sufficiens. ita ubi potentiorem invictum, et indeclinabilem vocat auxilium efficax. quod loquitur ibi de gratia quia sit equivalentis quoad virtutem ex intrinseco conatur et ad vincendum sufficientis quam erat ante peccatum.

21: Tertia difficultas: quia licet contrarium videatur, quod auxilium efficax et sufficiens inaequalia sint quoad virtutem intrinsecam et sufficientem, reipsa tamen semper ita contingat ut inaequalia sint ... non semper sint quoad intrinsecum inaequalia, sed quod contingit ... exclusio equalitatis ex litatis ac dispositionis interioris et exterioris alter consentiat alio dissentiente, sine ulla sit inaequalitas, neque ex parte vocationis supernaturalis neque ex parte motionis naturalis sive impellentis in bonum sive retrahentis a b illo. congruo dicus aequaliter ad a potentia in utroque facilitas ad alterum utrumque sine necessitate licet impossibilitate morali probi unius tunc .a. arbitrio pro sua commutabilitate quod ... consensum quod ... dissensum adiungit: ut in ludo talorum quod ... felici, quod ... adverso iacta vices alternant, difficillimum .n. est ut unus semper initu felix pro ... contingat eventus. sic Angelis et Adamo contigisse reor, in quo ut inquit Augustinus propter nimiam cognitionem voluptatem intulit peccatum

22: Quinto licet auxilium frequenter efficax 24 quod ex virtute maris ... neque ... requirit ut sit operatio, porro si moraliter necessitet ad consensum. hoc .a. quoad intrinsecum discriminat ab auxilio quod inefficax est (ex ant(e) 24 quod ... caret omni virtute supra requisita ut solus operetur, porro si tam debile sit ut necessitet comoraliter ad dissensum: nam alia virtus est redundans aut moraliter necessitans;

altera tn e pcise sufficies aut ex compos g^i moralis infert. 3° R.
aliqd auxiliu reipsa semper e effax ex intrica Virte, qdq. a. reipsa
semper e ineffax ex debilitate Virtutis intrice: nq auxiliu aliqd ty
uiuidu e, ac pferuidu ut ex Intensione Virtutis, et ex energia gaguilet
moralit necessitet ad ssensu cujs facilimu ac iucundu efficiat, et e°
dissensu difficilimu faciat ac moralit impossib; aliqd uero ey e la
nguidu auxiliu ac remissu ut ex intrica debilit moralis impos. cum
mgs molestis ac difficultatis ad ssensu afferat, unde moralis mora
lit dissensu efficit; s. l. g. auxiliu semper erit effax; 2y. a. erit ineffax: ne
ans. n. moralis semp het auxiliu, et impossib moralis illo caret; g g
auxiliu aliqd sit effax et aliud sit ineffax ex intrica Virte pbenit.

23 4° Resp: quis auxiliu effax et ineffax reipsa ptinet uirtutis
aliqua, sine qua n esset effax et qlibet auxiliu ineffax quaten ineffax, aliqua
uirtutis remissionem affert sine qua n esset ineffax. Pr nq auxiliu effuis effax
reipsa foret ineffax si decresceret adeo Virtus illi, ut difficilimus ssensus
esset ac moralit impossib auxiliu itm qlibet ineffax reipsa foret ineffax diuis
et intensio cresceret eo usq quantus ut ssensus fieret moralit narius: ut. n. rei
pra Molas operet maximi ponderis illustrat? et efectionis sancte Vel
ementia; lr. n. abste posit ho recty et inocentes opere uita cu adiutorio Dei pre
rectu ipsa n agit, qa n adest semp uiuida cogitatio, l. ardens delectatio iu
sticie ut inqt Augus de peccator meritis cp. 17 nolunt inqt hoies facere qd
iustu e siue qa latet, siue qa n delectat, tanto eni qsq uehementi ue
lum quanto certi qs bonu sit nouimus ac delectabimur ardenti. l? ? ca, qn
cur hoies nolunt sit arbitriu; ex uero p auxili. i abensentia tante gre. sic
ex loqt lib 9. de Ciuitate cp. 5° et exponens epistolg ad Galatas. ssonat Ful
genti ad Monimu cp. 23 [illegible] Prosper ? Collatorem cp. 30.

24 [illegible] distas V. circumstancia nales ineqales, ut ingeniu, indoles
ac nales affectiones sufficiant ut equalis gra uno sit effax, alius tn sit ineffax

et dent q hi mot. nales, q aliquando retardent aut inducant ad efficaciam diuinae
grae. Pt coit afrant. auris sic P. Molina, P. Merasi, P. Lipal-
da lib 3. de ente supnali disp. 49 sect. 3 n. 17. Habent
dnincentcherize quos afert ipse Ripalda n. 10. Deinde q dount
actus nales inducere ad utrumque, aut dirigent et p. actiones ad actus supnales,
aut eos pre. consentiunt q docent eos ab affectu turgi per supnales actus ingenerari.

25. Pr. 3o. q mot. nales, indoles ingenii et aliae circunstanciae
saepe inducunt vt consensus sit facilior, aut difficilior voluntati sufultae gra
ut quatuor ag q gratia inducit ad consensum, aut dissensum q retardat, magis in-
ducit ad efficaciam aut illam remorat: si mot. ac circunstanciae naturales ma-
gis prosunt et obsr, ut actus equale sit efficax aut inefficax et sunt ab eis
circunstanciis ut a conditione saltem, efficacia vel inefficacia partim dependet. cons.
constat ex mor: nam quo mag e difficul et resistat voluntati, et impedimentorum ob-
stacula crescunt, difficilius dei gra vincit e aut efficax, et facilius e inefficax
ex de victa. mag pr q sola varietate nalis affectionum et impedimento-
rum pot ex difficilimus et fortis impole moraliter vni q consentiat grae, cui
tm facilime consentit alius summam propensione vel [illegible] forte morali,
q liber e ab his obstaculis qd ab experimento constat.

26. Pr: nam gra sufficiens saepe propter impedimenta prave
dispois nalis, aut ob revelles indoles aut vitiis obduratus, n' offert hoi morales
et faciles ad consensum, quas tm facile offert hoi melioris indolis, et magis
a vitiis alienae, q nam ceteris paribus ex pte grae difficilior e iracundo ma-
nsuetudo quam Miti, facilior ipse e ingenio temperato ieiunium quam edaci,
et hoi nalit elato difficilior e humilitas quam modesto. Praeterea q doctus
ens [illegible] fervida tentatio Veneris urget blandissime q voluptati lenocinantur
bia, solitudo pulquerima p. cantis fra, delicie, cetera q libidinis irri-
tamenta maxiq ponderis sponsiones ad iectae quae [illegible] aliogr
promesas estro q libidinis agitatus adolescens stimulent, placere dico his circunstaciis

difficilior e huic castitas exhibitio, que moderato seni, multa q3
macie confecto, nullis externis incitamentis excitato per vigilias potius
et macerationib corporis assueto lt. equalis inutroq gra sit deniq
q clarior e ad strif diu in extremo vite discrimine q3 ig etnau
fragio .l. ex hostili furore nobis impendet qus in prospero vite &
cursu frequentius ad virtutis inequales circunstancie nales maxe iducunt.

Ar 3o. ng impedimentorij carencia sub g3 de ider aug inefrat
uturij more confert ut gra sit efox et tn ea carencia sepe nalis e .cfr
2o ng affect nales molere pro arbitrio ad acty supnales, imo
sepe nolas ni asentiret motiuis supnalib ni sl adiungerent affect nales ad
idq impellentes, frequent. ni hoc ni elegeret anug offensionq ni cy pcepto dei
iungeret scandali timor et amicorq offensio. Hinc cogno nalis pot
ti clarior et intensior qus supnalis et apponere motiuq idq quare uo
liq que solis supnalib auxiliis hereret, tot cis nalib stimulis scitata
facile flecti solet ad osensy: q nales affect sl cy gra ualde pss ad act
uq salutares et ad efatig diuei vocationis ad qs ad pe Rigalda
disp. 1 de supra nali sect 3. et 4. Ar 3o uglas entiue nalis sly dei
gra oducit ad act supnales et illos efficit, lt. gra destituta minime
posset: q lt. mot nales se solis et sine gra n prosint ad supnalia, sl tn
cy auxo gre mare iducunt.

Ar 4o ng aliud e ad supnalia regi p hy meritimo
uq nales, aliud .a. surrere ueluti spiritq aut parte respitiy sly dei
gra de g qq repugnet motib nalib, ni tn 2y. so ng dista et
repugna osenciendi sepe nalis e q pot assumi, 2o riis affectibus
nalib, ersic p acen et indirecte reddi por facilior act salutaris. totq
hanc doctrq expsse docet suarez tom. 7 lib de dono perseverantie cp. 14
ly ait eque appareat hre quosdq inipso ingenio diuq nalit munus in
religm, quo moueant ad bidos si syrua suis meribo audiant verba
l. signa aspiciant

signa conspiciant. Et haec sufficiant pro controversia de auxiliis. Cedat autem labor hic in laudem O. D. V. q3 D. S. L. O. C.

Ad conclusionem huius disputationis, et auream calcem terminandam; pro evidentissima probatione efficacis auxilii constituti ex sola congruitate, idest, ex auxilio dando tempore opportuno, et congruo ad operandum; audite luculentissimum Divi Augustini testimonium, qui lib. 1. de praedest. Sanctorum, q. 2. ad Simplicianum, sic fatur: "Non ideo dictum est, quia non volentis, nec currentis, sed miserentis est Dei, quia nisi eius adiutorio non possumus adipisci quod volumus, sed ideo potius, quia nisi eius vocatione non volumus. Sed si vocatio ista ita est effectrix bonae voluntatis, ut omnis eam vocatus sequatur, quomodo verum erit, multi vocati, pauci vero electi? quod si verum est, et non consequenter vocationi vocatus obtemperat, atque ut obtemperet in eius est posita voluntate, recte etiam dici potest: igitur non miserentis Dei, sed volentis, et currentis est hominis; quia misericordia vocantis non sufficit, nisi vocati obedientia consequatur. An forte, illi, qui hoc modo vocati non consentiunt, possent alio modo vocati, accommodare fidei voluntatem, ut et illud verum sit, multi vocati, pauci electi, ut quamvis multi uno modo vocati sint, tamen, quia non omnes uno modo affecti sunt, illi soli sequantur vocationem, qui ei capiendae reperiuntur idonei, et illud non minus verum sit: igitur non volentis, nec currentis, sed miserentis est Dei, qui hoc modo vocavit, quomodo aptum erat eis, qui secuti sunt vocationem: quoniam non potest effectus misericordiae Dei esse in hominis potestate, ut frustra ille misereatur, si homo nolit, quia si vellet etiam ipsorum misereri, posset ita vocare, quomodo eis aptum esset, ut et moverentur, et intelligerent, et sequerentur. Verum est ergo, multi vocati, pauci vero electi: illi enim electi, qui congruenter vocati; illi autem, qui non congruebant, nec obtemperabant vocationi, non electi: quia non secuti, quamvis vocati; falsum est autem. Si quis dicit:

igitur

igitur, non miserentis Dei, sed volentis hominis, quia nullius Deus frustra miseretur: cuius autem miseretur, sic eum vocat, quomodo scit ei congruere, ut vocantem non respuat.

Hic dicet aliquis: Cur ergo Esau non sic est vocatus, ut vellet obedire? Videmus etiam alios, aliter eisdem rebus demonstratis, vel significatis, ad credendum moveri, sicut Simeon, Nathanael, Petrus, et Latro, et multi ex eorum numero, a quibus crucifixus est Christus; cum ergo alius sic, alius sic moveatur ad fidem, eadem quamvis re, saepe alio modo dicta moveat, alio vero modo dicta non moveat, aliis quidem moveat, aliis non moveat; quis audeat dicere defuisse Deo modum vocandi, quo etiam Esau ad eam fidem mentem aplicaret, voluntatemque coniungeret, in qua Iacob iustificatus est? Cum ergo Deus deserit non sic vocando, quomodo ad fidem moveri posset, quis etiam dicat modum, quo ei persuaderet ut crederet, etiam Omnipotenti defuisse?

Hec Augustinus: fideliter transcripta ab insigni Thomista Araugo q. 1. artic. 5. dub. 6. de divisione gratiae, qui in praemotionem physicam suorum vehement invehens, hec graviter notanda verba depromit: Hec, videlicet supra scripta Augustinus, quae ex ipso fideliter transcripsi, ut videant Theologi physicae praedeterminationis defensores, quam parum consentanee Augustinianae doctrinae loquantur, cum nihil illis sit familiarius, quam, quod ita Augustinus dixit, ita docuit. Nos quae Augustini sententiam, et doctrinam premunt. Sed ubi Sanctus hic Pater physicae huius praedeterminationis meminerit non ostendunt. Mirandum plane est, quod quidam Novelli Theologi, quorum multi absque ullo examine suorum Magistrorum sectant placita, tantam sibi velint fidem haberi, ut indubitanter posteri Theologi credere teneamur hunc Dei physicum humanae voluntatis praedeterminationem concursum, cuius nec Sacra Concilia, nec Sancti Patres aliquando meminerunt, sed ab eis fuit quodam fallaci discursu confictus. Hec ex suo dictam insignis Thomista Araujo, primarius Theologiae Magister Salmanticensis, Illustrissimus Segobiensis Episcopus.

Anno Domini. 1650.

D D

